Zarząd Województwa Śląskiego

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014-2020

SZCZEGÓŁOWY OPIS OSI PRIORYTETOWYCH

wersja 19.6

Katowice, luty 2021 r.

Fundusze Europejskie Program Regionalny | Rzeczpospolita Polska | Śląskie. | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne

Spis treści

I. Ogólny opis Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 *5*

I.1 Status dokumentu **5**

I.2 Opis Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 **6**

I.3 Opis procedury wyboru projektów **14**

I.4 Informacje nt. sposobu i źródeł finansowania osi priorytetowych **22**

I.5 Metody obliczania wkładu Funduszy **23**

II. Szczegółowy opis poszczególnych osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 *24*

II.1 Oś Priorytetowa I Nowoczesna gospodarka **24**
II.1.1 Kluczowa dla regionu infrastruktura badawcza 26
II.1.2 Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach 34
II.1.3 Profesjonalizacja IOB 48
II.1.4 Wsparcie ekosystemu innowacji 55

II.2 Oś Priorytetowa II Cyfrowe śląskie **63**
II.2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych 64

II.3 Oś Priorytetowa III Konkurencyjność MŚP **72**
II.3.1 Poprawa warunków do rozwoju MŚP 73
II.3.2 Innowacje w MŚP 81
II.3.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej 88
II.3.4 Dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsiębiorczości 95
II.3.5 Umiędzynarodowienie gospodarki regionu 99

II.4 Oś Priorytetowa IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna **107**
II.4.1 Odnawialne źródła energii 108
II.4.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach 118
II.4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej 119
II.4.4 Wysokosprawna kogeneracja 135
II.4.5 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie 141
II.4.6 Czyste powietrze 157

II.5 Oś Priorytetowa V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów **169**
II.5.1 Gospodarka wodno-ściekowa 170
II.5.2 Gospodarka odpadami 178
II.5.3 Dziedzictwo kulturowe 187
II.5.4 Ochrona różnorodności biologicznej 195
II.5.5 Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych 203

II.6 Oś Priorytetowa VI Transport **207**
II.6.1 Drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne 208
II.6.2 Transport kolejowy 214

II.7 Oś Priorytetowa VII Regionalny rynek pracy **219**
II.7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu 220

II.7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia 232
II.7.3 Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej 237
II.7.4 Wspomaganie procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania z zakresu outplacementu) 245
II.7.5 Wsparcie osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej poprzez instrumenty finansowe 252

II.8 Oś Priorytetowa VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy 257
II.8.1 Wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego 259
II.8.2 Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników 266
II.8.3 Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy 273

II.9 Oś Priorytetowa IX Włączenie społeczne 281
II.9.1 Aktywna integracja 283
II.9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne 295
II.9.3 Rozwój ekonomii społecznej w regionie 316

II.10 Oś Priorytetowa X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna 324
II.10.1 Infrastruktura ochrony zdrowia 325
II.10.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych 333
II.10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych 343
II.10.4 Poprawa stanu środowiska miejskiego 354

II.11 Oś Priorytetowa XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego 360
II.11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego 362
II.11.2 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe uczniów 372
II.11.3 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych 379
II.11.4 Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych 386

II.12 Oś Priorytetowa XII Infrastruktura edukacyjna 393
II.12.1 Infrastruktura wychowania przedszkolnego 394
II.12.2 Infrastruktura kształcenia zawodowego 401
II.12.3 Instytucje popularyzujące naukę 408

II.13 Oś Priorytetowa XIII Pomoc Techniczna 413
II.13.1 Pomoc Techniczna 414

III. Indykatywny plan finansowy (wydatki kwalifikowalne w EUR) 422

III.1 Tabela finansowa 1 422

III.2 Tabela finansowa 2 428

IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji 433

A.1 Planowane wsparcie rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 433
A.1.1 Opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego 433
A.1.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty rewitalizacyjne 435
A.1.3 Obszary Strategicznej Interwencji – miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji 442

A.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich w ramach ZIT 444

A.2.1 Opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego 444
A.2.2 Alokacja UE przeznaczona na ZIT wojewódzki 445

A.3 Obszary wiejskie 447
A.3.1 Opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego 447
A.3.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty na obszarach wiejskich 447

A.3.3 Obszary Strategicznej Interwencji – Obszary wiejskie 450

B.1 Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność 451

B.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju innych obszarów miejskich niż obszary funkcjonalne miast wojewódzkich 451
B.2.1 Opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego 451
B.2.2 Alokacja i wkład krajowy 452

V. Wykaz dokumentów służących realizacji RPO WSL 2014-2020 454

Wykaz rozporządzeń krajowych i UE oraz krajowych ustaw; 454

Wykaz wytycznych UE; 458

Wykaz krajowych wytycznych horyzontalnych; 458

Indykatywny wykaz dokumentów towarzyszących realizacji projektu (dla beneficjentów); 460

VI. Słownik terminologiczny 461

VII. Spis skrótów. 485

VIII. Załączniki 489

Załącznik 1 - Tabela transpozycji PI na działania/ poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych 489

Załącznik 2 - Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań 489

Załącznik 3 - Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań 489

Załącznik 4 - Wykaz projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego 489

I. Ogólny opis Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

I.1 Status dokumentu

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL 2014-2020) został przygotowany na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006[1], zwanego dalej „rozporządzeniem ogólnym", rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu "Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006[2] oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006[3] a także na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, zwanej dalej „ustawą wdrożeniową".

RPO WSL 2014-2020 jest jednym z 16 programów operacyjnych zarządzanych i wdrażanych na poziomie regionalnym. Niniejszy program jest jednym z instrumentów realizacji Umowy Partnerstwa, która jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych w Polsce w latach 2014-2020.

Projekt RPO WSL 2014-2020 został przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego i przekazany do Komisji Europejskiej w dniu 10 kwietnia 2014 roku. Następnie program zaakceptowany został przez Komisję Europejską w dniu 18 grudnia 2014 roku.[4] W wyniku aktualizacji Umowy Partnerstwa w 2017 roku dokonano aktualizacji zapisów RPO WSL 2014-2020. Zmiany miały na celu usprawnienie wdrażania oraz dostosowanie do obecnych warunków ekonomicznych i socjo-ekonomicznych w regionie[5].

Zgodnie z zasadami rozliczania funduszy strukturalnych, wydatki ponoszone na projekty nie podlegające zasadom dotyczącym pomocy publicznej są kwalifikowalne w ramach programu, jeżeli zostały faktycznie poniesione pomiędzy datą 1 stycznia 2014 r. a dniem 31 grudnia 2023 r. W przypadku działań objętych zasadami pomocy publicznej, zasady kwalifikowalności są określone we właściwym programie pomocy publicznej.

Z uwagi na ogólny charakter programów operacyjnych kierowanych do Komisji Europejskiej, każda IZ przygotowuje dodatkowy dokument uszczegóławiający jego zapisy. W przypadku RPO WSL

1 Dz.U.UE.L.2013.347.320 z dnia 20 grudnia 2013 r., z późn. zm.
2 Dz.U.UE.L.2013.347.289 z dnia 20 grudnia 2013 r., z późn. zm.
3 Dz.U.UE.L.2013.347.470 z dnia 20 grudnia 2013 r., z późn. zm.
4 Decyzja Wykonawcza Komisji z dnia 18.12.2014 r. przyjmująca niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny program operacyjny województwa śląskiego na lata 2014-2020" do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" dla regionu śląskiego w Polsce CCI2014PL16M2OP012
5 Decyzja Wykonawcza Komisji z dnia 27.7.2018 r. zmieniająca decyzję wykonawczą C(2014) 10187 zatwierdzającą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020" do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" dla regionu śląskiego w Polsce C(2018) 5168

2014-2020 jest to „Szczegółowy opis osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020", zwany dalej SZOOP. Dokument ten został przygotowany na podstawie „Wytycznych w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020".
SZOOP zawiera informacje odnoszące się do ogólnych zasad i reguł realizacji programu, osi priorytetowych oraz poszczególnych działań/poddziałań. Dokument składa się z dwóch części: ogólnej, opisującej zasady horyzontalne obowiązujące we wszystkich działaniach nt. zakresu interwencji oraz podstawowych zasad realizacji PO przedstawianych w formie opisowej, oraz szczegółowego opisu poszczególnych osi priorytetowych i działań/poddziałań.

SZOOP jest przyjmowany przez Instytucję Zarządzającą RPO WSL 2014-2020, po zasięgnięciu opinii IK UP oraz właściwych instytucji zaangażowanych w realizację programu. Jednocześnie dokument ten stanowi podstawę do przygotowania i przedstawienia KM RPO WSL 2014-2020 do analizy i zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów. Kryteria muszą ściśle wynikać z opisywanych działań i być z nimi powiązane. Zmiany i uzupełnienia mogą być wprowadzone z inicjatywy IZ lub na wniosek instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WSL 2014-2020.

I.2 Opis Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

W ramach RPO WSL 2014-2020 przewiduje się dwanaście merytorycznych osi priorytetowych (finansowanych z EFRR i EFS) oraz jedną oś dedykowaną działaniom w zakresie Pomocy Technicznej (finansowaną w całości z EFS) na rzecz całego RPO WSL 2014-2020.

Numer i nazwa przyporządkowanego działania	**Numer i nazwa priorytetu inwestycyjnego**
Oś priorytetowa I: Nowoczesna gospodarka	
Działanie 1.1 Kluczowa dla regionu infrastruktura badawcza	1a udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy
Działanie 1.2 Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach	1b promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, , pobudzania popytu, tworzenia sieci, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii
Działanie 1.3 Profesjonalizacja IOB	
Działanie 1.4 Wsparcie ekosystemu innowacji	

Poddziałanie 1.4.1 Zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji	pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu
Poddziałanie 1.4.2 Wsparcie regionalnych oraz lokalnych centrów kreatywności i innowacji	
Oś priorytetowa II: Cyfrowe Śląskie	
Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych	2c wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e- uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia
Oś priorytetowa III: Konkurencyjność MŚP	
Działanie 3.1 Poprawa warunków do rozwoju MŚP	3a promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości
Poddziałanie 3.1.1 Tworzenie terenów inwestycyjnych na obszarach typu brownfield – ZIT	
Poddziałanie 3.1.2 Tworzenie terenów inwestycyjnych na obszarach typu brownfield – RIT	
Działanie 3.2. Innowacje w MŚP	3c wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług
Działanie 3.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej	
Działanie 3.4 Dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsiębiorczości	
Działanie 3.5 Umiędzynarodowienie gospodarki regionu	3b Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia
Poddziałanie 3.5.1 Promocja gospodarcza regionu	
Poddziałanie 3.5.2 Modelowanie działalności eksportowej MŚP	
Poddziałanie 3.5.3 Internacjonalizacja MŚP	
Oś priorytetowa IV: Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	
Działanie 4.1 Odnawialne źródła energii	4a wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych
Poddziałanie 4.1.1. Odnawialne źródła energii - ZIT	
Poddziałanie 4.1.2. Odnawialne źródła energii - RIT	
Poddziałanie 4.1.3. Odnawialne źródła energii - konkurs	
Działanie 4.3. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej	4c wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w

Poddziałanie 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT	infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym
Poddziałanie 4.3.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – RIT	
Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – OSI	
Poddziałanie 4.3.4 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – konkurs	
Działanie 4.4 Wysokosprawna kogeneracja	4g promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe
Działanie 4.5 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie	4e promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
Poddziałanie 4.5.1 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie - ZIT	
Poddziałanie 4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie - RIT	
Poddziałanie 4.5.3 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie - konkurs	
Działanie 4.6 Czyste powietrze	6e podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów poprzemysłowych (w tym terenów powojskowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu
Poddziałanie 4.6.1 Czyste powietrze - konkurs	
Poddziałanie 4.6.2 Czyste powietrze – instrumenty finansowe	
Oś priorytetowa V: Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	
Działanie 5.1 Gospodarka wodno-ściekowa	6b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie
Poddziałanie 5.1.1. Gospodarka wodno-ściekowa – ZIT	
Poddziałanie 5.1.2 Gospodarka wodno-ściekowa RIT	
Działanie 5.2. Gospodarka odpadami	6a Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie
Poddziałanie 5.2.1. Gospodarka odpadami – ZIT	
Poddziałanie 5.2.2. Gospodarka odpadami – RIT	

Działanie 5.3. Dziedzictwo kulturowe	6c zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
Poddziałanie 5.3.1. Dziedzictwo kulturowe – konkurs	
Poddziałanie 5.3.2. Dziedzictwo kulturowe – OSI	
Działanie 5.4. Ochrona różnorodności biologicznej	6d Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program Natura 2000 i zieloną infrastrukturę
Poddziałanie 5.4.1 Ochrona różnorodności biologicznej - ZIT	
Poddziałanie 5.4.2 Ochrona różnorodności biologicznej – OSI	
Poddziałanie 5.4.3 Ochrona różnorodności biologicznej – tryb pozakonkursowy	
Działanie 5.5. Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych	5b Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami.
Oś priorytetowa VI: Transport	
Działanie 6.1 Drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne	7b zwiększenie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi
Działanie 6.2 Transport kolejowy	7d rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu
Oś priorytetowa VII: Regionalny rynek pracy	
Działanie 7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	8i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników
Poddziałanie 7.1.1 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – ZIT	
Poddziałanie 7.1.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – RIT	
Poddziałanie 7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - konkurs	
Poddziałanie 7.1.4 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - projekty pozakonkursowe EURES	

Działanie 7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - projekty pozakonkursowe (dla publicznych służb zatrudnienia)	
Działanie 7.3 Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej	8iii praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.
Poddziałanie 7.3.1 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – ZIT	
Poddziałanie 7.3.2 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – RIT	
Poddziałanie 7.3.3 Promocja samozatrudnienia – konkurs	
Działanie 7.4 Wspomaganie procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania z zakresu outplacementu)	8v przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
Poddziałanie 7.4.1 Outplacement – ZIT	
Poddziałanie 7.4.2 Outplacement - konkurs	
Działanie 7.5 Wsparcie osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej poprzez instrumenty finansowe	8iii praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.
Oś priorytetowa VIII: Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy	
Działanie 8.1 Wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego	8iv równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę.
Poddziałanie 8.1.1 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat – ZIT	
Poddziałanie 8.1.2 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat – RIT	
Poddziałanie 8.1.3 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat – konkurs	
Działanie 8.2 Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników	8v przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
Poddziałanie 8.2.1 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – ZIT	
Poddziałanie 8.2.2 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – RIT	

Poddziałanie 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – konkurs	
Działanie 8.3 Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy	8vi aktywne i zdrowe starzenie się.
Poddziałanie 8.3.1 Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej – ZIT	
Poddziałanie 8.3.2 Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej – konkurs	
Oś priorytetowa IX: Włączenie społeczne	
Działanie 9.1 Aktywna integracja	9i aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
Poddziałanie 9.1.1 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – ZIT	
Poddziałanie 9.1.2 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – RIT	
Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	
Poddziałanie 9.1.4 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych - wsparcie działań wynikających z LSR obejmujących obszary wiejskie i rybackie	
Poddziałanie 9.1.5 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – konkurs	
Poddziałanie 9.1.6 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty OPS i PCPR	
Działanie 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne	9iv ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym
Poddziałanie 9.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - ZIT	
Poddziałanie 9.2.2 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – RIT	
Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – OSI	

Poddziałanie 9.2.4 Rozwój usług społecznych – wsparcie działań wynikających z LSR obejmujących obszary wiejskie i rybackie	
Poddziałanie 9.2.5 Rozwój usług społecznych – konkurs	
Poddziałanie 9.2.6 Rozwój usług zdrowotnych – konkurs	
Poddziałanie 9.2.7 Rozwój usług adopcyjnych – tryb pozakonkursowy	
Poddziałanie 9.2.8 Działania na rzecz ograniczania skutków wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego wywołanego koronawirusem SARS-CoV-2 – tryb nadzwyczajny	
Działanie 9.3 Rozwój ekonomii społecznej w regionie	9v wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia
Poddziałanie 9.3.1 Wsparcie sektora ekonomii społecznej – konkurs	
Poddziałanie 9.3.2 Koordynacja sektora ekonomii społecznej – tryb pozakonkursowy	
Oś priorytetowa X: Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna	
Działanie 10.1 Infrastruktura ochrony zdrowia	9a inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych
Działanie 10.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych	
Poddziałanie 10.2.1 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - ZIT	
Poddziałanie 10.2.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - RIT	
Poddziałanie 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - OSI	
Poddziałanie 10.2.4 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – wsparcie działań wynikających z LSR obejmujących obszary wiejskie i rybackie	
Działanie 10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	9b wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich;
Poddziałanie 10.3.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - ZIT	
Poddziałanie 10.3.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - RIT	

Poddziałanie 10.3.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – konkurs	
Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	
Poddziałanie 10.3.5 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - wsparcie działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie	
Działanie 10.4 Poprawa stanu środowiska miejskiego	
Oś priorytetowa XI: Wzmocnienie potencjału edukacyjnego	
Działanie 11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego	10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia
Poddziałanie 11.1.1 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej - ZIT	
Poddziałanie 11.1.2 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – RIT	
Poddziałanie 11.1.3 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej - konkurs	
Poddziałanie 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego - konkurs	
Poddziałanie 11.1.5 Efektywny rozwój dzieci i młodzieży - program stypendialny	
Działanie 11.2 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe uczniów	10iv lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu zrealizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami
Poddziałanie 11.2.1 Wsparcie szkolnictwa zawodowego – ZIT	
Poddziałanie 11.2.2 Wsparcie szkolnictwa zawodowego – RIT	
Poddziałanie 11.2.3 Wsparcie szkolnictwa zawodowego	
Działanie 11.3 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych	
Działanie 11.4 Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych	10iii- wyrównanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzenie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły
Poddziałanie 11.4.1 Kształcenie ustawiczne – ZIT	
Poddziałanie 11.4.2 Kształcenie ustawiczne – RIT	

Poddziałanie 11.4.3 Kształcenie ustawiczne-konkurs	roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji
Oś priorytetowa XII: Infrastruktura edukacyjna	
Działanie 12.1 Infrastruktura wychowania przedszkolnego	10a inwestycje w kształcenie, szkolenie i szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.
Poddziałanie 12.1.1 Infrastruktura wychowania przedszkolnego - ZIT	
Poddziałanie 12.1.2 Infrastruktura wychowania przedszkolnego - RIT	
Działanie 12.2 Infrastruktura kształcenia zawodowego	
Poddziałanie 12.2.1 Infrastruktura kształcenia zawodowego - ZIT	
Poddziałanie 12.2.2 Infrastruktura kształcenia zawodowego -RIT	
Działanie 12.3 Instytucje popularyzujące naukę	
Oś priorytetowa XIII: Pomoc Techniczna	
Działanie 13.1 Pomoc Techniczna	nd

I.3 Opis procedury wyboru projektów

Procedura wyboru i zatwierdzenia projektów w ramach RPO WSL 2014-2020 odpowiada przepisom Rozporządzenia ogólnego 1303/2013 oraz ustawy wdrożeniowej, a także Wytycznych Ministra Inwestycji i Rozwoju w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020. Ponadto zapewniona zostanie zgodność projektu z politykami horyzontalnymi wymienionymi w art. 7 i 8 Rozporządzenia ogólnego 1303/2013[6].

Poza IZ/IP RPO WSL w realizacji procedury wyboru projektów uczestniczą ponadto Wnioskodawcy oraz Komisja Oceny Projektów (KOP).

W skład KOP wchodzą pracownicy IZ/ IP RPO WSL (dodatkowo w zakresie Działań/Poddziałań realizowanych w formule ZIT/RIT w skład KOP wchodzą przedstawiciele IP ZIT/RIT RPO WSL) oraz mogą wchodzić eksperci zewnętrzni, o których mowa w art. 49 ustawy wdrożeniowej. Sposób działania KOP określa Regulamin pracy KOP.

[6] W przypadku inwestycji ukierunkowanych na poprawę sytuacji epidemiologicznej w związku z koronawirusem COVID-19 zapisy rozdziału stosuje się odpowiednio, zgodnie z odpowiednimi regulacjami o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r.

Zgodnie z art. 38 ustawy wdrożeniowej wybór projektów do dofinansowania może nastąpić w trybie konkursowym, pozakonkursowym lub konkurencyjnym, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 3. W ramach RPO WSL 2014-2020 znajdą zastosowanie tryby konkursowy i pozakonkursowy, o których mowa w art. 38 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy wdrożeniowej. Model wdrażania instrumentów finansowych został opisany w dalszej części SZOOP RPO WSL 2014-2020.

W Działaniach/Poddziałaniach RPO WSL 2014-2020 realizowanych w ramach ZIT/RIT w wyborze projektów uczestniczą IP ZIT/RIT RPO WSL na zasadach określonych w Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020.

Ocena i wybór projektów prowadzone są w oparciu o kryteria wyboru projektów, które opracowywane są przez Instytucję Zarządzającą i zatwierdzane przez Komitet Monitorujący RPO WSL 2014-2020, zgodnie z przepisami rozdziału 13 ustawy wdrożeniowej. Kryteria są opracowywane z uwzględnieniem zasad przejrzystości, rzetelności, bezstronności i równego dostępu do informacji podczas wyboru projektów do dofinansowania.

Kryteria oraz procedury wyboru projektów uwzględniają fundamentalne zasady tj.: są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego (art. 6 rozporządzenia ogólnego), zapewniają promowanie równości kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminację (art.7 rozporządzenia ogólnego) i uwzględniają zasadę zrównoważonego rozwoju (art.8 rozporządzenia ogólnego).

Ocena spełnienia kryteriów przez dany projekt następuje poprzez weryfikację wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioski o dofinansowanie realizacji projektów wraz z załącznikami (oraz ich kolejne wersje), dokumentacja dotycząca każdego projektu, w tym dotycząca procedury odwoławczej, jest przechowywana w sposób wymagany prawem unijnym w siedzibie IZ/IP RPO WSL, zapewniając warunki gwarantujące poufność danych i informacji zawartych w dokumentacji projektowej oraz dostęp do niej.

Procedury dla procesów wyboru i zatwierdzania projektów są zgodne z wymogami wynikającymi z przepisów prawa unijnego i krajowego.

Za opracowanie harmonogramu naborów wniosków o dofinasowanie projektu w trybie konkursowym dla RPO WSL 2014-2020 odpowiedzialna jest IZ RPO WSL. Harmonogram naborów opracowywany jest w oparciu o propozycje IP RPO WSL i komórek organizacyjnych IZ RPO WSL odpowiedzialnych za procesy oceny i wyboru projektów, uwzględniające możliwości organizacyjno-kadrowe oraz logikę interwencji programu. Harmonogram jest opiniowany przez IP ZIT/RIT RPO WSL w zakresie Działań/Poddziałań realizowanych w ramach ZIT/RIT RPO WSL.

Funkcję IOK w ramach struktury IZ RPO WSL pełnią w zakresie swoich kompetencji: Departament FS i Departament FR, które odpowiedzialne są za przygotowanie pakietów aplikacyjnych, za opracowanie zasad oraz formy i sposobu składania wniosków o dofinansowanie projektów, za przyjmowanie oraz rejestrację wniosków o dofinansowanie projektów, a także za obsługę administracyjno-techniczną KOP. Natomiast IP RPO WSL pełni funkcję IOK w zakresie zadań powierzonych przez IZ RPO WSL.

W Działaniach/Poddziałaniach RPO WSL 2014-2020 realizowanych w ramach ZIT/RIT, rola IOK jest współdzielona przez IP ZIT/RIT RPO WSL z IZ RPO WSL lub IP RPO WSL.

W celu organizacji naboru w trybie konkursowym IOK opracowuje stosowny pakiet aplikacyjny, który zawiera wszystkie informacje dotyczące ogłaszanego konkursu, zwłaszcza wymogi dotyczące

przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu. Dopuszcza się możliwość prowadzenia konkursu etapami. Po każdym etapie konkursu IZ/IP RPO WSL zamieszcza na swojej stronie internetowej listę projektów zakwalifikowanych do kolejnego etapu albo listę, o której mowa w art. 45 ust. 6 ustawy wdrożeniowej.

Wnioski o dofinansowanie projektów wraz z niezbędnymi załącznikami składane są do IZ/IP RPO WSL i podlegają rejestracji. W przypadku, gdy jedyną dopuszczalną formą składania wniosków o dofinansowanie projektów jest forma elektroniczna, wówczas ogłoszenie o konkursie zawiera informację o obowiązku zapoznania się z regulaminem oraz zasadami działania systemu informatycznego.

Etapy oceny projektów w trybie konkursowym.

Nabór wniosków w trybie konkursowym prowadzony jest w oparciu o harmonogram naborów wniosków o dofinasowanie projektu zatwierdzony przez IZ RPO WSL.

Ogłoszenie o konkursie podaje do publicznej wiadomości IZ RPO WSL oraz właściwe IP RPO WSL, tj. w szczególności na swojej stronie internetowej (http://www.rpo.slaskie.pl/) oraz na stronach właściwych IP RPO WSL (http://www.scp-slask.pl/, http://wupkatowice.praca.gov.pl/). W ramach naborów ZIT/RIT ogłoszenie jest dodatkowo zamieszczane informacyjnie na stronach IP ZIT/RIT RPO WSL (http://www.subregion.pl/, http://www.subregioncentralny.pl/, strony internetowe liderów subregionu północnego i południowego).Ogłoszenie jest zamieszczane co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem naboru wniosków o dofinansowanie projektu. Informacja w tym zakresie zamieszczana jest również na portalu http://www.funduszeeuropejskie.gov.pl/. W ogłoszeniu określone są szczegółowe warunki przeprowadzania konkursu, w tym m.in. minimalny okres trwania naboru, sposób i forma składania wniosków o dofinansowanie projektu, zgodnie art. 40 ustawy wdrożeniowej. Konkurs przeprowadzony jest na podstawie regulaminu konkursu, o którym mowa w art. 41 ustawy wdrożeniowej. Termin składania wniosków o dofinansowanie projektu nie może być krótszy niż 7 dni, licząc od dnia rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie projektu. Projekty oceniane są w oparciu o kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO WSL 2014-2020, zgodnie z zasadami określonymi w stosownych wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. Propozycje kryteriów opracowywane są przez komórki organizacyjne IZ RPO WSL odpowiedzialne za ocenę i wybór projektów oraz przez IP RPO WSL w zakresie realizowanych przez nie działań. Propozycje kryteriów zgodności ze Strategią ZIT/RIT są opracowywane we współpracy z IP ZIT/RIT RPO WSL. Propozycje są weryfikowane pod kątem zgodności z programem, wytycznymi oraz prawem krajowym i unijnym, a następnie przedstawiane w celu zatwierdzenia Komitetowi Monitorującemu.

<u>Etap oceny formalnej</u>

Oceny spełnienia kryteriów formalnych – poprzedzonej weryfikacją warunków formalnych - dokonuje co najmniej jeden członek KOP w oparciu o kartę oceny formalnej. Po pozytywnym przejściu oceny formalnej wniosek rejestrowany jest w centralnym systemie informatycznym do obsługi funduszy w ramach polityki spójności UE. Informacja o projektach poprawnych formalnie/przekazanych do oceny merytorycznej, jest upubliczniana w formie odrębnej listy, którą IOK zamieszcza na stronie internetowej.

Etap oceny merytorycznej

Ocenie spełnienia kryteriów merytorycznych podlegają projekty spełniające kryteria formalne. Jest ona przeprowadzana w formie niezależnej oceny dokonywanej przez jednego lub dwóch członków KOP lub wspólnej oceny przez panel członków KOP w celu porównania z innymi projektami. Ocena merytoryczna dokonywana jest na karcie oceny merytorycznej pod kątem weryfikacji spełnienia przez projekt kryteriów zatwierdzonych przez KM RPO WSL 2014-2020 obowiązujących dla danego konkursu. W przypadku projektów finansowanych ze środków EFRR w trakcie oceny merytorycznej dopuszczalne są modyfikacje projektu wyłącznie w zakresie prowadzącym do lepszego spełnienia przez projekt ustalonych kryteriów, wynikające z rekomendacji oceniających.

Etap oceny formalno-merytorycznej z negocjacjami

W ramach IZ RPO WSL - Departament FS/ IP RPO WSL – WUP Katowice ocena kryteriów formalnych oraz kryteriów merytorycznych jest przeprowadzana na etapie oceny formalno – merytorycznej z negocjacjami przez dwóch członków KOP. Na etapie oceny formalno-merytorycznej z negocjacjami dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień/uzupełnienia i/lub poprawy zapisów wniosku w celu potwierdzenia spełnienia kryteriów wyboru. Ewentualna poprawa/uzupełnienie wniosku w tym zakresie będzie możliwa w ramach procesu negocjacji.

Rozstrzygnięcie konkursu następuje przez zatwierdzenie listy projektów opracowywanej przez KOP, zawierającej oceny wszystkich projektów uporządkowane malejąco, przyjętej uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego. Zatwierdzenie listy jest równoznaczne z uznaniem wyników dokonanej oceny projektów i w konsekwencji oznacza decyzję w zakresie wybrania do dofinansowania.

W terminie 7 dni od dnia rozstrzygnięcia konkursu IOK zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz portalu listę projektów wybranych do dofinansowania wyłącznie na podstawie spełnienia kryteriów wyboru projektów albo listę projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania.

Po rozstrzygnięciu konkursu Wnioskodawca informowany jest o wynikach oceny.

Informacja sporządzana jest pisemnie i zawiera uzasadnienie oceny, punktację otrzymaną przez projekt lub informację o spełnieniu bądź niespełnieniu kryteriów wyboru projektów. W przypadku oceny negatywnej, stosownie do art. 45 ust. 5 ustawy wdrożeniowej, podawana jest informacja o możliwości wniesienia protestu na zasadach określonych w art. 53 i 54 ustawy wdrożeniowej.

W Działaniach/Poddziałaniach RPO WSL 2014-2020 realizowanych w ramach ZIT/RIT, IP ZIT/RIT RPO WSL dokonuje co najmniej oceny stopnia spełniania przez projekt kryteriów dotyczących jego zgodności ze Strategią ZIT/RIT – co oznacza, że pracownicy IP ZIT/RIT RPO WSL lub eksperci wskazani przez IP ZIT/RIT RPO WSL uczestniczą w pracach KOP, dokonując oceny co najmniej w zakresie ww. kryteriów oraz IP ZIT/RIT RPO WSL wspólnie z IZ RPO WSL dokonują wyboru projektów do dofinansowania – co jest równoznaczne z tym, że zarówno IP ZIT/RIT RPO WSL, jak i IZ RPO WSL zatwierdzają listę, o której mowa w art. 45 ust. 6 ustawy.

Etap oceny strategicznej

IOK w Regulaminie Konkursu może zdecydować o przeprowadzeniu etapu oceny strategicznej w formie Panelu Ekspertów. Szczegółowy opis procedury wyboru projektów w ramach oceny strategicznej oraz kryteria wyboru projektów, przyjęte przez Komitet Monitorujący RPO WSL 2014-2020 wskazane

zostaną w Regulaminie Konkursu. Szczegółowe zasady dotyczące organizacji pracy Panelu Ekspertów opisano w Regulaminie KOP.

IZ RPO WSL wdraża instrumenty finansowe w ramach osi priorytetowych RPO WSL 2014-2020:

- III Konkurencyjności MŚP
- IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna
- VII Regionalny rynek pracy
- X Rewitalizacja oraz infrastruktura zdrowotna i społeczna

Instrumenty finansowe w ramach RPO WSL 2014-2020 będą wdrażane w modelu z Funduszem Funduszy zgodnie z art. 38 ust. 4 b (i) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, tj. poprzez powierzenie zadań wdrożeniowych Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu (EBI).

Opis procesu naboru, oceny i wyboru projektów do dofinansowania w trybie projektów pozakonkursowych.

Tryb pozakonkursowy, zgodnie z art. 38 ust 2 i 3 ustawy wdrożeniowej, może być zastosowany do wyboru projektów, których Wnioskodawcami, ze względu na charakter lub cel projektu, mogą być jedynie podmioty jednoznacznie określone przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. W trybie pozakonkursowym mogą być wybierane wyłącznie projekty o strategicznym znaczeniu dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju, regionu lub projekty dotyczące realizacji zadań publicznych.

Etap zgłoszenia i identyfikacji

Za zgłoszone IZ RPO WSL może uznać projekty wskazane w dokumentach strategicznych odpowiadających zakresowi RPO WSL 2014-2020, np. w strategiach rozwoju lub programowych, strategiach ZIT/RIT i strategiach opracowanych na potrzeby regionalnych instrumentów terytorialnych, dokumentach implementacyjnych do strategii lub dokumentach wynikających z warunkowości ex-ante, innych dokumentach szczebla regionalnego w zakresie wsparcia transformacji społeczno-gospodarczej oraz programu rewitalizacji dla gminy Bytom i programu rewitalizacji dla gminy Radzionków, które otrzymają wsparcie w ramach Obszarów Strategicznej Interwencji *Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji*.

Po zgłoszeniu projektu w trybie pozakonkursowym IZ/IP RPO WSL przeprowadza proces identyfikacji projektu. W ramach identyfikacji dokonuje się wstępnej weryfikacji projektu w szczególności spełnienia przesłanek, o których mowa w art. 38 ust. 2 i 3 ustawy wdrożeniowej, zgodności projektu z celami szczegółowymi lub rezultatami odpowiednich osi priorytetowych programu operacyjnego, możliwości realizacji w ramach kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów, wykonalności. Za proces identyfikacji odpowiedzialna jest IZ RPO WSL wraz z IP RPO WSL. W zakresie projektów wdrażanych

przez IZ RPO WSL, w ramach procesu identyfikacji RR weryfikuje projekt pod względem zgodności *z art. 48. ust. 3 pkt 1-3) ustawy wdrożeniowej* oraz przekazuje informację o zgodności do (odpowiednio) FR, FS, lub do instytucji, które weryfikują projekt pod względem zgodności z *art. 48. ust. 3, pkt 4) ustawy wdrożeniowej*.

W zakresie projektów wdrażanych przez IP RPO WSL weryfikację projektów pod względem zgodności z *art. 48. ust. 3 ustawy wdrożeniowej* dokonuje właściwa IP RPO WSL[7].

Wykaz projektów zidentyfikowanych zawiera informacje zgodnie z załącznikiem nr 4 do SZOOP RPO WSL 2014-2020.

Po przeprowadzeniu identyfikacji projektu, IZ/IP RPO WSL wpisuje projekt do *Wykazu projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego (Wykaz)* stanowiący załącznik nr 4 do SZOOP.

IZ RPO WSL dopuszcza okresową aktualizację listy projektów zidentyfikowanych. *Wykaz* może podlegać aktualizacji polegającej na usunięciu projektu z wykazu, dodaniu nowego projektu do wykazu lub zmianie informacji dotyczących projektu. Zmiana informacji dotyczących projektu może nastąpić w okresie przed złożeniem wniosku o dofinansowanie na pisemny uzasadniony wniosek podmiotu zgłaszającego lub podmiotu, który będzie wnioskodawcą. IZ RPO WSL podejmuje ostateczną decyzję o zmianie informacji dotyczących projektu.[8] Usunięcie projektu z *Wykazu* następuje w przypadku gdy w trakcie drugiego wezwania beneficjent nie złożył wniosku o dofinansowanie w określonym terminie.

Wezwanie wnioskodawcy do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu

Właściwa ION wzywa Wnioskodawcę do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu wyznaczając termin złożenia zbieżny z terminem określonym w *Wykazie* projektów. Po upływie wskazanego terminu, ION niezwłocznie wzywa Wnioskodawcę do ponownego złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, wyznaczając drugi ostateczny termin. Termin ten nie może być dłuższy niż trzy miesiące licząc od dnia upływu pierwszego terminu. W przypadku bezskutecznego upływu ostatecznego terminu IZ/IP RPO WSL niezwłocznie wykreśla projekt z *Wykazu*, który jest załącznikiem nr 4 do SZOOP. ION może zmienić odpowiednio wezwanie do składania wniosków w trybie pozakonkursowym, w szczególności w zakresie terminu składania wniosków o dofinansowani projektu, jeżeli na skutek wystąpienia COVID-19 przeprowadzenie wyboru projektów w trybie pozakonkursowym byłoby niemożliwe lub znacznie utrudnione.

<u>Etap oceny formalnej</u>

Ocena projektu pozakonkursowego następuje po wezwaniu i złożeniu wniosku o dofinansowanie projektu.

IZ /IP RPO WSL w przypadku stwierdzenia we wniosku o dofinansowanie projektu braków formalnych lub oczywistych omyłek wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku lub poprawienia w nim oczywistej omyłki w wyznaczonym terminie. W trakcie uzupełnienia wniosku o dofinasowanie

[7] Nie dotyczy projektów pozakonkursowych PUP w ramach Działania 7.2 RPO WSL 2014-2020, dla których jako datę identyfikacji przyjmuje się 25.09.2014 r. (Zgodnie z Kontraktem Terytorialnym dla Województwa Śląskiego z późniejszymi zmianami)

[8] Wartości przedstawione w załączniku nr 4 do SZOOP RPO WSL 2014-2020 mają charakter szacunkowy i obowiązują tylko w trakcie postępowań w zakresie wyboru projektów do dofinansowania. Na etapie realizacji projektu wskazane ww. załączniku szacowane wartości mogą ulec zmianie na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie projektu lub w decyzji o dofinansowaniu projektu.

dopuszczalne są modyfikacje projektu. Modyfikacje w zakresie rzutującym na spełnianie kryteriów mogą prowadzić wyłącznie do lepszego spełnienia przez projekt ustalonych kryteriów. W zakresie wsparcia ze środków EFRR oceny formalnej dokonuje co najmniej dwóch członków KOP w oparciu o kartę oceny formalnej. Po pozytywnym przejściu oceny formalnej wniosek rejestrowany jest w centralnym systemie teleinformatycznym wspierającym realizację programów operacyjnych.

W przypadku negatywnej oceny projekt nie zostaje dopuszczony do kolejnego etapu oceny, a IZ/IP RPO WSL niezwłocznie wykreśla projekt z *Wykazu*, który jest załącznikiem nr 4 do SZOOP.

Etap oceny merytorycznej

Ocena merytoryczna projektów dokonywana jest przez IZ RPO WSL bądź właściwą IP RPO WSL na podstawie merytorycznych kryteriów wyboru projektów zatwierdzonych przez KM RPO WSL 2014-2020. W zakresie wsparcia ze środków EFRR jest przeprowadzana w formie niezależnej oceny dokonywanej przez KOP.

Etap oceny formalno-merytorycznej

W ramach IZ RPO WSL - Departament FS/ IP RPO WSL-WUP, ocena kryteriów formalnych oraz kryteriów merytorycznych jest przeprowadzana na etapie oceny formalno – merytorycznej przez pracownika właściwej instytucji lub zewnętrznego eksperta wpisanego do Wykazu Kandydatów na ekspertów RPO WSL 2014-2020.

W ramach oceny projektu pozakonkursowego na każdym jej etapie, dopuszczalne są modyfikacje, o ile tak zdecyduje właściwa instytucja.

Do dofinansowania zostaje wybrany projekt, który spełnia kryteria wyboru i uzyska wymaganą liczbę punktów (jeśli przewidziano kryteria punktowe). W przeciwnym razie projekt zostaje oceniony negatywnie, a IZ RPO WSL niezwłocznie wykreśla projekt z *Wykazu*, który jest załącznikiem nr 4 do SZOOP.

Po zakończeniu oceny Wnioskodawca informowany jest pisemnie o wynikach oceny. Ponadto IZ RPO WSL zamieszcza informację na stronie internetowej o projekcie, który został wybrany do dofinansowania w terminie nie późniejszym niż 7 dni od dnia podjęcia przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwały w sprawie zatwierdzenia listy projektów wybranych do dofinansowania lub przyznania dofinansowania projektowi pozakonkursowemu IZ/IP RPO WSL.

W przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieprawidłowości we wdrażaniu projektów w ramach trybu pozakonkursowego IZ RPO WSL zastrzega sobie prawo przesunięcia środków na inne Działania.

Opis procesu naboru, oceny i wyboru projektów do dofinansowania w trybie nadzwyczajnym (tryb o charakterze niekonkurencyjnym)

Wybór do dofinansowania projektów mających na celu ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków COVID-19 będzie realizowany w trybie nadzwyczajnym po przyjęciu ustawy o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r.

Tryb nadzwyczajny jest szczególnym rodzajem trybu niekonkurencyjnego, który ma zastosowanie w szczególnych okolicznościach tj. wyłącznie do wyboru projektów EFRR i EFS związanych z ograniczeniem wystąpienia negatywnych skutków COVID-19.

W trybie nadzwyczajnym wnioskodawca składa na wezwanie właściwej instytucji w terminie przez nią wyznaczonym wniosek o dofinansowanie projektu służącego ograniczeniu negatywnych skutków wystąpienia COVID-19. Przepis art. 48 ust. 4a ustawy wdrożeniowej stosuje się odpowiednio.

Właściwa instytucja wybiera do dofinansowania projekt, który spełnił kryteria wyboru projektów.

Opis trybu realizacji procesu oceny Planów Działań Pomocy Technicznej

Wybór projektów do dofinansowania w ramach osi priorytetowej XIII Pomoc Techniczna RPO WSL 2014-2020 prowadzony jest w trybie pozakonkursowym.

Zgodnie z art. 48 ustawy wdrożeniowej IZ RPO WSL wzywa właściwą instytucję do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, który jest zgodny z celami programu operacyjnego, dotyczący realizacji zadań publicznych, możliwy do realizacji w ramach kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów, wykonalny.

Wniosek o dofinansowanie w ramach osi priorytetowej XIII Pomoc Techniczna składany jest przez Beneficjentów realizujących zadania RPO WSL 2014-2020:

- Województwo Śląskie (właściwe komórki organizacyjne wykonujące zadania związane z realizacją RPO WSL na lata 2014-2020 zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Województwa Śląskiego),
- IP RPO WSL (Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach, Śląskie Centrum Przedsiębiorczości),
- IP RIT RPO WSL (Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Miasto Częstochowa, Miasto Bielsko-Biała).

Wniosek o dofinansowanie należy złożyć w wersji elektronicznej (LSI 2014) w postaci Planu Działań po otrzymaniu wezwania IZ RPO WSL do złożenia wniosku w terminie wskazanym w wezwaniu.

Plan Działań powinien opierać się na planie budżetowym/projekcie budżetu. IP RIT RPO WSL wraz z wnioskiem o dofinansowanie powinny złożyć oświadczenie o zabezpieczeniu w swoim budżecie/projekcie budżetu 15 % wkładu własnego niezbędnego do realizacji projektu w ramach PT. IZ RPO WSL monitoruje alokację zaplanowaną do przyznania ww. instytucjom realizującym zadania dofinansowane w ramach PT i w uzasadnionych przypadkach IZ RPO WSL może dokonać modyfikacji wysokości alokacji zaplanowanej dla poszczególnych instytucji. Dofinansowanie przyznawane jest dla projektów w ramach PT na realizację zadań po pozytywnie ocenionym wniosku o dofinansowanie pod względem spełnienia kryteriów formalnych i merytorycznych zatwierdzonych przez KM RPO WSL 2014-2020, określonych w SZOOP. Zarząd Województwa Śląskiego podejmuje uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy Planów Działań oraz podjęcia decyzji o dofinasowaniu/podpisania umowy o dofinansowanie PD dla danej instytucji. Decyzja o dofinansowaniu/umowa o dofinansowanie Planu Działań dla danej instytucji reguluje szczegółowe zasady i warunki wydatkowania środków z PT w ramach EFS.

IZ RPO WSL zapewnia zgodność opisanych wyżej procedur związanych z procedurą wyboru projektów do dofinansowania z zasadami krajowymi i unijnymi, co wyraża się przez zaprojektowanie ich zgodnie z art. 125 ust. 3 rozporządzenia ogólnego.

Realizacja zapewnienia związana jest m.in. z prowadzeniem przez IZ RPO WSL okresowych kontroli systemu zarządzania i kontroli RPO WSL 2014-2020.

Procedura odwoławcza

Jeżeli projekt został oceniony negatywnie w rozumieniu art. 53 ust. 2 ustawy wdrożeniowej, IOK poucza wnioskodawcę o prawie wniesienia protestu, na zasadach określonych w rozdziale 15 ustawy wdrożeniowej. Procedura odwoławcza odnosi się do oceny formalnej i oceny merytorycznej trybu konkursowego.

Protest jest rozpatrywany przez IZ RPO WSL.

Zgodnie z art. 61 ustawy wdrożeniowej, w przypadku nieuwzględnienia protestu, negatywnej ponownej oceny projektu lub pozostawienia protestu bez rozpatrzenia (w przypadku gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej wyczerpana zostanie kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach działania), wnioskodawca może złożyć skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Od orzeczenia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego wnioskodawca, IZ RPO WSL lub IP RPO WSL może wnieść skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Umowy/decyzje o dofinansowaniu projektów

Po zakończeniu procesu wyboru projektu do dofinansowania wszczynany jest proces przygotowywania i zawierania umów o dofinansowanie projektu z wnioskodawcą, zgodnie z właściwym regulaminem organizacyjnym danej jednostki, wskazanym w stosownych instrukcjach wykonawczych RPO WSL 2014-2020 dotyczących podpisywania umów. Wnioskodawca informowany jest o przyznanym dofinansowaniu i proszony o ewentualne dostarczenie brakujących dokumentów. Po skompletowaniu wszystkich dokumentów niezbędnych do podpisania umowy IZ/IP RPO WSL przygotowuje umowę, a następnie jest ona podpisywana przez obie strony. Po jej podpisaniu beneficjent, jeżeli jest to wymagane, wnosi zabezpieczenie realizacji umowy. Dofinansowanie projektów realizowanych w trybie pozakonkursowym przez Samorząd Województwa oraz IP RPO WSL następuje w drodze podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu przez Zarząd Województwa Śląskiego. Decyzja podejmowana jest w formie uchwały.

W przypadku projektów realizowanych w ramach Pomocy Technicznej za proces przygotowywania decyzji (umowy w przypadku IP RIT RPO WSL) o dofinansowanie projektów i przeprowadzenie procesu ich podpisywania odpowiedzialny jest RR.

I.4 Informacje nt. sposobu i źródeł finansowania osi priorytetowych

Alokacja UE na RPO WSL 2014-2020 wynosi **2 498 891 499 EUR z EFRR i 978 045 635 EUR z EFS**. Minimalne zaangażowanie środków krajowych, szacowane na podstawie art. 120 rozporządzenia ogólnego, zakładającego maksymalny poziom dofinansowania każdej osi priorytetowej wynoszący 85%, wynosi w momencie programowania **613 577 147 EUR**. W realizację Programu zaangażowane będą środki krajowe publiczne i prywatne. Podstawę obliczania wkładu UE w ramach RPO WSL stanowią całkowite wydatki kwalifikowalne.

W RPO WSL 2014-2020 wyodrębniona została rezerwa wykonania w wysokości 6% jego całkowitej alokacji EFRR, oraz 6,76% jego całkowitej alokacji EFS. Wyższa rezerwa z EFS wynika z wyłączenia z rezerwy wykonania Osi priorytetowej XIII Pomoc Techniczna, finansowanego z EFS. Udział rezerwy wykonania w podziale na lata dla każdego roku wynosi 6% EFRR i 6,76% EFS. Rezerwa wykonania ustanawiana jest w analogicznej wysokości w każdej osi priorytetowej RPO WSL 2014-2020 z wyjątkiem Osi priorytetowej XIII Pomoc techniczna.

W odniesieniu do wybranych obszarów wsparcia w ramach określonych działań i poddziałań przewiduje się wsparcie w formie instrumentów finansowych. Zakres i forma wsparcia została określona na podstawie wyników badania „Ocena ex ante instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020".

Instrumenty finansowe będą wdrażane w ramach następujących działań:

- Działanie 3.4 Dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsiębiorczości,

- Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach,

- Działanie 7.5 Wsparcie osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej poprzez instrumenty finansowe,

- Działanie 10.4 Poprawa stanu środowiska miejskiego.

I.5 Metody obliczania wkładu Funduszy

W ramach RPO WSL 2014-2020 dla Osi priorytetowych finansowanych ze środków EFRR i EFS stosowany jest poziom współfinansowania UE do 85%. Podstawę certyfikacji wydatków do KE stanowią całkowite wydatki kwalifikowalne. Wkład Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego obliczany jest w odniesieniu do całkowitych wydatków kwalifikowalnych. W realizację Programu zaangażowane będą środki krajowe publiczne i prywatne. Przyjęcie maksymalnego poziomu dofinansowania na poziomie osi priorytetowej nie oznacza automatycznie maksymalnych poziomów dofinansowania na poziomie projektów. Dofinansowanie na poziomie projektów ustalane jest z zachowaniem właściwych przepisów o pomocy publicznej, natomiast w przypadku EFRR dodatkowo z uwzględnieniem zasad wynikających z zobowiązań do świadczenia usług w ogólnym interesie oraz przepisów dot. projektów generujących dochód lub innych przepisów. W przypadku EFS dla projektów realizowanych w ramach podmiotowego systemu finasowania poziom dofinansowania na poziomie usługi rozwojowej będzie przekładał się na poziom dofinansowania projektu.

II. Szczegółowy opis poszczególnych osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

II.1 Oś Priorytetowa I Nowoczesna gospodarka

Województwo Śląskie od 2009 r. realizuje proces przedsiębiorczego odkrywania (PPO) w regionie oraz od sierpnia 2014 r. uczestniczy w projekcie dotyczącym PPO wspólnie z Ministerstwem Gospodarki i Bankiem Światowym. Proces ten realizowany jest zgodnie z oczekiwaniami Komisji Europejskiej, na podstawie założeń przewodnika RIS3 (Guide to Research and Innovation Strategies for Smart Specialization – RIS3). Po zakończeniu procesu jego wyniki będą na bieżąco włączane w realizację RIS WSL 2013-2020 i RPO WSL 2014-2020. Eksperci Banku Światowego będą realizować audyt w ponad 200 przedsiębiorstwach w województwie śląskim, a proces ten będzie kontynuowany przez ekspertów regionalnych i będzie gwarancją ciągłej analizy potencjału i potrzeb firm w obszarach specjalizacji. Ponadto, w *Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020* opracowany został szczegółowy mechanizm monitoringu inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego, w których uwzględniono innowacyjny sposób monitorowania specjalizacji poprzez między innymi tzw. smart index.

W ramach Osi Priorytetowej I *Nowoczesna gospodarka* wsparcie skoncentrowane będzie na wzmocnieniu tzw. regionalnych inteligentnych specjalizacji, zdefiniowanych w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020. Obejmie ono w szczególności inwestycje w kluczową infrastrukturę badawczą, służącą tworzeniu i komercjalizacji innowacyjnych rozwiązań w najbardziej perspektywicznych sektorach gospodarki województwa.

W ramach powyższej Osi Priorytetowej znaczne środki trafią do przedsiębiorstw, w szczególności z sektora MŚP. W ramach programu zakłada się wsparcie przedsięwzięć wzmacniających możliwości przedsiębiorstw do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych, w tym poprzez tworzenie i rozwój infrastruktury B+R, inwestycje w aparaturę, sprzęt i inne niezbędne wyposażenie, które służy tworzeniu innowacyjnych produktów i usług. Zakłada się, że oferowane wsparcie przyczyni się do zwiększenia nakładów prywatnych na działalność badawczo-rozwojową, w tym powstawania działów B+R i laboratoriów w przedsiębiorstwach lub tworzenia przez firmy centrów badawczo-rozwojowych. Wyłącznie w przypadku MŚP (nie dotyczy dużych przedsiębiorstw) obok prac badawczo-rozwojowych elementem projektu realizowanego ze środków Osi Priorytetowej I Nowoczesna Gospodarka może być wdrożenie wyników tych prac, przy czym komponent wdrożeniowy musi stanowić mniejszość całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.

Istotnym obszarem wsparcia będzie także poprawa jakości usług innowacyjnych i technologicznych oferowanych na rzecz przedsiębiorstw w regionie, w tym szerokie urynkowienie działalności instytucji otoczenia biznesu tj. centra transferu technologii, inkubatory technologiczne, parki naukowo-technologiczne, badawcze i przemysłowo-technologiczne oraz ich lepsze dopasowanie do potrzeb przedsiębiorstw. Ponadto, wsparcie skierowanie zostanie do regionalnych oraz lokalnych centrów kreatywności i innowacji.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

I NOWOCZESNA GOSPODARKA

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

- zwiększone urynkowienie działalności badawczo-rozwojowej;
- zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw;

• ulepszone otoczenie proinnowacyjne przedsiębiorstw, • rozwój ekosystemu innowacji Województwa Śląskiego.

3. Charakter Osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	162 985 658
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Śląskiego	

II.1.1 Kluczowa dla regionu infrastruktura badawcza

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 1.1	Kluczowa dla regionu infrastruktura badawcza
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 1.1	Zwiększone urynkowienie działalności badawczo-rozwojowej
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 1.1	Wzrost przychodów z sektora biznesowego
		Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej
		Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 1.1	Liczba wspartych laboratoriów badawczych (obligatoryjny)
		Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej
		Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (obligatoryjny)
		Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (obligatoryjny)
		Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R (obligatoryjny)
5. Typy projektów	Działanie 1.1	1. Budowa, wyposażenie w aparaturę naukowo-badawczą kluczowej infrastruktury badawczej, służącej realizacji badań naukowych zgodnych z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami
6. Typ beneficjenta	Działanie 1.1	Projekty mogą być realizowane przez następujące podmioty: 1. Jednostki naukowe 2. Konsorcja naukowe 3. Konsorcja naukowo-przemysłowe 4. Konsorcja, których liderem jest jednostka naukowa z udziałem podmiotów: – Uczelnie – Jednostki naukowe – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia – Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych – Związek Metropolitalny

		– Podmioty wykonujące działalność leczniczą, w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej – Fundacje
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 1.1	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 1.1	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 1.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 1.1	50 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 1.1	Kontrakt terytorialny
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 1.1	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 1.1	**Tryb Konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego; Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 1.1	Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji. Pozostałe limity i ograniczenia w realizacji opisano w punkcie 29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 1.1	Zgodnie z zasadami określonymi w art. 98 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Szczegółowy zakres stosowania cross-financingu opisany jest w ogłoszeniu o naborze
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.1	Nie dotyczy

17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 1.1	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 1.1	W ramach działania 1.1 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 1.1 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 1.1	Pomoc udzielana będzie na podstawie właściwych przepisów prawa krajowego i unijnego, w szczególności: ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, art. 26 pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą. Pomoc de minimis ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z 16 czerwca 2016r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 1.1	85% w tym, zgodnie z zasadami pomocy publicznej: – dla części gospodarczej: intensywność udzielanej pomocy publicznej i pomocy de minimis wynosi maksymalnie 50% – dla części niegospodarczej: 100%.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne	Działanie 1.1	85% Nie przewiduje się współfinansowania z budżetu państwa.

współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.1	Minimalny wkład własny Wnioskodawcy na poziomie projektu wynosi 15%, przy czym W odniesieniu do infrastruktury badawczej służącej działalności gospodarczej, minimalny wkład własny wynosi 50% wartości całkowitych wydatków kwalifikowanych w ramach tej części projektu i pochodzić musi z własnej działalności gospodarczej Wnioskodawcy lub środków prywatnych, pochodzących w szczególności z kredytów komercyjnych lub od przedsiębiorców
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 1.1	IZ RPO WSL może ustalić wartość minimalną projektu na etapie ogłoszenia o naborze.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 1.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić wartość minimalną wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 1.1	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 1.1	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 1.1	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych	Działanie 1.1	Nie dotyczy

odbiorców instrumentów finansowych		

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia
Przedsięwzięcia w ramach Działania 1.1. realizowane będą na obszarze całego województwa. Wsparcie skoncentrowane będzie na wzmocnieniu tzw. regionalnych inteligentnych specjalizacji, zdefiniowanych w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020. Obejmie ono w szczególności inwestycje w kluczową infrastrukturę badawczą, służącą tworzeniu i komercjalizacji innowacyjnych rozwiązań w najbardziej perspektywicznych sektorach gospodarki województwa. Zgodnie z Umową Partnerstwa w ramach RPO WSL 2014-2020 wsparcie polegać będzie na współfinansowaniu kluczowej infrastruktury badawczej, a nie na finansowaniu prowadzenia prac badawczo-rozwojowych i stosowanych przez instytuty badawcze i instytucje naukowe. W ramach RPO WSL 2014-2020 nie przewiduje się dofinansowania regionalnych agend badawczo-rozwojowych. Wsparta infrastruktura ma służyć realizacji wskazanych w projekcie badań. Wnioskodawca w ramach wniosku aplikacyjnego zobowiązany jest przedłożyć plan prac badawczo-rozwojowych, które będą wykonywane z wykorzystaniem infrastruktury będącej przedmiotem projektu oraz opis ich zastosowania w gospodarce. Przedmiotem projektu będzie infrastruktura badawcza wykorzystywana do prowadzenia działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów prawa unijnego dotyczących pomocy publicznej. Infrastruktura badawcza oznacza obiekty, zasoby i powiązane z nimi usługi, które są wykorzystywane przez środowisko naukowe do prowadzenia badań naukowych w swoich dziedzinach, i obejmuje wyposażenie naukowe lub zestaw przyrządów, zasoby oparte na wiedzy, takie jak zbiory, archiwa lub uporządkowane informacje naukowe, infrastrukturę opartą na technologiach informacyjno-komunikacyjnych, taką jak sieć, infrastrukturę komputerową, oprogramowanie i infrastrukturę łączności lub wszelki inny podmiot o wyjątkowym charakterze niezbędny do prowadzenia badań naukowych. Takie różne rodzaje infrastruktury badawczej mogą być zlokalizowane w jednej placówce lub „rozproszone" (zorganizowana sieć zasobów) zgodnie z art. 2 lit. a) rozporządzenia Rady (WE) nr 723/2009 z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wspólnotowych ram prawnych konsorcjum na rzecz europejskiej infrastruktury badawczej (ERIC) (Dz.U. L 206 z 8.8.2009, s. 1)9. Jeżeli infrastruktura badawcza będzie wykorzystywana do prowadzenia działalności gospodarczej jak i niegospodarczej, wnioskodawca musi prowadzić działalność gospodarczą na poziomie powyżej 20% całkowitych rocznych zasobów danej infrastruktury. Część projektu dotycząca wykorzystania infrastruktury badawczej do prowadzenia działalności gospodarczej musi wynosić ponad 20% wartości całkowitych kosztów kwalifikowalnych infrastruktury. Wsparcie projektów udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa obowiązującymi na dzień udzielenia wsparcia, w szczególności w zakresie: pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą na podstawie Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 16 czerwca 2016 r. w sprawie udzielania pomocy

[9] ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, art. 2.

inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata2014 -2020.

Pomoc na realizację przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury badawczej wywołuje efekt zachęty, zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu - art. 6, w odniesieniu do całego przedsięwzięcia.

Powstała w wyniku przedsięwzięcia infrastruktura badawcza będzie dostępna dla podmiotów/osób spoza jednostki otrzymującej wsparcie zgodnie z przepisami art. 26 ust. 4 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Dostęp do infrastruktury będzie udzielany szeregowi użytkowników na przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach. Przedsiębiorstwom, które finansują co najmniej 10% kosztów kwalifikowalnych inwestycji w infrastrukturę, można przyznać preferencyjny dostęp na bardziej korzystnych warunkach. Aby uniknąć nadmiernej rekompensaty, dostęp ten musi być proporcjonalny do wkładu przedsiębiorstwa w koszty inwestycji, a warunki te należy podawać do wiadomości publicznej.

Cena pobierana za prowadzenie i użytkowanie infrastruktury badawczej będącej przedmiotem projektu musi odpowiadać cenie rynkowej.

Za koszty kwalifikowalne uznaje się koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne.

Ponadto w ramach projektów dotyczących infrastruktury badawczej przewiduje się udzielenia pomocy de minimis na podstawie Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 19 marca 2015 r. sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014 – 2020. Pomocą mogą zostać objęte koszty niezbędne do realizacji projektu dotyczącego infrastruktury badawczej, jak promocja projektu, dokumentacja techniczna, usługi dotyczące zarządzania i nadzoru nad projektem.

Intensywność pomocy publicznej oraz pomocy de minimis nie przekracza 50% kosztów kwalifikowalnych.

Jeżeli w ramach projektu infrastruktura badawcza otrzymuje finansowanie publiczne zarówno na działalność gospodarczą, jak i niegospodarczą, w przypadku zmiany sposobu wykorzystywania infrastruktury, kwota przyznanego dofinansowania może ulec obniżeniu, zgodnie z mechanizmem monitorowania i wycofania określonym w umowie o dofinansowanie.

Co do zasady na koszty kwalifikowane infrastruktury badawczej mogą składać się wydatki na nabycie nowych aktywów. Ma to ma związek z wymogiem, aby pomoc publiczna spełniała efekt zachęty. Z uwagi na powyższe wniesienie w ramach wkładu własnego w części gospodarczej wkładu rzeczowego należącego do uczelni lub jednostki naukowej (nie dotyczy wkładu wnoszonego przez przedsiębiorców) ogranicza się do przypadków, w których ma on postać gruntów lub budynków. Dopuszcza się rozwiązanie, w którym wkład własny przedstawiony przez uczelnię/jednostkę naukową przyjmuje formę wkładu rzeczowego wnoszonego przez przedsiębiorstwo do projektu (pod warunkiem, że ten wkład nie został sfinansowany przedsiębiorstwu ze środków publicznych). Wkład wnoszony przez przedsiębiorstwa musi także spełniać wszystkie warunki wynikające z GBER, w szczególności warunek

dotyczący efektu zachęty, co oznacza, że wniesienie takiego wkładu może nastąpić dopiero po złożeniu wniosku o udzielenie pomocy dla projektu.

Za wkład własny nie mogą być natomiast uznane środki finansowe i majątek pozyskany na zasadach korzystniejszych niż rynkowe ze źródeł publicznych (np. w formie darowizny, dotacji celowej, preferencyjnej pożyczki, itp., a w przypadku jednostek finansowanych ze źródeł publicznych środków ujętych w planie finansowym danej jednostki). Źródła publiczne nie powinny być utożsamiane ze środkami publicznymi w rozumieniu przepisów o finansach publicznych; pod pewnymi warunkami środki publiczne, o których mowa w przepisach o finansach publicznych mogą stanowić finansowanie wolne od pomocy publicznej.

Dofinansowane będą projekty polegające na zakupie aparatury naukowo-badawczej, wyposażeniu specjalistycznych laboratoriów badawczych. Ponadto, elementem wsparcia będą także inwestycje w zakresie budowy, przebudowy bądź rozbudowy infrastruktury B+R.

Nie ma możliwości dofinansowania infrastruktury, aparatury, wyposażenia, które nie będą wykorzystywane na cele gospodarcze.

Jednocześnie wyłączone ze wsparcia będą inwestycje w infrastrukturę dydaktyczną oraz infrastrukturę wykorzystywaną do świadczenia usług zdrowotnych.

W ramach projektów nie przewiduje się finansowania kosztów wynagrodzeń oraz kosztów związanych z utrzymaniem infrastruktury B+R.

Nowe przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury B+R w jednostkach naukowych może otrzymać wsparcie jedynie, gdy stanowi element dopełniający istniejące zasoby, w tym powstałe w ramach wsparcia udzielonego w ramach perspektywy 2007-2013.

Przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury B+R musi wpisywać się w Regionalną Strategię Innowacji Województwa Śląskiego.

Przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury B+R zostało uzgodnione z ministrem właściwym ds. nauki i szkolnictwa wyższego oraz ministrem właściwym ds. rozwoju regionalnego w celu uniknięcia powielania inwestycji.

Przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury B+R po uzgodnieniu pomiędzy wyżej wskazanymi stronami, znajduje się w Kontrakcie Terytorialnym.

Przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury B+R charakteryzuje możliwie wysoki stopień współfinansowania ze źródeł prywatnych.

Powstała w wyniku przedsięwzięcia infrastruktura badawcza będzie dostępna dla podmiotów/osób spoza jednostki otrzymującej wsparcie zgodnie z przepisami art. 26 ust. 4 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Dostęp do infrastruktury będzie udzielany szeregowi użytkowników na przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach. Przedsiębiorstwom, które finansują co najmniej 10% kosztów kwalifikowalnych inwestycji w infrastrukturę, można przyznać preferencyjny dostęp na bardziej korzystnych warunkach. Aby uniknąć nadmiernej rekompensaty, dostęp ten musi być proporcjonalny do wkładu przedsiębiorstwa w koszty inwestycji, a warunki te należy podawać do wiadomości publicznej.

Finansowanie infrastruktury TIK w jednostkach naukowych jest możliwe tylko wówczas, gdy infrastruktura ta jest niezbędna do realizacji projektu badawczo-rozwojowego.

Budżet projektu musi przewidywać, że finansowy udział wnioskodawcy jest nie mniejszy niż 2,5% kosztów kwalifikowalnych projektu.

Na etapie ubiegania się o dofinansowanie konieczne jest przedstawienie i ocena biznes planu obejmującego m.in.: przyszłe wykorzystanie infrastruktury i wykazanie, że będzie ona używana przez i na rzecz przedsiębiorstw.

Plan finansowy wnioskodawcy musi przewidywać znaczny wzrost udziału przychodów ze źródeł sektora przedsiębiorstw w ogólnych przychodach wnioskodawcy.

Realizacja projektu ma doprowadzić do wzrostu przychodów z działalności komercyjnej. W związku z powyższym obowiązkowo na poziomie projektu wskazać należy wskaźnik rezultatu bezpośredniego określony na podstawie danych z analizy finansowej, dotyczący wzrostu przychodów z sektora biznesowego na wspartej infrastrukturze badawczej. Wsparcie z programu operacyjnego przyznane na realizację projektu z zakresu publicznej infrastruktury badawczej podlega proporcjonalnemu zmniejszeniu w przypadku, gdy założony przez beneficjenta wskaźnik rezultatu nie zostanie osiągnięty w określonym terminie określonym w umowie o dofinasowanie, tj. w terminie 36 miesięcy od zakończenia pierwszego roku obrotowego, po zakończeniu realizacji projektu, nie później jednak niż na moment złożenia dokumentów zamknięcia RPO WSL 2014-2020.

Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[1011]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[12] lub porozumienia[13]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje.

Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy.
Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

[10] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.
[11] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.
[12] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.
[13] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

II.1.2 Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 1.2	Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 1.2	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw oraz ulepszone otoczenie proinnowacyjne przedsiębiorstw
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 1.2	Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej
		Liczba skomercjalizowanych wyników prac B+R w przedsiębiorstwach
		Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej
		Liczba wprowadzonych innowacji produktowych
		Liczba wprowadzonych innowacji procesowych
		Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych
		Liczba wdrożonych wyników prac B+R
		Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach
		Liczba pozyskanych raportów
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 1.2	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje
		Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R
		Liczba wspartych laboratoriów badawczych w przedsiębiorstwach
		Liczba przedsięwzięć i projektów w inteligentnych specjalizacjach
		Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)
		Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie badań i rozwoju
		Liczba realizowanych prac B+R

		Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi
		Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R
		Liczba realizowanych projektów B+R
		Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R
		Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej
		Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku
		Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy
		Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego
		Liczba pozyskanych/zakupionych proinnowacyjnych usług
5. Typy projektów	Działanie 1.2	1. Tworzenie lub rozwój istniejącego zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach służącego ich działalności innowacyjnej 2. Wsparcie prac B+R w przedsiębiorstwach 3. Zakup usług proinnowacyjnych przez MŚP
6. Typ beneficjenta	Działanie 1.2	W ramach działania zakłada się wsparcie dla projektów, których **beneficjentem lub liderem konsorcjum/porozumienia jest przedsiębiorstwo**[14]. Projekty mogą być realizowane przez następujące podmioty: – Przedsiębiorstwa – Spółki celowe/spin-off ustanawiane przez publiczne instytucje badawcze oraz przedsiębiorstwa – Konsorcja przedsiębiorstw i jednostek naukowych – Konsorcja przedsiębiorstw i uczelni (w tym spółek celowych uczelni) – Konsorcja przedsiębiorstw i instytutów badawczych – Porozumienia wyżej wymienionych podmiotów, reprezentowanych przez lidera Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki

[14] Posiadające wpis do rejestru przedsiębiorców w KRS lub CEIDG

		narodowej w § 7.Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń (Dz. U. z 2015 r., poz. 2009). Wsparcie kierowane jest do przedsiębiorstw, w szczególności do podmiotów z sektora MŚP. Przewiduje się, że w ramach prowadzonych naborów określone zostaną strumienie środków dedykowanych MŚP oraz dużym przedsiębiorstwom. Możliwe jest również organizowanie naborów dedykowanych wyłącznie jednej z powyższych kategorii firm.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 1.2	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząc a	Działanie 1.2	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 1.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 1.2	93 783 992 (w tym wspólne przedsięwzięcie 50 000 000 PLN)
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałania mi w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 1.2	„Technologie poprawy jakości powietrza oraz minimalizacja skutków zanieczyszczeń dla zdrowia" tzw. „SILESIA POD BŁĘKITNYM NIEBEM", czyli wspólne przedsięwzięcie realizowane z NCBiR-em w ramach RPO WSL 2014-2020 oraz POIR
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 1.2	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzial nego za nabór i ocenę	Działanie 1.2	**Tryb konkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Śląskie Centrum Przedsiębiorczości Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: Protest jest wnoszony za pośrednictwem Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i

wniosków oraz przyjmowanie protestów		rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 1.2	1) Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone są w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego oraz w podstawach prawnych wskazanych w Regulaminie konkursu dla danego naboru. IOK jest upoważniona do wprowadzenia dodatkowych ograniczeń w zakresie kwalifikowalności wydatków. 2) Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostały wskazane w pkt 20-24 i 29. 3) Wsparcie uzyskają przedsięwzięcia wyłącznie zgodne z RIS WSL 2013-2020, 4) W projektach realizowanych w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia Technologie poprawy jakości powietrza oraz minimalizacja skutków zanieczyszczeń dla zdrowia „SILESIA pod błękitnym niebem" wsparcie uzyskają wyłącznie projekty zgodne z Agendą Badawczą, 5) IOK może wprowadzić w Regulaminie konkursu ograniczenia dot. maksymalnej liczby składanych wniosków przez Wnioskodawcę, 6) IOK może wprowadzić ograniczenie w zakresie możliwych do realizacji typów inwestycji początkowej w przypadku ubiegania się o wsparcie w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej, 7) Dopuszcza się możliwość ogłaszania konkursów dla wybranych typów projektów, specjalizacji RIS WSL 2013-2020 oraz katalogu potencjalnych beneficjentów, 8) W sytuacji realizacji projektu przez konsorcjum/porozumienia, IOK ma możliwość wskazania dodatkowych warunków dot. lidera oraz członków konsorcjum/porozumienia m.in. w zakresie statusu, liczby konsorcjantów, 9) Nie dopuszcza się finansowania wdrożenia wyników prac badawczo – rozwojowych w projektach realizowanych przez duże przedsiębiorstwa oraz konsorcja, 10) Wdrożenie wyników prac badawczo – rozwojowych w projektach realizowanych

		przez konsorcjum musi zostać przeprowadzone przez przedsiębiorstwo o statusie MŚP - szczegółowe informacje zostaną określone w Regulaminie konkursu właściwym dla danego naboru, 11) Wydatki dotyczące wdrożenia wyników prac stanowią mniejszość całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu (dotyczy MŚP).
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 1.2	Zgodnie z zasadami określonymi w art. 98 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. z późn. zm. Możliwość zastosowania cross - financingu zostanie określona w ogłoszeniu o naborze. IOK jest upoważniona do określenia w Regulaminie konkursu dla danego naboru możliwości oraz zakresu zastosowania cross – financingu.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.2	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 1.2	Dochód w projekcie uwzględniany będzie zgodnie z zapisami - Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z późn zm., - Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, - Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/1516 z dnia 10 czerwca 2015 r. ustanawiającego, na mocy rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady, stawki zryczałtowane dla operacji finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w sektorze badań, rozwoju i innowacji

		- oraz Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 1.2	W ramach działania 1.2 nie planuje się systemu zaliczek. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków - zgodnie z Regulaminem konkursu dla danego naboru. IOK jest upoważniona do określenia w Regulaminie konkursu dla danego naboru informacji o możliwości i warunkach stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 1.2	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu. IOK jest upoważniona do zawężenia podstaw prawnych obowiązujących w ramach danego naboru. Wsparcie będzie udzielane w szczególności w oparciu o: ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r. z późn. zm.) uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu art. 14 Regionalna pomoc inwestycyjna, art. 18 Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP art. 25 Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe, art. 28 Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim

		przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 1.2	Maksymalny poziom dofinansowania na poziomie projektu wynosi 85%. W przypadku regionalnej pomocy inwestycyjnej nie więcej niż: • Mikro i małe przedsiębiorstwa – 45% • Średnie przedsiębiorstwa – 35% • Duże przedsiębiorstwa – 25% W przypadku pomocy publicznej na projekty badawczo – rozwojowe, co do zasady, nie więcej niż: 1. Badania przemysłowe • Mikro i małe przedsiębiorstwa – 70% • Średnie przedsiębiorstwa – 60% • Pozostali beneficjenci – 50% 2. Eksperymentalne prace rozwojowe • Mikro i małe przedsiębiorstwa – 45% • Średnie przedsiębiorstwa – 35% • Pozostali beneficjenci* – 25% Poziom dofinansowania UE w przypadku badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych można zwiększyć do maksymalnie 80% kosztów kwalifikowanych, w przypadku spełnienia warunków, o których mowa w art. 25 ust.6 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r. z późn. zm.) uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

		* W przypadku finansowania projektu realizowanego przez podmioty spełniające definicję „organizacji prowadzącej badania i upowszechniającej wiedzę" (art. 2 pkt. 83 Rozporządzenia 651/2014) : • w zakresie dotyczącym działalności gospodarczej: intensywność udzielanej pomocy publicznej zgodna z podstawą udzielania pomocy; • w zakresie dotyczącym działalności niegospodarczej: 100% - w tym przypadku finansowanie nie jest objęte zasadami pomocy państwa. W przypadku pomocy na usługi doradcze na rzecz MŚP oraz pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności: • intensywność pomocy nie przekracza 50% kosztów kwalifikowalnych. W przypadku pomocy de minimis intensywność pomocy nie może przekraczać 85% kosztów kwalifikowanych - intensywność wsparcia każdorazowo zostanie określona w Regulaminie konkursu właściwym dla danego naboru.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 1.2	Maksymalny poziom dofinansowania na poziomie projektu wynosi 85%. W przypadku udzielenia pomocy de minimis intensywność wsparcia każdorazowo zostanie określona w Regulaminie konkursu właściwym dla danego naboru. Nie przewiduje się współfinansowania z budżetu państwa.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków	Działanie 1.2	Wkład własny beneficjenta wynosi minimum 15%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego jest uzależniony od zastosowanej podstawy prawnej udzielanej pomocy.

kwalifikowalnych		W sytuacji udzielenia pomocy w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej (art. 14 GBER) zastosowanie będzie miała dodatkowo regulacja wskazana w art. 14 pkt 14 GBER „Beneficjent pomocy musi wnieść wkład finansowy w wysokości co najmniej 25 % kosztów kwalifikowalnych, pochodzących ze środków własnych lub zewnętrznych źródeł finansowania, w postaci wolnej od wszelkiego publicznego wsparcia finansowego".
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 1.2	W przypadku 1 i 2 typu projektu nie ustalono minimalnej wartości projektu, jednakże minimalna wartość dofinansowania o którą musi aplikować wnioskodawca to 100 000,00 PLN (wartość obowiązująca na etapie wnioskowania). Nie ustalono maksymalnej wartości projektu. W przypadku 3 typu projektu nie występuje minimalna wartość projektu. Nie ustalono maksymalnej wartości projektu, jednakże maksymalna wartość dofinansowania, o którą może aplikować wnioskodawca to 100 000,00 PLN.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 1.2	W przypadku 1 i 2 typu projektu nie ustalono minimalnej wartości wydatków kwalifikowalnych, jednakże minimalna wartość dofinansowania o którą musi aplikować wnioskodawca to 100 000,00 PLN (wartość obowiązująca na etapie wnioskowania).* W przypadku 3 typu projektu IP RPO WSL może ustalić wartość minimalną i maksymalną wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu /w załącznikach wykazanych w Ogłoszeniu o naborze. W ramach przedmiotowego działania maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych dla typu projektu wynosi odpowiednio: - tworzenie lub rozwój istniejącego zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach służącego ich działalności innowacyjnej - 20 000 000 PLN (wartość obowiązująca na etapie wnioskowania), - wsparcie prac B+R w przedsiębiorstwach - 20 000 000 PLN (wartość obowiązująca na etapie wnioskowania), z tym że wydatki związane z wdrożeniem prac B+R (jeśli dotyczy) muszą stanowić mniej niż 50% wydatków kwalifikowalnych projektu, - zakup usług proinnowacyjnych przez MŚP – maksymalna wartość dofinansowania, o którą może aplikować wnioskodawca wynosi 100 000 PLN.

		W przypadku projektów realizowanych w konsorcjum, którego członkiem/członkami jest/są organizacja prowadząca badania i upowszechniająca wiedzę gdy wartość kosztów kwalifikowalnych projektu przekroczy 1 mln EUR zachodzi konieczność korekty wydatków kwalifikowalnych ponoszonych przez organizację prowadząca badania i upowszechniającą wiedzę 20% stawką ryczałtową. Do przeliczenia równowartości 1 mln EUR należy zastosować kurs wymiany EUR/PLN, stanowiący średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego (tabela: kursy średnioważone walut obcych w złotych – Tabela A), z ostatnich sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. Zastosowanie przedmiotowej zasady zostanie każdorazowo wskazane w Regulaminie konkursu właściwym dla danego naboru. *w przypadku 3 typu projektu nie występuje minimalna wartość dofinansowania.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 1.2	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 1.2	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 1.2	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 1.2	Nie dotyczy

29. **Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia**

Działanie 1.2 realizowane będzie poprzez wsparcie przedsięwzięć przyczyniających się do podnoszenia innowacyjności regionu poprzez zwiększenie liczby przedsiębiorstw zaangażowanych w prace B+R jak również poprawę jakości infrastruktury wykorzystywanej dla działalności badawczo – rozwojowej, a także ulepszenie otoczenia proinnowacyjnego przedsiębiorstw. W przedmiotowym działaniu możliwe jest także wsparcie w ramach prac B+R komponentu wdrożeniowego. W ramach działania finansowane będą wyłącznie przedsięwzięcia, które przyczynią się do realizacji założeń RIS WSL 2013-2020.

Projekty muszą być realizowane na terenie Województwa Śląskiego. W celu zapewnienia, że udzielona pomoc będzie służyła rozwojowi Województwa Śląskiego, przedsiębiorstwo (a w przypadku realizacji projektu w ramach konsorcjum/porozumienia lider) musi prowadzić działalność gospodarczą na terenie Województwa Śląskiego – weryfikacja będzie się odbywać na podstawie wpisu do CEIDG/KRS na dzień podpisania umowy o dofinansowanie. W przypadku projektu typu pierwszego, tj. Tworzenie lub rozwój istniejącego zaplecza badawczo – rozwojowego w przedsiębiorstwach służącego ich działalności innowacyjnej nabywane środki trwałe i wartości niematerialne i prawne muszą być zaewidencjonowane oraz wykorzystywane na terytorium Województwa Śląskiego. Mając na uwadze sprawne wydatkowanie środków pomocowych w ramach przedmiotowego działania Beneficjent ma obowiązek zastosowania zasady n+1 dla 1 typu projektu, n+2 lub n+3 dla 2 typu projektu oraz n+1 dla 3 typu projektu, w odniesieniu do okresu realizacji projektów. Oznacza to, że od chwili podpisania umowy o dofinansowanie Beneficjent musi zrealizować projekt ujęty we wniosku o dofinansowanie dla 1 typu w ciągu jednego roku, dla 2 typu w kolejnych dwóch (w przypadku realizacji wyłącznie prac B+R) lub trzech (w przypadku realizacji prac B+R wraz z komponentem wdrożeniowym) latach, a dla 3 typu w ciągu jednego roku. Natomiast projekty realizowane w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia muszą w całości zostać zrealizowane zgodnie z zasadą n+3. W szczególnych przypadkach (tj. projektów dużych, skomplikowanych, których realizacja nie jest możliwa w zakładanym okresie) istnieje możliwość odstąpienia od powyższej reguły w wyniku decyzji IP RPO WSL na wniosek złożony przez Beneficjenta z uwzględnieniem możliwego maksymalnego terminu ponoszenia wydatków kwalifikowalnych

Dla projektu typu drugiego, tj. Wsparcie prac B+R w przedsiębiorstwach - w przypadku gdy planowane przedsięwzięcie lub jego część będzie realizowane poza terytorium Województwa Śląskiego za miejsce realizacji projektu uznaje się zakład lub oddział Wnioskodawcy/Lidera, która musi znajdować się w Województwie Śląskim. W przypadku ubiegania się o dofinansowanie wdrożenia prac B+R do działalności przedsiębiorstwa, miejscem realizacji projektu uznaje się miejsce wdrożenia wyników prac B+R, które musi znajdować się na terenie Województwa Śląskiego.

W przypadku typu trzeciego, tj. Zakup usług proinnowacyjnych przez MŚP jako miejsce realizacji projektu uznaje się miejsce prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorstwo, w ramach której będą wykorzystywane efekty zrealizowanej usługi. Miejsce prowadzenia działalności gospodarczej prowadzonej w oparciu o usługę proinnowacyjną musi znajdować się na terenie województwa śląskiego.

Wsparcie w ramach niniejszego działania skoncentrowane jest na MŚP[15].

[15] Definicja MŚP została wskazana w załączniku nr 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. z późn. zm. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Przewidziane są również inwestycje dużych przedsiębiorstw, pod warunkiem zapewnienia konkretnych efektów dyfuzji działalności B+R do polskiej gospodarki. W przypadku dużych firm preferencją objęte będą projekty podejmowane wspólnie z MŚP lub przewidujące współpracę z MŚP, NGO i instytucjami badawczymi. Udzielenie wsparcia dużemu przedsiębiorcy jest możliwe pod warunkiem zobowiązania się jego, że wkład finansowy z funduszy nie spowoduje znacznego ubytku liczby miejsc pracy w istniejących lokalizacjach tego przedsiębiorcy na terytorium UE.

W ramach realizacji działania zastosowanie ma komunikat Komisji Europejskiej z dnia 27 czerwca 2014 r. – Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną.

W sytuacji realizacji projektów w ramach konsorcjum (oraz porozumienia podmiotów wskazanych w punkcie Typ beneficjenta) liderem konsorcjum musi być przedsiębiorstwo.

W ramach działania wsparcie będą mogły uzyskać projekty polegające na tworzeniu nowej lub rozwoju istniejącej infrastruktury badawczo-rozwojowej w przedsiębiorstwach. Wsparcie uzyskają również badania przemysłowe i/lub eksperymentalne prace rozwojowe[16], a także prace wdrożeniowe[17], prowadzone przez przedsiębiorstwa na terenie Województwa Śląskiego. Projekty, w których nie przewidziano realizacji prac rozwojowych nie mogą uzyskać dofinansowania – wynik projektu powinien charakteryzować się etapem rozwiązania umożliwiającym jego wdrożenie. Poszczególne koszty kwalifikujące się do objęcia wsparciem muszą być przypisane do badań przemysłowych albo do eksperymentalnych prac rozwojowych (z uwagi na różne poziomy dofinansowania). Eksperymentalne prace rozwojowe mogą stanowić samodzielny projekt ze względu na wysoką gotowość technologiczną. W ramach Działania dofinansowanie mogą uzyskać wyłącznie projekty, które przed rozpoczęciem realizacji cechuje co najmniej II poziom gotowości technologicznej tj. „Określono koncepcję technologii lub jej przyszłe zastosowanie. Oznacza to rozpoczęcie procesu poszukiwania potencjalnego zastosowania technologii. Od momentu zaobserwowania podstawowych zasad opisujących nową technologię można postulować praktyczne jej zastosowanie, które jest oparte na przewidywaniach. Nie istnieje jeszcze żaden dowód lub szczegółowa analiza potwierdzająca przyjęte założenia”[18]. Wyłącznie w przypadku MŚP (nie dotyczy dużych przedsiębiorstw) obok prac badawczo-rozwojowych elementem projektu realizowanego ze środków publicznych może być wdrożenie wyników tych prac, przy czym komponent wdrożeniowy musi stanowić mniejszość całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu (tj. poniżej 50%).

Wzmacnianie możliwości przedsiębiorstw do prowadzenia prac B+R służyć będzie tworzeniu innowacyjnych produktów i usług. Do wsparcia kwalifikować będą się projekty, których komercjalizacja wyników prowadzić będzie do wdrożenia innowacji technologicznej (procesowej lub produktowej). Do wsparcia nie kwalifikują się projekty, które przewidują wyłącznie powstanie rozwiązania prowadzącego do wdrożenia innowacji marketingowej czy organizacyjnej.

[16] Definicja badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych została zawarta w art. 2 Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. z późn. zm. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

[17] W ramach prac wdrożeniowych wspiera się także prace przedwdrożeniowe, tj. działania przygotowawcze do wdrożenia wyników badań i umożliwiające doprowadzenie rozwiązania będącego przedmiotem projektu do etapu, kiedy będzie można je skomercjalizować (w szczególności dotyczy to opracowania dokumentacji wdrożeniowej, certyfikacji i atestacji gotowego produktu, badań rynku).

[18] http://www.ncbir.pl/gfx/ncbir/pl/defaultopisy/1195/1/1/poziomy_gotowosci_technologicznej.pdf

Warunkiem wsparcia prac badawczych jest dążenie do ich komercyjnego wykorzystania w gospodarce (przedmiotowe założenie nie dotyczy 3 typu projektu). Po zakończeniu prac B+R Beneficjent dokona analizy opłacalności wdrożenia wyników badań. Wyniki powyższej analizy będą podstawą do określenia stopnia wykorzystania efektów badań w gospodarce.

W ramach trzeciego typu - Zakup usług proinnowacyjnych przez MŚP, mikro, mali oraz średni przedsiębiorcy będą mogli zakupić usługę proinnowacyjną mającą na celu rozwój przedsiębiorstwa przez poprawę istniejącego lub wdrożenie nowego procesu technologicznego lub nietechnologicznego, produktu lub usługi, dotyczącej w szczególności: oceny potrzeb technologicznych, promocji technologii i nowych rozwiązań organizacyjnych, wdrażania nowych technologii, innych działań, w których następuje transfer wiedzy lub innowacyjnej technologii.

W ramach Wspólnego Przedsięwzięcia Technologie poprawy jakości powietrza oraz minimalizacja skutków zanieczyszczeń dla zdrowia „SILESIA pod błękitnym niebem" będą realizowane badania przemysłowe, prace rozwojowe oraz prace przedwdrożeniowe i wdrożeniowe dotyczące rozwiązań mających na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza. Celem głównym będzie zwiększenie liczby wdrożeń rozwiązań minimalizujących przyczyny i skutki negatywnego oddziaływania zanieczyszczenia powietrza w województwie śląskim. W konsekwencji zmniejszone zostaną stężenia podstawowych zanieczyszczeń powietrza, zarówno gazowych jak i pyłowych, co spowoduje poprawę jakości powietrza i komfortu życia mieszkańców województwa śląskiego, a także wpłynie na zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne. Planowane interdyscyplinarne projekty będą obejmowały między innymi takie dziedziny, jak: energetyka, inżynieria biomedyczna, informatyka, transport czy medycyna i przyczynią się do rozwoju różnych gałęzi gospodarki oraz poprawią jej konkurencyjność, muszą być one jednak zgodne z zakresem Agendy Badawczej*.

Przerwanie realizacji projektu badawczego oraz rezygnacja z wdrożenia wyników prac B+R nie będzie skutkować zwrotem środków wyłącznie w przypadku, gdy w trakcie realizacji prac B+R lub po ich zakończeniu beneficjent wykaże, że wdrożenie nie jest możliwe ze względów technicznych i/lub ze względu na brak lub nikłą wartość merytoryczną wyników dotychczas przeprowadzonych prac B+R bądź też nie jest uzasadnione ze względów ekonomicznych.
W ramach Działania 1.2 możliwe będzie wsparcie przedsięwzięć z zakresu infrastruktury B+R, spełniających następujące warunki:

- przedsięwzięcie wpisuje się pośrednio lub bezpośrednio w Regionalną Strategię Innowacji Województwa Śląskiego, poprzez wskazanie specjalizacji oraz celu/ów strategicznych Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020.

- przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury B+R służy realizacji wskazanych w projekcie badań (konieczne jest przedstawienie indykatywnego planu prac B+R, których realizacji będzie służyła dofinansowana infrastruktura oraz opisu ich zastosowania w przedsiębiorstwie).

Wybór projektów do dofinansowania będzie następował w wyniku oceny poszczególnych przedsięwzięć w oparciu o obiektywne kryteria zatwierdzone przez Komitet Monitorujący.

*„Agenda Badawcza Województwa Śląskiego pt. „Technologie poprawy jakości powietrza oraz minimalizacja skutków zanieczyszczeń dla zdrowia", tzw. „SILESIA pod błękitnym niebem" jest dokumentem stworzonym na potrzeby realizacji Wspólnego Przedsięwzięcia z Narodowym Centrum

Badań i Rozwoju. Agenda Badawcza zawiera szczegółową diagnozę potrzeb regionu w zakresie poprawy jakości powietrza oraz opisuje potencjał przedsiębiorstw i jednostek naukowych w tym temacie. Agenda Badawcza definiuje szczegółowo obszary oraz tematy i zagadnienia badawcze, w ramach których zostaną zrealizowane badania przemysłowe i prace rozwojowe mające na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza. W dokumencie zdefiniowano również oczekiwane rezultaty. Planowane projekty interdyscyplinarne będą obejmowały między innymi takie dziedziny, jak: energetyka, inżynieria biomedyczna, informatyka, transport czy medycyna. W wyniku realizacji działań zdefiniowanych na poziomie Agendy nastąpi wdrożenie rozwiązań innowacyjnych które wspomogą redukcję emisji zanieczyszczeń zarówno gazowych, jak i pyłowych, co wpłynie na poprawę jakości powietrza i komfortu życia mieszkańców województwa śląskiego, a jednocześnie spowoduje zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne. Agenda zakłada również konsolidację i zacieśnienie współpracy środowisk naukowych z biznesem. Przedsięwzięcie będzie realizowane poprzez konkursy ogłaszane przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (I etap) oraz konkursy ogłaszane przez Samorząd Województwa Śląskiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (II etap). Wszystkie projekty muszą wpisywać się w Agendę Badawczą. Wykonawcami przedsięwzięcia mogą być jednostki naukowe i przedsiębiorcy z sektora MŚP, zgodnie z katalogiem beneficjentów określonych w Programach Operacyjnych. Planowany budżet Wspólnego Przedsięwzięcia wynosi 100 mln PLN, w podziale: 50 mln PLN – Województwo Śląskie i 50 mln PLN – Narodowe Centrum Badań i Rozwoju".

II.1.3 Profesjonalizacja IOB

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 1.3	Profesjonalizacja IOB
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 1.3	Ulepszone otoczenie proinnowacyjne przedsiębiorstw
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 1.3	Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu
		Liczba podmiotów współpracujących w Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 1.3	Liczba instytucji otoczenia biznesu wspartych w zakresie profesjonalizacji usług (obligatoryjny)
		Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu (obligatoryjny)
		Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (obligatoryjny)
5. Typy projektów	Działanie 1.3	1. Rozwój usług świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu 3. Zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji[19]
6. Typ beneficjenta	Działanie 1.3	1. Instytucje Otoczenia Biznesu 2. Samorząd Województwa w partnerstwie z[20]: • Instytucjami Otoczenia Biznesu • Instytucjami naukowo-badawczymi • Porozumienia ww. podmiotów
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 1.3	Przedsiębiorstwa
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 1.3	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości

[19] Typ projektu obowiązywał do 29 lipca 2018 r. (przyjęcie zaktualizowanego RPO WSL).
[20] Typ beneficjenta obowiązywał do 29 lipca 2018 r. (przyjęcie zaktualizowanego RPO WSL).

9. Instytucja wdrażająca	Działanie 1.3	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 1.3	1 300 000,00
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 1.3	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 1.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 1.3	**Tryb konkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Śląskie Centrum Przedsiębiorczości Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: Protest jest wnoszony za pośrednictwem Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 1.3	1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone są w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego oraz w podstawach prawnych wskazanych w Regulaminie konkursu dla danego naboru. IOK jest upoważniona do wprowadzenia dodatkowych ograniczeń w zakresie kwalifikowalności wydatków. 2. Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostały wskazane w pkt 20-24 i 29. 3. Wsparcie uzyskają przedsięwzięcia wyłącznie zgodne z RIS WSL 2013-2020, 4. IOK może wprowadzić w Regulaminie konkursu ograniczenia dot. maksymalnej liczby składanych wniosków przez Wnioskodawcę, 5. IOK może wprowadzić ograniczenie w zakresie możliwych do realizacji typów inwestycji początkowej w przypadku ubiegania się o

		wsparcie w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej, 6. IOK może wprowadzić ograniczenie w Regulaminie konkursu w zakresie wartości poziomu wsparcia (kwotowego i procentowego),
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 1.3	Zgodnie z zasadami określonymi w art. 98 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. z późn. zm. Maksymalny poziom cross-financingu nie może przekraczać 50 % wartości dofinansowania. IOK jest upoważniona do określenia w Regulaminie konkursu dla danego naboru możliwości oraz zakresu zastosowania cross – financingu.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.3	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 1.3	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. z późn. zm.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 1.3	W ramach działania 1.3 przewiduje się stosowanie uproszczonych form rozliczania wydatków - warunki zgodnie z Regulaminem konkursu. W ramach działania 1.3 3 typ projektów przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów. IOK jest upoważniona do określenia w Regulaminie konkursu dla danego naboru informacji o możliwości i warunkach stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 1.3	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. IOK jest upoważniona do zawężenia podstaw prawnych obowiązujących w ramach danego naboru. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu. Wsparcie będzie udzielane w szczególności w oparciu o: ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r. z późn. zm.) uznające niektóre rodzaje pomocy za

		zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, art. 14 Regionalna pomoc inwestycyjna, art. 18 Pomoc na usługi doradcze dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, art. 28 Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, art. 31 Pomoc na szkolenia, Pomoc de minimis ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020, Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 1.3	1 typ projektu – 85% 3 typ projektu - 90

21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 1.3	1 typ projektu - 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. 3 typ projektu - 90%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. Nie przewiduje się współfinansowania z budżetu państwa.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.3	1 typ projektu - 15% 3 typ projektu – 10%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 1.3	IP RPO WSL może ustalić wartość minimalną projektu na etapie ogłoszenia o naborze.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 1.3	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IP RPO WSL może ustalić wartość minimalną wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 1.3	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 1.3	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 1.3	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców	Działanie 1.3	Nie dotyczy

instrumentów finansowych		

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia

Przedsięwzięcia w ramach Działania 1.3. realizowane będą na obszarze całego województwa. W celu zapewnienia, że udzielona pomoc będzie służyła rozwojowi Województwa Śląskiego, beneficjent (a w przypadku realizacji projektu w ramach konsorcjum/porozumienia lider) musi prowadzić działalność gospodarczą na terenie Województwa Śląskiego – weryfikacja będzie się odbywać na podstawie wpisu do CEIDG/KRS na dzień podpisania umowy o dofinansowanie.

W ramach Działania 1.3. dopuszcza się również wspieranie infrastruktury TIK wyłącznie, gdy jest to niezbędne do realizacji projektu.

Warunkiem uzyskania wsparcia w zakresie profesjonalizacji wysokospecjalistycznych i proinnowacyjnych usług doradczych będzie:

- przedstawienie strategii biznesowej, która wyraźnie wskazuje różne źródła przychodów IOB oraz potwierdza zdolność IOB do działania w warunkach rynkowych i prowadzenia działalności podmiotu finansowo samowystarczalnego (lub uzyskania samowystarczalności stopniowo do końca okresu kwalifikowalności),
- wykazanie stosowania norm w zakresie standardu dostarczania usług opracowanych co najmniej na poziomie krajowym.

Wsparcie ma na celu dostarczenie nowych (zaawansowanych lub znacząco ulepszonych) specjalistycznych, proinnowacyjnych usług w odpowiedzi na pojawiające się/zmieniające się potrzeby biznesowe w oparciu o zdiagnozowane i udokumentowane oczekiwania sektora biznesu.

Przewidywane jest wsparcie instytucji otoczenia biznesu, przyczyniających się do podnoszenia jakości świadczonych usług innowacyjnych i profesjonalizacji usług technologicznych odpowiadających potrzebom przedsiębiorstw, zgodnych z RIS WSL 2013-2020 w szczególności oferowanych przez istniejące centra transferu technologii, inkubatory technologiczne, parki technologiczne (parki naukowo-technologiczne, badawcze i przemysłowo-technologiczne) działające w regionie.

Wsparcie przeznaczone jest na rozwój zaawansowanych usług dla przedsiębiorstw, przyczyniających się do rozwoju innowacyjności i prowadzenia prac badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach. Wsparcie uzyskają projekty przyczyniające się do wzrostu innowacyjności gospodarki regionu oraz zwiększających znaczenie przedsiębiorstw działających w regionie, w tym wśród przedsiębiorstw zajmujących się działalnością badawczo-rozwojową i innowacyjną na świecie, jak również projekty mające na celu przygotowanie przedsiębiorstwa do udziału w programach międzynarodowych (np. Horyzont 2020, COSME). Wspierane będą działania w zakresie inteligentnych specjalizacji, w tym profesjonalizacji usług instytucji sektora B+R i innowacyjnego dla przedsiębiorstw.

O dofinansowanie mogą ubiegać się IOB, które wyświadczyły minimum 3 wysokospecjalistyczne, proinnowacyjne usługi doradcze dla przedsiębiorstw i w okresie 3 ostatnich lat przed złożeniem wniosku o dofinansowanie działały na terenie województwa śląskiego. Warunkowo wspierane będą inwestycje w

instytucjach otoczenia biznesu w infrastrukturę i aparaturę badawczo-rozwojową niezbędną do świadczenia innowacyjnych usług na rzecz przedsiębiorstw.

Mając na uwadze sprawne wydatkowanie środków pomocowych w ramach przedmiotowego działania Beneficjent ma obowiązek zastosowania zasady n+1 w odniesieniu do okresu realizacji projektu. Oznacza to, że od chwili podpisania umowy o dofinansowanie Beneficjent musi zrealizować projekt ujęty we wniosku o dofinansowanie w ciągu jednego roku.

W szczególnych przypadkach (tj. projektów dużych, skomplikowanych, których realizacja nie jest możliwa w zakładanym okresie) istnieje możliwość odstąpienia od powyższej reguły w wyniku decyzji IP RPO WSL na wniosek złożony przez Beneficjenta.

Typ projektu 3[21]:

Realizacja projektów w ramach typu 3 związana jest z wypełnianiem przez Samorząd Województwa Śląskiego zadania przypisanego ustawowo, jakim jest prowadzenie polityki rozwoju województwa, na którą składa się wspieranie rozwoju nauki i współpracy między sferą nauki i gospodarki, popieranie postępu technologicznego oraz innowacji (art. 11 ust 2 pkt 6 ustawy o samorządzie województwa).
W ramach typu 3 planowane jest upowszechnianie wiedzy oraz instrumentów tj. skutecznych modeli komercjalizacji technologii przedsiębiorstwom, rozpowszechnienie raportów specjalistycznych opracowanych przez obserwatoria technologiczne dot. dostępnych technologii i możliwości współpracy B+R i innowacyjnej.
Projekty, realizowane w ramach typu 3 mają na celu zwiększenie wiedzy i skłonności przedsiębiorstw do podejmowania działalności B+R i innowacyjnej poprzez współpracę w ramach regionalnego ekosystemu innowacji, wynikającego z *Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020* z instytucjami naukowo-badawczymi, instytucjami otoczenia biznesu oraz Samorządem Województwa Śląskiego odpowiedzialnym za tworzenie i rozwój regionalnego ekosystemu innowacji w województwie śląskim.

Projekty realizowane w ramach typu 3 stanowią uzupełnienie działań w ramach XIII Osi Priorytetowej Pomoc Techniczna RPO WSL 2014-2020, co oznacza, iż w ramach 1.3 nie przewiduje się wsparcia działań z zakresu monitoringu i ewaluacji Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 oraz finansowania pracy ciał doradczych takich jak Komitet Sterujący RIS, Śląska Rada Innowacji, Rada Programowa Sieci Obserwatoriów.

[21] W ramach 3 typu projektu dokonano wyboru do dofinansowania dwóch projektów. Wskazany typ projektu obowiązywał do 29 lipca 2018 r. (przyjęcie zaktualizowanego RPO WSL), natomiast po 29 lipca 2018 r. projekty ogłaszane będą w ramach poddziałania 1.4.1.

II.1.4 Wsparcie ekosystemu innowacji

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 1.4	Wsparcie ekosystemu innowacji
	Poddziałanie 1.4.1	Zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji
	Poddziałanie 1.4.2	Wsparcie regionalnych oraz lokalnych centrów kreatywności i innowacji
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 1.4	Rozwój ekosystemu innowacji Województwa Śląskiego,
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 1.4.1	Liczba podmiotów współpracujących w Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych
	Poddziałanie 1.4.2	Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi Liczba nowych usług uzupełniających ofertę instytucji działających w ramach ekosystemu innowacji
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 1.4.1	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (obligatoryjny)
		Liczba przedsięwzięć i projektów w inteligentnych specjalizacjach
	Poddziałanie 1.4.2	Liczba instytucji wspierających innowacje
5. Typy projektów	Poddziałanie 1.4.1	Zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji Województwa Śląskiego
	Poddziałanie 1.4.2	1. Rozwój infrastruktury wsparcia innowacji o charakterze regionalnym lub lokalnym. 2. Funkcjonowanie regionalnego oraz lokalnych centrów kreatywności i innowacyjności
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 1.4.1	Samorząd Województwa w partnerstwie z: • Instytucjami otoczenia biznesu; • Jednostkami naukowymi; • Uczelniami oraz/lub ich spółkami celowymi; • Podmiotami, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; • Fundacjami i stowarzyszeniami; • Porozumienia ww. podmiotów.
	Poddziałanie 1.4.2	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia;

		2. Związek Metropolitalny; 3. Instytucje otoczenia biznesu; 4. Jednostki naukowe; 5. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; 6. Uczelnie Wyższe oraz ich spółki celowe; 7. Fundacje i stowarzyszenia; 8. Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna; 9. Porozumienia ww. podmiotów.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 1.4	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 1.4.1	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości
	Poddziałanie 1.4.2	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 1.4	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 1.4	17 901 666,00
	Poddziałanie 1.4.1	1 350 000,00
	Poddziałanie 1.4.2	16 551 666,00
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 1.4.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 1.4.2	Inicjatywa Komisji Europejskiej w zakresie transformacji regionów górniczych Coal Regions in Transition
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 1.4	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 1.4.1	**Tryb pozakonkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Śląskie Centrum Przedsiębiorczości Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego
	Poddziałanie 1.4.2	**Tryb pozakonkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego

14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Poddziałanie 1.4.1	1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone są w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego oraz w załącznikach wykazanych w Ogłoszeniu o naborze. IOK jest upoważniona do wprowadzenia dodatkowych ograniczeń w zakresie kwalifikowalności wydatków. 2. Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostały wskazane w pkt 20-24 i 29. 3. Wsparcie uzyskają przedsięwzięcia wyłącznie zgodne z RIS WSL 2013-2020. 4. IOK może wprowadzić w załącznikach wykazanych w Ogłoszeniu o naborze ograniczenia dot. maksymalnej liczby składanych wniosków przez Wnioskodawcę. 5. IOK może wprowadzić w załącznikach wykazanych w Ogłoszeniu o naborze ograniczenie w zakresie wartości poziomu wsparcia (kwotowego i procentowego).
	Poddziałanie 1.4.2	1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone są w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego oraz w załącznikach wykazanych w Regulaminie naboru. IOK jest upoważniona do wprowadzenia dodatkowych ograniczeń w zakresie kwalifikowalności wydatków. 2. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji. Pozostałe limity i ograniczenia w realizacji opisano w punkcie 29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Poddziałanie 1.4.1	Zgodnie z zasadami określonymi w art. 98 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. z późn. zm. IOK jest upoważniona do określenia w załącznikach wykazanych w Ogłoszeniu o naborze możliwości oraz zakresu zastosowania cross – financingu.
	Poddziałanie 1.4.2	Zgodnie z zasadami określonymi w art. 98 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.

		Szczegółowy zakres stosowania cross-financingu opisany jest w ogłoszeniu o naborze.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.4	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 1.4	Zgodnie z art. 61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. z późn. zm.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 1.4.1	W ramach poddziałania 1.4.1 przewiduje się stosowanie uproszczonych form rozliczania wydatków - warunki ujęte w załącznikach wykazanych w Ogłoszeniu o naborze. W ramach poddziałania 1.4.1 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów. ION jest upoważniona do określenia w załącznikach wykazanych w Ogłoszeniu o naborze dla danego naboru informacji o możliwości i warunkach stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków.
	Poddziałanie 1.4.2	W ramach poddziałania 1.4.2 IOK jest upoważniona do określenia w Regulaminie naboru informacji o możliwości i warunkach stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 1.4.1	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. ION jest upoważniona do zawężenia podstaw prawnych obowiązujących w ramach danego naboru. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w załącznikach wykazanych w Ogłoszeniu o naborze. Wsparcie będzie udzielane w szczególności w oparciu o Pomoc de minimis: ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

		Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.
	Poddziałanie 1.4.2	Pomoc publiczna, w przypadku jej wystąpienia w danym projekcie, udzielana będzie na podstawie właściwych przepisów prawa krajowego i unijnego, w szczególności: Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Poddziałanie 1.4.1	85%
	Poddziałanie 1.4.2	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne	Poddziałanie 1.4.1	95%, w tym 10% środków pochodzących z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: 1) nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą 2) nie są objęte pomocą de minimis 3) nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013.

współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
	Poddziałanie 1.4.2	95%, w tym środki z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: 1) nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą 2) nie są objęte pomocą de minimis 3) nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 1.4.1	5% 15% (w przypadku projektów nie otrzymujących współfinansowania z budżetu państwa)
	Poddziałanie 1.4.2	5% 15% (w przypadku projektów nie otrzymujących współfinansowania z budżetu państwa) W pozostałych przypadkach poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Poddziałanie 1.4.1	IP RPO WSL może ustalić wartość minimalną projektu na etapie ogłoszenia o naborze.
	Poddziałanie 1.4.2	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Poddziałanie 1.4.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IP RPO WSL może ustalić wartość minimalną wydatków kwalifikowalnych projektu w załącznikach wykazanych w Ogłoszeniu o naborze.
	Poddziałanie 1.4.2	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno

		następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić wartość minimalną wydatków kwalifikowalnych projektu w załącznikach wykazanych w Ogłoszeniu o naborze.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 1.4	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 1.4	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 1.4	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 1.4	Nie dotyczy

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia	
Poddziałanie 1.4.1	Przedsięwzięcia w ramach poddziałania 1.4.1 realizowane będą na obszarze całego województwa. Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy. Realizacja projektów w ramach poddziałania 1.4.1 związana jest z wypełnianiem przez Samorząd Województwa Śląskiego zadania przypisanego ustawowo, jakim jest prowadzenie polityki rozwoju województwa, na którą składa się wspieranie rozwoju nauki i współpracy między sferą nauki i gospodarki, popieranie postępu technologicznego oraz innowacji (art. 11 ust 2 pkt 6 ustawy o samorządzie województwa). W trybie pozakonkursowym w zakresie zarządzania i wdrażania regionalnego ekosystemu innowacji planowana jest realizacja projektu Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych w Procesie Przedsiębiorczego Odkrywania, który zapewni warunki do definiowania potrzeb i animowania współpracy aktorów ekosystemu innowacji w obszarach inteligentnych specjalizacji określonych w RIS WSL oraz nowych niszach rozwojowych regionu. Powyższe oznacza, że projekt jest

	kontynuacją dotychczasowych działań (działanie 1.3 typ 3 projektu[22]), wyniki i rezultaty poprzednich edycji projektu posłużą do kontynuacji działań w obszarze realizacji procesu przedsiębiorczego odkrywania w województwie śląskim.
Poddziałanie 1.4.2	W ramach projektów pozakonkursowych przewiduje się utworzenie infrastruktury niezbędnej do funkcjonowania regionalnego oraz lokalnych centrów kreatywności i innowacyjności oraz przedsiębiorczości . W przypadku projektów wskazanych w ramach inicjatywy Komisji Europejskiej w zakresie transformacji regionów górniczych Coal Regions in Transition Instytucja Zarządzająca RPO WSL może podjąć decyzję o realizacji projektów w tym działaniu w trybie pozakonkursowym. Wybór trybu pozakonkursowego wynika ze strategiczności przedsięwzięć, uzgodnionych w ramach ww. inicjatywy. W ramach 1 typu przewiduje się wsparcie infrastruktury poprzez budowę, remont oraz wyposażenie obiektów jak i zakup sprzętu niezbędnego do funkcjonowania centrów kreatywności i innowacyjności oraz przedsiębiorczości w regionie. W przypadku zapewnienia odpowiedniej bazy infrastrukturalnej dopuszcza się wsparcie funkcjonowania regionalnego oraz lokalnych centrów – typ projektu 2, poprzez dofinansowanie narzędzi niezbędnych do stałego ulepszania regionalnego ekosystemu innowacji, jak np. fundusze grantowe, specjalistyczne doradztwo oraz inne działania mające na celu inicjowanie współpracy pomiędzy przedsiębiorcami i jednostkami naukowymi oraz przyczyniające się do transferu technologii do gospodarki. Wdrożenie powyższych działań (w ramach 1 oraz 2 typu projektu) ma na celu zapewnić funkcjonowanie sieci centrów kreatywności, innowacyjności oraz przedsiębiorczości działających w województwie śląskim na rzecz rozwoju innowacyjnej i kreatywnej gospodarki. Utworzone centra innowacyjności tworzyć będą wspólnie koncepcję Śląskiego Centrum Innowacyjności (ŚCI), która skupiać będzie specjalistyczne umiejętności różnych aktorów w ekosystemie innowacji regionu. Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy. Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

[22] W ramach 3 typu projektu w działaniu 1.3 dokonano wyboru do dofinansowania dwóch projektów (tryb konkursowy). Wskazany typ projektu obowiązywał do 29 lipca 2018 r. (przyjęcie zaktualizowanego RPO WSL), natomiast po 29 lipca 2018 r. projekty w trybie pozakonkursowym ogłaszane będą w ramach poddziałania 1.4.1

II.2 Oś Priorytetowa II Cyfrowe śląskie

W ramach Osi Priorytetowej II Cyfrowe Śląskie realizowane będzie działanie przyczyniające się do zwiększenia dostępności e-usług publicznych oraz wzrostu liczby osób korzystających z usług i zasobów publicznych udostępnianych on-line w województwie śląskim. Wspierane inwestycje pozwolą miedzy innymi na skrócenie czasu potrzebnego do załatwienia sprawy, zarówno przez klienta indywidualnego, jak i biznesowego, co z kolei przełoży się na efekty gospodarcze.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

II CYFROWE ŚLĄSKIE

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

• większa dostępność e-usług publicznych.

3. Charakter Osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	96 000 000
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Śląskiego	

II.2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 2.1	Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 2.1	Większa dostępność e-usług publicznych
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 2.1	Liczba pobrań/odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 2.1	Liczba wspartych podmiotów realizujących zadania publiczne przy wykorzystaniu TIK (obligatoryjny)
		Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego
		Liczba podmiotów udostępniających usługi wewnątrzadministracyjne (A2A)
		Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 – transakcja (obligatoryjny)
		Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 - dwustronna interakcja
		Liczba udostępnionych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A)
		Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w podmiotach wykonujących zadania publiczne
		Liczba zdigitalizowanych dokumentów zawierających informacje sektora publicznego (obligatoryjny)
		Liczba udostępnionych on-line dokumentów zawierających informacje sektora publicznego
		Pojemność zdigitalizowanej informacji sektora publicznego (obligatoryjny)
		Rozmiar udostępnionych on-line informacji sektora publicznego
		Liczba uruchomionych platform cyfrowych informujących o zanieczyszczeniu powietrza o charakterze co najmniej ponadlokalnym
5. Typy projektów	Działanie 2.1	1. Tworzenie systemów i aplikacji przyczyniających się do zwiększenia dostępu

		obywateli i przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych. 2. Cyfryzacja zasobów kulturowych, naukowych, planistycznych, geodezyjnych i kartograficznych, a także zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu do tych zasobów. 3. Tworzenie systemów i aplikacji przyczyniających się do zwiększenia dostępu do cyfrowych usług publicznych z obszaru e-zdrowia. 4. Tworzenie systemów/aplikacji/platform informujących o stanie jakości powietrza.
6. Typ beneficjenta	Działanie 2.1	Jednostki organizujące lub wykonujące zadania publiczne o charakterze lokalnym, ponadlokalnym lub regionalnym, zaliczane do kategorii: 1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia 2. Związek Metropolitalny 3. Jednostki sektora finansów publicznych 4. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia 5. Osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki oświatowe 6. Organizacje turystyczne 7. Organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych 8. Państwowe i samorządowe instytucje kultury 9. Uczelnie / szkoły wyższe 10. Służby ratownicze i bezpieczeństwa publicznego 11. Instytuty badawcze 12. Podmioty wykonujące działalność leczniczą, w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej, posiadające osobowość prawną lub zdolność prawną 13. Podmioty wykonujące zadania w zakresie publicznej radiofonii i telewizji
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 2.1	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 2.1	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 2.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty

wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 2.1	96 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 2.1	W celu koordynacji działań poprzez zapewnienie efektywnego wydatkowania środków publicznych, w tym - środków UE w obszarze informatyzacji państwa, powołany zostanie przez Ministra Administracji i Cyfryzacji Zespół ds. koordynacji. Ponadto, w zakresie wspierania obszaru zdrowia, głównym narzędziem koordynacji interwencji będzie Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia. Inicjatywa Komisji Europejskiej w zakresie transformacji regionów górniczych Coal Regions in Transition
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 2.1	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 2.1	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego; Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
		Tryb pozakonkursowy Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego; Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 2.1	Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji. Pozostałe limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie konkursu/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.[23]
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 2.1	Zgodnie z zasadami określonymi w art. 98 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Szczegółowy zakres stosowania cross-financingu opisany jest w ogłoszeniu o naborze/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.1	Nie dotyczy

[23] Obowiązek udokumentowania nieprzekraczania limitów i ograniczeń na każdym etapie realizacji projektu spoczywa na wnioskodawcy/beneficjencie.

17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 2.1	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 2.1	**Tryb konkursowy** W ramach działania 2.1 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 2.1 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
		Tryb pozakonkursowy W ramach działania 2.1 ION jest upoważniona do określenia w Regulaminie naboru informacji o możliwości i warunkach stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 2.1 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 2.1	Pomoc publiczna, w przypadku jej wystąpienia w danym projekcie, udzielana będzie na podstawie właściwych przepisów prawa krajowego i unijnego, w szczególności: - Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, - Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, - Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. - Decyzji Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 7 z dnia 11.01.2012, str. 3) Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu/wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.

20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 2.1	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 2.1	85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. Nie przewiduje się współfinansowania z budżetu państwa w trybie konkursowym.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.1	15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 2.1	IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o naborze/wezwania do złożenia wniosku o dofinansowanie.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 2.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić wartość minimalną wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu /wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 2.1	Nie dotyczy

26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 2.1	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 2.1	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 2.1	Nie dotyczy

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia

Informacje ogólne:

W ramach Działania 2.1 wsparcie udzielane będzie na projekty przyczyniające się do większej dostępności e-usług publicznych, realizowane w szczególności w obszarach: ochrony zdrowia, administracji publicznej, informacji przestrzennej (zgodnie z dyrektywą INSPIRE), wspierania przedsiębiorczości i prowadzenia działalności gospodarczej, digitalizacji zasobów nauki, kultury, a także w obszarze bezpieczeństwa publicznego oraz jakości powietrza.

Do projektów realizowanych w ramach działania 2.1. zastosowanie znajdą stosowne przepisy prawa, w tym w szczególności przepisy ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. 2017.570 z późn. zm.), ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz.U.2017.1382z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz.U.2017.1845 z późn. zm.) z zastrzeżeniem warunków określonych w SZOOP oraz innych dokumentów programowych.

W ramach Działania 2.1 nie będą wspierane projekty, których zakres pokrywa się z przedsięwzięciami realizowanymi[24] lub planowanymi do wsparcia[25] na szczeblu krajowym.

Realizowane projekty powinny być zgodne ze standardami dostępności treści internetowych określonych w przepisach prawa, tj. podmioty publiczne wymienione w art. 2 Ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych powinny wykazać zgodność ze standardami dostępności treści internetowych na poziomie WCAG 2.1. Natomiast w przypadku pozostałych podmiotów obowiązują wymogi zawarte w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasadami równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 (standard cyfrowy).

W Działaniu 2.1 dopuszcza się wdrażanie systemów związanych z usprawnieniem zarządzania organizacją (np. elektroniczny obieg dokumentów) tylko w połączeniu z uruchomieniem lub usprawnieniem e-usług (kompleksowość projektu).

Ze względu na strategiczny charakter projektów dot. transformacji regionów górniczych, projekty wskazane w inicjatywie Komisji Europejskiej *Coal Regionsin Transition* lub przyczyniające się do

24 Np. projekt „P1" realizowany w obszarze ochrony zdrowia w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.
25 Np. w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa

wdrożenia ww. inicjatywy, realizowane będą w trybie pozakonkursowym. W przypadku trybu konkursowego projekty wynikające z ww. inicjatywy będą traktowane priorytetowo.

Wyjaśnienia dotyczące typów projektów:

W ramach typu projektu ukierunkowanego na tworzenie systemów i aplikacji przyczyniających się do zwiększenia dostępu obywateli i przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych, dofinansowanie mogą uzyskać projekty polegające na wdrażaniu rozwiązań z obszaru technologii informacyjno-komunikacyjnych ułatwiających realizację zadań publicznych, z wyłączeniem projektów z zakresu e-zdrowia, dla których dedykowano 3. typ projektu.

Realizowane projekty z zakresu e-administracji powinny być zintegrowane z platformami ePUAP i PEUP (SEKAP) oraz zakładać kompatybilność z innymi systemami wyższego i niższego rzędu. Udostępniane w ramach projektów e-usługowych rejestry publiczne powinny współpracować z innymi rejestrami publicznymi.

W ramach typu projektu dotyczącego cyfryzacji zasobów kulturowych, naukowych, planistycznych, geodezyjnych i kartograficznych, jak również zapewnienia powszechnego, otwartego dostępu w postaci cyfrowej do tych zasobów[26] realizowane będą projekty polegające na digitalizacji lub utworzeniu w formie cyfrowej[27] publicznych zasobów będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego/lokalnego. Udostępnianie cyfrowych treści powinno odbywać się zgodnie z właściwymi przepisami prawa (w szczególności z poszanowaniem praw własności intelektualnej).

Digitalizacja powinna być dokonywana w najlepszym możliwym standardzie, jednak ze względu na to, iż niekoniecznie każdy odbiorca jest w posiadaniu najlepszego sprzętu, powinna istnieć możliwość otwarcia materiału zdigitalizowanego w niższym standardzie; w takim przypadku do wskaźnika zlicza się tylko największą możliwą pojemność (raz).

W ramach typu projektu dotyczącego tworzenia systemów i aplikacji przyczyniających się do zwiększenia dostępu do cyfrowych usług publicznych z obszaru e-zdrowia wspierane będą w szczególności inwestycje przyczyniające się do skrócenia czasu oczekiwania na diagnozę lekarską oraz poprawy dostępu lekarzy do wyników badań pacjenta. W przypadku projektów o charakterze wysokospecjalistycznym i zintegrowanym o regionalnej skali oddziaływania przewiduje się zastosowanie trybu pozakonkursowego. Inwestycje z zakresu e-zdrowia realizowane w ramach RPO WSL 2014-2020 będą uzupełnieniem/rozwinięciem krajowych oraz regionalnych platform medycznych i będą z nimi kompatybilne. W przypadku, gdy przydzielona na projekty pozakonkursowe alokacja nie zostanie wykorzystana, przeznaczone na nią środki zostaną rozdysponowane na projekty konkursowe z zakresu e-zdrowia.

W ramach 4. typu projektu wspierane będą przedsięwzięcia dotyczące tworzenia systemów/aplikacji/platform informujących o stanie jakości powietrza. Dopuszcza się również – w ramach trybu pozakonkursowego - inwestycję w regionalną platformę identyfikującą poziom zanieczyszczenia powietrza i wskazującą wpływ zanieczyszczeń na zdrowie i samopoczucie mieszkańców województwa wraz z prowadzeniem działań edukacyjnych i promowaniem zachowań przyczyniających się do poprawy jakości powietrza w regionie oraz w konkretnych gminach.

W ramach 1., 3. oraz 4. typu projektu obok działań związanych z udostępnieniem e-usług publicznych dla obywateli (usługi typu A2C) i przedsiębiorców (usługi typu A2B) dopuszcza się wdrażanie usług wewnątrzadministracyjnych (usługi typu A2A) pośrednio wpływających na zwiększenie dostępu do cyfrowych usług publicznych typu A2B, A2C. Dopuszcza się łączenie typów projektów związanych z

[26] Wyjątek mogą stanowić jedynie przypadki, gdy zdigitalizowane zasoby objęte są tajemnicą ustawowo chronioną, jednakże wszystkie planowane inwestycje muszą przyczynić się do wzrostu wykorzystania e-usług publicznych przez obywateli oraz przedsiębiorców)

[27] W ramach tego typu projektu możliwa jest np. realizacja projektów związanych z inwentaryzacją terenów poprzemysłowych, w tym pogórniczych wraz z upublicznieniem zasobów.

uruchomieniem e-usług z typem projektu dotyczącym cyfryzacji zasobów (typ 1. z 2., typ 2. z 3. oraz 2. z 4.).

Wyjaśnienia dotyczące typów beneficjentów:

W ramach typów beneficjentów wyszczególnionych w tabeli, wsparcie uzyskają wyłącznie podmioty wpisujące się w ogólną kategorię beneficjentów określoną dla Działania 2.1 RPO WSL 2014-2020, tj. „jednostki organizujące lub wykonujące zadania publiczne o charakterze lokalnym, ponadlokalnym lub regionalnym”[28]. Jednostki takie powinny zatem, po pierwsze, prowadzić działalność w zakresie zadań publicznych, po drugie, skala ich działania nie powinna wykraczać ponad poziom regionalny.

Ponadto należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[29][30]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[31] lub porozumienia[32]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje.

Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy.

Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

[28] Tym samym ze wsparcia wykluczone są podmioty nie wpisujące się w przedmiotową kategorię. Przykładowo, jeśli wnioskodawca wpisuje się w jeden z typów beneficjentów wyszczególnionych w tabeli, lecz jest to spółka, o której mowa w art. 10 ustawy o gospodarce komunalnej (tj. prowadząca działalność poza sferą użyteczności publicznej), podmiot taki nie będzie kwalifikował się w tym zakresie do wsparcia, gdyż nie organizuje on, ani nie wykonuje zadań publicznych.

[29] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

[30] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.

[31] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

[32] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

II.3 Oś Priorytetowa III Konkurencyjność MŚP

W ramach Osi Priorytetowej III Konkurencyjność MŚP realizowane projekty przyczynią się do zwiększenia liczby przedsiębiorstw, które wzmocniły swoją konkurencyjność korzystając ze wsparcia inkubatorów przedsiębiorczości oraz wzrostu poziomu przedsiębiorczości i powstania nowych inwestycji w regionie, dzięki ponownemu wykorzystaniu terenów typu brownfield pod inwestycje. Realizacja planowanych działań wpłynie na wzrost profesjonalizacji usług świadczonych przez inkubatory przedsiębiorczości, co pozwoli na podniesienie konkurencyjności działających w nich przedsiębiorstw oraz na wzrost rozwoju przedsiębiorczości poprzez wzrost atrakcyjności inwestycyjnej regionu, przyczyniając się do powstawania nowych i rozwijania istniejących przedsiębiorstw.

W ramach powyższej osi priorytetowej realizowane będą działania związane z wdrażaniem innowacji w MŚP. Na rynek krajowy i zagraniczny zostaną wprowadzone nowe produkty i usługi przyczyniające się do rozwoju przedsiębiorstwa. Wsparcie ukierunkowane będzie także na działania związane z inwestycjami MŚP w TIK, wprowadzone zostaną nowe procesy biznesowe oraz uruchomione bądź ulepszone zostaną kanały dystrybucji produktów i usług, co pozwoli na poprawę efektywności przedsiębiorstwa i skrócenie czasu realizacji zamówienia. Działanie dotyczące rozwoju MŚP przy udziale instrumentów finansowych pozwoli na wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, poprawę pozycji rynkowej i wzrost obrotów firm ubiegających się o wsparcie.

W ramach Osi Priorytetowej III realizowane będą projekty mające na celu wzmocnienie i rozwój procesów internacjonalizacji przedsiębiorstw sektora MŚP, funkcjonujących na obszarze województwa śląskiego, wzmacnianie przedsiębiorczości sektora MŚP, nastawionej na intensyfikację działań na rynkach międzynarodowych – internacjonalizację.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

III KONKURENCYJNOŚĆ MŚP

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

- Ulepszone warunki do rozwoju MŚP;
- Zwiększone zastosowanie innowacji w MŚP,
- Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP.

3. Charakter Osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	338 673 335
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Śląskiego	

II.3.1 Poprawa warunków do rozwoju MŚP

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 3.1	Poprawa warunków do rozwoju MŚP
	Poddziałanie 3.1.1	Tworzenie terenów inwestycyjnych na obszarach typu brownfield – ZIT
	Poddziałanie 3.1.2	Tworzenie terenów inwestycyjnych na obszarach typu brownfield – RIT
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 3.1.1	Ulepszone warunki do rozwoju MŚP
	Poddziałanie 3.1.2	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 3.1.1	Liczba MŚP zlokalizowanych na terenach inwestycyjnych
		Liczba miejsc pracy utworzonych w MŚP
	Poddziałanie 3.1.2	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 3.1.1 Poddziałanie 3.1.2	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych (obligatoryjny)
5. Typy projektów	Poddziałanie 3.1.1 Poddziałanie 3.1.2	1. Kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych typu brownfield w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych wraz z możliwością ich promocji.
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 3.1.1 Poddziałanie 3.1.2	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia 2. Jednostki sektora finansów publicznych 3. Związek Metropolitalny 4. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia 5. Organizacje pozarządowe
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 3.1.1 Poddziałanie 3.1.2	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 3.1.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd

		Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 3.1.2	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku), Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
9. Instytucja wdrażająca	Poddziałanie 3.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.2	
	Poddziałanie 3.1.3	
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 3.1	15 410 918
	Poddziałanie 3.1.1	14 670 918
	Poddziałanie 3.1.2	740 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 3.1.1	Projekty realizowane w OP III w ramach Poddziałania 3.1.1 i 3.1.2 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL. Inicjatywa Komisji Europejskiej w zakresie transformacji regionów górniczych Coal Regions in Transition.
	Poddziałanie 3.1.2	
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 3.1.1 Poddziałanie 3.1.2	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) Regionalne Inwestycje Terytorialne (RIT)
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków	Poddziałanie 3.1.1	**Tryb Konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego

oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 3.1.2	**Tryb Konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Gmina Miasto Częstochowa Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Poddziałanie 3.1.1 Poddziałanie 3.1.2	Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji. Pozostałe limity i ograniczenia w realizacji opisano w punkcie 29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 3.1	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 3.1.1 Poddziałanie 3.1.2	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Poddziałanie 3.1.1 Poddziałanie 3.1.2	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 3.1.1 Poddziałanie 3.1.2	W ramach działania 3.1 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 3.1 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 3.1.1 Poddziałanie 3.1.2	Pomoc publiczna, w przypadku jej wystąpienia w danym projekcie, udzielana będzie na podstawie właściwych przepisów prawa krajowego i unijnego, w szczególności: Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108

		Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmacniania konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Poddziałanie 3.1.1 Poddziałanie 3.1.2	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Poddziałanie 3.1.1 Poddziałanie 3.1.2	95%, w tym 10% z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: 1) są projektami rewitalizacyjnymi, 2) nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą 3) nie są objęte pomocą de minimis 4) nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 W pozostałych przypadkach 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 3.1.1 Poddziałanie 3.1.2	5% 15% (w przypadku projektów nie otrzymujących współfinansowania z budżetu państwa) W pozostałych przypadkach poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.

23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Poddziałanie 3.1.1	IZ RPO WSL/IP RPO WSL może ustalić wartość minimalną projektu na etapie ogłoszenia o naborze.
	Poddziałanie 3.1.2	
	Poddziałanie 3.1.3	
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Poddziałanie 3.1.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL/IP RPO WSL może ustalić wartość minimalną wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu**.**
	Poddziałanie 3.1.2	
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Poddziałanie 3.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.2	
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Poddziałanie 3.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.2	
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Poddziałanie 3.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.2	
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Poddziałanie 3.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.2	

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia	
Poddziałanie 3.1.1 ZIT Poddziałanie 3.1.2 RIT	Dofinansowanie uzyskają projekty przyczyniające się do ponownego wykorzystania i nadania nowych funkcji gospodarczych terenom typu *brownfield*. Obszary typu *brownfield* obejmują obszary poprzemysłowe, popegeerowskie, powojskowe, pokolejowe. Możliwe działania w tym zakresie będą polegały na kompleksowym przygotowaniu terenów pod działalność gospodarczą (w tym rekultywacja z zastrzeżeniem, iż koszty te nie mogą

	stanowić wiodącego zakresu przedsięwzięcia - do 49% kosztów całkowitych projektu) wraz z możliwością ich promocji. Wsparcie otrzymają projekty obejmujące przygotowanie terenów inwestycyjnych, w tym stref aktywności gospodarczej do potrzeb potencjalnych inwestorów. Zadania realizowane w ramach poddziałań zgodne z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 oraz inteligentnymi specjalizacjami wyłonionymi w procesie PPO uzyskają preferencje w procesie wyboru projektów. Wsparcie zostanie skierowane na przedsięwzięcia wynikające ze Strategii ZIT/RIT. Projekty mające na celu przygotowanie terenów inwestycyjnych są realizowane pod warunkiem nie powielania dostępnej infrastruktury, chyba, że limit dostępnej powierzchni został wyczerpany. Przed udzieleniem wsparcia, IZ RPO WSL będzie dokonywała oceny projektów, w celu weryfikacji osiągnięcia pełnego wykorzystania dostępnych powierzchni terenów inwestycyjnych, wspartych ze środków RPO WSL 2007-2013. Pełne wykorzystanie terenów inwestycyjnych oznacza wykorzystanie minimum 80% łącznej powierzchni terenów inwestycyjnych we wszystkich projektach wspartych ze środków RPO WSL 2007-2013. Weryfikacja będzie następowała na podstawie informacji we wniosku/oświadczeniu wnioskodawcy. Preferencje uzyskają projekty realizowane na terenach zlokalizowanych w pobliżu inwestycji transportowych (autostrady, drogi szybkiego ruchu, linie kolejowe), terenach zdegradowanych, wymagających rewitalizacji, w związku ze zintensyfikowanym i udokumentowanym zapotrzebowaniem firm poszukujących lokalizacji dla prowadzenia działalności. Możliwe jest przygotowanie terenu typu *brownfield* wyłącznie pod działalność gospodarczą. Realizować można projekty polegające na przygotowaniu terenu pod inwestycje, celem udostępnienia terenu przedsiębiorcom MŚP[33] (z wyłączeniem branży mieszkaniowej), chcących prowadzić działalność gospodarczą na danym terenie. Ulokowanie na przygotowanych terenach inwestycyjnych dużego przedsiębiorcy będzie skutkowało, zgodnie z zasadą proporcjonalności, odpowiednim zwrotem środków pomocowych na koniec okresu trwałości projektu[34]. Projekty wynikające inicjatywy Komisji Europejskiej w zakresie transformacji regionów górniczych Coal Regions in Transition wybierane w trybie konkursowym będą traktowane priorytetowo.

[33] Udostępnienie może nastąpić w formie sprzedaży, najmu, dzierżawy lub innych formach, o których mowa w ustawie o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2015 r. poz. 782 z późn. zm).

[34] Zapis nie znajduje zastosowania w przypadku, gdy MŚP ulokowany na wspartym terenie utraci swój status w wyniku rozwoju działalności.

	O wsparcie mogą się ubiegać uprawnione podmioty, które mają uregulowane prawo własności do terenów objętych projektem (własność, użytkowanie wieczyste lub własność Skarbu Państwa). Teren inwestycyjny musi być przeznaczony pod działalność gospodarczą w planie zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Mogą być realizowane projekty zapewniające kompleksowe przygotowanie terenu inwestycyjnego, a więc rozwiązania podnoszące atrakcyjność terenu dla inwestorów, np. rekultywacja, niwelacja, uzbrojenie lub uzupełnienie uzbrojenia, tj. sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej, sieci wodociągowe, elektroenergetyczne, ciepłownicze, telekomunikacyjne, gazowe itp. Wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną (drogi wewnętrzne) należy traktować jako uzupełniający element projektu, tym samym mogą stanowić jedynie mniejszą część budżetu projektu (do 49% kosztów całkowitych projektu). Dopuszcza się inwestycje w infrastrukturę TIK niezbędną do kompleksowego uzbrojenia terenu inwestycyjnego, polegające na wyposażeniu w sieć teleinformatyczną wyłącznie terenu, na którym realizowana jest inwestycja. Projekty będą kwalifikowały się do wsparcia pod warunkiem zapewnienia właściwego dostępu do terenów inwestycyjnych, finansowanego ze środków własnych wnioskodawcy lub środków EFSI w ramach projektu komplementarnego. Poprzez zapewnienie właściwego dostępu do terenów inwestycyjnych rozumie się: – przedstawienie w dokumentacji aplikacyjnej skomunikowania terenu z istniejącymi drogami publicznymi i wewnętrznymi ogólnodostępnymi; – zapewnienie w dokumentacji aplikacyjnej, że najpóźniej do czasu rzeczowego zakończenia realizacji projektu teren inwestycyjny zostanie udostępniony komunikacyjnie. Budowa/przebudowa/remont publicznej drogi, w tym dojazdowej do tworzonego terenu inwestycyjnego oraz infrastruktury towarzyszącej, będącej elementem budowy/przebudowy/remontu publicznej drogi, niezbędnej do skomunikowania terenu, nie będą kwalifikowalne. Wydatek związany z przebudową infrastruktury kolidującej z inwestycją należy traktować jako uzupełniający element projektu, tym samym może stanowić jedynie mniejszą część budżetu projektu (do 49% kosztów całkowitych projektu). Dopuszcza się adaptację budynków zlokalizowanych na tworzonym terenie inwestycyjnym. Wydatek ten należy traktować jako uzupełniający element projektu, tym samym może stanowić jedynie mniejszą część budżetu projektu (do 49% kosztów całkowitych projektu). Rezultatem bezpośrednim projektów dotyczących wsparcia terenów inwestycyjnych będzie liczba małych i średnich przedsiębiorstw zlokalizowanych we wspartej infrastrukturze oraz liczba miejsc pracy utworzonych w tych MŚP. Wsparcie z RPO WSL 2014-2020 przyznane na realizację projektu dotyczącego terenów inwestycyjnych podlega

	proporcjonalnemu zmniejszeniu w przypadku, gdy teren objęty projektem nie zostanie w pełni wykorzystany przez MŚP terminie określonym w umowie o dofinansowanie tj. do 36 miesięcy od dnia zakończenia realizacji projektu, nie później jednak niż na moment złożenia dokumentów zamknięcia Programu. Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy. Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

II.3.2 Innowacje w MŚP

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 3.2	Innowacje w MŚP
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 3.2	Zwiększone zastosowanie innowacji w MŚP Zwiększona konkurencyjność MŚP Utrzymanie konkurencyjności i miejsc pracy w MŚP
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 3.2	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M (obligatoryjny)
		Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych
		Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno – procesowe
		Liczba wprowadzonych innowacji procesowych
		Liczba wprowadzonych innowacji produktowych
		Liczba przedsiębiorstw utrzymujących miejsca pracy w przedsiębiorstwach
		Liczba przedsiębiorstw rozbudowujących zasoby w celu utrzymania konkurencyjności
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 3.2	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (obligatoryjny)
		Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje w związku z pandemią COVID-19 [przedsiębiorstwa]
		Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R
		Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (obligatoryjny)
		Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy
		Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (obligatoryjny)
		Liczba wdrożonych wyników prac B+R
		Liczba nabytych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

		Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie inwestycji
5. Typy projektów	Działanie 3.2	1. Wdrożenie i komercjalizacja innowacji produktowych oraz procesowych 2. Inwestycje w MŚP
6. Typ beneficjenta	Działanie 3.2	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa[35] Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej w § 7.Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń (Dz. U. z 2015 r., poz. 2009).
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 3.2	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 3.2	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 3.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 3.2	205 247 514,00
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 3.2	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 3.2	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 3.2	**Tryb konkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Śląskie Centrum Przedsiębiorczości Protest jest wnoszony za pośrednictwem Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i

[35] Posiadające wpis do rejestru przedsiębiorców w KRS lub CEIDG. Definicja MŚP została zamieszczona w załączniku nr 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu z późn. zm.

		rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 3.2	1) Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone są w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w podstawach prawnych wskazanych w Regulaminie konkursu dla danego naboru. IOK jest upoważniona do wprowadzenia dodatkowych ograniczeń w zakresie kwalifikowalności wydatków. 2) Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostały wskazane w pkt 20-24 i 29. 3) IOK jest upoważniona do określenia w Regulaminie konkursu dla danego naboru dodatkowych limitów i ograniczeń. Limity dotyczą następujących kwestii: a. maksymalnej liczby składanych wniosków przez Wnioskodawcę; b. możliwych do realizacji typów inwestycji początkowej.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 3.2	Zgodnie z zasadami określonymi w art. 98 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. z późn. zm. IOK jest upoważniona do określenia w Regulaminie konkursu dla danego naboru możliwości zastosowania cross – financingu.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.2	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 3.2	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 3.2	W ramach działania 3.2 nie planuje się systemu zaliczek. IOK jest upoważniona do określenia w Regulaminie konkursu dla danego naboru informacji o możliwości i warunkach stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj	Działanie 3.2	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego

i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)		dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. IOK jest upoważniona do podania szczegółowych informacji nt. możliwych podstaw prawnych w Regulaminie konkursu dla danego naboru. Wsparcie będzie udzielane w szczególności w oparciu o: ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r. z późn. zm.) uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu art. 14 Regionalna pomoc inwestycyjna, art. 28 Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmacniania konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 3.2	Do 85%. Maksymalny % poziom dofinansowania został wskazany w podstawie prawnej udzielania pomocy wymienionej w punkcie powyżej. W przypadku udzielenia pomocy de minimis maksymalny poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych wynosi 85%

21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 3.2	Do 85%. Maksymalny % poziom dofinansowania określony jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej. W przypadku udzielenia pomocy de minimis maksymalny poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych wynosi 85%. Nie przewiduje się współfinansowania z budżetu państwa.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.2	Minimalny wkład własny beneficjenta jest uzależniony od zastosowanej podstawy prawnej udzielenia pomocy. W sytuacji udzielenia pomocy w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej (art. 14 GBER) zastosowanie będzie miała dodatkowo regulacja wskazana w art. 14 pkt 14 GBER „Beneficjent pomocy musi wnieść wkład finansowy w wysokości co najmniej 25 % kosztów kwalifikowalnych, pochodzących ze środków własnych lub zewnętrznych źródeł finansowania, w postaci wolnej od wszelkiego publicznego wsparcia finansowego”.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 3.2	Dla typu projektu Wdrożenie i komercjalizacja innowacji produktowych oraz procesowych - nie ustalono minimalnej wartości projektu, jednakże minimalna wartość dofinansowania o którą musi aplikować wnioskodawca to 100 000,00 PLN (wartość obowiązująca na etapie wnioskowania). - w ramach przedmiotowego typu projektu Beneficjent będzie mógł uzyskać wsparcie maksymalnie w wysokości do 5 000 000,00 PLN. - IOK każdorazowo ustali maksymalną wysokość wsparcia w Regulaminie Konkursu. - wartość maksymalna projektu 50 000 000 EUR. Dla typu projektu Inwestycje w MŚP - nie ustalono minimalnej wartości projektu - w ramach przedmiotowego typu projektu Beneficjent będzie mógł uzyskać wsparcie maksymalnie w wysokości 800 000,00 PLN. - wartość maksymalna projektu 50 000 000 EUR.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków	Działanie 3.2	Dla typu projektu Wdrożenie i komercjalizacja innowacji produktowych oraz procesowych - nie ustalono minimalnej wartości wydatków kwalifikowalnych, jednakże minimalna wartość

kwalifikowalnych projektu (PLN)		dofinansowania o którą musi aplikować wnioskodawca to 100 000,00 PLN (wartość obowiązująca na etapie wnioskowania). - w ramach przedmiotowego typu projektu Beneficjent będzie mógł uzyskać wsparcie maksymalnie w wysokości do 5 000 000,00 PLN. - IOK każdorazowo ustali maksymalną wysokość wsparcia w Regulaminie Konkursu. - wartość maksymalna projektu 50 000 000 EUR Dla typu projektu Inwestycje w MŚP - nie ustalono minimalnej wartości wydatków kwalifikowalnych - w ramach przedmiotowego typu projektu Beneficjent będzie mógł uzyskać wsparcie maksymalnie w wysokości 800 000,00 PLN. - wartość maksymalna projektu 50 000 000 EUR.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 3.2	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 3.2	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 3.2	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 3.2	Nie dotyczy

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia
W ramach działania 3.2 typ projektu Wdrożenie i komercjalizacja innowacji produktowych oraz procesowych realizowane będą działania przyczyniające się do rozwoju innowacyjności w mikro, małych oraz średnich przedsiębiorstwach. Wsparcie uzyskają projekty koncentrujące się na pozyskaniu i implementacji innowacji produktowych i procesowych z możliwością zastosowania innowacji nietechnologicznych jako wspomagające wraz z możliwością ich promocji na arenie krajowej i międzynarodowej. W ramach Działania 3.2 typ projektu Wdrożenie i komercjalizacja innowacji produktowych oraz procesowych wspierane będą projekty obejmujące wprowadzenie na rynek produktu/usługi lub

procesu innowacyjnych co najmniej w skali regionu. Innowacja wdrażana w wyniku realizacji projektu nie może być stosowana na moment wnioskowania w województwie śląskim dłużej niż 3 lata.

Wdrożenie innowacji technologicznych będzie możliwe w szczególności poprzez inwestycje w nowoczesne maszyny i urządzenia oraz sprzęt produkcyjny. Preferencje w zakresie wdrażania innowacji posiadać będą projekty zgodne z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020. Wybór projektów do dofinansowania będzie następował w wyniku oceny poszczególnych przedsięwzięć w oparciu o obiektywne kryteria zatwierdzone przez Komitet Monitorujący.

W ramach drugiego typu projektu tj.: Inwestycje w MŚP wspierane będą projekty przyczyniające się do utrzymania miejsc pracy oraz wsparcia bieżącej działalności celem utrzymania konkurencyjności przedsiębiorstwa. W ramach wspieranych projektów realizowane będą również inwestycje mające na celu poprawę konkurencyjności oraz prowadzące do generowania trwałych nowych miejsc pracy. Przedsiębiorstwa będą mogły przeznaczyć dotacje m.in. na: nakłady na inwestycje produkcyjne przyczyniające się do rozbudowy parku maszynowego niezbędnego do utrzymania bieżącej produkcji, mikroinwestycje przyczyniające się do dywersyfikacji bieżącej produkcji/ oferowanych usług lub do zmian w procesie czy w organizacji, zakup surowców, materiałów, produktów i towarów związanych z działalnością inwestycyjną, koszty bieżące m.in.: opłaty leasingowe, raty kredytu, opłaty związane z utrzymaniem budynków, koszty pomocy prawnej, doradztwa i koszty wynagrodzeń pracowników. W ramach powyższego typu projektów wsparcie kosztów bieżących przeznaczone jest wyłącznie dla przedsiębiorstw dotkniętych rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 i przyczyni się do utrzymania miejsc pracy zagrożonych likwidacją.

Mikro -, małe i średnie przedsiębiorstwa ubiegające się o wsparcie w ramach RPO WSL muszą realizować i utrzymać w okresie trwałości projekt na terenie Województwa Śląskiego. W celu zapewnienia, że udzielona pomoc będzie służyła rozwojowi Województwa Śląskiego, przedsiębiorstwo musi prowadzić działalność gospodarczą na terenie Województwa Śląskiego – weryfikacja będzie się odbywać na podstawie wpisu do CEIDG/KRS na dzień podpisania umowy o dofinansowanie. Mając na uwadze sprawne wydatkowanie środków pomocowych w ramach przedmiotowego działania Beneficjent ma obowiązek zastosowania zasady n+2 w odniesieniu do okresu realizacji projektów. Oznacza to, że od chwili podpisania umowy o dofinansowanie Beneficjent musi zrealizować projekt ujęty we wniosku o dofinansowanie w ciągu kolejnych dwóch lat.
W szczególnych przypadkach (tj. projektów dużych, skomplikowanych, których realizacja nie jest możliwa w zakładanym okresie) istnieje możliwość odstąpienia od powyższej reguły w wyniku decyzji IP RPO WSL na wniosek złożony przez Beneficjenta.
Do wsparcia nie będą kwalifikowały się projekty przyczyniające się do rozwoju sieci szerokopasmowej.

W ramach działania nie przewidziano wsparcia dla projektów realizowanych w ramach partnerstwa.

II.3.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 3.3	Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 3.3	Zwiększenie wykorzystania Technologii Informacyjno – Komunikacyjnych w procesach biznesowych MŚP
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 3.3	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M (obligatoryjny)
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 3.3	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (obligatoryjny) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (obligatoryjny)
5. Typy projektów	Działanie 3.3	Wdrożenie nowoczesnych rozwiązań Technologii Informacyjno – Komunikacyjnych w procesach biznesowych przedsiębiorstw
6. Typ beneficjenta	Działanie 3.3	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa[36] Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej w § 7.Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń (Dz. U. z 2015 r., poz. 2009).
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 3.3	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 3.3	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 3.3	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 3.3	12 514 903,00

[36] Posiadające wpis do rejestru przedsiębiorców w KRS lub CEIDG. Definicja MŚP została zamieszczona w załączniku nr 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu z późn. zm.

11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 3.3	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 3.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 3.3	**Tryb konkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Śląskie Centrum Przedsiębiorczości Protest jest wnoszony za pośrednictwem Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 3.3	1) Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone są w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego oraz w podstawach prawnych wskazanych w Regulaminie konkursu dla danego naboru. IOK jest upoważniona do wprowadzenia dodatkowych ograniczeń w zakresie kwalifikowalności wydatków. Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostały wskazane w pkt 20-24 i 29. 2) IOK jest upoważniona do określenia w Regulaminie konkursu dla danego naboru dodatkowych limitów i ograniczeń. Limity dotyczą następujących kwestii: a) maksymalnej liczby składanych wniosków przez Wnioskodawcę; b) możliwych do realizacji typów inwestycji początkowej.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 3.3	Zgodnie z zasadami określonymi w art. 98 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. z późn. zm. IOK jest upoważniona do określenia w Regulaminie konkursu dla danego naboru możliwości zastosowania cross – financingu.
16. Dopuszczalna maksymalna	Działanie 3.3	Nie dotyczy

wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych		
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 3.3	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 3.3	W ramach działania 3.3 nie planuje się systemu zaliczek IOK jest upoważniona do określenia w Regulaminie konkursu dla danego naboru informacji o możliwości i warunkach stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 3.3	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. IOK jest upoważniona do podania szczegółowych informacji nt. możliwych podstaw prawnych w Regulaminie konkursu dla danego naboru. Wsparcie będzie udzielane w szczególności w oparciu o: ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r. z późn. zm.) uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu art. 14 Regionalna pomoc inwestycyjna, art. 18 Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP, art. 29 Pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne, ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmacniania konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w

		targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 3.3	W przypadku art. 14 Regionalna pomoc inwestycyjna nie więcej niż: • Mikro i małe przedsiębiorstwa – 45% • Średnie przedsiębiorstwa – 35% W przypadku art. 18 Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP i art. 29 Pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne do 50% wydatków kwalifikowalnych. W przypadku udzielenia pomocy de minimis maksymalny poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych wynosi maksymalnie 65%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 3.3	Do 65%. Maksymalny % poziom dofinansowania określony jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej. W przypadku udzielenia pomocy de minimis maksymalny poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych wynosi 65%. Nie przewiduje się współfinansowania z budżetu państwa.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.3	Minimalny wkład własny beneficjenta jest uzależniony od zastosowanej podstawy prawnej udzielenia pomocy. W sytuacji udzielenia pomocy w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej (art. 14 GBER) zastosowanie będzie miała dodatkowo regulacja wskazana art. 14 pkt 14 GBER „Beneficjent pomocy musi wnieść wkład finansowy w wysokości co najmniej 25 % kosztów

		kwalifikowalnych, pochodzących ze środków własnych lub zewnętrznych źródeł finansowania, w postaci wolnej od wszelkiego publicznego wsparcia finansowego”.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 3.3	Nie ustalono minimalnej wartości projektu z zaznaczeniem, że Wnioskodawca będzie mógł ubiegać się o minimalne wsparcie w wysokości 50 000,00 PLN (wartość obowiązująca na etapie wnioskowania). Nie ustalono maksymalnej wartości projektu. Jednakże w ramach przedmiotowego działania Beneficjent będzie mógł uzyskać wsparcie maksymalnie w wysokości 500 000,00PLN (wartość obowiązująca na etapie wnioskowania).
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 3.3	Nie ustalono minimalnej wartości wydatków kwalifikowalnych z zaznaczeniem, że Wnioskodawca będzie mógł ubiegać się o minimalne wsparcie w wysokości 50 000,00 PLN (wartość obowiązująca na etapie wnioskowania). Nie ustalono maksymalnej wartości wydatków kwalifikowalnych. Jednakże w ramach przedmiotowego działania Beneficjent będzie mógł uzyskać wsparcie maksymalnie w wysokości 500 000,00 PLN (wartość obowiązująca na etapie wnioskowania). Wartość maksymalna projektu: 50 000 000 EUR.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 3.3	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 3.3	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 3.3	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 3.3	Nie dotyczy

29. **Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia**
Podmiotami uprawnionymi do otrzymania wsparcia w ramach przedmiotowego działania będą mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa.

Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa ubiegające się o wsparcie w ramach RPO WSL muszą realizować i utrzymać w okresie trwałości projekt na terenie Województwa Śląskiego. W celu zapewnienia, że udzielona pomoc będzie służyła rozwojowi Województwa Śląskiego, przedsiębiorstwo musi prowadzić działalność gospodarczą na terenie Województwa Śląskiego na dzień podpisania umowy o dofinansowanie – weryfikacja będzie się odbywać na podstawie wpisu do CEIDG/KRS na dzień podpisania umowy o dofinansowanie. Mając na uwadze sprawne wydatkowanie środków pomocowych w ramach przedmiotowego działania Beneficjent ma obowiązek zastosowania zasady n+1 w odniesieniu do okresu realizacji projektów. Oznacza to, że od chwili podpisania umowy o dofinansowanie Beneficjent musi zrealizować projekt ujęty we wniosku o dofinansowanie w ciągu jednego roku.

W szczególnych przypadkach (tj. projektów dużych, skomplikowanych, których realizacja nie jest możliwa w zakładanym okresie) istnieje możliwość odstąpienia od powyższej reguły w wyniku decyzji IP RPO WSL na wniosek złożony przez Beneficjenta.

W ramach działania nie przewidziano wsparcia dla projektów realizowanych w ramach partnerstwa.

Działanie umożliwi przedsiębiorcom z kategorii MŚP wprowadzić, rozbudować lub zmodernizować model gospodarki elektronicznej. Przedsiębiorstwa w wyniku realizacji projektu będą mogły prowadzić zarządcze, operacyjne oraz pomocnicze procesy biznesowe w oparciu o najnowsze rozwiązania informacyjno – komunikacyjne, dzięki czemu nastąpi automatyzacja oraz optymalizacja m.in. zawierania kontraktów, przesyłania dokumentów, pozyskiwania nowych kontaktów, planowania, zarządzania informacją, zasobami, finansami oraz sprzedaży.

Z powyższego wynika, że w ramach realizowanych projektów będzie można uzyskać wsparcie na nabycie narzędzi informatycznych, które będą wspierać prowadzenie biznesu, zarówno wewnątrz przedsiębiorstwa, jak i na zewnątrz - wspierane będą inwestycje, w wyniku których przedsiębiorstwa z kategorii MŚP będą mogły prowadzić sprzedaż produktów i usług w Internecie, świadczyć e-usługi, współpracować z innymi przedsiębiorstwami w oparciu o nowoczesne rozwiązania teleinformatyczne oraz implementować lub modernizować pozostałe procesy biznesowe przy wykorzystaniu TIK.

Inwestycje wspierane w ramach działania muszą prowadzić do zastosowania rozwiązań TIK wpisujących się w jeden z poniższych modeli:

- B2B *Business to Business*, model uwzględniający współpracę przedsiębiorstw opierającą się na wykorzystaniu TIK prowadzących w efekcie do automatyzacji procesów biznesowych. Model przewiduje m.in. stworzenie opartego o TIK kanału współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami.
- B2C *Business to Consumer,* model, w którym relacje Przedsiębiorstwo – Konsument (odbiorca produktów lub usług) są oparte o TIK. W model ten wpisują się świadczenie e-usług, sprzedaż on-line produktów lub usług.
- B2E *Business to Employee*, model zakładający wykorzystanie TIK w kontaktach w relacji przedsiębiorstwo (pracodawca) – pracownik. W ramach przedmiotowego modelu przewiduje się wsparcie m.in. systemów zarządzania przedsiębiorstwem.
- C2C *Consumer to Consumer*, model zakładający interakcję biznesową pomiędzy konsumentami przy wykorzystaniu TIK (np. portale sprzedażowe).

W wyniku realizacji projektu Wnioskodawca musi wprowadzić przynajmniej 1 proces biznesowy realizowany za pomocą rozwiązań TIK lub przynajmniej 1 proces biznesowy prowadzony dotychczas przez Wnioskodawcę musi zostać zoptymalizowany dzięki rozwiązaniom TIK.

Wspierane inwestycje muszą prowadzić do wdrożenia w przedsiębiorstwie innowacji technologicznej (produktowej i/lub procesowej) specyfikującej się co najmniej skalą regionu. Oznacza to, że

zaproponowane rozwiązanie na moment wnioskowania nie może być stosowane w województwie śląskim dłużej niż 3 lata.

Wybór projektów do dofinansowania będzie następował w wyniku oceny poszczególnych przedsięwzięć w oparciu o obiektywne kryteria zatwierdzone przez Komitet Monitorujący.

Przedsięwzięcia dotyczące sieci szerokopasmowej nie kwalifikują się do wsparcia w ramach Działania 3.3. Brak możliwości wsparcia wynika m.in. z przyjętych priorytetów inwestycyjnych dla poszczególnych celów tematycznych (zgodnie z Umową Partnerstwa) oraz z przyjętych kategorii interwencji dla przedmiotowego działania jak również zapisów art. 2 ust.2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmacniania konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 wskazujących, iż przepisów rozporządzenia nie stosuje się do pomocy, o której mowa w art. 14 ust. 10 rozporządzenia nr 651/2014, tj. dotyczącej rozwoju sieci szerokopasmowej.

Dodatkowo, zgodnie z Umową Partnerstwa działania związane z budową infrastruktury szerokopasmowej realizowane są z poziomu krajowego (w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa). Powyższe wykluczenie dotyczy wsparcia w ramach działania 3.3 niezależnie od wybranego rodzaju i przeznaczenia pomocy publicznej i/lub pomocy *de minimis.*

II.3.4 Dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsiębiorczości

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 3.4	Dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania Przedsiębiorczości
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 3.4	W ramach działania wspierane będą usługi przyczyniające się do rozwoju mikro, małych oraz średnich przedsiębiorstw w formie zwiększenia dostępu przedsiębiorstw do kapitału zewnętrznego poprzez rozwój instrumentów finansowych. Instrumenty finansowe będą ukierunkowane przede wszystkim na rozwój przedsiębiorstw poprzez wzmacnianie podstawowej działalności lub realizację nowych projektów lub wchodzenie na nowe rynki. Instrumenty finansowe będą zatem wspierać inwestycje zarówno w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, jak również kapitał obrotowy, pod warunkiem powiązania z inwestycją rozwojową (za wyjątkiem sytuacji wystąpienia kryzysu zdrowia publicznego, w której to sytuacji nie ma konieczności powiązania finansowania kapitału obrotowego z rozwojem przedsiębiorstwa). Działanie pozwoli na wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, poprawę pozycji rynkowej i wzrost obrotów firm ubiegających się o powyższe wsparcie (lub też ich utrzymanie w sytuacji wystąpienia kryzysu zdrowia publicznego). Instrumenty zewnętrznego finansowania przedsiębiorczości są rozumiane w ramach RPO WSL 2014-2020 jako ponadregionalne, regionalne i lokalne fundusze pożyczkowe.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 3.4	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M (obligatoryjny)
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 3.4	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (obligatoryjny)
		Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (obligatoryjny)
5. Typy projektów	Działanie 3.4	Wybór podmiotu wdrażającego fundusz funduszy. Instrument finansowy w postaci: 1) instrumentu pożyczkowego.
6. Typ beneficjenta	Działanie 3.4	Europejski Bank Inwestycyjny jako Menadżer Funduszu Funduszy
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 3.4	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 3.4	Nie dotyczy

9. Instytucja wdrażająca	Działanie 3.4	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 3.4	91 000 000,00
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 3.4	nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 3.4	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 3.4	W trybie wskazanym w art. 38 ust. 4 lit. b (i) Rozp. UE 1303/2013
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 3.4	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 3.4	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.4	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 3.4	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania	Działanie 3.4	Nie dotyczy

wydatków i planowany zakres systemu zaliczek		
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 3.4	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności: Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 3.4	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 3.4	85% Nie przewiduje się współfinansowania z budżetu państwa.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.4	15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN))	Działanie 3.4	Zakłada się wybór jednego Beneficjenta, który otrzyma dofinansowanie w wysokości całej dostępnej alokacji.

24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 3.4	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 3.4	124 000 000
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 3.4	Zgodny z zapisami art. 38 ust. 4 i ust. 5 Rozp. UE 1303/2013
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 3.4	Pożyczka
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 3.4	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa

29. **Dodatkowe wyjaśnienia**	
Działanie 3.4	Nie dotyczy

II.3.5 Umiędzynarodowienie gospodarki regionu

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 3.5	Umiędzynarodowienie gospodarki regionu
	Poddziałanie 3.5.1	Promocja gospodarcza regionu
	Poddziałanie 3.5.2	Modelowanie działalności eksportowej MŚP
	Poddziałanie 3.5.3	Internacjonalizacja MŚP
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 3.5.1	Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP
	Poddziałanie 3.5.2	
	Poddziałanie 3.5.3	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 3.5.1	Liczba wypromowanych regionów
	Poddziałanie 3.5.2	Liczba opracowanych rozwiązań modelowych w zakresie internacjonalizacji
		Liczba Centrów Internacjonalizacji otwartych w ramach projektu
	Poddziałanie 3.5.3	Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 3.5.1	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym
	Poddziałanie 3.5.2	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe
		Liczba przedsiębiorstw biorących udział w badaniu
		Liczba platform/aplikacji służących wsparciu internacjonalizacji
	Poddziałanie 3.5.3	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności Liczba imprez targowych, w których Wnioskodawca wziął udział jako wystawca Liczba pozyskanych/zakupionych usług doradczych
5. Typy projektów	Poddziałanie 3.5.1	Międzynarodowe pozycjonowanie gospodarki regionalnej

	Poddziałanie 3.5.2	1. Międzynarodowe pozycjonowanie gospodarki regionalnej 2. Opracowanie regionalnych modeli biznesowych wraz z ich testowaniem 3. Realizacja strategii internacjonalizacji MŚP
	Poddziałanie 3.5.3	Realizacja strategii internacjonalizacji MŚP
6. Typ beneficjenta	Działanie 3.5	1. Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa 2. Stowarzyszenie lub Fundacja, w których członkiem jest Samorząd Województwa 3. Instytucje Otoczenia Biznesu 4. Uczelnie publiczne 5. Samorząd Województwa Śląskiego 6. Związek Metropolitalny
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 3.5	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 3.5	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 3.5	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 3.5	14 500 000
	Poddziałanie 3.5.1	5 250 000,00
	Poddziałanie 3.5.2	5 250 000,00
	Poddziałanie 3.5.3	4 000 000,00
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 3.5	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 3.5	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu	Poddziałanie 3.5.1 Poddziałanie 3.5.2	Tryb pozakonkursowy Nabór i ocena wniosków: Śląskie Centrum Przedsiębiorczości. Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego

odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 3.5.3	Tryb konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Śląskie Centrum Przedsiębiorczości. Protest jest wnoszony za pośrednictwem Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 3.5	1) Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone są w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego oraz każdorazowo w dokumentacji konkursowej, 2) Dodatkowe limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie konkursu dla danego naboru/ w załącznikach wykazanych w Ogłoszeniu o naborze.
	Poddziałanie 3.5.3	1) Wsparcie uzyskają MŚP posiadające na etapie aplikowania strategię/plan internacjonalizacji.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 3.5	Zgodnie z zasadami określonymi w art. 98 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. z późn. zm. Szczegółowy zakres stosowania cross-financingu opisany jest w ogłoszeniu o naborze.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.5	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 3.5	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. z późn. zm.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania	Poddziałanie 3.5.1	W ramach poddziałań 3.5.1, 3.5.2 oraz 3.5.3 przewiduje się możliwość stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków.
	Poddziałanie 3.5.2	

wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 3.5.3	W ramach poddziałań 3.5.1 oraz 3.5.2 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów. W ramach poddziałania 3.5.3 nie przewiduje się możliwości wypłacania zaliczek dla beneficjentów. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków- zgodnie z Regulaminem konkursu/ dla danego naboru/ w załącznikach wykazanych w ogłoszeniu o naborze IOK jest upoważniona do określenia w Regulaminie konkursu dla danego naboru/ w załącznikach wykazanych w ogłoszeniu o naborze informacji o możliwości i warunkach stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 3.5	Pomoc publiczna, w przypadku jej wystąpienia w danym projekcie, udzielana będzie na podstawie właściwych przepisów prawa krajowego i unijnego, w szczególności: Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmacniania konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu/ w załącznikach wykazanych w Ogłoszeniu o naborze.

		Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu/ w załącznikach wykazanych w Ogłoszeniu o naborze. w szczególności: ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 3.5	W przypadku poddziałania 3.5.1 i 3.5.2 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. W przypadku poddziałania 3.5.3 maksymalny poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych wynosi 85%.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 3.5	W przypadku poddziałania 3.5.1 i 3.5.2 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. W przypadku poddziałania 3.5.3 maksymalny poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych wynosi 85%. Nie przewiduje się współfinansowania z budżetu państwa w trybie konkursowym.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 3.5.1 Poddziałanie 3.5.2	15% W pozostałych przypadkach poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
	Poddziałanie 3.5.3	15% zgodnie z zasadami udzielania pomocy de minimis lub 50% zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.

23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Poddziałanie 3.5.1	IZ RPO WSL/IP RPO WSL może ustalić wartość minimalną projektu na etapie ogłoszenia o naborze.
	Poddziałanie 3.5.2	
	Poddziałanie 3.5.3	
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Poddziałanie 3.5.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL/IP RPO WSL może ustalić wartość minimalną wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu /w załącznikach wykazanych w Ogłoszeniu o naborze.
	Poddziałanie 3.5.2	
	Poddziałanie 3.5.3	
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Poddziałanie 3.5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 3.5.2	
	Poddziałanie 3.5.3	
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 3.5	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 3.5	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 3.5	Nie dotyczy

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia	
Działanie 3.5	W ramach działania 3.5 wsparcie uzyskają przedsięwzięcia związane z promocją oferty gospodarczej regionu (w wymiarze zarówno krajowym, jak i zagranicznym), promocji innowacyjności, a także przedsięwzięcia związane ze

	wsparciem śląskich MŚP w ekspansji na rynki zewnętrzne. W ramach planowanego wsparcia organizowane będą m.in. zagraniczne misje gospodarcze dla śląskich przedsiębiorców, wystawy, targi oraz inne wydarzenia poświęcone wymianie gospodarczej. Wspierana będzie współorganizacja/organizacja kongresów/forów gospodarczych o krajowym i międzynarodowym zasięgu, jak również aktualizacja bazy ofert inwestycyjnych. Wspierany będzie również udział przedsiębiorstw w targach i wystawach międzynarodowych oraz misjach gospodarczych. W ramach powyższego priorytetu inwestycyjnego wsparcie zostanie skierowane również na promocję ekspansji i opracowywania nowych modeli biznesowych wśród MŚP działających w regionie. Planuje się również opracowanie ramowych modeli biznesowych działalności międzynarodowej śląskich przedsiębiorstw wraz z ich przetestowaniem przez MŚP. W ramach działania 3.5 planuje się realizację projektów w ramach trybu pozakonkursowego (w przypadku poddziałań 3.5.1, 3.5.2) oraz trybu konkursowego (w przypadku poddziałania 3.5.3). Realizacja działania 3.5 przyczyni się do wzrostu eksportu śląskich przedsiębiorstw. Przedsięwzięcia w ramach Działania 3.5 wpłyną docelowo na wzrost handlu zagranicznego oraz na wzrost inwestycji zagranicznych poprzez promocję śląskich przedsiębiorstw oraz regionu na arenie międzynarodowej. Ponadto, realizacja kompleksowych i skoordynowanych działań związanych z promocją gospodarczą oparta będzie o wypracowaną wspólnie z partnerami gospodarczymi spójną politykę inwestycyjną regionu. Dodatkowo wszystkie działania MŚP wspierane w zakresie umiędzynaradawiania działalności muszą wynikać z posiadanych przez wnioskodawcę strategii/planu działalności międzynarodowej przedsiębiorstwa. Preferencje w procesie wyboru projektów uzyskają projekty zgodne z Regionalną Strategią Innowacji i wpisujące się w inteligentne specjalizacje.
Poddziałanie 3.5.1	W ramach Poddziałania 3.5.1 przewiduje się działania, których celem będzie pozyskiwanie potencjalnych inwestorów na targach o charakterze branżowym oraz potencjalnych inwestorów w województwie poprzez uczestnictwo w zagranicznych misjach gospodarczych, spotkaniach B2B, A2B, giełdach kooperacyjnych oraz organizowanie misji przyjazdowych. Planuje się promować potencjał inwestycyjny regionu poprzez udział w targach branżowych, ściśle powiązanych z regionalnymi specjalizacjami. Specyfika wyjazdów targowych polegać będzie na udziale w stoisku regionalnym kilku firm z województwa (wybranych w konkursie), które poprzez swoje produkty będą promować zarówno siebie jak i potencjał regionu. Przedsiębiorstwa będą ograniczone do sektora MŚP, które swoją siedzibę lub oddział mają na terenie województwa śląskiego. Nie przewiduje się udziału w targach, jako podwystawców zabieranych przez województwo Instytucji Otoczenia Biznesu (m.in. izb gospodarczych, agencji rozwoju). Targi będą adresowane do podmiotów spełniających definicję przedsiębiorstwa MŚP. Zakłada się, że udział w targach i zagranicznych misjach gospodarczych wpłynie na zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu.

Poddziałanie 3.5.2	Poddziałanie 3.5.2 polega na promocji gospodarczej regionu poprzez wzmocnienie i rozwój procesów internacjonalizacji przedsiębiorstw sektora MŚP, funkcjonujących na obszarze województwa śląskiego. Poddziałanie 3.5.2 ma charakter infrastrukturalno-usługowy. W ramach części infrastrukturalnej planowane jest stworzenie infrastruktury (pomieszczeń biurowych) składającej się na Centrum Internacjonalizacji. W Centrum Internacjonalizacji będą organizowane wydarzenia, konsultacje oraz spotkania. W ramach części usługowej przewiduje się stworzenie oferty usług doradczych związanych z prowadzeniem działalności za granicą. **Cele szczegółowe:** 1. Efektywne zarządzanie zmianą biznesową, dla wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw sektora MŚP, w procesach internacjonalizacji gospodarki, budujących wizerunek przedsiębiorczego Regionu Śląskiego na rynkach międzynarodowych. 2. Zbudowanie i testowanie modelu efektywnej internacjonalizacji – przedsiębiorców sektora MŚP regionu śląskiego, a tym samym promocji wizerunku Regionu, jako przestrzeni gospodarczej opartej na elastyczności i specjalizacji firm oraz aktywnych międzynarodowo strukturach sieciowych. 3. Poprawa zdolności funkcjonowania na rynkach międzynarodowych, poprzez przygotowanie i udostępnienie narzędzi wspierających internacjonalizację dla sektora MŚP, na obszarze województwa śląskiego. 4. Wzmacnianie przedsiębiorczości sektora MŚP, nastawionej na intensyfikację działań na rynkach międzynarodowych - internacjonalizację, w obszarach inteligentnych specjalizacji Województwa Śląskiego.
Poddziałanie 3.5.3	W ramach Poddziałania 3.5.3 planowane jest wsparcie udziału przedsiębiorców w targach i wystawach o charakterze międzynarodowym. Przedsiębiorstwa ubiegające się o wsparcie w ramach Poddziałania 3.5.3 muszą prowadzić działalność związaną z realizowanym projektem na terenie województwa śląskiego.

II.4 Oś Priorytetowa IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna

Wsparcie zostanie przeznaczone na realizację projektów dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł (OZE) wraz z podłączeniem do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej. Istotnym zakresem działań będzie poprawa efektywności energetycznej, zarówno w przedsiębiorstwach jak i w sektorze publicznym i mieszkaniowym (budynki wielorodzinne) poprzez głęboką, kompleksową modernizację energetyczną oraz wymianę/modernizację indywidualnych źródeł ciepła. Dofinansowanie przeznaczone zostanie także na budowę i modernizację instalacji do produkcji energii w wysokosprawnej kogeneracji. Ponadto, wspierane będą działania w zakresie infrastruktury transportu zbiorowego (np. zintegrowane centra przesiadkowe – w tym dworce autobusowe i kolejowe, parkingi Park&Ride i Bike&Ride, drogi rowerowe), zakup taboru autobusowego i tramwajowego, wdrażanie inteligentnych systemów transportowych ITS - w tym SDIP, rozwój sieci regionalnych tras rowerowych oraz wymiana oświetlenia w gminach na instalacje o wyższej efektywności energetycznej.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

IV EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA, ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

1. zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych;
2. zwiększona efektywność energetyczna w sektorze przedsiębiorstw;
3. zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym;
4. zwiększony udział produkcji energii w wysokosprawnej kogeneracji;
5. zwiększona atrakcyjność transportu publicznego dla pasażerów;
6. poprawa jakości powietrza.

3. Charakter Osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	831 366 037
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Śląskiego	

II.4.1 Odnawialne źródła energii

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 4.1	Odnawialne źródła energii
	Poddziałanie 4.1.1	Odnawialne źródła energii - ZIT
	Poddziałanie 4.1.2	Odnawialne źródła energii - RIT
	Poddziałanie 4.1.3	Odnawialne źródła energii - konkurs
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 4.1.1	zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych
	Poddziałanie 4.1.2	
	Poddziałanie 4.1.3	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 4.1.1 Poddziałanie 4.1.2 Poddziałanie 4.1.3	Stopień redukcji PM10
		Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE
		Produkcja energii elektrycznej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE
		Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE
		Produkcja energii cieplnej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE
		Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (obligatoryjny)
		Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych (obligatoryjny)
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 4.1.1 Poddziałanie 4.1.2 Poddziałanie 4.1.3	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (obligatoryjny)
		Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE(obligatoryjny)
		Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE (obligatoryjny)
		Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE (obligatoryjny)
		Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE (obligatoryjny)
		Długość nowo wybudowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii
		Długość zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii
		Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji

		Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji
		Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji
		Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji
5. Typy projektów	Poddziałanie 4.1.1	Budowa i przebudowa infrastruktury służącej do produkcji i dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych.
	Poddziałanie 4.1.2	
	Poddziałanie 4.1.3	
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 4.1.1	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Związek Metropolitalny; 3. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; 4. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej); 5. Podmioty wykonujące działalność leczniczą, w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej, posiadające osobowość prawną lub zdolność prawną; 6. Szkoły wyższe; 7. Organizacje pozarządowe; 8. Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe; 9. Towarzystwa budownictwa społecznego.
	Poddziałanie 4.1.2	
	Poddziałanie 4.1.3	
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 4.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.1.2	
	Poddziałanie 4.1.3	
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 4.1.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 4.1.2	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku), Miasto Bielsko-Biała (Prezydent Miasta Bielska-Białej), Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)

	Poddziałanie 4.1.3	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Poddziałanie 4.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.1.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.1.3	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 4.1	99 513 372
	Poddziałanie 4.1.1	28 069 363
	Poddziałanie 4.1.2	15 844 009
	Poddziałanie 4.1.3	55 600 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 4.1.1 Poddziałanie 4.1.2 Poddziałanie 4.1.3	• Strategia ZIT, • Strategie RIT.
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 4.1.1	Zintegrowane inwestycje terytorialne
	Poddziałanie 4.1.2	Regionalne inwestycje terytorialne
	Poddziałanie 4.1.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 4.1.1 Poddziałanie 4.1.2 Poddziałanie 4.1.3	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Miasto Bielsko-Biała, Miasto Częstochowa Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Poddziałanie 4.1.1 Poddziałanie 4.1.2 Poddziałanie 4.1.3	1. Brak wsparcia dla instalacji do wytwarzania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych wraz z podłączeniem do sieci dystrybucyjnej/ przesyłowej o mocy zainstalowanej: - en. wodna (powyżej 5 MWe), - en. wiatru (powyżej 5 MWe), - en. słoneczna (powyżej 2 MWe/MWth), - en. geotermalna (powyżej 2 MWth), - en. biogazu (powyżej 1 MWe), - en. biomasy (powyżej 5 MWth/MWe) 2. W przypadku kogeneracji z OZE – brak wsparcia dla projektów, których moc zainstalowana energii elektrycznej wynosi powyżej 1 MW.

		3. Brak wsparcia dla projektów dotyczących współspalania biomasy. 4. Inwestycje związane ze spalaniem biomasy muszą być zgodne z zapisami wojewódzkiego programu ochrony powietrza. 5. Współfinansowane będą tylko projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, które znajdują się na listach nr 1 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły. Współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej (znajdujących się na listach nr 2 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły) nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną drugiego cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach przez Komisję Europejską. 6. W przypadku realizacji projektów „ekologicznych gmin" (niebędących projektami grantowymi) przez podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, wprowadza się następujące ograniczenia (pierwsze łącznie z drugim lub pierwsze łącznie z trzecim): i. Ograniczenie wartości całkowitej projektu do kwoty 7 mln zł oraz ii. Czas funkcjonowania podmiotu co najmniej 3 lata lub iii. Realizacja projektu w partnerstwie z jednostką samorządu terytorialnego (partnerstwo powinno obejmować każdą gminę, na terenie której realizowany będzie projekt). Z uwagi na poziom skomplikowania projektów „ekologicznych gmin" ww. zapisy mają na celu stworzenie wnioskodawcom możliwości sprostania wymogom wynikającym w szczególności z art. 125 pkt 3 d) Rozporządzenie Parlamentu

		Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.[37] dotyczącym dysponowania zdolnością administracyjną, finansową i operacyjną do spełnienia warunków naboru. 7. Dla projektów realizowanych w **formule grantowej** zastosowanie mają dodatkowo poniższe zasady: a. Beneficjentem projektu grantowego mogą być jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia odpowiedzialne za przygotowanie i rozliczenie projektu. Beneficjent projektu grantowego udziela granty podmiotom publicznym albo prywatnym (np. osobom fizycznym), w formule dotacji celowej z jednoczesnym uwzględnieniem kwoty wkładu własnego zgodnie z art. 35 Ustawy wdrożeniowej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1431 z późn. zm.). b. Grantobiorca (ostateczny odbiorca) to podmiot publiczny albo prywatny (np. osoba fizyczna), inny niż beneficjent projektu grantowego, któremu udzielona zostaje dotacja zgodnie z podpisaną umową o powierzenie grantu. Grantobiorcy są wybierani w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez beneficjenta projektu grantowego w ramach realizacji projektu grantowego w siedzibie Beneficjenta oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (przez co najmniej 30 dni).. c. W przypadku projektu grantowego brak możliwości realizacji projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy wdrożeniowej. d. Dofinansowanie może być udzielone na przedsięwzięcia, które nie zostały zakończone (faktury przedstawione do rozliczenia przez grantobiorcę są wystawione po podpisaniu umowy pomiędzy grantobiorcą i beneficjentem projektu grantowego). e. Opis sposobu aplikowania o granty przez grantobiorców, zasady udzielania grantów,

[37] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320).

		rozliczeń i kontroli grantów są określane przez beneficjenta projektu grantowego, weryfikowane i zatwierdzane na etapie oceny wniosku o dofinansowanie przez IOK. f. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków na projekty realizowane w formule grantowej opisano w Zasadach w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach EFRR RPO WSL 2014-2020 – formuła grantowa. g. Beneficjent projektu grantowego ma obowiązek po podpisaniu umów z grantobiorcami złożyć do IZ RPO WSL zestawienie podpisanych umów/aneksów o powierzenie grantu. h. Data rozpoczęcia rzeczowego projektu powinna nastąpić w terminie 6 miesięcy od podpisania umowy o dofinansowanie. i. Beneficjent nie może zawrzeć umowy o powierzenie grantu z podmiotem wykluczonym z możliwości otrzymania dofinansowania na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych. j. Beneficjent powinien zawrzeć w umowie o powierzenie grantu zapisy dające beneficjentowi kompetencje do rozwiązania umowy bez wypowiedzenia w przypadku uzyskania informacji o tym, że grantobiorca jest podmiotem wykluczonym z możliwości otrzymania dofinansowania. k. Wartość poszczególnego grantu udzielanego grantobiorcy nie może być równa lub wyższa od 200 000 EURO. l. Beneficjent projektu grantowego zobowiązany jest do przetwarzania danych osobowych grantobiorców zgodnie przepisami prawa powszechnie obowiązującego o ochronie danych osobowych, w szczególności z przepisami RODO. 8. W przypadku konkursów dedykowanych ZIT/RIT dookreślenie, którego subregionu dotyczy nabór, znajduje się w ogłoszeniu oraz regulaminie naboru. 9. Możliwość wsparcia w ramach projektów: „ekologiczne gminy” lub formule grantowej zostanie określone w ogłoszeniu oraz regulaminie naboru. 10. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji.

15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Poddziałanie 4.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.1.2	
	Poddziałanie 4.1.3	
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 4.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.1.2	
	Poddziałanie 4.1.3	
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Poddziałanie 4.1.1	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
	Poddziałanie 4.1.2	
	Poddziałanie 4.1.3	
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 4.1.1	W ramach działania 4.1 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 4.1 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
	Poddziałanie 4.1.2	
	Poddziałanie 4.1.3	
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 4.1.1	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności: ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu.
	Poddziałanie 4.1.2	
	Poddziałanie 4.1.3	
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Poddziałanie 4.1.1	85%
	Poddziałanie 4.1.2	95% dla projektów realizowanych w formule grantowej

	Poddziałanie 4.1.3	
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Poddziałanie 4.1.1 Poddziałanie 4.1.2 Poddziałanie 4.1.3	95%, w tym 10% z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: • są projektami rewitalizacyjnymi, • nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą • nie są objęte pomocą de minimis • nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 W pozostałych przypadkach 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. 95% dla projektów realizowanych w formule grantowej
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 4.1.1 Poddziałanie 4.1.2 Poddziałanie 4.1.3	15% 5% dla projektów realizowanych w formule grantowej
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Poddziałanie 4.1.1 Poddziałanie 4.1.2 Poddziałanie 4.1.3	IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o naborze.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Poddziałanie 4.1.1 Poddziałanie 4.1.2 Poddziałanie 4.1.3	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić wartość minimalną wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Poddziałanie 4.1.1 Poddziałanie 4.1.2 Poddziałanie 4.1.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.1.1	Nie dotyczy

26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Poddziałanie 4.1.2	
	Poddziałanie 4.1.3	
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Poddziałanie 4.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.1.2	
	Poddziałanie 4.1.3	
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Poddziałanie 4.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.1.2	
	Poddziałanie 4.1.3	

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia
Planuje się skierowanie wsparcia na realizację projektów inwestycyjnych dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej. Podłączenie do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej jest możliwe ale nie jest konieczne. Wsparcie przewiduje w szczególności budowę i przebudowę infrastruktury służącej do produkcji i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, takich jak: biomasa, słońce, woda, geotermia, wiatr, w tym instalacji kogeneracyjnych. Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[3839]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[40] lub porozumienia[41]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje. Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy. Wymieniony w pkt 5 typ projektu może być realizowany także w ramach klastrów energii. Przewidywane jest wsparcie budowy każdej instalacji/infrastruktury wykorzystującej OZE, w tym instalacji kogeneracyjnych, a także budowa/modernizacja infrastruktury służącej włączeniu źródła wykorzystującego OZE do sieci dystrybucyjnej. Istnieje możliwość wsparcia projektów jako tzw.

[38] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

[39] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.

[40] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

[41] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

„ekologiczne gminy”[42]. Możliwa jest także budowa nowej infrastruktury oświetleniowej opartej o OZE bez podłączenia jej do sieci elektroenergetycznej.

Współfinansowane będą tylko projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, które znajdują się na listach nr 1 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły.

Współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej (znajdujących się na listach nr 2 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły) nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną drugiego cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach przez Komisję Europejską.

Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

[42] Projekt, w którym jeden podmiot np. gmina wnioskuje na rzecz innych podmiotów np. swoich mieszkańców, którzy są użytkownikami końcowymi produktów projektu (np. „ekologiczne gminy”). Wszelkie prawa i obowiązki obu stron muszą być uregulowane umową cywilno-prawną, której zapisy nie mogą stać w sprzeczności z warunkami udzielania wsparcia w ramach RPO WSL 2014-2020.

II.4.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach

W związku z rozprzestrzenianiem się COVID-19 na terenie województwa śląskiego działanie nie będzie wdrażane.

II.4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 4.3	Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej
	Poddziałanie 4.3.1	Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT
	Poddziałanie 4.3.2	Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - RIT
	Poddziałanie 4.3.3	Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – OSI
	Poddziałanie 4.3.4	Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - konkurs
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 4.3.1	Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	Poddziałanie 4.3.2	
	Poddziałanie 4.3.3	
	Poddziałanie 4.3.4	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 4.3 Poddziałanie 4.3.1 Poddziałanie 4.3.2 Poddziałanie 4.3.3 Poddziałanie 4.3.4	Stopień redukcji PM10 (obligatoryjny[43])
		Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej
		Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej
		Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektu
		Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE
		Produkcja energii elektrycznej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE
		Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych [kWh/rok](obligatoryjny)
		Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE
		Produkcja energii cieplnej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE
		Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (obligatoryjny)

[43] W przypadku wymiany źródła energii

		Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych (obligatoryjny)
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 4.3 Poddziałanie 4.3.1 Poddziałanie 4.3.2 Poddziałanie 4.3.3 Poddziałanie 4.3.4	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (obligatoryjny)
		Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE (obligatoryjny[44])
		Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE (obligatoryjny[45])
		Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE (obligatoryjny[46])
		Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE (obligatoryjny[47])
		Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków
		Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (obligatoryjny)
		Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła
		Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji
5. Typy projektów	Poddziałanie 4.3.1	1. Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych. 2. Likwidacja „niskiej emisji" poprzez wymianę/modernizację indywidualnych źródeł ciepła lub podłączanie budynków do sieciowych nośników ciepła. 3. Budowa instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach.
	Poddziałanie 4.3.2	
	Poddziałanie 4.3.3	
	Poddziałanie 4.3.4	
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 4.3.1	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Związek Metropolitalny; 3. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; 4. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej); 5. Podmioty wykonujące działalność leczniczą, w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej,
	Poddziałanie 4.3.2	
	Poddziałanie 4.3.3	

[44] Dla 3. typu projektu
[45] Ibid.
[46] Ibid.
[47] Ibid

	Poddziałanie 4.3.4	posiadające osobowość prawną lub zdolność prawną; 6. Szkoły wyższe; 7. Organizacje pozarządowe; 8. Towarzystwa budownictwa społecznego;
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 4.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.2	
	Poddziałanie 4.3.3	
	Poddziałanie 4.3.4	
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 4.3.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 4.3.2	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku), Miasto Bielsko-Biała (Prezydent Miasta Bielska-Białej), Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
	Poddziałanie 4.3.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.4	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Poddziałanie 4.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.2	
	Poddziałanie 4.3.3	
	Poddziałanie 4.3.4	
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 4.3	257 460 039
	Poddziałanie 4.3.1	132 886 742
	Poddziałanie 4.3.2	77 073 297
	Poddziałanie 4.3.3	7 500 000
	Poddziałanie 4.3.4	40 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 4.3.1	• Strategia ZIT, • Strategie RIT • Mapa potrzeb inwestycyjnych w infrastrukturze zdrowotnej • Projekty realizowane w OP IV w ramach Poddziałania 4.3.1, 4.3.2, 4.3.3, 4.3.4 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w
	Poddziałanie 4.3.2	
	Poddziałanie 4.3.3	
	Poddziałanie 4.3.4	

		obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 4.3.1	Zintegrowane inwestycje terytorialne
	Poddziałanie 4.3.2	Regionalne inwestycje terytorialne
	Poddziałanie 4.3.3	Obszary Strategicznej Interwencji
	Poddziałanie 4.3.4	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 4.3.1	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 4.3.2	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Miasto Bielsko-Biała, Miasto Częstochowa Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 4.3.3	**Tryb pozakonkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego
	Poddziałanie 4.3.4	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Poddziałanie 4.3.1	1. Realizacja projektu wymaga opracowania i dołączenia audytu energetycznego przedrealizacyjnego. Minimalny zakres audytu powinien obejmować działania

	Poddziałanie 4.3.2	realizowane w ramach projektu. Dołączony do dokumentacji aplikacyjnej audyt energetyczny powinien być aktualny tj. opracowany na podstawie obowiązujących norm prawnych (chyba, że wymogi wynikające z kryteriów oceny wskazują na konieczność zastosowania norm ostrzejszych np. w odniesieniu do urządzeń do ogrzewania). Po zakończeniu realizacji projektu wymagane jest posiadanie dokumentu potwierdzającego wykonanie zakresu działań określonych w tym audycie (np. protokół odbioru, audyt porealizacyjny).
	Poddziałanie 4.3.3	
	Poddziałanie 4.3.4	2. W odniesieniu do budynków publicznych dla organów władzy publicznej i państwowych osób prawnych: Brak wsparcia dla budynków, których właścicielem lub użytkownikiem jest organ władzy publicznej zarządzany centralnie, w tym państwowa jednostka budżetowa, jednostka administracji rządowej, podległy jej organ lub jednostka organizacyjna, a także państwowa osoba prawna (w rozumieniu ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym.)[48] 3. Realizacja projektów dotyczących **wielorodzinnych budynków mieszkaniowych** (budynki komunalne, budynki zarządzane przez TBS): Brak wsparcia dla projektów dotyczących wielorodzinnych budynków mieszkaniowych za wyjątkiem mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz mieszkań komunalnych udostępnianych na szczególnych warunkach. Dopuszcza się budynki, które oprócz mieszkań socjalnych, wspomaganych, chronionych oraz mieszkań o komunalnych udostępnianych na szczególnych warunkach, mieszczą również mieszkania lokatorów, którym lokale te zostały przyznane drogą dawnych decyzji administracyjnych lub lokale te zostały przyznane na mocy odrębnych przepisów w budynkach przejętych przez jednostki

[48] Dopuszcza się możliwość wsparcia budynku użytkowanego przez organ władzy publicznej zarządzany centralnie w przypadku, gdy właścicielem budynku jest inny podmiot wpisujący się w katalog beneficjentów i nie wyłączony żadnymi innymi zapisami, np. gdy właścicielem budynku jest jst, wówczas o wsparcie powinien wnioskować właściciel budynku.

		samorządu terytorialnego w trybie ustawy z dnia 12 października 1994 r. o zasadach przekazywania budynków mieszkalnych przez przedsiębiorstwa państwowe (tekst jednolity, Dz.U. z 2014 r, poz. 1381). Ewentualne usytuowanie w budynku wielorodzinnym mieszkań innych niż ww. powoduje konieczność wydzielenia z projektu wydatków związanych z niekwalifikowanymi mieszkaniami lub ujęcia ich jako kosztów niekwalifikowalnych. Dopuszcza się usytuowanie w budynkach, mieszczących mieszkania socjalne, wspomagane, chronione oraz mieszkania komunalne udostępnianych na szczególnych warunkach, lokali użytkowych pod warunkiem, że spełniają funkcje użyteczności publicznej, a w przypadku gdy prowadzona jest w nich działalność gospodarcza konieczne jest zastosowanie właściwych przepisów dot. pomocy publicznej. Pod pojęciem **mieszkań komunalnych udostępnianych na szczególnych warunkach** rozumie się mieszkania stanowiące zasób komunalny, które nie spełniają ustawowych kryteriów mieszkania socjalnego ale są przeznaczone dla osób, które ze względu na trudną sytuację materialną lub życiową, mają problemy z zaspokojeniem potrzeb mieszkaniowych. Warunki wynajmu tego rodzaju mieszkań powinny być zawarte w stosownej uchwale rady gminy, którą należy dołączyć do wniosku aplikacyjnego. Warunki wynajmu muszą uwzględniać w szczególności próg dochodowości (nie więcej niż 350% najniższej emerytury w przypadku gospodarstwa jednoosobowego oraz 300% najniższej emerytury w przypadku gospodarstwa wieloosobowego). Ww. warunki nie mogą ulec zmianie przynajmniej w okresie trwałości projektu. Ponadto, przynajmniej w okresie trwałości projektu, mieszkania te nie mogą być oferowane na rynku w celu sprzedaży lub wynajmu na warunkach konkurencyjnych np. w drodze przetargu na wysokość czynszu pod rygorem rozwiązania umowy o dofinansowanie. W przypadku obiektów,

		wobec których gminie przysługuje prawo dysponowania nie będące prawem własności (np. samoistne posiadanie) należy mieć na względzie, że ewentualne roszczenia właścicieli nieruchomości zagrażające dochowaniu trwałości projektu również mogą skutkować rozwiązaniem umowy o dofinansowanie. 4. Przedsięwzięcia realizowane w budynkach wielorodzinnych, podłączonych do ogrzewania sieciowego i poddawanych modernizacji energetycznej muszą być zgodne z warunkami ex-ante z dyrektywy 2006/32/EC5, w szczególności odnoszącymi się do instalacji indywidualnych liczników ciepła. Wprowadzenie indywidualnego pomiaru ciepła powinno mieć miejsce zawsze w połączeniu z wprowadzeniem zaworów termostatycznych w budynkach, w których nie zostały one jeszcze zamontowane w przypadku, gdy jest to technicznie wykonalne i opłacalne. 5. W zakresie 2. typu projektu (likwidacja „niskiej emisji") wspierane urządzenia do ogrzewania muszą charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE. 6. Inwestycje dotyczące modernizacji budynków użyteczności publicznej, w której prowadzona jest działalność lecznicza w zakresie leczenia szpitalnego mogą dotyczyć tylko obiektów, których funkcjonowanie będzie uzasadnione w kontekście map potrzeb zdrowotnych. 7. W przypadku projektów dotyczących wymiany indywidualnego źródła ciepła na źródło opalane paliwem gazowym lub biomasą, możliwe jest wsparcie następujących budynków: a. Budynków, w których wraz z wymianą źródła ciepła przeprowadza się jednocześnie termomodernizację. W przypadku budynków zabytkowych/historycznych (objętych ochroną konserwatora zabytków), w

		których z uwagi na ograniczenia konserwatorskie nie można przeprowadzić pełnego zakresu termomodernizacji, wymiana źródła ciepła na źródło opalane paliwem gazowym lub biomasą jest możliwe w obiektach, w których realizowany jest jednocześnie minimalny zakres termomodernizacji: wymiana okien na podwójne/potrójne (dwuszybowe/ trzyszybowe), ocieplenie dachu oraz wewnętrzna wentylacja z odzyskiem ciepła (wszystkie trzy elementy są wymagane). Ww. przegrody zewnętrzne powinny spełniać wymagania dotyczące izolacyjności cieplnej obowiązujące przynajmniej dla roku 2014, zgodne z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 5 lipca 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz. U. 2013 poz. 926). b. Budynków gdzie termomodernizacja została już wykonana (projekt realizuje tylko 2 typ projektu). Za wykonaną termomodernizację uważane jest osiągnięcie poziomu zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej określone w audycie energetycznym wyrażone wskaźnikiem EPH+W (wyliczone przed wymianą/modernizacją kotła) dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych EPH+W<150 kWh/(m2×rok) i dla budynków mieszkalnych wielorodzinnych EPH+W < 135 kWh/(m2 × rok). W przypadku budynków zabytkowych/historycznych (objętych ochroną konserwatora zabytków), w których z uwagi na ograniczenia konserwatorskie nie było możliwości przeprowadzenia pełnego zakresu termomodernizacji, wymiana źródła ciepła na źródło opalane paliwem gazowym lub biomasą jest możliwe w obiektach, w których zrealizowany jest przynajmniej minimalny zakres termomodernizacji: wymiana okien na podwójne/potrójne (dwuszybowe/trzyszybowe), ocieplenie

		dachu oraz wewnętrzna wentylacja z odzyskiem ciepła (wszystkie trzy elementy są wymagane). Ww. przegrody zewnętrzne powinny spełniać wymagania dotyczące izolacyjności cieplnej obowiązujące przynajmniej dla roku 2014, zgodne z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 5 lipca 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz. U. 2013 poz. 926). 8. Brak wsparcia dla: projektów z zakresu montażu indywidualnego źródła ciepła zasilanego gazem lub biomasą o redukcji CO2 poniżej 30% (warunek dla każdego poszczególnego modernizowanego/wymienianego źródła ciepła w projekcie w ramach kosztów kwalifikowalnych, za wyjątkiem przyłączania do sieci cieplnej lub ogrzewania elektrycznego). 9. Brak wsparcia dla: projektów z zakresu głębokiej modernizacji energetycznej zwiększających efektywność energetyczną (obliczaną dla energii końcowej) poniżej 25% (dotyczy realizacji 1. typu projektu, efekt obliczany dla całości projektu). 10. W ramach wszystkich 3 typów projektów objęte zostaną tylko budynki użyteczności publicznej i ww. budynki wielorodzinne (tj. budynki mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz mieszkań komunalnych udostępnianych na szczególnych warunkach). W odniesieniu do budynków jednorodzinnych wsparcie jest możliwe wyłącznie w ramach projektów ekologicznych gmin lub projektów grantowych, z wyłączeniem możliwości realizacji 1. typu projektu (dot. termomodernizacji). 11. W ramach 3. typu projektu możliwe jest wsparcie budowy instalacji wykorzystującej OZE wyłącznie wraz z 1. i/lub 2. typem projektu w odniesieniu do obiektów ujętych w działaniach realizowanych w ramach 1. i/lub 2. typu. Zakres dot. OZE, podobnie jak

		pozostały zakres projektu, muszą wynikać z dołączonego audytu energetycznego. 12. W przypadku realizacji projektów „ekologicznych gmin" (niebędących projektami grantowymi) przez podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, wprowadza się następujące ograniczenia (pierwsze łącznie z drugim lub pierwsze łącznie z trzecim): i. Ograniczenie wartości całkowitej projektu do kwoty 7 mln zł oraz ii. Czas funkcjonowania podmiotu co najmniej 3 lata lub iii. Realizacja projektu w partnerstwie z jednostką samorządu terytorialnego (partnerstwo powinno obejmować każdą gminę, na terenie której realizowany będzie projekt). Z uwagi na poziom skomplikowania projektów „ekologicznych gmin" ww. zapisy mają na celu stworzenie wnioskodawcom możliwości sprostania wymogom wynikającym w szczególności z art. 125 pkt 3 d) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.[49] dotyczącym dysponowania zdolnością administracyjną, finansową i operacyjną do spełnienia warunków naboru. 13. Dla projektów realizowanych w formule grantowej zastosowanie mają dodatkowo poniższe zasady: a. Beneficjentem projektu grantowego mogą być jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia odpowiedzialne za przygotowanie i rozliczenie projektu. Beneficjent projektu grantowego udziela granty podmiotom publicznym albo prywatnym (np. osobom fizycznym), w formule dotacji celowej z jednoczesnym uwzględnieniem kwoty wkładu własnego

[49] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320).

		zgodnie z art. 35 Ustawy wdrożeniowej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1431 z późn. zm.). b. Grantobiorca (ostateczny odbiorca) to podmiot publiczny albo prywatny (np. osoba fizyczna), inny niż beneficjent projektu grantowego, któremu udzielona zostaje dotacja zgodnie z podpisaną umową o powierzenie grantu. Grantobiorcy są wybierani w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez beneficjenta projektu grantowego w ramach realizacji projektu grantowego w siedzibie Beneficjenta oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (przez co najmniej 30 dni). c. W przypadku projektu grantowego brak możliwości realizacji projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy wdrożeniowej. d. Dofinansowanie może być udzielone na przedsięwzięcia, które nie zostały zakończone (faktury przedstawione do rozliczenia przez grantobiorcę są wystawione po podpisaniu umowy pomiędzy grantobiorcą i beneficjentem projektu grantowego). e. Opis sposobu aplikowania o granty przez grantobiorców, zasady udzielania grantów, rozliczeń i kontroli grantów są określane przez beneficjenta projektu grantowego, weryfikowane i zatwierdzane na etapie oceny wniosku o dofinansowanie przez IOK. f. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków na projekty realizowane w formule grantowej opisano w Zasadach w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach EFRR RPO WSL 2014-2020 – formuła grantowa. g. Beneficjent projektu grantowego ma obowiązek po podpisaniu umów z grantobiorcami złożyć do IZ RPO WSL zestawienie podpisanych umów/aneksów o powierzenie grantu. h. Data rozpoczęcia rzeczowego projektu powinna nastąpić w terminie 6 miesięcy od podpisania umowy o dofinansowanie. i. Beneficjent nie może zawrzeć umowy o powierzenie grantu z podmiotem wykluczonym z możliwości otrzymania

		dofinansowania na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych. j. Beneficjent powinien zawrzeć w umowie o powierzenie grantu zapisy dające beneficjentowi kompetencje do rozwiązania umowy bez wypowiedzenia w przypadku uzyskania informacji o tym, że grantobiorca jest podmiotem wykluczonym z możliwości otrzymania dofinansowania. k. Wartość poszczególnego grantu udzielanego grantobiorcy nie może być równa lub wyższa od 200 000 EURO. l. Beneficjent projektu grantowego zobowiązany jest do przetwarzania danych osobowych grantobiorców zgodnie przepisami prawa powszechnie obowiązującego o ochronie danych osobowych, w szczególności z przepisami RODO. 14. W przypadku konkursów dedykowanych ZIT/RIT dookreślenie, którego subregionu dotyczy nabór, znajduje się w ogłoszeniu oraz regulaminie naboru. 15. Możliwość wsparcia w ramach projektów: „ekologiczne gminy" lub formule grantowej zostanie określona w ogłoszeniu oraz regulaminie naboru. 16. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Poddziałanie 4.3.1 Poddziałanie 4.3.2 Poddziałanie 4.3.3 Poddziałanie 4.3.4	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 4.3.1 Poddziałanie 4.3.2 Poddziałanie 4.3.3 Poddziałanie 4.3.4	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Poddziałanie 4.3.1 Poddziałanie 4.3.2 Poddziałanie 4.3.3 Poddziałanie 4.3.4	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków	Poddziałanie 4.3.1 Poddziałanie 4.3.2	W ramach Działania nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków.

i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 4.3.3	W ramach działania 4.3 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
	Poddziałanie 4.3.4	
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 4.3.1	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności: - ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; - ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis; - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020; - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU z dnia 28 sierpnia 2015r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu / wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
	Poddziałanie 4.3.2	
	Poddziałanie 4.3.3	
	Poddziałanie 4.3.4	
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Poddziałanie 4.3.1	85% 95% dla projektów realizowanych w formule grantowej
	Poddziałanie 4.3.2	
	Poddziałanie 4.3.3	
	Poddziałanie 4.3.4	
21. Maksymalny % poziom	Poddziałanie 4.3.1	

dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Poddziałanie 4.3.2 Poddziałanie 4.3.3 Poddziałanie 4.3.4	95%, w tym 10% z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: • są projektami rewitalizacyjnymi, • nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą • nie są objęte pomocą de minimis • nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 W pozostałych przypadkach 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. 95% dla projektów realizowanych w formule grantowej
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 4.3.1 Poddziałanie 4.3.2 Poddziałanie 4.3.3 Poddziałanie 4.3.4	5% 15% (w przypadku projektów nie otrzymujących współfinansowania z budżetu państwa) W pozostałych przypadkach poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. 5% dla projektów realizowanych w formule grantowej
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Poddziałanie 4.3.1 Poddziałanie 4.3.2 Poddziałanie 4.3.3 Poddziałanie 4.3.4	IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o naborze/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Poddziałanie 4.3.1 Poddziałanie 4.3.2 Poddziałanie 4.3.3 Poddziałanie 4.3.4	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić wartość minimalną wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
	Poddziałanie 4.3.1 Poddziałanie 4.3.2	Nie dotyczy

25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Poddziałanie 4.3.3	
	Poddziałanie 4.3.4	
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Poddziałanie 4.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.2	
	Poddziałanie 4.3.3	
	Poddziałanie 4.3.4	
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Poddziałanie 4.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.2	
	Poddziałanie 4.3.3	
	Poddziałanie 4.3.4	
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Poddziałanie 4.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.2	
	Poddziałanie 4.3.3	
	Poddziałanie 4.3.4	

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia
Wspierane będą działania polegające na głębokiej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych wraz z budową i przebudową infrastruktury służącej do produkcji i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w modernizowanych energetycznie budynkach i/lub likwidacji „niskiej emisji" poprzez wymianę/modernizację indywidualnych źródeł ciepła. Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu . Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy lub porozumienia . Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje. Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy. Wymienione w pkt 5 typy projektów mogą być realizowane także w ramach klastrów energii. W ramach 1. typu projektu możliwa będzie kompleksowa termomodernizacja obiektu poprzez poprawę izolacyjności przegród budowlanych, a także wymianę okien i drzwi zewnętrznych na wyroby o lepszej izolacyjności. Ponadto, w ramach projektu, jako element kompleksowej modernizacji energetycznej obiektu dopuszcza się także działania związane z wymianą oświetlenia na energooszczędne (w tym systemy zarządzania oświetleniem obiektu), systemy zarządzania energią w celu poprawy efektywności energetycznej oraz przebudowę systemów wentylacji i klimatyzacji. W ramach 2. typu projektu możliwa będzie zarówno wymiana/modernizacja źródeł ciepła nieefektywnych ekologicznie wraz z pozostałymi elementami systemu grzewczego na

źródła/systemy grzewcze wykorzystujące paliwo gazowe lub biomasę, charakteryzujące się zwiększoną sprawnością ekologiczną (redukcja CO_2 co najmniej o 30% /na podstawie wskaźnika rezultatu bezpośredniego: Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych/ w odniesieniu do istniejącej instalacji źródła ciepła), jak też podłączenie budynków do istniejących sieci cieplnych. W przypadku wymiany indywidualnego źródła ciepła na źródło opalane paliwem gazowym lub biomasą, możliwe jest wsparcie tylko takich budynków, w których wraz z wymianą źródła ciepła przeprowadza się jednocześnie termomodernizację (rozumianą jako poprawa izolacyjności przegród budowlanych w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię, np. w ramach 1. typu projektu) lub taka termomodernizacja została już wykonana (zgodnie z zapisami ujętymi w pkt. 14 limity i ograniczenia w realizacji projektów).

Dla każdego typu projektu w ramach działania 4.3 konieczne jest opracowanie audytu przedrealizacyjnego oraz dokumentu potwierdzającego wykonanie zakresu działań określonych w tym audycie (np. protokół odbioru, audyt porealizacyjny).

Ze względu na kumulację negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych o ogromnej skali, dla miasta Bytom przewiduje się przeznaczenie specjalnej puli środków na procedurę pozakonkursową OSI dla miast i dzielnic miast wymagających rewitalizacji. Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

II.4.4 Wysokosprawna kogeneracja

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 4.4	Wysokosprawna kogeneracja
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 4.4	Zwiększony udział produkcji energii w wysokosprawnej kogeneracji
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 4.4	W ramach działania nie planuje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 4.4	Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych
		Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji (obligatoryjny)
		Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji (obligatoryjny)
		Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (obligatoryjny)
		Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji (obligatoryjny)
		Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji (obligatoryjny)
5. Typy projektów	Działanie 4.4	Budowa i modernizacja instalacji do produkcji energii w wysokosprawnej kogeneracji.
6. Typ beneficjenta	Działanie 4.4	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; 3. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej); 4. Podmioty wykonujące działalność leczniczą, w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej, posiadające osobowość prawną lub zdolność prawną; 5. Szkoły wyższe; 6. Organizacje pozarządowe;

		7. Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe; 8. Towarzystwa budownictwa społecznego; 9. Przedsiębiorcy
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 4.4	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 4.4	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 4.4	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 4.4	5 400 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 4.4	• Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 4.4	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 4.4	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 4.4	1. W obszarze wysokosprawnej kogeneracji możliwe będzie wsparcie dla instalacji, której moc zainstalowana wynosi do 1 MW energii elektrycznej 2. W przypadku nowych instalacji kogeneracyjnych możliwe będzie wsparcie instalacji, w których zostanie osiągnięte, co najmniej 10% efektywności energetycznej w porównaniu do rozdzielonej produkcji energii cieplnej i elektrycznej przy zastosowaniu najlepszych dostępnych technologii. 3. W przypadku wszelkiej przebudowy istniejących instalacji oraz innych małych obiektów i urządzeń energetycznego spalania na wysokosprawną kogenerację możliwe będzie wsparcie dla projektów

		skutkujących redukcją CO_2 o co najmniej 30% w porównaniu do istniejących instalacji 4. Wsparcie otrzyma budowa, uzasadnionych pod względem ekonomicznym, nowych instalacji wysokosprawnej kogeneracji oraz innych małych obiektów i urządzeń energetycznego spalania (tj. lokalne kotłownie) o jak najmniejszej z możliwych emisji CO_2 oraz innych zanieczyszczeń powietrza (tj. PM 10) 5. Brak wsparcia na instalacje wysokosprawnej kogeneracji opartej o OZE, węgiel kamienny i węgiel brunatny. 6. Dopuszczona jest pomoc inwestycyjna dla wysokosprawnych instalacji spalających paliwa kopalne pod warunkiem, że te instalacje nie zastępują urządzeń o niskiej emisji CO_2, a inne alternatywne rozwiązania byłyby mniej efektywne i bardziej emisyjne. 7. Przewiduje się możliwość wsparcia zabudowy układów energetycznych wykorzystujących metan z odmetanowania kopalń jako wdrożenie innowacyjnych rozwiązań wynikających z RIS WSL 2013-2020. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 4.4	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.4	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 4.4	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 4.4	W ramach działania 4.4 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 4.4 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów

19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 4.4	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności: - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 4.4	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 4.4	85%, Nie przewiduje się współfinansowania z budżetu państwa.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.4	15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 4.4	IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o naborze.

24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 4.4	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić wartość minimalną wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 4.4	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 4.4	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 4.4	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 4.4	Nie dotyczy

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia
Przewiduje się możliwość wsparcia zabudowy układów energetycznych wykorzystujących metan z odmetanowania kopalń jako wdrożenie innowacyjnych rozwiązań wynikających z RIS WSL 2013-2020. Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[5051]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[52] lub porozumienia[53]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje.

[50] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

[51] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.

[52] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

[53] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy.

Wymieniony w pkt 5 typ projektu może być realizowany także w ramach klastrów energii.

Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

II.4.5 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 4.5	Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie
	Poddziałanie 4.5.1	Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie - ZIT
	Poddziałanie 4.5.2	Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie - RIT
	Poddziałanie 4.5.3	Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie - konkurs
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 4.5.1	Zwiększona atrakcyjność transportu publicznego dla pasażerów.
	Poddziałanie 4.5.2	
	Poddziałanie 4.5.3	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 4.5.1 (tylko typy projektu 1-3) Poddziałanie 4.5.2 (tylko typy projektu 1-3)	Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”
	Poddziałanie 4.5.1 (tylko 4.typ projektu) Poddziałanie 4.5.2 (tylko 4.typ projektu)	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej
		Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE
		Produkcja energii elektrycznej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE
		Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych
	Poddziałanie 4.5.3	Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 4.5.1 (typy projektów 1-3) Poddziałanie 4.5.2 (typy projektów 1-3)	Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych (obligatoryjny)
		Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej (obligatoryjny)
		Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej
		Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”
		Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”

		Liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”
		Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride”
		Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”
		Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych (obligatoryjny).
		Długość ciągów transportowych, na których zainstalowano inteligentne systemy transportowe
		Długość wspartej infrastruktury rowerowej
		Długość wyznaczonych bus pasów
		Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych
	Poddziałanie 4.5.1 (tylko 4. typ projektu) Poddziałanie 4.5.2 (tylko 4. typ projektu)	Liczba zmodernizowanych energetycznie punktów oświetleniowych
		Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (obligatoryjny)
	Poddziałanie 4.5.3	Całkowita długość nowych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra (obligatoryjny).
		Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej (obligatoryjny).
		Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (obligatoryjny)
		Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej
		Długość wspartej infrastruktury rowerowej
5. Typy projektów	Poddziałanie 4.5.1	1. Budowa, przebudowa liniowej i punktowej infrastruktury transportu zbiorowego (np. zintegrowane węzły przesiadkowe, drogi rowerowe, parkingi Park&Ride i Bike&Ride, buspasy, budowa systemów miejskich wypożyczalni rowerów wraz z zakupem rowerów). 2. Wdrażanie inteligentnych systemów transportowych (ITS). 3. Zakup taboru autobusowego na potrzeby transportu publicznego.

		4. Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia.
	Poddziałanie 4.5.2	1. Budowa, przebudowa liniowej i punktowej infrastruktury transportu zbiorowego (np. zintegrowane węzły przesiadkowe, drogi rowerowe, parkingi Park&Ride i Bike&Ride, buspasy, budowa systemów miejskich wypożyczalni rowerów wraz z zakupem rowerów). 2. Wdrażanie inteligentnych systemów transportowych (ITS). 3. Zakup taboru autobusowego na potrzeby transportu publicznego. 4. Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia.
	Poddziałanie 4.5.3	1. Budowa i przebudowa liniowej infrastruktury tramwajowej. 2. Zakup taboru tramwajowego na potrzeby transportu publicznego. 3. Rozwój sieci regionalnych tras rowerowych.
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 4.5.1	W zakresie niskoemisyjnego transportu: 1. Jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, których statutowym zadaniem jest wykonywanie ustawowych zadań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie transportu publicznego; 2. Podmioty działające na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, realizujące zadania z zakresu transportu publicznego, wybrane zgodnie z prawem zamówień publicznych; 3. Podmioty, w których większość udziałów posiada jednostka samorządu terytorialnego lub związek JST, realizujące na podstawie statutu zadania publiczne z zakresu transportu publicznego; 4. Związek Metropolitalny. W zakresie poprawy efektywności oświetlenia w gminach: 1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Związek Metropolitalnył; 3. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia;

		4. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej); 5. Spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego;
	Poddziałanie 4.5.2	W zakresie niskoemisyjnego transportu: 1. Jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, których statutowym zadaniem jest wykonywanie ustawowych zadań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie transportu publicznego; 2. Podmioty działające na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, realizujące zadania z zakresu transportu publicznego, wybrane zgodnie z prawem zamówień publicznych; 3. Podmioty, w których większość udziałów posiada jednostka samorządu terytorialnego lub związek JST, realizujące na podstawie statutu zadania publiczne z zakresu transportu publicznego; W zakresie poprawy efektywności oświetlenia w gminach: 1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; 3. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej); 4. Spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego;
	Poddziałanie 4.5.3	W zakresie budowy i przebudowy infrastruktury tramwajowej oraz zakupu taboru: 1. Jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, których statutowym zadaniem jest wykonywanie ustawowych zadań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie transportu publicznego; 2. Podmioty działające na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, realizujące zadania z zakresu transportu publicznego, wybrane zgodnie z prawem zamówień publicznych; 3. Podmioty, w których większość udziałów posiada jednostka samorządu terytorialnego lub związek JST, realizujące

		na podstawie statutu zadania publiczne z zakresu transportu publicznego; W zakresie rozwoju sieci regionalnych tras rowerowych: 1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Związek Metropolitalny; 3. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; 4. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej); 5. Porozumienia podmiotów wymienionych wyżej reprezentowane przez lidera; 6. Podmioty działające w oparciu o umowę/porozumienie, w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (tzw. projekty hybrydowe).
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 4.5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.5.2	
	Poddziałanie 4.5.3	
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 4.5.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 4.5.2	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku), Miasto Bielsko-Biała (Prezydent Miasta Bielska-Białej), Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
	Poddziałanie 4.5.3	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Poddziałanie 4.5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.5.2	
	Poddziałanie 4.5.3	
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 4.5	453 809 805
	Poddziałanie 4.5.1	352 546 143
	Poddziałanie 4.5.2	62 863 662
	Poddziałanie 4.5.3	38 400 000

11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 4.5.1 Poddziałanie 4.5.2 Poddziałanie 4.5.3	• Strategia ZIT, • Strategie RIT • Projekty realizowane w OP IV w ramach Poddziałania 4.5.1 i 4.5.2 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 4.5.1	Zintegrowane inwestycje terytorialne
	Poddziałanie 4.5.2	Regionalne inwestycje terytorialne
	Poddziałanie 4.5.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 4.5.1	**Tryb Konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 4.5.2	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Miasto Bielsko-Biała, Miasto Częstochowa Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 4.5.3	**Tryb Konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Poddziałanie 4.5.1	W zakresie transportu niskoemisyjnego: 1. Maksymalny poziom wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na infrastrukturę drogową nie może przekroczyć 20% wartości całkowitej wydatków kwalifikowalnych projektu.

		2. Przedsięwzięcia związane z niskoemisyjnym transportem miejskim muszą wynikać z przygotowanych przez samorządy planów, zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportowe w miastach. Funkcję takich dokumentów mogą pełnić plany dotyczące gospodarki niskoemisyjnej, plany mobilności miejskiej, plany rozwoju zrównoważonego transportu publicznego, studia transportowe, Strategie ZIT/RIT lub inne dokumenty zawierające elementy planu zrównoważonej mobilności miejskiej.[54] 3. Wsparcie jest ograniczone do zakupu niskoemisyjnego i bezemisyjnego taboru autobusowego zasilanego paliwem alternatywnym w rozumieniu przedstawionym w krajowych ramach polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (dot. dyrektywy 2014/94/UE). Ze wsparcia wyłączony jest zakup pojazdów napędzanych wyłącznie silnikami diesla. W uzasadnionych przypadkach tzn. tam gdzie inwestycje np. w tabor bezemisyjny lub zasilany paliwami alternatywnymi byłyby nieuzasadnione, możliwe jest dokonywanie naborów wniosków dotyczących pojazdów z silnikami hybrydowymi łączącymi paliwo diesel oraz elektryczne. 4. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji. W zakresie poprawy efektywności oświetlenia w gminach: 1. Możliwe jest wsparcie wymiany istniejącego oświetlenia zewnętrznego, w szczególności dróg i placów w gminach na oświetlenie o wyższej efektywności energetycznej 2. Uzupełniająco dopuszcza się elementy związane z zarządzaniem oświetleniem, będącym przedmiotem

[54] Obowiązek udokumentowania nieprzekraczania limitów i ograniczeń na każdym etapie realizacji projektu spoczywa na wnioskodawcy/beneficjencie.

		projektu pod warunkiem, że system zarządzania dodatkowo wpłynie na wzrost efektywności energetycznej projektu. 3. Nie jest możliwa budowa nowej infrastruktury oświetleniowej. 4. Aplikować o dofinansowanie mogą wnioskodawcy, których projekty będą realizowane na terenie Subregionu Centralnego. 5. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji.
	Poddziałanie 4.5.2	W zakresie transportu niskoemisyjnego: 1. Maksymalny poziom wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na infrastrukturę drogową nie może przekroczyć 20% wartości całkowitej wydatków kwalifikowalnych projektu. 2. Przedsięwzięcia związane z niskoemisyjnym transportem miejskim muszą wynikać z przygotowanych przez samorządy planów, zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportowe w miastach. Funkcję takich dokumentów mogą pełnić plany dotyczące gospodarki niskoemisyjnej, plany mobilności miejskiej, plany rozwoju zrównoważonego transportu publicznego, studia transportowe, Strategie ZIT/RIT lub inne dokumenty zawierające elementy planu zrównoważonej mobilności miejskiej.55 3. Wsparcie jest ograniczone do zakupu niskoemisyjnego i bezemisyjnego taboru autobusowego zasilanego paliwem alternatywnym w rozumieniu przedstawionym w krajowych ramach polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (dot. dyrektywy 2014/94/UE). Ze wsparcia wyłączony jest zakup pojazdów napędzanych wyłącznie silnikami diesla. W uzasadnionych przypadkach tzn. tam gdzie inwestycje np. w tabor bezemisyjny lub zasilany paliwami alternatywnymi byłyby nieuzasadnione, możliwe jest dokonywanie naborów wniosków dotyczących pojazdów z silnikami

[55] Obowiązek udokumentowania nieprzekraczania limitów i ograniczeń na każdym etapie realizacji projektu spoczywa na wnioskodawcy/beneficjencie.

		hybrydowymi łączącymi paliwo diesel oraz elektryczne. 4. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji. W zakresie poprawy efektywności oświetlenia w gminach: 1. Możliwe jest wsparcie wymiany istniejącego oświetlenia zewnętrznego, w szczególności dróg i placów w gminach na oświetlenie o wyższej efektywności energetycznej 2. Uzupełniająco dopuszcza się elementy związane z zarządzaniem oświetleniem, będącym przedmiotem projektu pod warunkiem, że system zarządzania dodatkowo wpłynie na wzrost efektywności energetycznej projektu. 3. Nie jest możliwa budowa nowej infrastruktury oświetleniowej. 4. W przypadku konkursów dedykowanych RIT dookreślenie, którego subregionu dotyczy nabór, znajduje się w ogłoszeniu oraz regulaminie naboru. 5. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji.
	Poddziałanie 4.5.3	Przedsięwzięcia związane niskoemisyjnym transportem miejskim muszą wynikać z przygotowanych przez samorządy planów, zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportowe w miastach. Funkcję takich dokumentów mogą pełnić plany dotyczące gospodarki niskoemisyjnej, plany mobilności miejskiej, plany rozwoju zrównoważonego transportu publicznego, studia transportowe, Strategie ZIT/RIT lub inne dokumenty zawierające elementy planu zrównoważonej mobilności miejskiej (nie dotyczy 3. typu projektów – rozwój sieci regionalnych tras rowerowych). Limity i ograniczenia dot. 3. typu projektów (rozwój sieci regionalnych tras rowerowych): 1. Wsparciem zostaną objęte trasy rowerowe łączące minimum dwie JST (tzn.

		trasy rowerowe fizycznie są realizowane na terenie co najmniej dwóch JST). 2. Do wsparcia kwalifikują się projekty obejmujące minimum 3 km ciągłej trasy rowerowej, której co najmniej 90% długości będzie posiadać nawierzchnię bitumiczną (asfaltową)[56]. Do 10% długości trasy rowerowej może mieć formę pasa ruchu dla rowerów. W celu rozwoju jak największej ilości regionalnych tras rowerowych, możliwe jest wyznaczanie tras rowerowych z wykorzystaniem już istniejących odcinków, spełniających wymagane parametry techniczne (określone w pkt. 2 i 3). W praktyce oznacza to, że projekty, które obejmują minimum 3 km ciąg trasy rowerowej o określonej szerokości realizowanej na terenie dwóch JST, mogą obejmować odcinki znajdujące się w ciągu trasy rowerowej (uwzględniając istniejące trasy rowerowe). 3. Projekt jest zgodny z założeniami określonymi w dokumencie pn.: *Założenia regionalnej polityki rowerowej Województwa Śląskiego wraz z koncepcją sieci regionalnych tras rowerowych (w ujęciu korytarzowym).* Trasa rowerowa objęta zakresem projektu musi spełniać łącznie następujące warunki: – Mieści się w wyznaczonych w ww. dokumencie korytarzach ruchu rowerowego. – Zgodna jest z kierunkami przebiegu korytarza. – Prowadzona jest najkrótszą możliwą drogą wynikającą z uwarunkowań własnościowych i terenowych (w stosunku do linii wskazującej kierunek ruchu rowerowego). 4. Minimalna szerokość trasy rowerowej wynosi 2 m (dla ruchu rowerowego w obydwu kierunkach) i 1,5 m (dla ruchu rowerowego w jednym kierunku). Zalecana szerokość trasy rowerowej wynosi 4 m (dla velostrady jest to szerokość minimalna). Aby zapewnić

[56] lub wykonaną z innego materiału o parametrach odpowiadających równej nawierzchni asfaltowej, np. nawierzchnie z litego betonu cementowego na terenach zalewowych.

		ciągłość trasy w wyjątkowych sytuacjach dopuszcza się przewężenia np. przejazdy o szerokości mniejszej niż 1,5 m ale nie mniejszej niż 1m. Muszą one być właściwie oznakowane dla wszystkich uczestników ruchu. W takim przypadku do wniosku o dofinansowanie należy przedstawić stosowne uzasadnienie. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Poddziałanie 4.5.1 Poddziałanie 4.5.2 Poddziałanie 4.5.3	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 4.5.1 Poddziałanie 4.5.2 Poddziałanie 4.5.3	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Poddziałanie 4.5.1 Poddziałanie 4.5.2 Poddziałanie 4.5.3	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 4.5.1 Poddziałanie 4.5.2 Poddziałanie 4.5.3	W ramach 4.5 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 4.5 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 4.5.1 Poddziałanie 4.5.2 Poddziałanie 4.5.3	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności: a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1370/2007 z dnia 23 października 2007r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. UE 2007 L 315/1); b) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej

		na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 c) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Poddziałanie 4.5.1 Poddziałanie 4.5.2 Poddziałanie 4.5.3	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Poddziałanie 4.5.1 Poddziałanie 4.5.2	95%, w tym 10% z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: 1) są projektami rewitalizacyjnymi, 2) nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą 3) nie są objęte pomocą de minimis 4) nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 W pozostałych przypadkach 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
	Poddziałanie 4.5.3	85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 4.5.1	5%
	Poddziałanie 4.5.2	15% (w przypadku projektów nie otrzymujących współfinansowania z budżetu państwa) W pozostałych przypadkach poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
	Poddziałanie 4.5.3	15%
	Poddziałanie 4.5.1	

23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Poddziałanie 4.5.2	IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o naborze.
	Poddziałanie 4.5.3	
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Poddziałanie 4.5.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania w ramach działania nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu.
	Poddziałanie 4.5.2	
	Poddziałanie 4.5.3	
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Poddziałanie 4.5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.5.2	
	Poddziałanie 4.5.3	
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Poddziałanie 4.5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.5.2	
	Poddziałanie 4.5.3	
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Poddziałanie 4.5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.5.2	
	Poddziałanie 4.5.3	
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Poddziałanie 4.5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 4.5.2	
	Poddziałanie 4.5.3	

29.Opis działania i Dodatkowe wyjaśnienia
W ramach działania wspierane będą przedsięwzięcia polegające na budowie, przebudowie liniowej i punktowej infrastruktury transportu zbiorowego (np. zintegrowanych centrów przesiadkowych – w tym dworców autobusowych i kolejowych, parkingów Park&Ride i Bike&Ride, buspasów, dróg rowerowych, budowa systemów miejskich wypożyczalni rowerów wraz z zakupem rowerów), zakupie taboru autobusowego i tramwajowego, wdrażaniu inteligentnych systemów transportowych ITS - w tym SDIP, wymianie oświetlenia w gminach na instalacje o wyższej efektywności energetycznej. Typy projektów, wpisujące się w priorytet inwestycyjny 4e realizowane będą w ramach trybu konkursowego. W celu zwiększenia efektywności i komplementarności wsparcia inwestycji w ramach

działania, interwencja planowana jest do realizacji w ramach ZIT/RIT. Zastosowanie ZIT/RIT pozwoli na dostosowanie interwencji do specyficznych potencjałów i deficytów poszczególnych terytoriów. Wsparcie zostanie skierowane na przedsięwzięcia wynikające ze Strategii ZIT/RIT.

Przedsięwzięcia związane z niskoemisyjnym transportem miejskim muszą wynikać z przygotowanych przez samorządy planów, zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportowe w miastach. Funkcję takich dokumentów mogą pełnić plany dotyczące gospodarki niskoemisyjnej, plany mobilności miejskiej, plany rozwoju zrównoważonego transportu publicznego, studia transportowe, Strategie ZIT/ RIT lub inne dokumenty zawierające elementy planu zrównoważonej mobilności miejskiej. Dokumenty te powinny określać lokalne uwarunkowania oraz kierunki planowanych interwencji na danym obszarze i w zależności od zidentyfikowanych potrzeb zawierać odniesienia do takich kwestii jak np.: zbiorowy transport pasażerski, transport niezmotoryzowany, wykorzystanie inteligentnych systemów transportowych (ITS), logistyka miejska, bezpieczeństwo ruchu drogowego w miastach, wdrażanie nowych wzorców użytkowania czy promocja ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów (czyste paliwa i pojazdy). Przedmiotowe dokumenty powinny zawierać szczegółowe analizy i diagnozy, z których wynika uzasadnienie/ potrzeba planowanego do realizacji przedsięwzięcia.

Dopuszcza się łączenie przykładowych rodzajów projektów 1 do 3.

W ramach trybu konkursowego (Poddziałanie 4.5.3) będą wspierane w pierwszej kolejności zadania związane z budową i przebudową liniowej infrastruktury tramwajowej oraz zakupem taboru tramwajowego poza obszarem subregionu centralnego. W ramach ww. trybu preferowana będzie realizacja przedsięwzięć związanych z budową lub przebudową liniowej infrastruktury tramwajowej.

W ramach Podziałania 4.5.3 będzie wspierany również rozwój regionalnych tras rowerowych.

W ramach działania będzie udzielane wsparcie wyłącznie na inteligentne systemy sterowania ruchem zapewniające interoperacyjność stosowanych aplikacji zarządzania, wskazujące na systemowe usprawnienie komunikacji w regionie/ mieście w tym SDIP. Projekt nie może polegać wyłącznie na wdrożeniu/ zakupie systemu dynamicznej informacji pasażerskiej. Koszty przebudowy infrastruktury drogowej kwalifikowalne są w niezbędnym zakresie, nie mogą jednak przekroczyć 20% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.

W ramach 1. typu przykładowego rodzaju projektów będą kwalifikować się wyłącznie przedsięwzięcia związane z kompleksową budową i przebudową zintegrowanych centrów przesiadkowych w tym dworców autobusowych i kolejowych, wraz z infrastrukturą towarzyszącą związaną z transportem zbiorowym (nie jest możliwa realizacja przedsięwzięć związanych z budową/przebudową pojedynczego obiektu infrastrukturalnego). Determinantem kwalifikowania inwestycji związanej z niskoemisyjnym transportem miejskim jest jego ścisłe powiązanie z węzłem przesiadkowym, w ramach którego będą prowadzone roboty związane z jego przebudową lub budową.[57]

Droga rowerowa będąca elementem szerszego projektu kwalifikowalna jest w przypadku pełnienia funkcji komunikacyjnej. Długość drogi rowerowej kwalifikującej się do wsparcia w promieniu 7 km (oddzielnie dla każdego odcinka) od generatora ruchu, tj. centrum przesiadkowego. Dopuszcza się możliwość wydłużenia promienia drogi rowerowej powyżej 7 km w miejscowościach, których dojazdy do najbliższego węzła przesiadkowego stwarzają duże zagrożenie dla bezpieczeństwa uczestników ruchu (budowa drogi rowerowej wzdłuż drogi krajowej lub o dużym natężeniu ruchu).

[57] Budowa lub przebudowa węzła przesiadkowego rozumiana jest zgodnie z regulacjami określonymi w Ustawie Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r.

Parkingi Park&Ride, co do zasady, powinny pełnić funkcję przesiadkową umożliwiającą kontynuacje podróży środkami komunikacji zbiorowej z obrzeży miast/ aglomeracji. W związku z powyższym w ramach działania wsparcie inwestycji związanych z budową parkingów Park&Ride w centrach miast uwzględniających charakter wszystkich powiązań komunikacyjnych w regionie/ subregionie i ich wpływu na redukcję zanieczyszczenia, będzie możliwe wyłącznie w przypadku wynikania takiej potrzeby z przeprowadzonej rzetelnej diagnozy zawartej w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej/ Planie mobilności miejskiej[58] lub innym strategicznym dokumencie. Kwalifikowalność budowy tego typu parkingów w centrach miast, każdorazowo weryfikowana będzie przez ekspertów dokonujących oceny merytorycznej.

Przebudowa/ budowa infrastruktury drogowej pozwalającej na włączenie budowanego/ przebudowanego centrum przesiadkowego do istniejącej sieci ulicznej możliwa jest wyłącznie w niezbędnym zakresie. Prace w obszarze infrastruktury drogowej powinny służyć poprawie warunków ruchu dla pojazdów komunikacji zbiorowej (np. budowa buspasów), a nie wszystkich pojazdów, w tym indywidualnych oraz powinny stanowić komponent uzupełniający i jednocześnie niezbędny do osiągnięcia celu i/lub prawidłowej realizacji projektu transportu miejskiego. Maksymalny poziom wydatków na infrastrukturę drogową, włączającą budowane / przebudowywane centrum przesiadkowe (w zakresie niezwiązanym z bezpośrednią obsługą centrum przesiadkowego) do istniejącego układu ulicznego, nie może przekroczyć 20% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.

W przypadku budowy buspasów, będących elementem kwalifikowalnym projektu ww. ograniczenie procentowe nie obowiązuje. Przebudowa istniejącego układu ulicznego wynikającego z budowy buspasów jest kwalifikowalna do wsparcia w pełnym zakresie wyłącznie w przypadku ograniczenia ruchu samochodowego w centrum miasta (np. budowa buspasów kosztem ograniczenia ilości/szerokości pasów przeznaczonych dla ruchu osobowego/ciężarowego). Natomiast przebudowa/ budowa zewnętrznego pasa ruchu ze względu na wprowadzenie buspasa (nie wpływającego na ograniczenie ruchu samochodowego w centrum miasta) kwalifikuje się do wsparcia jedynie w zakresie niezbędnym do właściwej przebudowy drogi (np. krawężniki, studzienki, itd.) – nie jest natomiast możliwa przebudowa na całej szerokości drogi, gdyż nie jest to wymagane z uwagi na zasady sztuki budowlanej.

W ramach 3. typu przykładowego rodzaju projektu wsparcie otrzymają przedsięwzięcia związane z zakupem niskoemisyjnego i bezemisyjnego taboru autobusowego zasilanego paliwem alternatywnym w rozumieniu przedstawionym w krajowych ramach polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (dot. dyrektywy 2014/94/UE). Priorytetowo będzie traktowany zakup autobusów elektrycznych. Zakupowi taboru zasilanego alternatywnymi paliwami może towarzyszyć budowa infrastruktury i zakup urządzeń do obsługi tego typu taboru (ale tylko w niezbędnym zakresie). Ze wsparcia wyłączony jest zakup pojazdów napędzanych wyłącznie silnikami diesla. W uzasadnionych przypadkach tzn. tam gdzie inwestycje np. w tabor bezemisyjny lub zasilany paliwami alternatywnymi byłyby nieuzasadnione, możliwe jest dokonywanie naborów wniosków dotyczących pojazdów z silnikami hybrydowymi łączącymi paliwo diesel oraz elektryczne.

W ramach 4. typu projektu możliwe jest wsparcie wymiany istniejącego oświetlenia zewnętrznego, w szczególności dróg i placów w gminach na oświetlenie o wyższej efektywności energetycznej. Uzupełniająco dopuszcza się elementy związane z zarządzaniem oświetleniem, będącym przedmiotem

[58] Plan mobilności miejskiej (SUMP) powinien zostać opracowany z wykorzystaniem wytycznych Komisji pt. „Developing and Implementing a Sustainable Urban Mobility Plan" z 2011 r., które instruują krok po kroku, jak plan mobilności powinien zostać utworzony oraz wdrożony w życie.

projektu pod warunkiem, że system zarządzania dodatkowo wpłynie na wzrost efektywności energetycznej projektu. Budowa nowej infrastruktury oświetleniowej jest możliwa tylko w ramach działania 4.1 *Odnawialne źródła energii* w przypadku budowy instalacji wykorzystującej OZE, bez podłączenia jej do sieci elektroenergetycznej.

Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[5960]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[61] lub porozumienia[62]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje.

Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy.

Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

[59] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

[60] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.

[61] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

[62] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

II.4.6 Czyste powietrze

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 4.6	Czyste powietrze
	Poddziałanie 4.6.1	Czyste powietrze – konkurs
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 4.6.1	Poprawa jakości powietrza
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 4.6.1	Stopień redukcji PM10
		Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 4.6.1	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła
5. Typy projektów	Poddziałanie 4.6.1	1. Wymiana/modernizacja indywidulanych źródeł ciepła (w tym na paliwa stałe, za wyjątkiem węgla brunatnego)
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 4.6.1	Jednostki samorządu terytorialnego
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 4.6.1	Osoby fizyczne
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 4.6.1	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Poddziałanie 4.6.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 4.6	15 182 821
	Poddziałanie 4.6.1	15 182 821
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 4.6.1	Program STOP SMOG
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 4.6.1	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków	Poddziałanie 4.6.1	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego

oraz przyjmowanie protestów		
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Poddziałanie 4.6.1	1. Wnioskodawca zalicza się do katalogu beneficjentów wskazanych w Regulaminie naboru (nabór dotyczy gmin: Bielsko Biała, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Godów, Katowice, Knurów, Myszków, Pszczyna, Rybnik, Sosnowiec, Tarnowskie Góry, Tychy, Wodzisław Śląski, Zabrze, Żory, Żywiec [63]) 2. Podział alokacji poddziałania (obowiązuje do czasu rozstrzygnięcia konkursu):[64] Bielsko-Biała 1 487 863,51 EUR Dąbrowa Górnicza 1 044 785,84 EUR Gliwice 1 562 118,12 EUR Godów 119 431,15 EUR Katowice 2 558 643,25 EUR Knurów 333 628,80 EUR Myszków 275 941,82 EUR Pszczyna 456 787,02 EUR Rybnik 1 204 962,76 EUR Sosnowiec 1 755 247,86 EUR Tarnowskie Góry 533 048,50 EUR Tychy 1 110 569,84 EUR Wodzisław Śląski 418 256,64 EUR Zabrze 1 506 238,21 EUR Żory 542 605,08 EUR Żywiec 272 692,59 EUR 3. W przypadku projektów realizowanych w powiązaniu z Programem Stop Smog - Wnioskodawca złożył wniosek[65] do programu STOP SMOG na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych, dotyczący również budynków zakwalifikowanych do projektu w poddziałaniu 4.6.1. Dookreślenie tego warunku, m.in. w zakresie procentu budynków zostanie zamieszczone w Regulaminie naboru.

[63] gminy, wymienione na listach WHO jako miasta z najbardziej zanieczyszczonym powietrzem z lat 2016 i 2018 (Lista 50 najbardziej zanieczyszczonych miast w Unii Europejskiej)

[64] alokacja w PLN, uwzględniająca obowiązujący kurs EUR oraz kwoty, o które już zawnioskowano, zostanie podana w Regulaminie konkursu i w ogłoszeniu o naborze

[65] zgodnie z art. 11c, ust. 4 Ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów

		4. Wsparcie dotyczy tylko realizacji **przedsięwzięć niskoemisyjnych** (por. pkt 29 *Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia*) co oznacza, że wymianie/modernizacji podlegać mogą wyłącznie bezklasowe źródła ciepła na paliwa stałe oraz źródła ciepła na paliwa stałe klasy 3 według normy PN-EN 303-5:2012, poprzez • likwidację źródła i podłączenie budynku do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej, lub: • wymianę źródła ciepła na **spełniające standardy niskoemisyjne (por. Pkt 29 *Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia*)**, zasilane gazem, węglem kamiennym, energią elektryczną, biomasą lub innymi odnawialnymi źródłami energii. Wymiana źródeł ciepła możliwa jest jedynie w przypadku, gdy nie ma możliwości podłączenia do ciepła sieciowego lub gdy podłączenie nie jest uzasadnione ekonomicznie. 5. Wsparcie dotyczy tylko budynków mieszkalnych jednorodzinnych, charakteryzujących się **minimalnym standardem efektywności energetycznej** (por. pkt 29 *Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia*) lub poddanych termomodernizacji w terminie umożliwiającym zamknięcie programu, określonym w regulaminie naboru. Jeśli ww. budynek nie spełnia minimalnego standardu efektywności energetycznej, konieczne jest przeprowadzenie termomodernizacji budynku np. ze środków programu STOP SMOG. 6. W przypadku projektów, w których wsparcie dedykowane jest mieszkańcom zagrożonym „**ubóstwem energetycznym**" **zastosowanie ma definicja ubóstwa energetycznego zawarta w pkt 29.** *Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia.* Dookreślenie tego warunku, m.in. w zakresie procentu budynków, wskazane zostanie w Regulaminie konkursu. 7. Projekt może być realizowany w formule „**ekologicznej gminy**"

		8. Projekt może być realizowany w formule „projektu grantowego”. 9. Dla projektów realizowanych w formule grantowej zastosowanie mają dodatkowo poniższe zasady: a. Beneficjentem projektu grantowego mogą być jednostki samorządu terytorialnego Beneficjent projektu grantowego udziela granty podmiotom prywatnym (np. osobom fizycznym), w formule dotacji celowej z jednoczesnym uwzględnieniem kwoty wkładu własnego zgodnie z art. 35 Ustawy wdrożeniowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 818). b. Grantobiorca (ostateczny odbiorca) to podmiot prywatny (np. osoba fizyczna), inny niż beneficjent projektu grantowego, któremu udzielona zostaje dotacja zgodnie z podpisaną umową o powierzenie grantu. Grantobiorcy są wybierani w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez beneficjenta projektu grantowego w ramach realizacji projektu grantowego w siedzibie Beneficjenta oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (przez co najmniej 30 dni). c. W przypadku projektu grantowego brak możliwości realizacji projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy wdrożeniowej. d. Dofinansowanie może być udzielone na przedsięwzięcia, które nie zostały zakończone (faktury przedstawione do rozliczenia przez grantobiorcę są wystawione po podpisaniu umowy pomiędzy grantobiorcą i beneficjentem projektu grantowego). e. Opis sposobu aplikowania o granty przez grantobiorców, zasady udzielania grantów, rozliczeń i kontroli grantów są określane przez beneficjenta projektu grantowego, weryfikowane i zatwierdzane na etapie oceny wniosku o dofinansowanie przez IOK. f. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków na projekty realizowane w formule grantowej opisano w Zasadach w zakresie kwalifikowania wydatków

		w ramach EFRR RPO WSL 2014-2020 – formuła grantowa. g. Beneficjent projektu grantowego ma obowiązek po podpisaniu umów z grantobiorcami złożyć do IZ RPO WSL zestawienie podpisanych umów/aneksów o powierzenie grantu. h. Data rozpoczęcia rzeczowego projektu powinna nastąpić w terminie 6 miesięcy od podpisania umowy o dofinansowanie. i. Beneficjent nie może zawrzeć umowy o powierzenie grantu z podmiotem wykluczonym z możliwości otrzymania dofinansowania na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych. j. Beneficjent powinien zawrzeć w umowie o powierzenie grantu zapisy dające beneficjentowi kompetencje do rozwiązania umowy bez wypowiedzenia w przypadku uzyskania informacji o tym, że grantobiorca jest podmiotem wykluczonym z możliwości otrzymania dofinansowania. k. Wartość poszczególnego grantu udzielanego grantobiorcy nie może być równa lub wyższa od 200 000 EURO. l. Beneficjent projektu grantowego zobowiązany jest do przetwarzania danych osobowych grantobiorców zgodnie przepisami prawa powszechnie obowiązującego o ochronie danych osobowych, w szczególności z przepisami RODO. 10. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Poddziałanie 4.6.1	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 4.6.1	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Poddziałanie 4.6.1	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.

18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 4.6.1	W ramach działania nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 4.6.1	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności: - ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; - ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis; - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020; - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu / wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Poddziałanie 4.6.1	95% dla projektów realizowanych w powiązaniu z programem Stop Smog bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.

		90% dla projektów dedykowanych mieszkańcom zagrożonym ubóstwem energetycznym bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. W pozostałych przypadkach 85% , bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Poddziałanie 4.6.1	95% dla projektów realizowanych w powiązaniu z programem Stop Smog bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. 90% dla projektów dedykowanych mieszkańcom zagrożonym ubóstwem energetycznym bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. W pozostałych przypadkach 85% , bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 4.6.1	5% w przypadku projektów realizowanych w powiązaniu z programem Stop Smog 10% w przypadku projektów dedykowanych mieszkańcom zagrożonym ubóstwem energetycznym W pozostałych przypadkach 15% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Poddziałanie 4.6.1	IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o naborze/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.

24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Poddziałanie 4.6.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić wartość minimalną wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Poddziałanie 4.6.1	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Poddziałanie 4.6.1	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Poddziałanie 4.6.1	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Poddziałanie 4.6.1	Nie dotyczy

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia

Poddziałanie 4.6.1.

W ramach typu projektu: *Wymiana/modernizacja indywidulanych źródeł ciepła (w tym na paliwa stałe, za wyjątkiem węgla brunatnego)* można będzie uzyskać dofinansowanie na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych dookreślonych poniżej, jeśli spełnione zostaną warunki wskazane w pkt 14. *Limity i ograniczenia* oraz pozostałe warunki wynikające z kryteriów oceny formalnej i merytorycznej oraz regulaminu konkursu.

Ustawa o WTiR – Ustawa z dnia 21 listopada 2008 o wspieraniu termomodernizacji i remontów, Dz. U. z 2020 r. poz. 22, 284, 412 oraz Ustawa z dnia 28 października 2020 r. o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2020 r. poz. 2127.. Ewentualne rozbieżności w zapisach SZOOP, Regulaminu naboru a ustawą, wynikające z jej nowelizacji należy rozstrzygać na korzyść zapisów ustawy.

Przedsięwzięcie niskoemisyjne – tu: przedsięwzięcia, których przedmiotem jest przygotowanie i realizacja ulepszenia, w wyniku którego następuje wymiana urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne, jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową w tych budynkach, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych (tj. wymiana

źródeł ciepła na paliwa stałe klasy 3 według normy PN-EN 303-5:2012 oraz urządzeń bezklasowych), w wyniku którego następuje:

1) wymiana na źródła spełniające standardy niskoemisyjne (zasilane gazem, węglem kamiennym, energią elektryczną, biomasą lub innymi odnawialnymi źródłami energii); urządzenia na paliwa stałe muszą być wyposażone w automatyczny podajnik i nie mogą posiadać rusztu awaryjnego ani elementów umożliwiających jego zamontowanie; dla urządzeń podlegających wymianie konieczny jest dowód na ich zezłomowanie/likwidację/utylizację (protokół wg wzoru dołączonego do umowy o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego, por. instrukcja wypełniania wniosku); wymiana źródeł ciepła możliwa jest jedynie w przypadku, gdy nie ma możliwości podłączenia do ciepła sieciowego
   lub
2) przyłączenie budynku mieszkalnego jednorodzinnego odpowiednio do sieci ciepłowniczej lub gazowej (włączenie do sieci); dla urządzeń podlegających likwidacji konieczny jest dowód na ich zezłomowanie/likwidację/utylizację (protokół wg wzoru dołączonego do umowy o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego, por. instrukcja wypełniania wniosku).

W przypadku projektów polegających na podłączeniu do sieci gazowej możliwa jest również wymiana urządzenia grzewczego, jeśli jest niezbędna.

ubóstwo energetyczne – tu: (na podstawie zapisów ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów, art. 11 d, ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4) za mieszkańca zagrożonego ubóstwem energetycznym uważa się osobę, która:

1) jest właścicielem lub współwłaścicielem albo posiadaczem samoistnym lub współposiadaczem samoistnym całości lub części budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub lokalu, o którym mowa w art. 11d, ust. 6 ustawy o WTiR, w którym jest realizowane przedsięwzięcie niskoemisyjne, przy czym udział tej osoby lub zakres jej współposiadania nie może być mniejszy niż połowa; w przypadku gdy umowa jest zawierana z więcej niż jednym współwłaścicielem lub współposiadaczem samoistnym suma ich udziałów we współwłasności lub zakres ich współposiadania samoistnego nie może być mniejsza niż połowa,
2) jest członkiem gospodarstwa domowego, w którym przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111), na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, oraz złożyła oświadczenie, w którym określiła liczbę osób w gospodarstwie domowym,
3) posiada łącznie środki własne oraz zasoby majątkowe, o których mowa w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133), nieprzekraczające kwoty, o której mowa w art. 11c ust. 5 pkt 5 ustawy o WTiR, z wyłączeniem:
   a) wartości budynku, o którym mowa w pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w art. 11d, ust. 6 ustawy o WTiR,
   b) nieruchomości gruntowych związanych odpowiednio z tym budynkiem lub tym lokalem,
4) złożyła oświadczenie zawierające informacje o środkach i zasobach majątkowych, o których mowa w pkt 3, zgodnie ze wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 11d, ust. 12 pkt 2 ustawy o WTiR,
5) faktycznie zamieszkuje w budynku, o którym mowa w pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w art. 11d, ust. 6 ustawy o WTiR

6) wyrazi zgodę na udostępnienie budynku, o którym mowa w pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w art. 11d, ust. 6, lub nieruchomości, na której znajduje się ten budynek lub lokal, lub ich części, w celu realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego
7) wyrazi zgodę na udostępnienie budynku, o którym mowa w pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w art. 11d, ust. 6, lub nieruchomości, na której znajduje się ten budynek lub lokal, w celu przeprowadzenia weryfikacji, o której mowa w art. 11e ust. 2,
8) złoży oświadczenie w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji wprost z tego aktu lub podpisze weksel własny in blanco z zastrzeżeniem „bez protestu" wraz z deklaracją wekslową, w przypadku powstania obowiązku zwrotu kosztów przedsięwzięcia niskoemisyjnego,
9) wyrazi zgodę na wniesienie wkładu własnego w wysokości oraz w sposób określony w uchwale, o której mowa w art. 11d, ust. 9, o ile została wydana, jednak nie większej niż 10% kosztu realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego,
10) spełnia dodatkowe warunki określone przez radę gminy w uchwale, o której mowa w art. 11d, ust. 8, oraz w uchwale, o której mowa wart. 11d, ust. 9, o ile została wydana

Do sposobu wyliczania i weryfikowania przeciętnego miesięcznego dochodu oraz pozostałych warunków świadczących o zagrożeniu ubóstwem energetycznym należy stosować odpowiednie zapisy ustawy o WTiR, w szczególności art. 11d.

Ocenę spełnienia warunków przeprowadza wnioskodawca, w trakcie kwalifikowania mieszkańców budynku do objęcia projektem w ramach poddziałania 4.6.1, w sposób dookreślony w regulaminie naboru mieszkańców (lub w regulaminie przeprowadzania przedsięwzięć niskoemisyjnych). Wnioskodawca jest zobowiązany do udokumentowania i przechowywania w okresie trwałości projektu dokumentów z przeprowadzonej weryfikacji.

Porozumienie - porozumienie zawierane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w imieniu i na rzecz ministra właściwego do spraw klimatu z gminą, dotyczące współfinansowania przedsięwzięć niskoemisyjnych ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów, na podstawie art. 11c ust. 1 i ust. 4 ustawy o WTiR; zawarcie porozumienia przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu z RPO WSL jest warunkiem uzyskania zwiększonego dofinansowania w przypadku projektów realizowanych w powiązaniu z Programem Stop Smog.

Standardy niskoemisyjne - wymagania, jakie spełniają urządzenia lub systemy grzewcze ogrzewające budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzenia lub systemy podgrzewające wodę użytkową w tych budynkach, w tym:

a) w przypadku kotłów na paliwo stałe lub miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń, wynikające z przepisów:

– rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, str. 1, z późn. zm.),

– rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/1187 z dnia 27 kwietnia 2015 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla kotłów na paliwo stałe i zestawów zawierających kocioł na paliwo stałe, ogrzewacze dodatkowe, regulatory temperatury i urządzenia słoneczne (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, str. 43, z późn. zm.),

– rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1188 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących

ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, str. 76, z późn. zm.),

– rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, str. 100, z późn. zm.),

– rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającego ramy etykietowania energetycznego i uchylającego dyrektywę 2010/30/UE (Dz. Urz. UE L 198 z 28.07.2017, str. 1, z późn. zm.),

– wydanych na podstawie art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, 1378, 1565 i następne),

– odrębnych, w tym aktów prawa miejscowego;

b) w przypadku pomp ciepła, systemów wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła oraz urządzeń wykorzystujących: paliwo gazowe lub olejowe, w tym kotłów gazowych i olejowych kondensacyjnych, odnawialne źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, ciepło z sieci ciepłowniczej, energię elektryczną, wynikające z przepisów dotyczących efektywności energetycznej, w tym przepisów:

– rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 626/2011 z dnia 4 maja 2011 r. uzupełniającego dyrektywę 2010/30/UE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla klimatyzatorów (Dz. Urz. UE L 178 z 06.07.2011, str. 1, z późn. zm.),

– rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 811/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla ogrzewaczy pomieszczeń, ogrzewaczy wielofunkcyjnych, zestawów zawierających ogrzewacz pomieszczeń, regulator temperatury i urządzenie słoneczne oraz zestawów zawierających ogrzewacz wielofunkcyjny, regulator temperatury i urządzenie słoneczne (Dz. Urz. UE L 239 z 06.09.2013, str. 1, z późn. zm.),

– rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 812/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla podgrzewaczy wody, zasobników ciepłej wody użytkowej i zestawów zawierających podgrzewacz wody i urządzenie słoneczne (Dz. Urz. UE L 239 z 06.09.2013, str. 83, z późn. zm.),

– rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1254/2014 z dnia 11 lipca 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej systemów wentylacyjnych przeznaczonych do budynków mieszkalnych (Dz. Urz. UE L337 z 25.11.2014, str. 27, z późn. zm.),

– rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającego ramy etykietowania energetycznego i uchylającego dyrektywę 2010/30/UE.

Minimalny standard efektywności energetycznej budynku – za budynki spełniające minimalny standard efektywności energetycznej uznaje się spełnienie przez budynek warunku wskazanego w pkt I lub II.

I. budynek, w którym wykonano, w okresie do 10 lat przed rokiem złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach poddziałania 4.6.1, przynajmniej niżej wymienione

prace/przedsięwzięcia termomodernizacyjne w odniesieniu do pomieszczeń mieszkalnych budynku:

1) docieplenie stropów, podłóg na gruncie, fundamentów, stropodachów lub dachów;

2) modernizacja lub wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w przegrodach zewnętrznych budynków;

II. budynek dla którego pierwszy wpis do dziennika budowy został dokonany nie wcześniej niż 12 lat przed rokiem złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach poddziałania 4.6.1

Ocenę spełnienia warunku przeprowadza wnioskodawca, w trakcie kwalifikowania budynku do objęcia projektem w ramach poddziałania 4.6.1, w sposób dookreślony w regulaminie naboru mieszkańców (lub w regulaminie przeprowadzania przedsięwzięć niskoemisyjnych). Wnioskodawca jest zobowiązany do udokumentowania i przechowywania w okresie trwałości projektu dokumentów z przeprowadzonej oceny.

Projekty mogą być realizowane tylko w formule „ekologicznej gminy" lub „projektu grantowego."

Projekt „ekologicznej gminy" - projekt, w którym jeden podmiot np. gmina wnioskuje na rzecz innych podmiotów np. swoich mieszkańców, którzy są odbiorcami ostatecznymi produktów projektu (np. „niskoemisyjne gminy"). Wszelkie prawa i obowiązki obu stron muszą być uregulowane umową cywilno-prawną, której zapisy nie mogą stać w sprzeczności z warunkami udzielania wsparcia w ramach RPO WSL 2014-2020.

Projekt grantowy - projekt, którego beneficjent udziela grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu tego projektu przez grantobiorców, zgodnie z art. 35 i 36 ustawy wdrożeniowej, szczegóły w dokumencie: Zasady kwalifikowania wydatków z EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020.

Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy lub porozumienia. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje.

Wymieniony w pkt 5 typ projektów może być realizowany także w ramach klastrów energii.

II.5 Oś Priorytetowa V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów

W ramach osi priorytetowej V wsparcie zostanie skierowane na realizację projektów w zakresie gospodarki odpadami, poprzez budowę/rozwój/modernizację zakładów odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, a także kompleksowe unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest. Środki zostaną też przeznaczone na dalsze działania w zakresie uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej poprzez budowę i modernizację sieci kanalizacyjnych dla ścieków komunalnych oraz sieci kanalizacji deszczowej, a także oczyszczalni ścieków komunalnych, budowę instalacji do zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych oraz budowę i modernizację systemów zaopatrzenia w wodę (w ramach kompleksowych przedsięwzięć regulujących gospodarkę ściekową). W odniesieniu do sektora kultury, środki będą skoncentrowane na realizacji projektów mających na celu ochronę dziedzictwa kulturowego, w szczególności obiektów wpisanych do rejestru Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Szlaku Zabytków Techniki, ważnych z punktu widzenia rozwoju regionu. Wsparcie uzyskają także projekty polegające na ochronie obszarów cennych przyrodniczo, w tym zmniejszeniu presji i uporządkowaniu ruchu turystycznego na tych obszarach oraz działania polegające na budowie, modernizacji i doposażeniu ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej lub ochrony różnorodności biologicznej.

Ponadto, środki zostaną przeznaczone na wyposażenie jednostek ochotniczej straży pożarnej w sprzęt niezbędny do przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

V OCHRONA ŚRODOWISKA I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

- lepsze wyposażenie służb ratowniczych;
- zwiększony udział unieszkodliwionych odpadów komunalnych i niebezpiecznych (azbest);
- zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych;
- zwiększona atrakcyjność obiektów kulturowych regionu;
- wzmocnione mechanizmy ochrony różnorodności biologicznej w regionie.

3. Charakter Osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	205 668 836
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Śląskiego	

II.5.1 Gospodarka wodno-ściekowa

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 5.1	Gospodarka wodno-ściekowa
	Poddziałanie 5.1.1	Gospodarka wodno-ściekowa ZIT
	Poddziałanie 5.1.2	Gospodarka wodno-ściekowa RIT
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 5.1.1	Zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą ścieków komunalnych
	Poddziałanie 5.1.2	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 5.1.1	Wielkość ładunku ścieków poddanych ulepszonemu oczyszczaniu
	Poddziałanie 5.1.2	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków (obligatoryjny)
		Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę (obligatoryjny)
		Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 5.1.1 Poddziałanie 5.1.2	Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych (obligatoryjny)
		Liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych (obligatoryjny)
		Liczba wyremontowanych oczyszczalni ścieków komunalnych (obligatoryjny)
		Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej (obligatoryjny)
		Długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej (obligatoryjny)
		Długość wyremontowanej kanalizacji sanitarnej (obligatoryjny)
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej (obligatoryjny)
		Długość przebudowanej sieci wodociągowej (obligatoryjny)
		Długość wyremontowanej sieci wodociągowej (obligatoryjny)
		Liczba wspartych stacji uzdatniania wody
		Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje
5. Typy projektów	Poddziałanie 5.1.1	1. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych dla ścieków komunalnych oraz budowa i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej. 2. Budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych.
	Poddziałanie 5.1.2	

		3. Budowa instalacji do zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych 4. Budowa i modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 5.1.1	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Związek Metropolitalny; 3. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; 4. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej);
	Poddziałanie 5.1.2	
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 5.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.1.2	
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 5.1.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 5.1.2	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku), Miasto Bielsko-Biała (Prezydent Miasta Bielska-Białej), Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
9. Instytucja wdrażająca	Poddziałanie 5.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.1.2	
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 5.1	86 459 292
	Poddziałanie 5.1.1	39 572 898
	Poddziałanie 5.1.2	46 886 394
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 5.1.1	• Strategia ZIT, • Strategie RIT • Projekty realizowane w OP V w ramach Poddziałania 5.1.1 i 5.1.2 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji
	Poddziałanie 5.1.2	

		musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 5.1.1	Zintegrowane inwestycje terytorialne
	Poddziałanie 5.1.2	Regionalne inwestycje terytorialne
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 5.1.1	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 5.1.2	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Miasto Bielsko-Biała, Miasto Częstochowa Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Poddziałanie 5.1.1	W obszarze gospodarki ściekowej możliwe będzie wsparcie dla przedsięwzięć realizowanych na obszarze aglomeracji w rozumieniu ustawy Prawo wodne o wielkości od 2 000 RLM do 10 000 RLM. Dokumentem stanowiącym podstawę do wyboru projektów będzie dokument ustanawiający daną aglomerację, aktualny na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie. (*) nie dotyczy projektów realizujących wyłącznie typ 4. projektu *Budowa i modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę* Dofinansowanie mogą uzyskać aglomeracje ujęte w KPOŚK i Master Planie dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych aktualnych na dzień ogłoszenia naboru. Weryfikacja zgodności z KPOŚK i MasterPlanem: stwierdzenie czy projekt jest ujęty w KPOŚK oraz czy wielkości w wykazane w projekcie odpowiadają parametrom
	Poddziałanie 5.1.2	

		określonym w KPOŚK i MasterPlanie. Weryfikacja zgodności odbywa się w odniesieniu do stanu projektu na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie. (*) nie dotyczy projektów realizujących wyłącznie typ 4. projektu Budowa i modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę W przypadku inwestycji liniowych przecinających obszary szczególnego zagrożenia powodzią ekspert weryfikuje czy zaplanowane rozwiązania techniczne (konstrukcyjne) powodują, że inwestycja jest odporna na wezbrania wód powierzchniowych. (*) dotyczy projektów zlokalizowanych na obszarach zagrożonych wystąpieniem powodzi, określonych na podstawie dokumentu - Raport z wykonania wstępnej oceny ryzyka powodziowego. Wstępna ocena ryzyka powodziowego dla województwa śląskiego opracowanego przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, aktualnego na dzień ogłoszenia naboru. Budowa lub modernizacja sieci kanalizacji deszczowej możliwa będzie tylko wraz z budową lub modernizacją sieci kanalizacji sanitarnej. Budowa instalacji służącej do zagospodarowania osadów ściekowych (kompostownie, suszarnie) możliwa, gdy instalacja ta nie będzie wykorzystywać OZE. Realizacja projektu polegającego na budowie i modernizacji sieci wodociągowej jest możliwa na obszarach, na których planowani do podłączenia odbiorcy są podłączeni do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej lub obszarach, na których planowani do podłączenia odbiorcy zostaną podłączeni do budowanej równocześnie w ramach projektu sieci kanalizacji sanitarnej. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji
	Poddziałanie 5.1.1	Nie dotyczy

15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Poddziałanie 5.1.2	
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 5.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.1.2	
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Poddziałanie 5.1.1	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
	Poddziałanie 5.1.2	
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 5.1.1	W ramach działania 5.1 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków.
	Poddziałanie 5.1.2	W ramach działania 5.1 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 5.1.1	Pomoc publiczna, w przypadku jej wystąpienia w danym projekcie, udzielana będzie na podstawie właściwych przepisów prawa krajowego i unijnego, w szczególności: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; Decyzja 2012/21/EU z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 7 z dnia 11.01.2012, str. 3) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach
	Poddziałanie 5.1.2	

		regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Poddziałanie 5.1.1 Poddziałanie 5.1.2	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Poddziałanie 5.1.1 Poddziałanie 5.1.2	95%, w tym 10% z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: 1) są projektami rewitalizacyjnymi, 2) nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą 3) nie są objęte pomocą de minimis 4) nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 W pozostałych przypadkach 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 5.1.1 Poddziałanie 5.1.2	5% 15% (w przypadku projektów nie otrzymujących współfinansowania z budżetu państwa) W pozostałych przypadkach poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Poddziałanie 5.1.1 Poddziałanie 5.1.2	IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o naborze.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Poddziałanie 5.1.1 Poddziałanie 5.1.2	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania w ramach działania 5.1 nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio

		poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Poddziałanie 5.1.1 Poddziałanie 5.1.2	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Poddziałanie 5.1.1 Poddziałanie 5.1.2	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Poddziałanie 5.1.1 Poddziałanie 5.1.2	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Poddziałanie 5.1.1 Poddziałanie 5.1.2	Nie dotyczy

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia
Zakres planowanej interwencji w gospodarkę wodno-ściekową wiąże się z działaniami polegającymi na budowie/modernizacji sieci kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków oraz systemów zaopatrzenia w wodę. Powyższe przyczyni się do osiągnięcia celu, który polega na zwiększeniu odsetka ludności, korzystającej z systemu oczyszczania ścieków. Dla projektów z zakresu gospodarki ściekowej wsparciem będą objęte przedsięwzięcia realizowane na obszarze aglomeracji w rozumieniu ustawy Prawo wodne o wielkości od 2 000 RLM do 10 000 RLM. Dokumentem stanowiącym podstawę do wyboru projektów będzie KPOŚK wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Masterplanem dla wdrażania dyrektywy ściekowej, zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach. W ramach **1. i 2. przykładowego rodzaju projektu** budowa lub modernizacja sieci kanalizacji deszczowej możliwa będzie tylko wraz z budową lub modernizacją sieci kanalizacji sanitarnej. W ramach **3. przykładowego rodzaju projektu** możliwa będzie budowa instalacji służących do zagospodarowania osadów ściekowych (kompostownie, suszarnie nie wykorzystujące OZE). W ramach **4. przykładowego rodzaju projektu** możliwe będzie wsparcie inwestycji związanych z budową sieci wodociągowej dla wody pitnej oraz/lub stacji uzdatniania wody. Realizacja projektu polegającego na budowie i modernizacji sieci wodociągowej jest możliwa na obszarach: 1. na których planowani do podłączenia odbiorcy są podłączeni do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej lub, 2. na których planowani do podłączenia odbiorcy zostaną podłączeni do budowanej równocześnie w ramach projektu sieci kanalizacji sanitarnej.

Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[6667]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[68] lub porozumienia[69]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje.

Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy.

Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

[66] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

[67] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.

[68] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

[69] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

II.5.2 Gospodarka odpadami

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 5.2	Gospodarka odpadami
	Poddziałanie 5.2.1	Gospodarka odpadami ZIT
	Poddziałanie 5.2.2	Gospodarka odpadami RIT
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 5.2.1	Zwiększony udział unieszkodliwionych odpadów komunalnych i niebezpiecznych (azbest).
	Poddziałanie 5.2.2	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 5.2.1 Poddziałanie 5.2.2	Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów
		Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów
		Liczba osób objętych systemem zagospodarowania odpadów
		Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów (obligatoryjny)
		Masa unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 5.2.1 Poddziałanie 5.2.2	Liczba wybudowanych zakładów zagospodarowania odpadów (obligatoryjny)
		Liczba przebudowanych zakładów zagospodarowania odpadów (obligatoryjny)
		Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
		Masa wycofanych z użytkowania i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest (obligatoryjny)
		Liczba kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z gospodarką odpadami
5. Typy projektów	Poddziałanie 5.2.1	1. Budowa/rozwój/modernizacja zakładów odzysku i unieszkodliwiania odpadów 2. Kompleksowe unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest. 3. Punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK)
	Poddziałanie 5.2.2	
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 5.2.1	• Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • Związek Metropolitalny; • Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; • Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej);
	Poddziałanie 5.2.2	

		• Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe; • Towarzystwa budownictwa społecznego.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 5.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.2.2	
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 5.2.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 5.2.2	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku)
9. Instytucja wdrażająca	Poddziałanie 5.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.2.2	
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 5.2	28 222 699
	Poddziałanie 5.2.1	22 765 100
	Poddziałanie 5.2.2	5 457 599
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 5.2.1	1. Strategia ZIT, 2. Strategie RIT
	Poddziałanie 5.2.2	
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 5.2.1	Zintegrowane inwestycje terytorialne
	Poddziałanie 5.2.2	Regionalne inwestycje terytorialne
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 5.2.1	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 5.2.2	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego

14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Poddziałanie 5.2.1 Poddziałanie 5.2.2	Wsparcie projektu z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze środków RPO WSL 2014-2020 będzie możliwe w przypadku, gdy będzie on figurował w planie inwestycyjnym, zatwierdzonym przez ministra właściwego ds. środowiska, stanowiącym załącznik do WPGO , aktualnym na dzień ogłoszenia naboru. Obowiązek sporządzenia planu ww. planu wynika z art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015 poz. 122). Weryfikacja uwzględnienia projektu z planem inwestycyjnym: stwierdzenie czy projekt jest ujęty w planie inwestycyjnym oraz czy wielkości wykazane w projekcie odpowiadają parametrom określonym w planie inwestycyjnym. Weryfikacja zgodności odbywa się w odniesieniu do założeń projektu przyjętych na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie. Finansowanie wszelkich inwestycji w ramach zakładów odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych możliwe będzie w przypadku, gdy całkowite wydatki kwalifikowalne nie przekraczają 8 mln PLN[70][71] Finansowanie inwestycji w ramach Punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych możliwe będzie w przypadku instalacji obsługującej nie więcej niż 20 000 mieszkańców, której całkowite wydatki kwalifikowalne nie przekraczają 2 mln PLN Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji Dodatkowe limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie konkursu.[72] Dla projektów realizowanych w formule grantowej zastosowanie mają dodatkowo poniższe zasady: a. Beneficjentem projektu grantowego mogą być jednostki samorządu terytorialnego lub ich

[70] Dotyczy całkowitych kosztów kwalifikowalnych, nie uwzględniających działań informacyjno – edukacyjnych

[71] W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość wystąpienia przez IZ RPO WSL do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej z wnioskiem o odstąpienie od ograniczenia w postaci powyżej wskazanej kwoty wynikającej z linii demarkacyjnej pomiędzy RPO WSL 2014-2020 i Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

[72] Obowiązek udokumentowania nieprzekraczania limitów i ograniczeń na każdym etapie realizacji projektu spoczywa na wnioskodawcy/beneficjencie.

		związki i stowarzyszenia odpowiedzialne za przygotowanie i rozliczenie projektu. Beneficjent projektu grantowego udziela granty podmiotom publicznym albo prywatnym (np. osobom fizycznym), w formule dotacji celowej z jednoczesnym uwzględnieniem kwoty wkładu własnego zgodnie z art. 35 Ustawy wdrożeniowej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1431 z późn. zm.). b. Grantobiorca (ostateczny odbiorca) to podmiot publiczny albo prywatny (np. osoba fizyczna), inny niż beneficjent projektu grantowego, któremu udzielona zostaje dotacja zgodnie z podpisaną umową o powierzenie grantu. Grantobiorcy są wybierani w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez beneficjenta projektu grantowego w ramach realizacji projektu grantowego w siedzibie Beneficjenta oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (przez co najmniej 30 dni). c. W przypadku projektu grantowego brak możliwości realizacji projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy wdrożeniowej. d. Dofinansowanie może być udzielone na przedsięwzięcia, które nie zostały zakończone (faktury przedstawione do rozliczenia przez grantobiorcę są wystawione po podpisaniu umowy pomiędzy grantobiorcą i beneficjentem projektu grantowego). e. Opis sposobu aplikowania o granty przez grantobiorców, zasady udzielania grantów, rozliczeń i kontroli grantów są określane przez beneficjenta projektu grantowego, weryfikowane i zatwierdzane na etapie oceny wniosku o dofinansowanie przez IOK. f. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków na projekty realizowane w formule grantowej opisano w Zasadach w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach EFRR RPO WSL 2014-2020 – formuła grantowa (Przewodnik dla beneficjentów EFRR RPO WSL 2014-2020). g. Beneficjent projektu grantowego ma obowiązek po podpisaniu umów z grantobiorcami złożyć do IZ RPO WSL

		zestawienieielistę podpisanych umów/aneksów o powierzenie grantu wraz z (ewentualnymi) aneksami. h. Data rozpoczęcia rzeczowego projektu powinna nastąpić w terminie 6 miesięcy od podpisania umowy o dofinansowanie. i. Beneficjent nie może zawrzeć umowy o powierzenie grantu z podmiotem wykluczonym z możliwości otrzymania dofinansowania na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych. j. Beneficjent powinien zawrzeć w umowie o powierzenie grantu zapisy dające beneficjentowi kompetencje do rozwiązania umowy bez wypowiedzenia w przypadku uzyskania informacji o tym, że grantobiorca jest podmiotem wykluczonym z możliwości otrzymania dofinansowania. k. Wartość poszczególnego grantu udzielanego grantobiorcy nie może być równa lub wyższa od 200 000 EURO. l. Beneficjent projektu grantowego zobowiązany jest do przetwarzania danych osobowych grantobiorców zgodnie przepisami prawa powszechnie obowiązującego o ochronie danych osobowych, w szczególności z przepisami RODO.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Poddziałanie 5.2.1 Poddziałanie 5.2.2	Zgodnie z zasadami określonymi w art. 98 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Szczegółowy zakres stosowania cross-financingu opisany jest w ogłoszeniu o naborze
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 5.2.1 Poddziałanie 5.2.2	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Poddziałanie 5.2.1 Poddziałanie 5.2.2	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków	Poddziałanie 5.2.1 Poddziałanie 5.2.2	W ramach działania 5.2 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków.

i planowany zakres systemu zaliczek		W ramach działania 5.2 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 5.2.1 Poddziałanie 5.2.2	Pomoc publiczna, w przypadku jej wystąpienia w danym projekcie, udzielana będzie na podstawie właściwych przepisów prawa krajowego i unijnego, w szczególności: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; Decyzja 2012/21/EU z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 7 z dnia 11.01.2012, str. 3) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Poddziałanie 5.2.1 Poddziałanie 5.2.2	85% 95% dla projektów realizowanych w formule grantowej
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub	Poddziałanie 5.2.1 Poddziałanie 5.2.2	95%, w tym 10% z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: • są projektami rewitalizacyjnymi, • nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą • nie są objęte pomocą de minimis

innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		• nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 W pozostałych przypadkach 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. 95% dla projektów realizowanych w formule grantowej
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 5.2.1	15%
	Poddziałanie 5.2.2	5% dla projektów realizowanych w formule grantowej
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Poddziałanie 5.2.1	IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o naborze.
	Poddziałanie 5.2.2	
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Poddziałanie 5.2.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania w ramach działania 5.2 nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu.
	Poddziałanie 5.2.2	
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Poddziałanie 5.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.2.2	
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Poddziałanie 5.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.2.2	
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Poddziałanie 5.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.2.2	
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Poddziałanie 5.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.2.2	

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia
Zakres planowanej interwencji w gospodarkę odpadami dotyczy działań służących zmniejszeniu presji na środowisko naturalne przy założeniu, iż kierunki interwencji pozostaną zgodne z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami (WPGO), tj.: inwestycje obejmujące infrastrukturę niezbędną do zapewnienia kompleksowej gospodarki odpadami, zaplanowanej zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, w tym wsparcie punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, a także kompleksowe unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest. Powyższe przyczyni się do zmniejszenia ilości odpadów zagrażających mieszkańcom regionu oraz środowisku. Wparcie inwestycji z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 będzie możliwe w przypadku, gdy przedsięwzięcia te wynikać będą z planu inwestycyjnego w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, uzgodnionego z ministrem właściwym ds. środowiska, i stanowiącego załącznik do WPGO. W ramach **1. przykładowego rodzaju projektu** wsparcie mogą uzyskać inwestycje spełniające warunki regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych lub inwestycje, których celem jest dostosowanie istniejącego zakładu do warunków instalacji regionalnej. Na terenie zakładów zagospodarowania odpadów będzie możliwość budowy/rozbudowy/modernizacji linii sortowniczych, przystosowanych do segregacji zarówno strumienia zmieszanych odpadów komunalnych, jak i sortowania odpadów ze zbiórki selektywnej. W każdym przypadku – w ramach ww. typu projektu – Beneficjent zobowiązany jest do prowadzenia kampanii, której przedmiotem będą działania informacyjno – edukacyjne dotyczące sposobów zapobiegania powstawaniu odpadów. W ramach **2. przykładowego rodzaju projektu** wsparcie uzyskają inwestycje związane z oczyszczeniem terenu z odpadów zawierających azbest, a także usuwaniem azbestu z budynków użyteczności publicznej, wielorodzinnych budynków mieszkalnych, budownictwa jednorodzinnego i innych obiektów (w tym gospodarskich) wraz z zapewnieniem bezpiecznego unieszkodliwienia odpadów. W ramach projektu dopuszcza się możliwość zastąpienia unieszkodliwionych odpadów innymi materiałami niezawierającymi azbestu. W ramach 3. Przykładowego rodzaju projektu wsparcie uzyskają projekty związane z budowa/rozbudowa/modernizacja punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych jako samodzielnego typu inwestycji (przedsięwzięcia). W każdym przypadku – w ramach ww. typu projektu – Beneficjent zobowiązany jest do prowadzenia kampanii, której przedmiotem będą działania informacyjno – edukacyjne dotyczące sposobów zapobiegania powstawaniu odpadów. Warunkiem wsparcia inwestycji będzie ich uwzględnienie w planach inwestycyjnych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi (za wyjątkiem projektów dot. azbestu). Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[73][74]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[75] lub porozumienia[76]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie

[73] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

[74] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.

[75] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

[76] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje.

Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy.
Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

II.5.3 Dziedzictwo kulturowe

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 5.3	Dziedzictwo kulturowe
	Poddziałanie 5.3.1	Dziedzictwo kulturowe - konkurs
	Poddziałanie 5.3.2	Dziedzictwo kulturowe - OSI
	Poddziałanie 5.3.3	Dziedzictwo kulturowe – kluczowe instytucje kultury
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 5.3.1	Zwiększona atrakcyjność obiektów kulturowych regionu
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 5.3.1	W ramach działania nie przewiduje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 5.3.1	• Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem (obligatoryjny) • Liczba instytucji kultury objętych wsparciem • Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (obligatoryjny)
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	
5. Typy projektów	Poddziałanie 5.3.1	1. Prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. 2. Prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane dla obiektów przynależnych do Szlaku Zabytków Techniki.
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 5.3.1	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Związek Metropolitalny; 3. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; 4. Instytucje kultury; 5. Organizacje pozarządowe; 6. Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; 7. Inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	

		odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, których ustawowym lub statutowym celem jest działalność w zakresie kultury.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	
9. Instytucja wdrażająca	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 5.3	52 003 750
	Poddziałanie 5.3.1	42 904 391
	Poddziałanie 5.3.2	4 770 000
	Poddziałanie 5.3.3	4 329 359
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 5.3.1	• struktury koordynacji w IZ i KM RPO WSL 2014-2020; • powiązane operacje i projekty; • monitoring i ewaluacja; • Projekty realizowane w OP V w ramach Poddziałania 5.3.1 i 5.3.2 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL; • Inicjatywa Komisji Europejskiej w zakresie transformacji regionów górniczych Coal Regions in Transition.
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	Obszar Strategicznej Interwencji (OSI)
	Poddziałanie 5.3.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie	Działanie 5.3	
	Poddziałanie 5.3.1	**Tryb konkursowy**

podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów		Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego; Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 5.3.2	**Tryb pozakonkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego; Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego
	Poddziałanie 5.3.3	
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Poddziałanie 5.3.1	1) W ramach działania 5.3. kwalifikowalne będą prace w otoczeniu obiektu do kwoty 200 000 zł. 2) Nie jest możliwe dofinansowanie projektu polegającego wyłącznie na zagospodarowaniu otoczenia. 3) W ramach zagospodarowania otoczenia nie będą realizowane parkingi. 4) Projekty mogą być realizowane tylko na zabytkach wpisanych do rejestru Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub wpisanych na listę Szlaku Zabytków Techniki. 5) Wsparcia nie uzyskają przedsięwzięcia polegające na odnowie, przebudowie zabytkowych cmentarzy, jak również przedsięwzięcia dotyczące wyłącznie zabytkowych parków i innych form zaprojektowanej zieleni. 6) Wsparciem objęte będą obiekty przeznaczone na cele kulturalne. 7) Nie ma możliwości finansowania zabytków ruchomych (wyposażenia). 8) Wsparcie nie będzie kierowane na budowę od podstaw nowej infrastruktury kulturalnej. 9) Wyklucza się wspieranie obiektów zabytkowych lub ich części przeznaczonych na cele mieszkaniowe, będących siedzibami szkół, służby zdrowia, poczty, administracji publicznej lub spełniającymi cele administracyjne, itp. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji.
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	

16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 5.3.1 Poddziałanie 5.3.2 Poddziałanie 5.3.3	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Poddziałanie 5.3.1 Poddziałanie 5.3.2 Poddziałanie 5.3.3	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 5.3.1 Poddziałanie 5.3.2 Poddziałanie 5.3.3	W ramach działania 5.3 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 5.3 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 5.3.1 Poddziałanie 5.3.2 Poddziałanie 5.3.3	Pomoc publiczna, w przypadku jej wystąpienia w danym projekcie, udzielana będzie na podstawie właściwych przepisów prawa krajowego i unijnego, w szczególności: ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU z 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu / wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Poddziałanie 5.3.1 Poddziałanie 5.3.2 Poddziałanie 5.3.3	85 %
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane	Poddziałanie 5.3.1 Poddziałanie 5.3.2 Poddziałanie 5.3.3	95%, w tym 10% z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: 1) są projektami rewitalizacyjnymi, 2) nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą 3) nie są objęte pomocą de minimis

beneficjentowi przez właściwą instytucję)		4) nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 W pozostałych przypadkach 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 5.3.1	5%
	Poddziałanie 5.3.2	15% (w przypadku projektów nie otrzymujących współfinansowania z budżetu państwa)
	Poddziałanie 5.3.3	W pozostałych przypadkach poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Poddziałanie 5.3.1	IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o naborze / wezwania do złożenia wniosku o dofinansowanie.
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Poddziałanie 5.3.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania w ramach działania 5.3 nie może przekroczyć 50 mln EUR. Maksymalna wartość dofinansowania środkami EFRR nie przekracza 10 000 000 EUR. Pułap ten podwyższa się do 20 000 000 EUR w przypadku infrastruktury uznawanej za dziedzictwo kulturalne w rozumieniu art. 1 Konwencji Unesco z 1972 r. w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu / wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	

27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Poddziałanie 5.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.3.2	
	Poddziałanie 5.3.3	

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia
W ramach 1. typu projektu wsparcie skierowane będzie na inwestycje obejmujące prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane dotyczące zabytków nieruchomych, wpisanych do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego (oznaczonych literą A). Nie będą natomiast dofinansowane inwestycje dotyczące zabytków ruchomych, w tym z kategorii małej architektury (oznaczonych w ww. rejestrze literą B) oraz zabytków archeologicznych (oznaczonych w ww. rejestrze literą C). W ramach 2. typu projektu dofinansowane będą inwestycje obejmujące prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane dotyczące obiektów przynależnych do Szlaku Zabytków Techniki. Wsparcie nie obejmie inwestycji dotyczących zabytków ruchomych, nie obejmie także przedsięwzięć polegających wyłącznie na odnowie, przebudowie parków i innych form zaprojektowanej zieleni. W ramach jednego projektu może być dofinansowany jeden obiekt, rozumiany jako zabytek nieruchomy, wpisany do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego (oznaczony literą A), określony granicami ochrony ujętymi w rejestrze, a także zabytek nieruchomy nie wpisany do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego, znajdujący się na Szlaku Zabytków Techniki, w granicach wskazanych w dokumencie potwierdzającym tytuł prawny do nieruchomości. Prace związane z dostosowaniem obiektów dziedzictwa kulturowego do potrzeb osób niepełnosprawnych, a także prace związane z zabezpieczeniem obiektów dziedzictwa kulturowego na wypadek zagrożeń (np. monitoring, instalacje alarmowe, przeciwpożarowe itp.) będą możliwe do realizacji jako elementy szerszych inwestycji polegających na przeprowadzeniu prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych w obiektach dziedzictwa kulturowego. Poprzez otoczenie rozumie się teren przy zabytku wyznaczony granicami ochrony (zgodnie z decyzją o wpisie do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego, a w przypadku zabytku techniki nie wpisanego do ww. rejestru, zgodnie z granicami wskazanymi w dokumencie potwierdzającym tytuł prawny do nieruchomości). W ramach zagospodarowania otoczenia nie będą realizowane parkingi. Możliwe natomiast będą inwestycje infrastrukturalne mające na celu niezbędne dostosowanie istniejącego obiektu do nowych funkcji kulturalnych. Nie będą finansowane projekty dotyczące organizacji imprez o charakterze kulturalnym, takich jak wystawy, festiwale, które nie przynoszą efektów w dłuższej perspektywie czasowej. Projekty z zakresu wykorzystania i rozwoju aplikacji oraz usług teleinformatycznych w ramach prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych przy zabytkach i w ich otoczeniu będą realizowane jako samodzielne przedsięwzięcia w osi priorytetowej II RPO WSL 2014-2020.

Ze względu na kumulację negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych o ogromnej skali, dla miasta Bytom przewiduje się przeznaczenie specjalnej puli środków na procedurę pozakonkursową OSI dla miast i dzielnic miast wymagających rewitalizacji.

W przypadku projektów wskazanych w ramach inicjatywy Komisji Europejskiej w zakresie transformacji regionów górniczych Coal Regions in Transition Instytucja Zarządzająca RPO WSL może podjąć decyzję o realizacji projektów w tym działaniu w trybie pozakonkursowym. Wybór trybu pozakonkursowego wynika ze strategiczności przedsięwzięć, uzgodnionych w ramach ww. inicjatywy. Dodatkowo projekty wynikające z ww. inicjatywy wybierane w trybie konkursowym będą traktowane priorytetowo.

Komplementarnie do OSI Bytom oraz uwzględniając zapisy dot. strategiczności przedsięwzięć w ramach inicjatywy CRiT, zastosowana zostanie procedura pozakonkursowa w poddziałaniu 5.3.3, gdzie przewiduje się wsparcie projektu Opery Śląskiej w Bytomiu, który wpisuje się w transformację miasta górniczego Obiekt stanowi swoistą wizytówkę Miasta, które od lat kojarzone jest ze zniszczoną tkanką miejską przez przemysł ciężki oraz degradacją społeczną. Zlokalizowanie w Bytomiu instytucji kultury o tak wysokiej randze, stanowi doskonałą szansę na zmianę tego niekorzystnego wizerunku i efektywne wykorzystanie potencjału miejsca. Przyczynia się również do przyciągnięcia klasy kreatywnej, która będzie główną siłą napędową rozwoju ekonomicznego miasta postindustrialnego. Ponadto znajduje się ona na obszarze rewitalizacji, a wsparcie projektu w ramach inicjatywy CRiT wzmocni rangę procesu rewitalizacji Miasta.

Oprócz głównej działalności kulturalnej, Opera - ze względu na położenie w centrum Miasta – wzmacnia potencjał kreowania przestrzeni spędzania wolnego czasu oraz włączenia społecznego i integracji mieszkańców, co przyczyni się także do transformacji regionu z wykorzystaniem sektora kultury, w tym wykorzystaniu potencjału instytucji z punktu widzenia zaspokajania potrzeb społecznych związanych z tworzeniem szerokiej oferty usług spędzania wolnego czasu zarówno w zakresie rekreacyjnym, kulturowym oraz edukacyjnym.

Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[7778]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[79] lub porozumienia[80]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje.

Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy.
Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

[77] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.
[78] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.
[79] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.
[80] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

II.5.4 Ochrona różnorodności biologicznej

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 5.4	Ochrona różnorodności biologicznej
	Poddziałanie 5.4.1	5.4.1 Ochrona różnorodności biologicznej - ZIT
	Poddziałanie 5.4.2	5.4.2 Ochrona różnorodności biologicznej – OSI
	Poddziałanie 5.4.3	5.4.3 Ochrona różnorodności biologicznej – tryb pozakonkursowy
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 5.4.1	Wzmocnione mechanizmy ochrony różnorodności biologicznej w regionie
	Poddziałanie 5.4.2	
	Poddziałanie 5.4.3	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 5.4.1	• Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych • Powierzchnia obszarów/ siedlisk, dla których zatrzymano proces utraty bioróżnorodności biologicznej lub odtworzono i wzbogacono zasoby przyrody
	Poddziałanie 5.4.2	
	Poddziałanie 5.4.3	
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 5.4.1	1. Liczba wspartych form ochrony przyrody (obligatoryjny) 2. Łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów (obligatoryjny) 3. Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem (obligatoryjny) 4. Liczba siedlisk/zbiorowisk roślinnych objętych projektem 5. Liczba zakupionego sprzętu/wyposażenia 6. Długość utworzonych szlaków turystycznych 7. Długość odnowionych szlaków turystycznych 8. Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych 9. Liczba przeprowadzonych kampanii reklamowych promujących walory turystyczne 10. Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z edukacją ekologiczną 11. Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach
	Poddziałanie 5.4.2	
	Poddziałanie 5.4.3	

		należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne 12. Powierzchnia siedlisk wspieranych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony (obligatoryjny)
5. Typy projektów	Poddziałanie 5.4.1 Poddziałanie 5.4.2 Poddziałanie 5.4.3	1. Kompleksowe projekty z zakresu ochrony, poprawy i odtwarzania stanu siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków. 2. Zwalczanie rozprzestrzeniania się i eliminowanie obcych gatunków inwazyjnych. 3. Budowa, modernizacja i doposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej lub ochrony różnorodności biologicznej. 4. Ochrona przyrody poprzez zmniejszenie presji ruchu turystycznego za pomocą budowy infrastruktury użytku publicznego.
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 5.4.1 Poddziałanie 5.4.2 Poddziałanie 5.4.3	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Związek Metropolitalny; 3. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; 4. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej); 5. Organizacje pozarządowe 6. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; 7. Parki krajobrazowe.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 5.4.1 Poddziałanie 5.4.2 Poddziałanie 5.4.3	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 5.4.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 5.4.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.4.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.4.1	Nie dotyczy

9. Instytucja wdrażająca	Poddziałanie 5.4.2	
	Poddziałanie 5.4.3	
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 5.4	34 983 095
	Poddziałanie 5.4.1	2 125 595
	Poddziałanie 5.4.2	637 500
	Poddziałanie 5.4.3	32 220 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 5.4.1	• Strategia ZIT • Kontrakt Terytorialny dla Województwa Śląskiego • Projekty realizowane w OP V w ramach Poddziałania 5.4.2 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
	Poddziałanie 5.4.2	
	Poddziałanie 5.4.3	
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 5.4.1	Zintegrowane inwestycje terytorialne
	Poddziałanie 5.4.2	Obszary Strategicznej Interwencji
	Poddziałanie 5.4.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 5.4.1	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach; Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 5.4.2	**Tryb pozakonkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego
	Poddziałanie 5.4.3	**Tryb pozakonkursowy**

		Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Poddziałanie 5.4.1 Poddziałanie 5.4.2 Poddziałanie 5.4.3	Ochrona in-situ i ex-situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody (w tym na obszarach Natura 2000 znajdujących się na terenie parków krajobrazowych lub rezerwatów przyrody). Brak możliwości wsparcia dla działań realizowanych na obszarze parków narodowych. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji Dodatkowe limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie konkursu/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.[81]
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Poddziałanie 5.4.1 Poddziałanie 5.4.2 Poddziałanie 5.4.3	Zgodnie z zasadami określonymi w art. 98 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Szczegółowy zakres stosowania cross-financingu opisany jest w ogłoszeniu o naborze/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 5.4.1 Poddziałanie 5.4.2 Poddziałanie 5.4.3	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Poddziałanie 5.4.1 Poddziałanie 5.4.2 Poddziałanie 5.4.3	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 5.4.1 Poddziałanie 5.4.2 Poddziałanie 5.4.3	W ramach Działania 5.4 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 5.4 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy,	Poddziałanie 5.4.1 Poddziałanie 5.4.2	Pomoc publiczna, w przypadku jej wystąpienia w danym projekcie, udzielana będzie na podstawie

[81] Obowiązek udokumentowania nieprzekraczania limitów i ograniczeń na każdym etapie realizacji projektu spoczywa na wnioskodawcy/beneficjencie.

unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 5.4.3	właściwych przepisów prawa krajowego i unijnego, w szczególności: Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w stosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [Dz. Urz. UE L 187/1 z 26.06.2014]; ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis [Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r.]; Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu/wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Poddziałanie 5.4.1 Poddziałanie 5.4.2 Poddziałanie 5.4.3	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Poddziałanie 5.4.1 Poddziałanie 5.4.2 Poddziałanie 5.4.3	95%, w tym 10% z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: 1) są projektami rewitalizacyjnymi, 2) nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą 3) nie są objęte pomocą de minimis 4) nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 W pozostałych przypadkach 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako	Poddziałanie 5.4.1	15%
	Poddziałanie 5.4.2	5%

% wydatków kwalifikowalnych		15% (w przypadku projektów nie otrzymujących współfinansowania z budżetu państwa) W pozostałych przypadkach poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
	Poddziałanie 5.4.3	15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Poddziałanie 5.4.1	IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o naborze / wezwania do złożenia wniosku o dofinansowanie.
	Poddziałanie 5.4.2	
	Poddziałanie 5.4.3	
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Poddziałanie 5.4.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania w ramach działania 5.4 nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu / wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
	Poddziałanie 5.4.2	
	Poddziałanie 5.4.3	
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Poddziałanie 5.4.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.4.2	
	Poddziałanie 5.4.3	
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Poddziałanie 5.4.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.4.2	
	Poddziałanie 5.4.3	
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Poddziałanie 5.4.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.4.2	
	Poddziałanie 5.4.3	
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Poddziałanie 5.4.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 5.4.2	
	Poddziałanie 5.4.3	

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia
Zakres planowanej interwencji przewiduje wsparcie dla projektów dotyczących ochrony zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, a także projektów służących ochronie różnorodności biologicznej, w tym przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest też zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione. W ramach **1. przykładowego rodzaju projektu** wsparcie uzyskają projekty związane z czynną ochroną siedlisk przyrodniczych oraz gatunków rodzimych stanowiących zasoby przyrodnicze województwa śląskiego. W ramach **2. przykładowego rodzaju projektu** wsparcie uzyskają projekty polegające na działaniach fizycznych, chemicznych i/lub biologicznych, umożliwiających wyeliminowanie, kontrolę lub odizolowanie populacji gatunków inwazyjnych na terenie obszarów cennych przyrodniczo. Zwalczaniu gatunków inwazyjnych powinny towarzyszyć działania na rzecz rewitalizacji ekosystemów zdegradowanych lub uszkodzonych przez inwazyjne gatunki obce. W ramach **3. przykładowego rodzaju projektu** wsparcie uzyskają ośrodki prowadzące statutową działalność w zakresie edukacji ekologicznej lub ochrony różnorodności biologicznej, która związana jest z gatunkami rodzimymi stanowiącymi zasoby przyrodnicze województwa śląskiego. W ramach **4. przykładowego rodzaju projektu** wsparcie uzyskają projekty związane z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo i tym samym służące wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione. W ramach **wszystkich typów projektów** Beneficjent zobowiązany jest do prowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnych. Działaniami ochronnymi in-situ oraz/lub ex-situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych mogą być objęte formy ochrony przyrody w rozumieniu art.6 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (za wyjątkiem parków narodowych), a także obszary uznane za cenne przyrodniczo. W ramach obszarów strategicznej interwencji (OSI), wsparciem zostanie objęte miasto Bytom z uwagi na koncentrację negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych. Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[8283]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[84] lub porozumienia[85]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje. Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów

[82] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

[83] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.

[84] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

[85] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy.

Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

II.5.5 Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 5.5	Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 5.5	Lepsze wyposażenie służb ratowniczych
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 5.5	Liczba miast, w których podjęto działania związane z zabezpieczeniem przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 5.5	Liczba zakupionego sprzętu/wyposażenia
		Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof
		Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (obligatoryjny)
		Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przed pożarami lasów (obligatoryjny)
		Liczba jednostek służb ratowniczych doposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof (obligatoryjny)
5. Typy projektów	Działanie 5.5	1. Wyposażenie jednostek ochotniczej straży pożarnej w sprzęt niezbędny do przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych
6. Typ beneficjenta	Działanie 5.5	• Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • Organizacje pozarządowe; • Związek Metropolitalny.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 5.5	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 5.5	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 5.5	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 5.5	4 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/	Działanie 5.5	Nie dotyczy

poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO		
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 5.5	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 5.5	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 5.5	Realizacja projektów dotyczy OSP funkcjonujących w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego lub wiąże się ze spełnieniem warunków umożliwiających włączenie OSP do KSRG. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji. Dodatkowe limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie konkursu.[86]
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 5.5	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 5.5	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 5.5	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 5.5	W ramach Działania 5.5 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 5.5 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj	Działanie 5.5	Nie dotyczy

[86] Obowiązek udokumentowania nieprzekraczania limitów i ograniczeń na każdym etapie realizacji projektu spoczywa na wnioskodawcy/beneficjencie.

i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)		
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 5.5	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 5.5	85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 5.5	15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 5.5	IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o naborze.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 5.5	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania w ramach działania 5.5 nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 5.5	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 5.5	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych	Działanie 5.5	Nie dotyczy

oraz najważniejsze warunki przyznawania		
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 5.5	Nie dotyczy

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia
Zakres planowanej interwencji przewiduje wsparcie przedsięwzięć polegających na dofinansowaniu wyposażenia jednostek ochotniczej staży pożarnej w sprzęt niezbędny do przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych, czego następstwem będzie gotowość oraz wzmocnienie potencjału służb ratowniczych do niesienia pomocy poszkodowanym w wyniku wystąpienia niekorzystnych zjawisk. Ponadto, wzrośnie w regionie skuteczność ograniczania skutków klęsk żywiołowych. W ramach **1. przykładowego rodzaju projektu** planowane jest wsparcie w postaci wyposażenia ochotniczych straży pożarnych w sprzęt niezbędny do prowadzenia akcji ratowniczych związanych z wystąpieniem niekorzystnych zdarzeń związanych z klimatem, np. erozją, pożarami, powodziami, burzami, suszami. Nie jest możliwe dofinansowanie inwestycji polegających na budowie/przebudowie/remoncie siedzib. jednostek ochotniczej straży pożarnej. Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[87][88]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[89] lub porozumienia[90]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje. Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy. Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

[87] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

[88] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.

[89] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

[90] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

II.6 Oś Priorytetowa VI Transport

Wsparcie zostanie przeznaczone na inwestycje z zakresu: budowy i przebudowy dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych a także rehabilitacji i modernizacji linii kolejowych. Dodatkowo, wsparte zostaną inwestycje polegające na zakupie taboru kolejowego.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

VI TRANSPORT

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

- lepsza dostępność głównych szlaków drogowych województwa;
- lepsze warunki wykonywania regionalnych przewozów pasażerskich

3.	Charakter Osi	Nie dotyczy	
4.	Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFRR	465 925 000
5.	Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Śląskiego	

II.6.1 Drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 6.1	Drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 6.1	Lepsza dostępność głównych szlaków drogowych województwa
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 6.1	Oszczędność czasu w przewozach pasażerskich Oszczędność czasu w przewozach towarowych
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 6.1	Długość wybudowanych dróg wojewódzkich (obligatoryjny) Długość przebudowanych dróg wojewódzkich (obligatoryjny) Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych Długość ciągów transportowych , na których zainstalowano inteligentne systemy transportowe Liczba wybudowanych obwodnic Długość wybudowanych dróg powiatowych Długość przebudowanych dróg powiatowych Długość wybudowanych dróg gminnych Długość przebudowanych dróg gminnych
5. Typy projektów	Działanie 6.1	1. Budowa i przebudowa dróg wojewódzkich. 2. Budowa i przebudowa dróg powiatowych i gminnych.
6. Typ beneficjenta	Działanie 6.1	Jednostki Samorządu Terytorialnego
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 6.1	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 6.1	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 6.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 6.1	353 925 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 6.1	• Kontrakt Terytorialny dla Województwa Śląskiego; • Plan transportowy w rozumieniu art. 19 Rozporządzenia ogólnego.
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 6.1	Nie dotyczy

13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 6.1	**Tryb konkursowy** O dofinansowanie ubiegać się mogą tylko projekty wynikające z Regionalnego Planu Transportowego. Funkcję Regionalnego Planu Transportowego spełnia Strategia Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego wraz z dokumentem wdrożeniowym - Planem rozbudowy dróg wojewódzkich w województwie śląskim (nie dotyczy 2 typu projektu - Budowa i przebudowa dróg powiatowych i gminnych). Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków – Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 6.1	Limity i ograniczenia w zakresie 2. typu projektów Budowa i przebudowa dróg powiatowych i gminnych: – ograniczenie terytorialne: inwestycje realizowane tylko na terenie powiatów ziemskich (lubliniecki, tarnogórski, gliwicki, będziński, zawierciański, mikołowski, pszczyński, bieruńsko-lędziński, bielski, cieszyński, żywiecki, częstochowski, kłobucki, myszkowski, raciborski, rybnicki, wodzisławski) – Brak wsparcia bieżących remontów i konserwacji, tj. działań przywracających infrastrukturę do pierwotnego stanu Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji. Pozostałe limity i ograniczenia w realizacji Projektów zostały określone w pkt. 29 oraz mogą zostać określone w Regulaminie konkursu.[91]
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 6.1	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako %	Działanie 6.1	Nie dotyczy

[91] Obowiązek udokumentowania nieprzekraczania limitów i ograniczeń na każdym etapie realizacji projektu spoczywa na wnioskodawcy/beneficjencie.

wydatków kwalifikowalnych		
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 6.1	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 6.1	W ramach Działania 6.1 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 6.1 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 6.1	Nie dotyczy
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 6.1	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 6.1	85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 6.1	15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 6.1	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 6.1	Nie dotyczy

25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 6.1	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 6.1	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 6.1	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 6.1	Nie dotyczy

29. Opis działania i informacje dodatkowe

W ramach priorytetu inwestycyjnego wsparcie uzyskają inwestycje z zakresu budowy i przebudowy kluczowej infrastruktury drogowej regionu. Będą to projekty polegające na budowie nowych odcinków dróg, w mniejszym zaś stopniu przebudowie dróg istniejących, prowadzącej do wzrostu ich nośności. W szczególności, wsparcie uzyskają inwestycje poprawiające dostępność do dróg znajdujących się w sieci TEN-T. Wsparcie skoncentrowane zostanie na drogach wojewódzkich, które łączą sieci lokalne z drogami krajowymi, ekspresowymi i autostradami. Przewiduje się również wsparcie dróg powiatowych i gminnych.

W związku ze zobowiązaniem IZ RPO WSL do osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników wskazanych w ramach wykonania, preferencyjnie traktowane będą projekty dotyczące budowy nowych dróg. W związku z zapisami RPO WSL na ten typ projektów wydatkowana musi zostać kwota nie mniejsza niż 237 000 000 EUR.

Mając na uwadze, iż przyrost infrastruktury drogowej ma małe szanse nadążyć za przyrostem natężenia ruchu drogowego, w ramach Działania dopuszcza się inwestycje łączące rozbudowę infrastruktury drogowej z wdrażaniem rozwiązań ITS, co pozwoli na efektywne wykorzystanie potencjału infrastrukturalnego województwa.

W ramach Działania kwalifikują się do wsparcia drogi wojewódzkie, spełniające łącznie następujące kryteria

- nacisk na oś: 115 kN (nośność po zakończeniu realizacji inwestycji),
- położenie w ramach jednolitego ciągu drogowego.[92]

W ramach Działania kwalifikują się do wsparcia drogi powiatowe i gminne, spełniające warunki określone w *dokumencie „Drogi wojewódzkie i lokalne w ramach CT7. Postanowienia Umowy Partnerstwa. Wspólna Interpretacja”,* tj. zapewnią bezpośrednie połączenie z:

- Siecią TEN-T
- Przejściami granicznymi,
- portami lotniczymi, morskimi,
- terminalami towarowymi,

[92] Definicja jednolitego ciągu drogowego znajduje się w słowniku terminologicznym.

- centrami lub platformami logistycznymi, istniejącymi terenami inwestycyjnymi (tereny które powstały w ramach PI 3a w obecnej perspektywie, objęte zostały analogicznym wsparciem w perspektywie 2007-2013, lub które powstały z innych środków i funkcjonują jako tereny inwestycyjne),
- lub nowymi terenami inwestycyjnymi (tereny inwestycyjne planowane do wsparcia w ramach CT3, poddziałanie 3.1.1, 3.1.2). W przypadku niezrealizowania projektu w ramach CT3 wsparcie uzyskane w ramach ww. typu projektu będzie musiało zostać zwrócone.

Jako istniejące tereny inwestycyjne traktowane będą tereny zewidencjonowane w wykazach:

a. Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie katowickiej specjalnej strefy ekonomicznej (mapa większości terenów inwestycyjnych: https://mapa.ksse.com.pl/)
b. bazie Inwest–in Silesia na stronie Internetowej www.inwest-in-silesia.pl.

oraz spełniające co najmniej jeden z poniższych warunków:

a. przynajmniej częściowe uzbrojenie terenu w media – tj.
   - doprowadzenie wodociągu co najmniej do działki sąsiadującej z terenami przeznaczonymi dla inwestorów i potwierdzenie ze strony operatora sieci, iż podłączenie działek inwestycyjnych jest możliwe z tego punktu,
   lub
   - doprowadzenie kanalizacji sanitarnej co najmniej do działki sąsiadującej z terenami przeznaczonymi dla inwestorów i potwierdzenie ze strony operatora sieci, iż podłączenie działek inwestycyjnych jest możliwe z tego punktu, jeżeli dokumenty planistyczne gminy przewidują odbiór ścieków poprzez sieć kanalizacji sanitarnej,
   lub
   - doprowadzenie sieci energetycznej co najmniej do działki sąsiadującej z terenami inwestycyjnymi i dysponowanie potwierdzeniem ze strony operatora sieci energetycznej, iż z tego punktu nastąpi dalsza rozbudowa sieci na teren inwestycyjny.
   Lub
b. potwierdzenie, że teren nie potrzebuje dalszych prac związanych z: niwelacją i oczyszczeniem gleby z zanieczyszczeń bądź innych elementów uniemożliwiających prowadzenie inwestycji (takich jak np. niewypały na terenach powojskowych).
   Lub
c. udokumentowanie, że teren jest dostępny dla inwestorów, poprzez przedstawienie opublikowanej oferty zbycia/dzierżawy/najmu terenu, zawartej z inwestorem umowy zbycia/dzierżawy/najmu, listu intencyjnego etc.

Za elementy projektu, o ile jest to uzasadnione, uznaje się także: ekrany dźwiękochłonne, zatoki przystankowe komunikacji publicznej, obiekty inżynierskie/ poprawiające bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego zlokalizowane w ramach dróg wojewódzkich, torowisko tramwajowe wbudowane w jezdnię, wydzielone pasy ruchu dla komunikacji publicznej oraz tworzenie obszarowych systemów sterowania ruchem drogowym.

Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[9394]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle

[93] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

[94] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.

obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[95] lub porozumienia[96]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje.

Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy.

Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

[95] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

[96] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

II.6.2 Transport kolejowy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 6.2	Transport kolejowy
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 6.2	Lepsze warunki wykonywania regionalnych przewozów pasażerskich.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 6.2	Liczba przewozów pasażerskich na przebudowanych lub zmodernizowanych liniach kolejowych.
		Liczba wspartych projektów w fazie przygotowawczej
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 6.2	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (obligatoryjny)
		Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych
		Liczba zakupionych jednostek taboru kolejowego (obligatoryjny)
		Pojemność zakupionych jednostek taboru kolejowego
		Liczba wybudowanej, rozbudowanej, modernizowanej infrastruktury do obsługi i serwisowania
		Liczba dokumentacji w ramach kolejowych projektów przygotowawczych
5. Typy projektów	Działanie 6.2	1. Zakup taboru kolejowego. 2. Modernizacja i rehabilitacja linii kolejowych. 3. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury niezbędnej do obsługi i serwisowania taboru. 4. Przygotowanie dokumentacji przedprojektowej i projektowej dla budowy i przebudowy liniowej infrastruktury kolejowej.
6. Typ beneficjenta	Działanie 6.2	1. Jednostki Samorządu Terytorialnego 2. PKP PLK S.A. 3. Związek Metropolitalny. 4. Podmioty, w których większość udziałów posiada jednostka samorządu terytorialnego lub związek JST, świadczące usługi w zakresie publicznego transportu kolejowego.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 6.2	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 6.2	Nie dotyczy

9. Instytucja wdrażająca	Działanie 6.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 6.2	112 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 6.2	• Kontrakt Terytorialny dla Województwa Śląskiego
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 6.2	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 6.2	**Tryb konkursowy** O dofinansowanie ubiegać się mogą tylko projekty wskazane w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Śląskiego. Dodatkowo, realizowane mogą być tylko projekty znajdujące sią na liście w Regionalnym Planie Transportowym. Funkcję Regionalnego Planu Transportowego spełnia Strategia Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego wraz z dokumentem wdrożeniowym - Planem rozwoju kolei w województwie śląskim. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protest: Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 6.2	O dofinansowanie ubiegać się mogą tylko projekty wskazane w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Śląskiego oraz wynikające z Planu rozwoju kolei w województwie śląskim – Dokumencie wdrożeniowym do Strategii Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 6.2	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 6.2	Nie dotyczy

17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 6.2	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 6.2	W ramach 6.2 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 6.2 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 6.2	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności: a) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020; b) Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70. Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 6.2	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 6.2	85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. Ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa zostanie określone na etapie ogłoszenia o konkursie.

22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 6.2	15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 6.2	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 6.2	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 6.2	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 6.2	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 6.2	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 6.2	Nie dotyczy

29. Opis działania i dodatkowe wyjaśnienia
Poprawa dostępności i jakości liniowej infrastruktury kolejowej zostanie osiągnięta dzięki wsparciu inwestycji polegających na rehabilitacji[97], rewitalizacji i modernizacji linii kolejowych. Projekty te dotyczyć będą linii o znaczeniu regionalnym i stanowić będą uzupełnienie interwencji krajowej, koncentrującej się na liniach o znaczeniu ponadregionalnym. Ponadto wsparcie będą mogły uzyskać działania na rzecz przygotowania inwestycji poprzez dofinansowanie w ramach projektów przygotowawczych dokumentacji przedprojektowej i projektowej kolejowej infrastruktury technicznej. Uzupełnieniem tych działań będą inwestycje w zakresie zakupu taboru kolejowego. Możliwa także będzie realizacja inwestycji z zakresu budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury niezbędnej do obsługi i serwisowania taboru. Inwestycje te nie będą obejmować wydatków związanych z bieżącym utrzymaniem i remontami infrastruktury i taboru.

[97] Zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu 1315/2013, rehabilitacja to proces prowadzący do osiągnięcia przez istniejącą infrastrukturę transportową pierwotnych parametrów konstrukcyjnych połączony z długoterminową poprawą jakości tej infrastruktury w porównaniu ze stanem obecnym zgodnie z wymogami i przepisami ustanowionymi niniejszym rozporządzeniem.

W ramach 4 typu projektu wsparciem objęte zostanie przygotowanie dokumentacji przedprojektowej niezbędnej do wnioskowania i realizacji projektów (m.in. studium wykonalności, dokumentacja w zakresie oceny oddziaływania na środowisko, dokumentacja projektowa, dokumentacja techniczna, mapy lub szkice sytuujące projekt). Współfinansowana będzie mogła być tylko dokumentacja dla projektów wynikających z Planu rozwoju kolei w województwie śląskim – Dokument wdrożeniowy do Strategii Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego[98]

Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[99][100]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[101] lub porozumienia[102]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje.

Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy.

Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

[98] Dokumentacja, która zostanie opracowana w ramach projektu jest niezbędna i będzie wystarczająca do przeprowadzenia procesu wyboru wykonawcy zadań inwestycyjnych w ramach odnośnego projektu infrastrukturalnego.

[99] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

[100] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.

[101] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

[102] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

II.7 Oś Priorytetowa VII Regionalny rynek pracy

Przyjęte w osi priorytetowej kierunki i zakresy interwencji są zgodne z przyjętymi celami na poziomie krajowym, wyznaczonymi w *Umowie Partnerstwa* oraz odnoszą się do celów *Strategii Europa 2020*, w szczególności poprzez podejmowanie przedsięwzięć dotyczących zdobywania i podnoszenia kwalifikacji zgodnie z potrzebami regionalnego rynku pracy oraz przedsięwzięć dotyczących rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia, mających na celu wspomagać wzrost zatrudnienia w regionie.

Celem interwencji w ramach przedmiotowej osi jest przede wszystkim wzrost poziomu zatrudnienia, poprzez efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego w tworzeniu wysokiej jakości miejsc pracy.

Zmiany zachodzące obecnie na rynku pracy o charakterze strukturalnym, wynikające m.in. z czynników demograficznych, strukturalnych i ekonomicznych, warunkują konieczność podjęcia efektywnych działań na rzecz podniesienia aktywności mieszkańców, obejmujących aktywizację zawodową osób pozostających bez zatrudnienia, w tym osób biernych zawodowo. Wyzwaniem dla polityki rozwoju jest wyrównywanie szans w zakresie dostępu do rynku pracy i awansu zawodowego, w tym: wyrównanie szans kobiet w zakresie dostępu do awansu zawodowego, znoszenie barier utrudniających osobom niepełnosprawnym znalezienie zatrudnienia oraz ułatwienie powrotu na rynek pracy osobom długotrwale bezrobotnym.

Aktywizacja zawodowa jest najważniejszym celem polityki zatrudnieniowej. Bezrobocie to nie tylko główny problem śląskiego rynku pracy, ale także poważna bariera rozwoju całego województwa.

Rozwój przedsiębiorczości jest jedną z najefektywniejszych form walki z bezrobociem oraz podnoszenia poziomu aktywności, przy jednoczesnym pobudzaniu rozwoju społeczno-ekonomicznego regionu. Istnieje zatem potrzeba wspierania powstawania nowych firm.

Sytuacja społeczno-ekonomiczna województwa oraz kraju wymusza konieczność kontynuowania działań, podjętych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na rzecz osób bezrobotnych i biernych zawodowo.

Działania realizowane w ramach osi priorytetowej cechować będzie spójność społeczna. Służyć temu mają działania w zakresie równego dostępu do wsparcia kobiet i mężczyzn, ale również zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych we wsparciu. Wsparcie aktywizacyjne skierowane zostanie do osób w wieku 30 lat i więcej (od dnia 30 urodzin), zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.*.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

VII REGIONALNY RYNEK PRACY

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

- wzrost aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia;
- rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

3. Charakter Osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	216 099 455
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Śląskiego	

II.7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

<table>
<tr><th colspan="3">OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ</th></tr>
<tr><td rowspan="5">1. Nazwa działania/ poddziałania</td><td>Działanie 7.1</td><td>Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.1.1</td><td>Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – ZIT</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.1.2</td><td>Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – RIT</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.1.3</td><td>Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia – konkurs</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.1.4</td><td>Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - projekty pozakonkursowe EURES</td></tr>
<tr><td rowspan="5">2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania</td><td>Działanie 7.1</td><td rowspan="5">Wzrost aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia i/lub poprawa sytuacji zawodowej osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, pracujących w ramach umów cywilno-prawnych, ubogich pracujących oraz imigrantów, reemigrantów, osób odchodzących z rolnictwa.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.1.1</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.1.2</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.1.3</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.1.4</td></tr>
<tr><td rowspan="4">3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego</td><td>Działanie 7.1</td><td rowspan="3">1. Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu (obligatoryjny)
2. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (obligatoryjny)</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.1.1</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.1.2</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.1.3</td><td>Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (obligatoryjny)</td></tr>
<tr><td rowspan="4">4. Lista wskaźników produktu</td><td>Działanie 7.1</td><td rowspan="4">1. Liczba osób bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (obligatoryjny)
2. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (obligatoryjny)
3. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (obligatoryjny)
4. Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie (obligatoryjny)
5. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie (obligatoryjny)
6. Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie (obligatoryjny)
7. Liczba osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy objętych wsparciem w programie</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.1.1</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.1.2</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.1.3</td></tr>
</table>

	Poddziałanie 7.1.4	Liczba osób bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (obligatoryjny)
5. Typy projektów	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1 Poddziałanie 7.1.2 Poddziałanie 7.1.3	**1. [103]Instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne)[104]:** a. identyfikacja potrzeb oraz diagnozowanie możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego, w tym identyfikacja stopnia oddalenia od rynku pracy; b. kompleksowe i indywidualne pośrednictwo pracy w zakresie wyboru zawodu zgodnego z kwalifikacjami i kompetencjami wspieranej osoby lub poradnictwo zawodowe w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kompetencji i kwalifikacji zawodowych. **2. Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji, w tym m.in.:** a. nabywanie, podwyższanie lub dostosowywanie kompetencji i kwalifikacji, niezbędnych na rynku pracy w kontekście zidentyfikowanych potrzeb osoby, której udzielane jest wsparcie, m.in. poprzez wysokiej jakości szkolenia. **3. Instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców jak i przedsiębiorców, w tym m.in.:** a. nabywanie lub uzupełnianie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, m.in. poprzez staże i praktyki, spełniające standardy wskazane w Europejskich Ramach Jakości Praktyk i Staży oraz w Polskich Ramach Jakości Staży i Praktyk; b. wsparcie zatrudnienia u przedsiębiorcy lub innego pracodawcy, stanowiące zachętę do zatrudnienia, m.in. poprzez pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia dla osób, u których zidentyfikowano adekwatność tej formy

[103] Wskazana numeracja dotyczy typów operacji, natomiast poszczególne punktory literowe stanowią „elementy pomocy" w ramach typów operacji

[104] Wsparcie indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej osób ma opierać się na co najmniej trzech elementach indywidualnej i kompleksowej pomocy (dwa z nich wskazane jako obligatoryjne, trzeci i kolejne – fakultatywne – wybierane w zależności od potrzeb i możliwości osób, którym udzielane jest wsparcie).

		wsparcia, refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska. 4. **Działania EURES związane z bezpośrednim świadczeniem usług:** a. pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES obejmujące działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz inne usługi świadczone w ramach tej sieci, określone w przepisach Unii Europejskiej.
	Poddziałanie 7.1.4	**1. Działania EURES związane z bezpośrednim świadczeniem usług dla osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i pracodawców m.in.:** a usługi EURES określone w przepisach krajowych oraz Unii Europejskiej dla osób bezrobotnych i/lub nieaktywnych zawodowo (w tym pośrednictwo pracy, publikacje dot. upowszechniania ofert zatrudnienia w mediach, poradnictwo zawodowe, wsparcie w zakresie tłumaczenia dokumentów aplikacyjnych i certyfikatów potwierdzających posiadane przez kandydata kwalifikacje, szkolenia językowe, warsztaty lub/i rozmowy indywidualne nt. warunków życia i pracy w wybranym kraju, ryczałt na przejazd oraz zakwaterowanie w związku z podjęciem pracy za granicą); b usługi EURES określone w przepisach krajowych oraz Unii Europejskiej dla polskich pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem kandydata z innego państwa UE/EOG; c usługi EURES określone w przepisach krajowych oraz Unii Europejskiej dla pracodawców z UE/EOG oraz osób poszukujących pracy (w tym organizacja spotkań rekrutacyjnych, wydarzeń rekrutacyjnych, targów pracy).
6. Typ beneficjenta	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	**W odniesieniu do typów operacji 1-3**: Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym: • agencje zatrudnienia; • instytucje szkoleniowe; • instytucje dialogu społecznego; • instytucje partnerstwa lokalnego; • Lokalne Grupy Działania. **W odniesieniu do typu 4 operacji**:
	Poddziałanie 7.1.2	
	Poddziałanie 7.1.3	

		Wyłącznie podmioty prowadzące agencje zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 18c ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 pkt 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, po uzyskaniu akredytacji, o której mowa w art. 36 a ust. 4 pkt 2 wskazanej ustawy.
	Poddziałanie 7.1.4	Samorząd Województwa Śląskiego – Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	Osoby powyżej 30 roku życia (od dnia 30 urodzin): a) osoby bezrobotne, bierne zawodowo, zwłaszcza te znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.: – osoby w wieku 50 lat i więcej; – kobiety; – osoby z niepełnosprawnościami; – osoby długotrwale bezrobotne; – osoby o niskich kwalifikacjach. b) pozostałe grupy, zidentyfikowane w ramach RPO, tj.: – reemigranci – do tej grupy zaliczani są również repatrianci; – imigranci (w tym osoby polskiego pochodzenia); – osoby ubogie pracujące; – osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny; – osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych lub pracujący w ramach umów cywilno-prawnych, których miesięczne zarobki nie przekraczają 120% wysokości minimalnego wynagrodzenia [105]. Z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym.
	Poddziałanie 7.1.2	
	Poddziałanie 7.1.3	
	Poddziałanie 7.1.4	1. Osoby powyżej 30 roku życia (od dnia 30 urodzin): a) bezrobotne; bierne zawodowo zwłaszcza te należące co najmniej do jednej z poniższych, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy grup: – osoby w wieku 50 lat i więcej; – kobiety; – osoby z niepełnosprawnościami; – osoby długotrwale bezrobotne; – osoby o niskich kwalifikacjach. 2. Pracodawcy i przedsiębiorcy.

[105] W odniesieniu do miesiąca poprzedzającego dzień przystąpienia do projektu.

		Z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności.
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach - Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 7.1.2	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach - Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku) - Miasto Bielsko-Biała (Prezydent Miasta Bielska-Białej) - Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
	Poddziałanie 7.1.3	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach
	Poddziałanie 7.1.4	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach
9. Instytucja Wdrażająca	Działanie 7.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Regiony słabiej rozwinięte
	Działanie 7.1	52 377 355
	Poddziałanie 7.1.1	2 760 000
	Poddziałanie 7.1.2	956 500
	Poddziałanie 7.1.3	48 157 855
	Poddziałanie 7.1.4	503 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 7.1	• strategia ZIT, • strategie RIT, • Program Rewitalizacji • Projekty realizowane w OP VII w ramach Poddziałania 7.1.1, 7.1.2, 7.1.3 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

	Poddziałanie 7.1.2	Regionalne Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 7.1.3	W ramach Poddziałania zaplanowano realizację przedsięwzięć na Obszarach Strategicznej Interwencji oraz na obszarze funkcjonalnym Lokalnej Strategii Rozwoju.
	Poddziałanie 7.1.4	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę projektów oraz przyjmowanie protestów	Działanie 7.1	
	Poddziałanie 7.1.1	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach; - Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 7.1.2	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach; - Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku - Miasto Bielsko-Biała - Miasto Częstochowa Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 7.1.3	**Tryb konkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków : - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach; Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 7.1.4	**Tryb pozakonkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków : - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego.

14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 7.1	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Grupa docelowa. • Preferowane grupy docelowe na etapie rekrutacji do projektu. • Typ projektu • Okres realizacji projektu. • Lokalizacja biura projektu. • Obszar realizacji projektu. • Maksymalna wartość projektu. • Minimalny poziom kryterium efektywności zatrudnieniowej.
	Poddziałanie 7.1.1	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Projekty wynikają z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO WSL programu rewitalizacji. • Lokalizacja siedziby Projektodawcy/partnera wiodącego.
	Poddziałanie 7.1.2	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Projekty wynikają z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO WSL programu rewitalizacji. • Lokalizacja siedziby Projektodawcy/partnera wiodącego.
	Poddziałania 7.1.3 OSI	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Projekty w ramach OSI wynikają z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO WSL programu rewitalizacji. • Obszar realizacji projektów. • Minimalna wartość projektu. • Lokalizacja siedziby Projektodawcy/partnera wiodącego.
	Poddziałanie 7.1.3 RLKS	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Projekty w ramach RLKS realizują cele i założenia danej LSR. • Obszar realizacji projektów. • Minimalna wartość projektu.

		• Lokalizacja siedziby Projektodawcy/partnera wiodącego.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 7.1	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.1	Cross-financing i środki trwałe łącznie stanowią nie więcej niż 10% wydatków projektu.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 7.1	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 7.1	Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 7.1	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu/wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie w szczególności: - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiego do pomocy de minimis; - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 7.1	85%

<table>
<tr><td>21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane Wnioskodawcy przez właściwą instytucję)</td><td>Działanie 7.1</td><td>Do 95%. Maksymalny % poziom dofinansowania określany jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.</td></tr>
<tr><td>22. Minimalny wkład własny Wnioskodawcy jako % wydatków kwalifikowalnych</td><td>Działanie 7.1</td><td>5%</td></tr>
<tr><td rowspan="2">23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Działanie 7.1
Poddziałanie 7.1.1
Poddziałanie 7.1.2</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty rozliczane za pomocą uproszczonych metod.</th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty, w których wartość dofinansowania jest większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</th></tr>
<tr><td>Minimalna wartość projektu (PLN)</td><td>100 000 PLN</td><td>Kwota dofinansowania w projekcie musi być większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wartość wkładu własnego</td></tr>
<tr><td>Maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Kwota dofinansowania w projekcie nie może przekroczyć wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</td><td>Maksymalna wartość projektu nie przekracza wysokości alokacji przewidzianej na Poddziałanie, chyba że w ramach konkursu ma zastosowanie kryterium, które stanowi inaczej</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.1.3</td><td>Minimalna wartość projektu wynosi 500 000 PLN.
Maksymalna wartość projektu zostanie wskazana w Regulaminie konkursu.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td>Poddziałanie 7.1.3 OSI

Poddziałanie 7.1.3 (dla projektów realizowanych na obszarze funkcjonalnym Lokalnej Strategii Rozwoju)</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty rozliczane za pomocą uproszczonych metod.</th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty, w których wartość dofinansowania jest większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</th></tr>
<tr><td>Minimalna wartość projektu (PLN)</td><td>100 000 PLN</td><td>Kwota dofinansowania w projekcie musi być większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wartość wkładu własnego</td></tr>
<tr><td>Maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Kwota dofinansowania w projekcie nie może przekroczyć wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</td><td>Maksymalna wartość projektu nie przekracza wysokości alokacji przewidzianej na Poddziałanie, chyba że w ramach konkursu ma zastosowanie kryterium, które stanowi inaczej</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td></td><td>Poddziałanie 7.1.4</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</td><td>Działanie 7.1</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</td><td>Działanie 7.1</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</td><td>Działanie 7.1</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</td><td>Działanie 7.1</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>28. Katalog ostatecznych odbiorców</td><td>Działanie 7.1</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
</table>

instrumentów finansowych		

29. Dodatkowe wyjaśnienia	
Działanie 7.1	Dokument regulujący sposób realizacji przedsięwzięć w ramach Działania 7.1 stanowią *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020* w zakresie zgodnym z *Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.* Szczegółowe warunki dla konkursu są wskazywane każdorazowo w Regulaminie konkursu. Definicje osób tworzących katalog grupy docelowej, wskazane zostały w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 oraz w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014 -2020 (załącznik nr 2 Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych 2014 - 2020 – EFS).* *Podejmowane w ramach Poddziałań 7.1.1, 7.1.2 przedsięwzięcia mogą stanowić* ***dopełnienie*** *kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania mogą stanowić* ***uzupełnienie przedsięwzięć*** *rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR oraz powinny wpisywać się w Strategie ZIT/RIT poszczególnych Subregionów.* *Podejmowane w ramach Poddziałania 7.1.3 (w zakresie puli dedykowanej OSI) przedsięwzięcia mogą stanowić* ***dopełnienie*** *kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania (w zakresie puli dedykowanej OSI) mogą stanowić* ***uzupełnienie przedsięwzięć*** *rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR.* Efektywność zatrudnieniowa, jako kryterium obowiązkowo występujące w projektach dotyczących aktywizacji zawodowej, mierzona będzie zgodnie ze wskazaniem w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014 -2020.* Przy pomiarze efektywności zatrudnieniowej uwzględnia się wyłącznie zatrudnienie na podstawie stosunku pracy oraz samozatrudnienie. Minimalne poziomy kryterium efektywności zatrudnieniowej są ustalane przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w *Komunikacie w sprawie wyznaczenia minimalnych poziomów kryterium efektywności zatrudnieniowej dla Regionalnych Programów Operacyjnych,* nie później niż do końca października roku poprzedzającego rok jego obowiązywania. W ramach Działania 7.1 metodologia pomiaru kryterium efektywności zatrudnieniowej odpowiada sposobowi pomiaru przedstawionemu w „Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020”.

	Proces aktywizacji zawodowej uczestnika projektu należy każdorazowo rozpocząć od rozpoznania aktualnej sytuacji społeczno-zawodowej i identyfikacji jego potrzeb. Efektem tego etapu jest Indywidualny Plan Działania (IPD) opracowany w trakcie dwustronnych ustaleń pomiędzy uczestnikiem projektu a reprezentującym beneficjenta doradcą. Oznacza to, że uczestnik powinien znać cel i zakres wsparcia oraz akceptować ustaloną dla niego ścieżkę aktywizacji zawodowej, a także być świadomym konieczności aktywnego osobistego angażowania się w realizację ustalonych celów. Opracowane IPD ma pozwolić na dopasowanie pomocy odpowiednio do sytuacji uczestnika, jego potrzeb, możliwości oraz posiadanych kompetencji. IPD może być modyfikowany w trakcie jego realizacji z powodu zmiany osobistej sytuacji uczestnika projektu bądź też zewnętrznych uwarunkowań mających wpływ na przebieg realizacji ścieżki aktywizacji zawodowej. Na każdym etapie realizacji IPD uczestnik projektu powinien mieć zapewniony dostęp do usługi pośrednictwa pracy oraz wsparcia doradcy zawodowego. Wzór IPD stanowi załącznik do Regulaminu konkursu. Wsparcie w postaci subsydiowanego zatrudnienia może być realizowane wyłącznie w projektach powiatowych urzędów pracy. Zgodnie z umową uczestnictwa w projekcie, stanowiącą załącznik do umowy o dofinansowanie projektu, beneficjent ma obowiązek wypłacenia stypendium szkoleniowego i stażowego w założonych terminach oraz uregulowania pochodnych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (w szczególności składki na ubezpieczenie społeczne stanowiące odrębną pozycję budżetową we wniosku o dofinansowanie projektu) bez względu na to, czy został rozliczony wniosek Beneficjenta o płatność i przekazane zostały środki przez Instytucję Pośredniczącą.

II.7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 7.2	Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - projekty pozakonkursowe (dla publicznych służb zatrudnienia)
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 7.2	Wzrost aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 7.2	1. Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu (obligatoryjny); 2. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (obligatoryjny); 3. Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej (obligatoryjny).
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 7.2	1. Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (obligatoryjny); 2. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (obligatoryjny); 3. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (obligatoryjny); 4. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie (obligatoryjny); 5. Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie (obligatoryjny); 6. Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie (obligatoryjny).
5. Typy projektów	Działanie 7.2	Instrumenty i usługi wskazane w Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy realizowane przez powiatowe urzędy pracy.[106]

[106] W ramach projektów PUP mogą być finansowane usługi i instrumenty rynku pracy określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych. – zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020*

6. Typ beneficjenta	Działanie 7.2	Powiatowe Urzędy Pracy z terenu województwa śląskiego
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 7.2	Osoby bezrobotne powyżej 30 roku życia (od dnia 30 urodzin) w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 z późn. zm.), zwłaszcza te znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.: – osoby w wieku 50 lat i więcej; – kobiety; – osoby z niepełnosprawnościami; – osoby długotrwale bezrobotne; – osoby o niskich kwalifikacjach – a także należące do pozostałych grup określonych w „Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020”.
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 7.2	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 7.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Regiony słabiej rozwinięte
	Działanie 7.2	111 597 188 EUR
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 7.2	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 7.2	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę projektów oraz przyjmowanie protestów	Działanie 7.2	**Tryb pozakonkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków – Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 7.2	Projekty Powiatowych Urzędów Pracy są realizowane i finansowane w ramach RPO WSL 2014-2020 zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz odpowiednimi rozporządzeniami wykonawczymi do tej ustawy.

15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 7.2	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.2	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 7.2	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 7.2	Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 7.2	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną wskazane w wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie w szczególności: - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiego do pomocy de minimis; - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; - Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14.07.2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej; - Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24.06.2014r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE	Działanie 7.2	85 %

wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu		
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 7.2	100% (projekty prefinansowane w całości ze środków Funduszu Pracy przeznaczonych w roku budżetowym na realizację przez samorządy powiatowe programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej)
22. Minimalny wkład własny beneficjentowi jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.2	Brak możliwości wnoszenia wkładu własnego zgodnie z zapisami *Wytycznych* w zakresie *realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.*
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 7.2	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 7.2	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 7.2	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 7.2	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 7.2	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców	Działanie 7.2	Nie dotyczy

instrumentów finansowych		

29. Dodatkowe wyjaśnienia	
Działanie 7.2	Pozostałe warunki i procedury realizacji projektów powiatowych urzędów pracy w ramach Działania zostały uregulowane w *Wytycznych w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020* oraz w wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie. W zakresie nieuregulowanym w ww. *Wytycznych,* przy przygotowywaniu projektów PUP, w szczególności budżetu projektu PUP, stosuje się Wytyczne *w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.* Wskazane w grupie docelowej osoby z niepełnosprawnościami należy definiować zgodnie z definicją zawartą w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.* Efektywność zatrudnieniowa, jako kryterium obowiązkowo występujące w projektach dotyczących aktywizacji zawodowej, mierzona będzie zgodnie ze wskazaniem w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014 -2020.* Przy pomiarze efektywności zatrudnieniowej uwzględnia się wyłącznie zatrudnienie na podstawie stosunku pracy oraz samozatrudnienienia. Minimalne poziomy kryterium efektywności zatrudnieniowej są ustalane przez MR w *Komunikacie w sprawie wyznaczenia minimalnych poziomów kryterium efektywności zatrudnieniowej dla Regionalnych Programów Operacyjnych,* nie później niż do końca października roku poprzedzającego rok jego obowiązywania. W ramach Działania 7.2 metodologia pomiaru kryterium efektywności zatrudnieniowej odpowiada sposobowi pomiaru przedstawionemu w „Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020".

II.7.3 Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 7.3	Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej
	Poddziałanie 7.3.1	Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – ZIT
	Poddziałanie 7.3.2	Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – RIT
	Poddziałanie 7.3.3	Promocja samozatrudnienia – konkurs
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 7.3	Rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia
	Poddziałanie 7.3.1	
	Poddziałanie 7.3.2	
	Poddziałanie 7.3.3	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 7.3	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej (obligatoryjny)
	Poddziałanie 7.3.1	
	Poddziałanie 7.3.2	
	Poddziałanie 7.3.3	
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 7.3	1. Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie (obligatoryjny) 2. Liczba osób pracujących które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie
	Poddziałanie 7.3.1	
	Poddziałanie 7.3.2	
	Poddziałanie 7.3.3	
5. Typy projektów	Działanie 7.3	1. Bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej. 2. Wsparcie dla osób planujących rozpoczęcie działalności realizowane zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020* (obowiązujących na dzień ogłoszenia konkursu)[107] 3. Wsparcie pomostowe[108]
	Poddziałanie 7.3.1	
	Poddziałanie 7.3.2	
	Poddziałanie 7.3.3	
6. Typ beneficjenta	Działanie 7.3	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) oraz publicznych służb zatrudnienia.
	Poddziałanie 7.3.1	
	Poddziałanie 7.3.2	
	Poddziałanie 7.3.3	
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 7.3	Osoby powyżej 30 roku życia (od dnia 30 urodzin), planujące rozpocząć działalność gospodarczą
	Poddziałanie 7.3.1	
	Poddziałanie 7.3.2	

[107] Wsparcie funkcjonujące w powiązaniu z typem operacji nr 1.
[108] Wsparcie funkcjonujące w powiązaniu z typem operacji nr 1

	Poddziałanie 7.3.3	a) osoby bezrobotne, bierne zawodowo, zwłaszcza te, znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.: – osoby w wieku 50 lat i więcej; – kobiety; – osoby z niepełnosprawnościami; – osoby długotrwale bezrobotne; – osoby o niskich kwalifikacjach. b) pozostałe grupy, zidentyfikowane w ramach RPO, tj.: – reemigranci – do tej grupy zaliczani są również repatrianci; – imigranci (w tym osoby polskiego pochodzenia); – osoby ubogie pracujące; – osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny; – osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych lub pracujący w ramach umów cywilno-prawnych, których miesięczne zarobki nie przekraczają 120% wysokości minimalnego wynagrodzenia [109]. Z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym.
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 7.3	
	Poddziałanie 7.3.1	- Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach - Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 7.3.2	- Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach - Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku) - Miasto Bielsko-Biała (Prezydent Miasta Bielska-Białej) - Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
	Poddziałanie 7.3.3	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 7.3	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Regiony słabiej rozwinięte
	Działanie 7.3	28 688 800
	Poddziałanie 7.3.1	2 575 625

[109] W odniesieniu do miesiąca poprzedzającego dzień przystąpienia do projektu.

	Poddziałanie 7.3.2	1 558 334
	Poddziałanie 7.3.3	24 554 841
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 7.3	• strategia ZIT; • strategie RIT; • Program Rewitalizacji; • Projekty realizowane w OP VII w ramach Poddziałania 7.3.1, 7.3.2, 7.3.3 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 7.3	
	Poddziałanie 7.3.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 7.3.2	Regionalne Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 7.3.3	W ramach Poddziałania zaplanowano realizację przedsięwzięć na Obszarach Strategicznej Interwencji
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę projektów oraz przyjmowanie protestów	Działanie 7.3	
	Poddziałanie 7.3.1	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach; - Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 7.3.2	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach; - Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku - Miasto Bielsko-Biała - Miasto Częstochowa Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego

	Poddziałanie 7.3.3	**Tryb konkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 7.3	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Grupa docelowa. • Preferowane grupy docelowe na etapie rekrutacji do projektu. • Okres realizacji projektu. • Obszar realizacji projektu. • Maksymalna wartość projektu.
	Poddziałanie 7.3.1	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Projekty wynikają z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO WSL programu rewitalizacji. • Lokalizacja siedziby Projektodawcy/partnera wiodącego.
	Poddziałanie 7.3.2	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Projekty wynikają z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO WSL programu rewitalizacji. • Lokalizacja siedziby Projektodawcy/partnera wiodącego.
	Poddziałanie 7.3.3 OSI	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Projekty wynikają z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO WSL programu rewitalizacji. • Obszar lokalizacji biura projektu. • Obszar realizacji projektów. • Minimalna wartość projektu. • Lokalizacja siedziby Projektodawcy/partnera wiodącego.
15. Warunki i planowany zakres	Działanie 7.3	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego

stosowania *cross-financingu* (%)		
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.3	Cross-financing i środki trwałe łącznie stanowią nie więcej niż 10% wydatków projektu.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 7.3	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 7.3	Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 7.3	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu w szczególności: - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiego do pomocy de minimis; - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 7.3	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 7.3	Co do zasady maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania projektu wynosi: 95%, jednakże bez uwzględnienia wartości środków przeznaczonych na dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, które są finansowane w 100% z Budżetu Państwa, zatem ostateczny poziom dofinansowania projektu będzie uzależniony od wysokości wniesionego wkładu własnego

<table>
<tr><td>(środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjenta przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</td><td></td><td>i zostanie określony w umowie o dofinansowanie projektu.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</td><td>Działanie 7.3</td><td rowspan="4">5% wartości projektu pomniejszonej o wartość środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.3.1</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.3.2</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.3.3</td></tr>
<tr><td rowspan="4">23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Działanie 7.3</td><td></td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.3.1</td><td>Minimalna wartość projektu wynosi 500 000 PLN. Maksymalna wartość projektu zostanie wskazana w Regulaminie konkursu.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.3.2</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty rozliczane za pomocą uproszczonych metod.</th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty, w których wartość dofinansowania jest większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</th></tr>
<tr><td>Minimalna wartość projektu (PLN)</td><td>100 000 PLN</td><td>Kwota dofinansowania w projekcie musi być większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wartość wkładu własnego</td></tr>
<tr><td>Maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Kwota dofinansowania w projekcie nie może przekroczyć wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</td><td>Maksymalna wartość projektu nie przekracza wysokości alokacji przewidzianej na Poddziałanie, chyba że w ramach konkursu ma zastosowanie kryterium, które stanowi inaczej</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.3.3</td><td>Minimalna wartość projektu wynosi 2 010 000 PLN. W przypadku OSI oraz projektu, który został zarekomendowany przez Związek ZIT/RIT lub właściwy organ/y Porozumienia w sprawie realizacji ZIT/RIT w</td></tr>
</table>

		danym Subregionie minimalna wartość projektu wynosi 500 000 PLN. Maksymalna wartość projektu zostanie wskazana w Regulaminie konkursu.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 7.3 Poddziałanie 7.3.1 Poddziałanie 7.3.2 Poddziałanie 7.3.3	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 7.3 Poddziałanie 7.3.1 Poddziałanie 7.3.2 Poddziałanie 7.3.3	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 7.3 Poddziałanie 7.3.1 Poddziałanie 7.3.2 Poddziałanie 7.3.3	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 7.3 Poddziałanie 7.3.1 Poddziałanie 7.3.2 Poddziałanie 7.3.3	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 7.3 Poddziałanie 7.3.1 Poddziałanie 7.3.2 Poddziałanie 7.3.3	Nie dotyczy

29. Dodatkowe wyjaśnienia	
Działanie 7.3	Dokument regulujący sposób realizacji przedsięwzięć w ramach Działania 7.3 stanowią *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020* w zakresie zgodnym z *Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020*. Szczegółowe warunki dla konkursu są wskazywane każdorazowo w Regulaminie konkursu.

	Definicje osób tworzących katalog grupy docelowej, wskazane zostały w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 oraz w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014 -2020 (załącznik nr 2 Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych 2014 - 2020 – EFS).* Podejmowane w ramach Poddziałań 7.3.1, 7.3.2 przedsięwzięcia mogą stanowić **dopełnienie** kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania mogą stanowić **uzupełnienie przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR oraz powinny wpisywać się w Strategie ZIT/RIT poszczególnych Subregionów. *Podejmowane w ramach Poddziałania 7.3.3 (w zakresie puli dedykowanej OSI) przedsięwzięcia mogą stanowić **dopełnienie** kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania (w zakresie puli dedykowanej OSI) mogą stanowić **uzupełnienie przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR .*

II.7.4 Wspomaganie procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania z zakresu outplacementu)

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 7.4	Wspomaganie procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania z zakresu outplacementu)
	Poddziałanie 7.4.1	*Outplacement* –ZIT
	Poddziałanie 7.4.2	*Outplacement* - konkurs
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 7.4 Poddziałanie 7.4.1 Poddziałanie 7.4.2	Złagodzenie skutków restrukturyzacji przedsiębiorstw w regionie
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 7.4 Poddziałanie 7.4.1 Poddziałanie 7.4.2	1. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu (obligatoryjny); 2. Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie (obligatoryjny).
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 7.4 Poddziałanie 7.4.1 Poddziałanie 7.4.2	Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie (obligatoryjny)
5. Typy projektów	Działanie 7.4 Poddziałanie 7.4.1 Poddziałanie 7.4.2	1. Wsparcie typu *outplacement* dla przedsiębiorców i pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracownika oraz dla osób odchodzących z rolnictwa, w tym w szczególności:[110] a. doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania jako obowiązkowy element wsparcia; b. poradnictwo psychologiczne; c. pośrednictwo pracy; d. szkolenia, kursy, studia podyplomowe; e. staże; f. subsydiowanie zatrudnienia; g. sfinansowanie kosztów dojazdu do miejsca zatrudnienia lub dodatek relokacyjny na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem zatrudnienia; h. wsparcie finansowe na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej w formie bezzwrotnej połączone ze wsparciem przygotowującym do samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej realizowane zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata

[110] Wskazana numeracja dotyczy typów operacji, natomiast poszczególne punktory literowe stanowią „elementy pomocy" w ramach typów operacji

		2014-2020 (obowiązującymi na dzień ogłoszenia konkursu). i. wsparcie pomostowe w postaci pomocy finansowej realizowane zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w zakresie z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 (obowiązującymi na dzień ogłoszenia konkursu)– realizowane jedynie w połączeniu ze wsparciem wymienionym w literze h .
6. Typ beneficjenta	Działanie 7.4 Poddziałanie 7.4.1 Poddziałanie 7.4.2	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 7.4 Poddziałanie 7.4.1 Poddziałanie 7.4.2	1. Pracownicy zagrożeni zwolnieniem, przewidziani do zwolnienia lub zwolnieni z przyczyn niedotyczących pracownika. 2. Osoby odchodzące z rolnictwa. Z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym. Uczestnikiem projektu może być również osoba w wieku poniżej 30 lat, jeżeli spełnia kryteria określone w Wytycznych dla obszaru przystosowania przedsiębiorstw i pracowników do zmian.
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 7.4	
	Poddziałanie 7.4.1	- Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach - Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 7.4.2	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 7.4	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Regiony słabiej rozwinięte
	Działanie 7.4	17 263 912
	Poddziałanie 7.4.1	1 142 495
	Poddziałanie 7.4.2	16 121 417
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 7.4	• strategia ZIT; • Program Rewitalizacji • Projekty realizowane w OP VII w ramach Działania 7.4 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa

		śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 7.4	
	Poddziałanie 7.4.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 7.4.2	W ramach Poddziałania zaplanowano realizację przedsięwzięć na Obszarach Strategicznej Interwencji
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę projektów oraz przyjmowanie protestów	Działanie 7.4	
	Poddziałanie 7.4.1	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę projektów: – Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach; - Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 7.4.2	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę projektów : – Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 7.4	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Typy projektu. • Grupa docelowa. • Preferowane grupy docelowe na etapie rekrutacji do projektu. • Okres realizacji projektu. • Obszar realizacji projektu • Maksymalna wartość projektu. • Minimalny poziom kryterium efektywności zatrudnieniowej.
	Poddziałanie 7.4.1	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Projekty wynikają z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO WSL programu rewitalizacji.

		• Lokalizacja siedziby Projektodawcy/partnera wiodącego.
	Poddziałanie 7.4.2 OSI	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Projekty wynikają z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO WSL programu rewitalizacji. • Obszar lokalizacji biura projektu. • Obszar realizacji projektów. • Minimalna wartość projektu. • Lokalizacja siedziby Projektodawcy/partnera wiodącego.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 7.4	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.4	Cross-financing i środki trwałe łącznie stanowią nie więcej niż 10% wydatków projektu.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 7.4	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 7.4	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 7.4	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu w szczególności: - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiego do pomocy de minimis; - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za

<table>
<tr><td></td><td></td><td>zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</td></tr>
<tr><td>20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</td><td>Działanie 7.4</td><td>85%</td></tr>
<tr><td>21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane Wnioskodawcy przez właściwą instytucję)</td><td>Działanie 7.4</td><td>Do 100%. Maksymalny % poziom dofinansowania określany jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.</td></tr>
<tr><td>22. Minimalny wkład własny Wnioskodawcy jako % wydatków kwalifikowalnych</td><td>Działanie 7.4</td><td>0%</td></tr>
<tr><td>23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Działanie 7.4
Poddziałanie 7.4.1</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty rozliczane za pomocą uproszczonych metod.</th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty, w których wartość dofinansowania jest większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</th></tr>
<tr><td>Minimalna wartość projektu (PLN)</td><td>100 000 PLN</td><td>Kwota dofinansowania w projekcie musi być większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wartość wkładu własnego</td></tr>
<tr><td>Maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Kwota dofinansowania w projekcie nie może przekroczyć wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</td><td>Maksymalna wartość projektu nie przekracza wysokości alokacji przewidzianej na Poddziałanie, chyba że w ramach konkursu ma zastosowanie</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

		kryterium, które stanowi inaczej
	Poddziałanie 7.4.2	Minimalna wartość projektu wynosi 500 000 PLN. W przypadku OSI minimalna wartość projektu wynosi 700 000 PLN. Maksymalna wartość projektu zostanie wskazana w Regulaminie konkursu.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 7.4	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 7.4	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 7.4	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 7.4	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 7.4	Nie dotyczy

29. Dodatkowe wyjaśnienia	
Działanie 7.4	1. Zgodnie z zapisami RPO WSL 2014-2020 pracownicy dużych przedsiębiorstw przechodzących restrukturyzację mogą być wspierani w PO jedynie w zakresie programów outplacementowych; 2. Wsparcie w postaci subsydiowanego zatrudnienia może być realizowane wyłącznie w projektach powiatowych urzędów pracy. 3. Pozostałe warunki realizacji projektów w ramach Działania zostaną uregulowane w Regulaminie konkursu na podstawie *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorstw i pracowników do zmian na lata 2014-2020.* 4. W ramach typu operacji 1, zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorstw i pracowników do zmian na lata 2014-2020 d*opuszczalne jest wykorzystywanie narzędzi umożliwiających pracownikom, tworzenie przedsiębiorstw społecznych, w tym

	w szczególności w odniesieniu do pracowników po 50 roku życia, na zasadach określonych w W*ytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.* *5.* Podejmowane w ramach Poddziałania 7.4.1 przedsięwzięcia mogą stanowić **dopełnienie** kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania mogą stanowić **uzupełnienie przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR oraz powinny wpisywać się w Strategię ZIT subregionu centralnego. *Podejmowane w ramach Poddziałania 7.4.2 (w zakresie puli dedykowanej OSI) przedsięwzięcia mogą stanowić **dopełnienie** kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania (w zakresie puli dedykowanej OSI) mogą stanowić **uzupełnienie przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR .* 6. Efektywność zatrudnieniowa, jako kryterium obowiązkowo występujące w projektach outplacementowych, mierzona będzie zgodnie ze wskazaniem w *Wytycznych w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014 -2020.* W ramach Działania 7.4 minimalny poziom kryterium efektywności zatrudnieniowej wynosi co najmniej 50% całkowitej liczby osób, które zakończyły udział w projekcie. W ramach Działania 7.4 efektywność zatrudnieniowa jest mierzona za pomocą wskaźnika „*liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie*" i wskaźnik ten musi wynosić co najmniej 50% całkowitej liczby osób, które zakończyły udział w projekcie. Definicja i sposób pomiaru ww. wskaźnika zostały określone w załączniku nr 2 do Wytycznych Ministra Inwestycji i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

II.7.5 Wsparcie osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej poprzez instrumenty finansowe

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 7.5	Wsparcie osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej poprzez instrumenty finansowe
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 7.5	Rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 7.5	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej (obligatoryjny)
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 7.5	1. Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie (obligatoryjny) 2. Liczba osób pracujących, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie
5. Typy projektów	Działanie 7.5	Wybór podmiotu wdrażającego fundusz funduszy. Instrument finansowy w postaci preferencyjnej mikropożyczki dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej (mikropożyczka).
6. Typ beneficjenta	Działanie 7.5	Europejski Bank Inwestycyjny jako Menadżer Funduszu Funduszy
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 7.5	Osoby planujące rozpocząć działalność gospodarczą, tj. osoby bezrobotne, bierne zawodowo, zwłaszcza te, które znajdują się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj. osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach, a także pozostałe grupy, zidentyfikowane w ramach RPO, tj.:

		- Reemigranci - do tej grupy zaliczani są również repatrianci; - Imigranci (w tym osoby polskiego pochodzenia); - Osoby ubogie pracujące; - Osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny; - Osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilno-prawnych Zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020, wsparcie udzielane będzie osobom w wieku 30 lat i więcej (od dnia 30 urodzin).
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 7.5	nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 7.5	nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 7.5	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 7.5	6 172 200
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 7.5	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 7.5	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 7.5	W trybie wskazanym w art. 38 ust. 4 lit. b (i) Rozp. UE 1303/2013
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 7.5	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 7.5	Nie dotyczy

16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.5	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 7.5	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 7.5	Nie dotyczy
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 7.5	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności: - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiego do pomocy de minimis; - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 7.5	85%

21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 7.5	Do 85%. Nie przewiduje się współfinansowania z budżetu państwa.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.5	15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 7.5	Zakłada się wybór jednego Beneficjenta, który otrzyma dofinansowanie w wysokości całej dostępnej alokacji.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 7.5	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 7.5	6 172 200 €
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 7.5	Zgodny z zapisami art. 38 ust. 4 i ust. 5 Rozp. UE 1303/2013
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 7.5	Mikropożyczka.

28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 7.5	Osoby planujące rozpocząć działalność gospodarczą, tj. osoby bezrobotne, bierne zawodowo, zwłaszcza te, które znajdują się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj. osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach, a także pozostałe grupy, zidentyfikowane w ramach RPO, tj.: - Reemigranci - do tej grupy zaliczani są również repatrianci; - Imigranci (w tym osoby polskiego pochodzenia); - Osoby ubogie pracujące; - Osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny; - Osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilno-prawnych Zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 wsparcie udzielane będzie osobom w wieku 30 lat i więcej (od dnia 30 urodzin).

29. Dodatkowe wyjaśnienia	
Działanie 7.5	Nie dotyczy

II.8 Oś Priorytetowa VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy

Zakres wsparcia w Osi Priorytetowej VIII skierowany będzie na podnoszenie adaptacyjności przedsiębiorców, przedsiębiorstw i pracowników. Cel ten musi uwzględniać prawo pracowników do godzenia życia zawodowego i prywatnego, jak również równość szans płci na każdym etapie rozwoju zawodowego, co pozwoli na większy udział w rynku pracy osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do 3 roku życia. Oś została sformułowana tak, aby jak najpełniej realizować wsparcie możliwe w ramach EFS w zakresie kontynuacji polityki województwa śląskiego wobec poprawy zdolności adaptacyjnych w regionie do zmian zachodzących w gospodarce.

Działania przewidziane do realizacji umożliwią godzenie życia zawodowego i rodzinnego, co pozwoli na zminimalizowanie segmentacji na rynku pracy oraz umożliwią firmom wdrożenie zmian w zakresie organizacji pracy.

Ponadto, podnoszenie kompetencji kadry zarządzającej przedsiębiorstwami i ich pracowników będzie realizowane poprzez zapewnienie świadczenia wysokiej jakości usług rozwojowych. Środki przeznaczone na kształcenie w obszarze podnoszenia adaptacyjności i konkurencyjności będą realizować model zakładający podejście popytowe, zintegrowany z krajowym systemem zapewnienia jakości usług rozwojowych oraz docelowo spójnym z opracowywaną *Polską Ramą Kwalifikacji*.

Działania te będą skutkowały zwiększeniem jakości i poziomu kwalifikacji kadr pracowniczych przedsiębiorstw oraz kadry zarządzającej, co przełoży się na wzmocnienie konkurencyjności i zdolności adaptacyjne przedsiębiorstw.

Jednym z najważniejszych priorytetów rozwoju województwa śląskiego są działania dotyczące sfery zdrowia, z uwagi na obserwowaną tendencję (w województwie podobnie jak w kraju i w całej Unii Europejskiej) malejącej liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Główne cele polityki zdrowotnej ukierunkowane są na zapewnienie powszechności dostępu do profilaktyki i świadczeń zdrowotnych oraz podnoszenie jakości usług medycznych z zachowaniem równych praw dla wszystkich, co pozwoli na poprawę stanu zdrowia mieszkańców i wydłużenie ich aktywności zawodowej.

Działania przewidziane do realizacji w ramach wyżej opisanej Osi Priorytetowej przyczynią się do upowszechnienia zdrowego i aktywnego trybu życia osób będących w wieku aktywności zawodowej, co pozwoli na wydłużenie czasu aktywności zawodowej oraz ograniczy wyłączanie osób z rynku pracy z powodów zdrowotnych jak również polepszy jakość życia w regionie przez działania na rzecz zmniejszenia ryzyka chorób zawodowych i działań na rzecz pracowników pracujących w warunkach zagrażających zdrowiu.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

VIII REGIONALNE KADRY GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

- poprawa dostępności do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 roku życia;
- poprawa kompetencji i kwalifikacji kadr pracowniczych przedsiębiorstw sektora MŚP zgodnie z ich potrzebami;
- poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy.

3.	Charakter Osi	Nie dotyczy	
4.	Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFS	175 118 845
5.	Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Śląskiego	

II.8.1 Wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 8.1	Wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego
	Poddziałanie 8.1.1	Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat - ZIT
	Poddziałanie 8.1.2	Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat - RIT
	Poddziałanie 8.1.3	Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat - konkurs
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	Poprawa dostępności do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 roku życia.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	1. Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka lub utrzymały zatrudnienie, po opuszczeniu programu (obligatoryjny); 2. Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu (obligatoryjny).
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	1. Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat (obligatoryjny); 2. Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie (obligatoryjny).
5. Typy projektów	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	1. Tworzenie i funkcjonowanie podmiotów opieki nad dzieckiem do lat 3, w tym żłobków (m.in. przyzakładowych), klubów dziecięcych i punktów dziennej opieki; 2. Tworzenie nowych miejsc opieki w podmiotach opieki nad dzieckiem do lat 3 już istniejących; 3. Tworzenie i rozwijanie miejsc opieki nad dziećmi w innych formach opieki wymienionych w ustawie o opiece nad dziećmi do lat 3 obejmujące: a. sprawowanie opieki przez nianię, b. sprawowanie opieki przez opiekuna dziennego; 4. Pokrycie kosztów związanych z bieżącym świadczeniem usług opieki nad dziećmi do lat 3 dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji, dla których obowiązek opieki nad

		dziećmi stanowi barierę w dostępie do rynku pracy. Sprawowanie opieki przez nianię w ramach 3-go typu operacji może być realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań realizowanych w ramach 1-go, 2-go i 4-go typu operacji.
6. Typ beneficjenta	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	Wszystkie podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych, nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	• Osoby podejmujące pracę po przerwie związanej z urodzeniem dziecka i/lub wychowujące dzieci do lat 3; • Osoby zatrudnione, wychowujące dzieci do lat 3; • Osoby, które są poza rynkiem pracy ze względu na konieczność opieki nad dzieckiem do lat 3.
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 8.1.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 8.1.2	1. Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku(Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku); 2. Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 8.1	39 882 032
	Podziałanie 8.1.1	2 282 941
	Podziałanie 8.1.2	549 950
	Podziałanie 8.1.3	37 049 141
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	• Strategia ZIT, • Strategie RIT, • Program Rewitalizacji • Projekty realizowane w OP VIII w ramach Poddziałania 8.1.1, 8.1.2, 8.1.3 mogą wspierać realizację kompleksowych działań

		rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 8.1.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 8.1.2	Regionalne Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 8.1.3	W ramach Poddziałania zaplanowano realizację przedsięwzięć na Obszarach Strategicznej Interwencji
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 8.1	
	Podziałanie 8.1.1	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego; Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 8.1.2	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego; Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku; Miasto Częstochowa Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Podziałanie 8.1.3	**Tryb konkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	Limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie konkursu/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie

15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 20% finansowania unijnego
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	Cross-financing i środki trwałe łącznie stanowią nie więcej niż 40% finansowania unijnego, z uwzględnieniem pkt. 15
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* oraz Regulaminem konkursu dla danego naboru.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu w szczególności: - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiego do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013); - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014)
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	85%

<table>
<tr><td>na poziomie projektu</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">21.Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</td><td>Działanie 8.1
Poddziałanie 8.1.1
Poddziałanie 8.1.2</td><td>Do 90%. Maksymalny % poziomu dofinasowania określony jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 8.1.3</td><td>Do 88%. Maksymalny % poziomu dofinasowania określony jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">22.Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</td><td>Działanie 8.1
Poddziałanie 8.1.1
Poddziałanie 8.1.2</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 8.1.3</td><td>12%</td></tr>
<tr><td>23.Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Działanie 8.1
Poddziałanie 8.1.1
Poddziałanie 8.1.2
Poddziałanie 8.1.3</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty rozliczane za pomocą uproszczonych metod.</th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty, w których wartość dofinansowania jest większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</th></tr>
<tr><td>Minimalna wartość projektu (PLN)</td><td>100 000 PLN</td><td>Minimalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które musi być większe od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny</td></tr>
<tr><td>Maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Maksymalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które nie może przekroczyć wyrażonej w PLN</td><td>Maksymalna wartość projektu nie przekracza wysokości alokacji przewidzianej na Działanie, chyba że w ramach konkursu</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

			równowartości 100 000 EUR + wkład własny	ma zastosowanie kryterium, które stanowi inaczej
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	Nie dotyczy		
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	Nie dotyczy		
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	Nie dotyczy		
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	Nie dotyczy		
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 8.1 Poddziałanie 8.1.1 Poddziałanie 8.1.2 Poddziałanie 8.1.3	Nie dotyczy		

29. Dodatkowe wyjaśnienia	
Działanie 8.1	Dokument regulujący sposób realizacji przedsięwzięć w ramach Działania 8.1 stanowią *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020* w zakresie zgodnym z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Szczegółowe warunki dla konkursu są wskazywane każdorazowo w Regulaminie konkursu. Podejmowane w ramach Poddziałania 8.1.1 oraz 8.1.2 przedsięwzięcia mogą stanowić **dopełnienie** kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania mogą stanowić **uzupełnienie przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR oraz powinny wpisywać się w Strategie ZIT/RIT. Podejmowane w ramach Poddziałania 8.1.3 (w zakresie puli dedykowanej OSI) przedsięwzięcia mogą stanowić **dopełnienie kompleksowego** programu

	rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania (w zakresie puli dedykowanej OSI) mogą **stanowić uzupełnienie przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR.

II.8.2 Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 8.2	Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników
	Poddziałanie 8.2.1	Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - ZIT
	Poddziałanie 8.2.2	Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - RIT
	Poddziałanie 8.2.3	Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – konkurs
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 8.2 Poddziałanie 8.2.1 Poddziałanie 8.2.2 Poddziałanie 8.2.3	1. Poprawa kompetencji i kwalifikacji kadr pracowniczych przedsiębiorstw sektora MŚP zgodnie z ich potrzebami.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.2 Poddziałanie 8.2.1 Poddziałanie 8.2.2 Poddziałanie 8.2.3	1. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu (obligatoryjny); 2. Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie (obligatoryjny).
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 8.2 Poddziałanie 8.2.1 Poddziałanie 8.2.2 Poddziałanie 8.2.3	1. Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie (obligatoryjny); 2. Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie (obligatoryjny); 3. Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie (obligatoryjny); 4. Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie.
5. Typy projektów	Działanie 8.2 Poddziałanie 8.2.1 Poddziałanie 8.2.2	1. Dostarczenie usług rozwojowych doradczych, szkoleniowych zgodnych z potrzebami przedsiębiorstwa (m.in.: usług w zakresie wsparcia kapitałowego, zarządzania

	Poddziałanie 8.2.3	i prowadzenia działalności gospodarczej, budowania i rozwoju biznesu, organizacyjnych, ekonomiczno-finansowych, prawnych, marketingowych, w zakresie zarządzania strategicznego, audytów strategicznych, szkolenia z transferu i komercjalizacji wiedzy oraz ochrony własności przemysłowej); 2. Wspieranie rozwoju kwalifikacji pracowników zgodnie z potrzebami pracodawców.
6. Typ beneficjenta	Działanie 8.2	Wszystkie podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych, nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
	Poddziałanie 8.2.1	
	Poddziałanie 8.2.2	
	Poddziałanie 8.2.3	
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.2	1. Pracownicy przedsiębiorstw[111] sektora MŚP; 2. Kadra zarządzająca przedsiębiorstwem sektora MŚP. Z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym.
	Poddziałanie 8.2.1	
	Poddziałanie 8.2.2	
	Poddziałanie 8.2.3	
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	– Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach; – Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 8.2.2	– Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach; – Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
	Poddziałanie 8.2.3	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 8.2	104 228 141
	Poddziałanie 8.2.1	1 611 293
	Poddziałanie 8.2.2	383 270
	Poddziałanie 8.2.3	102 233 578

[111] W rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r., poz. 646.) – dotyczy całego Działania 8.2, ilekroć jest mowa o przedsiębiorcy.

11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 8.2	• Strategia ZIT, • Strategia RIT, • Program Rewitalizacji, zintegrowanie wsparcia udzielanego przedsiębiorcom i pracownikom zgodnie z podejściem popytowym z ogólnokrajową Bazą Usług Rozwojowych realizowanym w ramach PO WER. Projekty realizowane w OP VIII w ramach Poddziałania 8.2.1, 8.2.2, 8.2.3 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 8.2.2	Regionalne Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 8.2.3	W ramach Poddziałania zaplanowano realizację przedsięwzięć na Obszarach Strategicznej Interwencji
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 8.2	
	Poddziałanie 8.2.1	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach; - Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 8.2.2	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach; - Miasto Częstochowa Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na

		zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 8.2.3	**Tryb konkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków : - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Grupa docelowa. • Preferowane grupy docelowe na etapie rekrutacji do projektu. • Okres realizacji projektu. • Obszar realizacji projektu. • Maksymalna wartość projektu.
	Podziałanie 8.2.1	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Projekty wynikają z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO WSL programu rewitalizacji. • Lokalizacja siedziby Projektodawcy/partnera wiodącego
	Podziałanie 8.2.2	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Projekty wynikają z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO WSL programu rewitalizacji. • Lokalizacja siedziby Projektodawcy/partnera wiodącego. • Minimalna wartość projektu.
	Podziałanie 8.2.3	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Projekty w ramach OSI Bytom wynikają z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO WSL programu rewitalizacji. • Lokalizacja biura projektu. • Obszar realizacji projektów.

15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 8.2	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.2	Cross-financing i środki trwałe łącznie stanowią nie więcej niż 10% wydatków projektu.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 8.2	Finansowanie zaliczkowe planowane, odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 8.2	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu w szczególności: - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiego do pomocy de minimis; - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego	Działanie 8.2	Do 85%. Maksymalny % poziom dofinansowania określany jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.

wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)		
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.2	15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	Minimalna wartość projektu wskazana jest w Regulaminie konkursu. W przypadku OSI minimalna wartość projektu wynosi 5 000 000 PLN. Maksymalna wartość projektu wskazana jest w Regulaminie konkursu.
	Poddziałanie 8.2.1	
	Poddziałanie 8.2.3	
	Poddziałanie 8.2.2	Minimalna wartość projektu – 1 500 000 PLN. Maksymalna wartość projektu wskazana jest w Regulaminie konkursu.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 8.2	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 8.2	Nie dotyczy

28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 8.2	Nie dotyczy

29. Dodatkowe wyjaśnienia	
Działanie 8.2	Dokument regulujący sposób realizacji przedsięwzięć w ramach Działania 8.2 stanowią Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorstw i pracowników do zmian na lata 2014-2020 w zakresie zgodnym z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oraz Opis wdrażania Podmiotowego Systemu Finansowania w województwie śląskim w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Szczegółowe warunki dla konkursu są wskazywane każdorazowo w Regulaminie konkursu Definicje osób tworzących katalog grupy docelowej, wskazane zostały w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 oraz w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014 -2020 (załącznik nr 2 Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych 2014 - 2020 – EFS).* Podejmowane w ramach Poddziałania 8.2.1 oraz 8.2.2 przedsięwzięcia mogą stanowić **dopełnienie** kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania mogą stanowić **uzupełnienie przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR oraz powinny wpisywać się w Strategie ZIT/RIT. Podejmowane w ramach Poddziałania 8.2.3 (w zakresie puli dedykowanej OSI) przedsięwzięcia mogą stanowić **dopełnienie kompleksowego** programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania (w zakresie puli dedykowanej OSI) mogą **stanowić uzupełnienie przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR.

II.8.3 Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 8.3	Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy
	Poddziałanie 8.3.1	Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej - ZIT
	Poddziałanie 8.3.2	Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej - konkurs
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2	Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2	1. Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie (obligatoryjny); 2. Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne (obligatoryjny).
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2	1. Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS (obligatoryjny); 2. Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców (obligatoryjny); 3. Liczba opracowanych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb regionu; 4. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie; 5. Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19; 6. Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19.
5. Typy projektów	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2	1. Opracowywanie programów zdrowotnych dot. rehabilitacji leczniczej, ułatwiających powroty do pracy i utrzymanie zatrudnienia we współpracy z pracodawcami; 2. Wdrażanie programów zdrowotnych dot. rehabilitacji leczniczej, ułatwiających powroty do

		pracy i utrzymanie zatrudnienia we współpracy z pracodawcami; 3. Wdrażanie programów zdrowotnych w kierunku wczesnego wykrywania nowotworów m.in. jelita grubego, piersi, szyjki macicy; 4. Opracowanie programów zdrowotnych dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu; 5. Wdrażanie programów zdrowotnych dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu; 6. Opracowanie programów ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, z uwzględnieniem działań szkoleniowych; 7. Wdrożenie programów ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, z uwzględnieniem działań szkoleniowych; 8. Działania w zakresie przekwalifikowania osób starszych pracujących w trudnych warunkach, pozwalające im na zdobycie kwalifikacji do wykonywania prac, które będą uwzględniały ich umiejętności i stan zdrowia.
7. Typ beneficjenta	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2	Osoby w wieku aktywności zawodowej
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 8.3.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 8.3	31 008 672
	Poddziałanie 8.3.1	0
	Poddziałanie 8.3.2	31 008 672

11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2	Strategia ZIT, Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia, Program Rewitalizacji Projekty realizowane w OP VIII w ramach Poddziałania 8.3.1 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 8.3.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 8.3	
	Poddziałanie 8.3.1	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego; +Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 8.3.2	**Tryb konkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2	Limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie konkursu/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego
	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2 dotyczy 7 i 8 typu projektów wymienionych w pkt. 5	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 20% finansowania unijnego
16. Dopuszczalna maksymalna	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1	Cross-financing i środki trwałe łącznie stanowią nie więcej niż 10% finansowania unijnego

wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 8.3.2	
	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2 dotyczy 7 i 8 typu projektów wymienionych w pkt. 5	Cross-financing i środki trwałe łącznie stanowią nie więcej niż 40% finansowania unijnego, z uwzględnieniem odpowiednich zapisów pkt. 15
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Regulaminem konkursu dla danego naboru.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu w szczególności: - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiego do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013); - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014)
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 8.3 Poddziałanie 8.3.1 Poddziałanie 8.3.2	85%

<table>
<tr><td rowspan="2">21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</td><td>Działanie 8.3
Poddziałanie 8.3.1</td><td>Do 90%. Maksymalny % poziomu dofinasowania określony jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 8.3.2</td><td>Do 88%. Maksymalny % poziomu dofinasowania określony jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</td><td>Działanie 8.3
Poddziałanie 8.3.1</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 8.3.2</td><td>12%</td></tr>
<tr><td rowspan="2">23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Działanie 8.3
Poddziałanie 8.3.1
Poddziałanie 8.3.2</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty rozliczane za pomocą uproszczonych metod.</th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty, w których wartość dofinansowania jest większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</th></tr>
<tr><td>Minimalna wartość projektu (PLN)</td><td>100 000 PLN</td><td>Minimalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które musi być większe od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny</td></tr>
<tr><td>Maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Maksymalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które nie może przekroczyć wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny</td><td>Maksymalna wartość projektu nie przekracza wysokości alokacji przewidzianej na Działanie, chyba że w ramach konkursu ma zastosowanie kryterium, które stanowi inaczej</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Działanie 8.3
Poddziałanie 8.3.1</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą</th><th>Dotyczy naborów, w ramach których</th></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td>Poddziałanie 8.3.2 dotyczy 7 i 8 typu projektów wymienionych w pkt. 5</td><td colspan="3"><table>
<tr><td></td><td>być składane wyłącznie projekty rozliczane za pomocą uproszczonych metod.</td><td>mogą być składane wyłącznie projekty, w których wartość dofinansowania jest większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</td></tr>
<tr><td>Minimalna wartość projektu (PLN)</td><td>50 000 PLN</td><td>Minimalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które musi być większe od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny</td></tr>
<tr><td>Maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Maksymalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które nie może przekroczyć wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny</td><td>Maksymalna wartość projektu nie przekracza wysokości alokacji przewidzianej na Działanie, chyba że w ramach konkursu ma zastosowanie kryterium, które stanowi inaczej</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</td><td>Działanie 8.3
Poddziałanie 8.3.1
Poddziałanie 8.3.2</td><td colspan="3">Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</td><td>Działanie 8.3
Poddziałanie 8.3.1
Poddziałanie 8.3.2</td><td colspan="3">Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</td><td>Działanie 8.3
Poddziałanie 8.3.1
Poddziałanie 8.3.2</td><td colspan="3">Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</td><td>Działanie 8.3
Poddziałanie 8.3.1
Poddziałanie 8.3.2</td><td colspan="3">Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</td><td>Działanie 8.3
Poddziałanie 8.3.1
Poddziałanie 8.3.2</td><td colspan="3">Nie dotyczy</td></tr>
</table>

29. Dodatkowe wyjaśnienia	
Działanie 8.3	Dokument regulujący sposób realizacji przedsięwzięć w ramach Działania 8.3 stanowią *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020* w zakresie zgodnym z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Szczegółowe warunki dla konkursu są wskazywane każdorazowo w Regulaminie konkursu. Warunkiem otrzymania wsparcia w zakresie świadczenia usług zdrowotnych jest zgodność z Planem działań w sektorze zdrowia, wymagającym akceptacji Komitetu Sterującego ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia. Ponadto, konieczność realizacji danego wsparcia musi być zgodna z kierunkami wskazanymi w Krajowych strategicznych ramach polityki w obszarze ochrony zdrowia (Policy Paper). Wsparcie w zakresie typu projektów nr 2 oraz 5 musi również wpisywać się w regionalne programy zdrowotne (RPZ), które zostaną opracowane przez Samorząd Województwa Śląskiego. Wsparcie w zakresie typu operacji nr 3 musi być zgodne z warunkami realizacji przedsięwzięć, określonymi w: – Populacyjnym programie profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy, – Populacyjnym programie wczesnego wykrywania raka piersi, – Programie badań przesiewowych dla wczesnego wykrywania raka jelita grubego. Wsparcie w zakresie typu 7 oraz 8, ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, dostosowane do potrzeb konkretnych pracodawców i ich pracowników, w tym przewidujące działania służące przekwalifikowaniu osób narażonych na zdrowotne czynniki ryzyka w miejscu pracy, nie będzie realizowane w formie RPZ i nie podlega wymogom określonym dla RPZ w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020.* Wsparcie w ramach typu 7 i 8 będzie realizowane poprzez wdrożenie przez konkretnych pracodawców programów ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, z uwzględnieniem działań szkoleniowych. Jako „program" rozumie się przygotowany i zatwierdzony przez konkretnego pracodawcę dokument: „Analiza występowania niekorzystnych czynników zdrowotnych w miejscu pracy". „Program" tj. pogłębiona analiza identyfikuje niekorzystne czynniki zdrowotne w miejscu pracy, problemy zdrowotne pracowników oraz wskazuje działania przyczyniające się do eliminacji zidentyfikowanych zagrożeń dla zdrowia. W formie RPZ będą realizowane działania ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, które mają wyłącznie charakter medyczny i uniwersalny. Podejmowane w ramach Poddziałania 8.3.1 przedsięwzięcia mogą stanowić **dopełnienie** kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania mogą stanowić **uzupełnienie przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR oraz powinny wpisywać się w Strategię ZIT.

II.9 Oś Priorytetowa IX Włączenie społeczne

Zakres interwencji w ramach osi priorytetowej dedykowany jest grupom szczególnie narażonym na zjawisko wykluczenia społecznego, cechującym się złożonością pod względem różnorodności i mnogości wymiarów marginalizacji społecznej. Realizowane działania skupione będą na promowaniu włączenia społecznego, walce z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Wdrażanie powyższych zadań będzie odbywać się poprzez instrumenty na rzecz aktywnego uczestnictwa i zwiększania szans na zatrudnienie, jak również ułatwiania dostępu do usług społecznych i zdrowotnych oraz wspierania przedsiębiorczości społecznej. Do grup które są najbardziej zagrożone zjawiskiem wykluczenia zaliczyć można przede wszystkim: osoby pozostające bez zatrudnienia, z niskim wykształceniem, bezdomne, samotne, dotknięte niepełnosprawnościami, dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych lub wychowujące się poza rodziną, gospodarstwa domowe mające pod opieką osoby zależne, rodziny w tym wielodzietne, borykające się z problemami bezrobocia i innymi dysfunkcjami, jak również całe społeczności zamieszkujące tereny na których wraz z pogarszającymi się warunkami życia nastąpiła kumulacja problemów społecznych.

Wsparcie świadczone będzie za pomocą kompleksowych, zindywidualizowanych instrumentów aktywnej integracji we współpracy wielosektorowej. Kierunki wsparcia zostały określone zgodnie z *Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji.*

Wymiernym efektem realizacji programu i celem nadrzędnym jest osiągnięcie spójności społecznej rozumianej jako zmniejszanie ubóstwa, maksymalizacja dobrobytu i zapewnienie równości szans i niedyskryminacji. Wymaga to kompleksowego podejścia i długofalowych działań zapobiegających, wzmacniających i rozwijających zasoby osób i grup społecznych zagrożonych wykluczeniem. Powyższy efekt wiąże się z koniecznością zwiększania dostępności do podstawowych usług społecznych i zdrowotnych dla osób i grup nieaktywnych społecznie i zawodowo. Mowa przede wszystkim o usługach ochrony zdrowia, wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, usługach społecznych integrujących z rynkiem pracy, ale i kulturalnych jako wspomagających procesy inkluzji społecznej, których dostępność dla osób i grup zagrożonych jest obecnie ograniczona.

Zakres interwencji zaplanowanych usług zdrowotnych odzwierciedla kierunki określone w przygotowanym przez Ministerstwo Zdrowia dokumencie pn. *Krajowe strategiczne ramy polityki w obszarze ochrony zdrowia (tzw. Policy Paper*), który stanowi krajowe ramy strategiczne dla wszystkich przedsięwzięć realizowanych w obszarze zdrowia w perspektywie 2014-2020.

W ramach osi przewidziano również działania stricte aktywizujące i prozatrudnieniowe, z których najbardziej istotnym jest wsparcie dla podmiotów ekonomii społecznej w tym przedsiębiorców społecznych, w celu dalszej ich ekonomizacji, poprawy potencjału, wzrostu konkurencyjności oraz efektywności w prowadzaniu działalności statutowej i gospodarczej. Wszystkie działania w zakresie ekonomii społecznej będą realizować założenia wyznaczone w *Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej* (KPRES).

Ze względu na konieczność przeciwdziałania rozpowszechnianiu się koronawirusa SARS-CoV-2 oraz niwelowania skutków wywołanych pandemią w województwie śląskim planuje się prowadzić działania mające na celu ograniczania skutków wystąpienia epidemii.

Zakres interwencji w ramach Osi IX będzie zgodny z opracowanymi przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.*

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

IX WŁĄCZENIE SPOŁECZNE

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

- wzrost zdolności do zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne;
- wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu;
- wzrost dostępności do usług zdrowotnych w regionie;
- wzrost liczby i stabilności miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej w regionie.

3. Charakter Osi	Nie dotyczy	
4.	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	273 933 189
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Śląskiego	

II.9.1 Aktywna integracja

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 9.1	Aktywna integracja
	Poddziałanie 9.1.1	Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – ZIT
	Poddziałanie 9.1.2	Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – RIT
	Poddziałanie 9.1.3	Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - OSI
	Poddziałanie 9.1.4	Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych - wsparcie działań wynikających z LSR obejmujących obszary wiejskie i rybackie
	Poddziałanie 9.1.5	Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - konkurs
	Poddziałanie 9.1.6	Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty OPS i PCPR
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 9.1.1 Poddziałanie 9.1.2 Poddziałanie 9.1.4	Wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne
	Poddziałanie 9.1.3 Poddziałanie 9.1.5	• Wzrost zdolności do zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym • Wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne
	Poddziałanie 9.1.6	Wzrost zdolności do zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 9.1.1 Poddziałanie 9.1.2 Poddziałanie 9.1.4	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu
	Poddziałanie 9.1.3 Poddziałanie 9.1.5	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały

		kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu (obligatoryjny); 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu (obligatoryjny); 3. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek).
	Poddziałanie 9.1.6	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu (obligatoryjny); 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu (obligatoryjny); 3. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (obligatoryjny).
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 9.1.1 Poddziałanie 9.1.2 Poddziałanie 9.1.4	1. Liczba środowisk objętych programami aktywności lokalnej (obligatoryjny); 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (obligatoryjny).
	Poddziałanie 9.1.3 Poddziałanie 9.1.5	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (obligatoryjny) 2. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (obligatoryjny); 3. Liczba środowisk objętych programami aktywności lokalnej (obligatoryjny);
	Poddziałanie 9.1.6	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (obligatoryjny); 2. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (obligatoryjny).
5. Typy projektów	Poddziałanie 9.1.1 Poddziałanie 9.1.2 Poddziałanie 9.1.4	1. Programy na rzecz wzmacniania potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności uwzględniające specyfikę terytorium i zamieszkujących je społeczności z uwzględnieniem działań: a. opartych o samopomoc i wolontariat,

		b. środowiskowych, c. prozatrudnieniowych, d. edukacyjnych. Działania kulturalne mogą być realizowane wyłącznie jako wsparcie uzupełniające.
	Poddziałanie 9.1.3 Poddziałanie 9.1.5	1. Kompleksowe działania na rzecz integracji osób, rodzin, grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji (edukacyjnych, społecznych, zawodowych, zdrowotnych) ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową; 2. Wsparcie społeczno-zawodowe osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów reintegracyjnych, tj. w już funkcjonujących Centrach Integracji Społecznej, Klubach Integracji Społecznej, Zakładach Aktywności Zawodowej, Warsztatach Terapii Zajęciowej, w tym tworzenie miejsc pracy zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami; 3. Wsparcie dla tworzenia nowych podmiotów w ramach których prowadzona będzie aktywizacja społeczno - zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami, tj.: a. Centrum Integracji Społecznej, b. Klubu Integracji Społecznej, c. Zakładu Aktywności Zawodowej, d. Warsztatu Terapii Zajęciowej. 4. Kompleksowe programy integracji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami; 5. Kompleksowe programy aktywizacji skierowane do osób usamodzielnianych, w tym: młodzieży z ośrodków wychowawczych i socjoterapii, mających na celu poprawę szans adaptacyjnych poprzez organizację dodatkowego wsparcia w zakresie umiejętności społecznych i zawodowych; 6. Programy na rzecz wzmacniania potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności uwzględniające specyfikę terytorium i

		zamieszkujących je społeczności z uwzględnieniem działań: a. opartych o samopomoc i wolontariat, b. środowiskowych, c. prozatrudnieniowych, d. edukacyjnych. Działania kulturalne mogą być realizowane wyłącznie jako wsparcie uzupełniające. Typy projektów wskazane w pkt. 1 – 5 są realizowane w projektach ukierunkowanych na wsparcie indywidualne osób i grup zagrożonych ubóstwem oraz wykluczeniem, tj. realizujących cel szczegółowy „Wzrost zdolności do zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym". Typy projektów wskazane w pkt 6 są realizowane w projektach ukierunkowanych na rzecz wzmacniania potencjału lokalnych społeczności, tj. realizujących cel szczegółowy „Wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne".
	Poddziałanie 9.1.6	1. Kompleksowe działania na rzecz integracji osób, rodzin, grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji (edukacyjnych, społecznych, zawodowych) ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową; 2. Wsparcie społeczno-zawodowe osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów reintegracyjnych, tj. w już funkcjonujących Centrach Integracji Społecznej, Klubach Integracji Społecznej, Zakładach Aktywności Zawodowej, Warsztatach Terapii Zajęciowej, w tym tworzenie miejsc pracy zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami; 3. Wsparcie dla tworzenia nowych podmiotów w ramach których prowadzona będzie aktywizacja społeczno - zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami, tj.: a. Centrum Integracji Społecznej, b. Klubu Integracji Społecznej, c. Zakładu Aktywności Zawodowej, d. Warsztatu Terapii Zajęciowej.

		4. Kompleksowe programy integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych; 5. Kompleksowe programy aktywizacji skierowane do osób usamodzielnianych, w tym: młodzieży z ośrodków wychowawczych i socjoterapii, mających na celu poprawę szans adaptacyjnych poprzez organizację dodatkowego wsparcia w zakresie umiejętności społecznych i zawodowych.
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 9.1.1 Poddziałanie 9.1.2 Poddziałanie 9.1.3 Poddziałanie 9.1.4 Poddziałanie 9.1.5	Wszystkie podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych, nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
	Poddziałanie 9.1.6	Podmioty, o których mowa w art. 112 ust. 1 oraz 2 ustawy o pomocy społecznej[112]
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 9.1.1 Poddziałanie 9.1.2 Poddziałanie 9.1.4	Społeczności lokalne, w tym w szczególności osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz otoczenie tych osób w zakresie niezbędnym do wsparcia osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym
	Poddziałanie 9.1.3 Poddziałanie 9.1.5	• W projektach ukierunkowanych na wsparcie indywidualne osób i grup zagrożonych ubóstwem oraz wykluczeniem, tj. realizujących cel szczegółowy „Wzrost zdolności do zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym" grupę docelową stanowią: - osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, - otoczenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w zakresie niezbędnym do wsparcia osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach programu; • W projektach ukierunkowanych na rzecz wzmacniania potencjału lokalnych społeczności, tj. realizujących cel szczegółowy „Wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej

[112] W przypadku realizacji projektów w trybie konkursowym beneficjentami projektów dla Poddziałania 9.1.6 będą jednostki organizacyjne pomocy społecznej z terenu województwa śląskiego, tj. ośrodki pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie.

		społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne grupę docelowa stanowią: - społeczności lokalne zamieszkujące obszary zdegradowane i peryferyjne, w tym w szczególności osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz otoczenie tych osób w zakresie niezbędnym do wsparcia osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.
	Poddziałanie 9.1.6	• Osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym; • Otoczenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w zakresie niezbędnym do wsparcia osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach programu.
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 9.1.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 9.1.2	1. Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku) 2. Miasto Bielsko-Biała (Prezydent Miasta Bielska-Białej) 3. Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
	Poddziałanie 9.1.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie 9.1.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie 9.1.5	Nie dotyczy
	Poddziałanie 9.1.6	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 9.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 9.1	117 654 258
	Poddziałanie 9.1.1	10 844 915
	Poddziałanie 9.1.2	5 547 930

	Poddziałanie 9.1.3	6 760 000
	Poddziałanie 9.1.4	1 175 000
	Poddziałanie 9.1.5	59 963 154
	Poddziałanie 9.1.6	33 363 259
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 9.1	• strategia ZIT; • strategie RIT; • Program Rewitalizacji; • Projekty realizowane w OP IX w ramach Poddziałania 9.1.1, 9.1.2, 9.1.3 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 9.1.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 9.1.2	Regionalne Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 9.1.3	Obszary Strategicznej Interwencji
	Poddziałanie 9.1.4	W ramach poddziałania zaplanowano realizację przedsięwzięć wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie.
	Poddziałanie 9.1.5	• Obszary Strategicznej Interwencji • W ramach poddziałania zaplanowano realizację przedsięwzięć wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie.
	Poddziałanie 9.1.6	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków	Poddziałanie 9.1.1	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego; Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego

oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 9.1.2	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego; Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku; Miasto Bielsko-Biała; Miasto Częstochowa Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 9.1.3 Poddziałanie 9.1.4 Poddziałanie 9.1.5	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 9.1.6	**Tryb pozakonkursowy /konkursowy** [113] Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego[114]
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 9.1	Limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie konkursu/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 9.1 Poddziałanie 9.1.1 Poddziałanie 9.1.2 Poddziałanie 9.1.4 Poddziałanie 9.1.6	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego

[113] W przypadku nieobjęcia wsparciem 100% powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz ośrodków pomocy społecznej z miast na prawach powiatu z terenu województwa śląskiego zostanie zastosowany tryb konkursowy.
[114] Tylko w przypadku trybu konkursowego. Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego

	Działanie 9.1 Poddziałanie 9.1.3 Poddziałanie 9.1.5	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż **20%** finansowania unijnego
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 9.1 Poddziałanie 9.1.1 Poddziałanie 9.1.2 Poddziałanie 9.1.4 Poddziałanie 9.1.6	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% finansowania unijnego
	Działanie 9.1 Poddziałanie 9.1.3 Poddziałanie 9.1.5	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 40% finansowania unijnego, z uwzględnieniem odpowiednich zapisów pkt. 15
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 9.1	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 9.1	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Regulaminem konkursu dla danego naboru.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 9.1	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu/wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie w szczególności: - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiego do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013);

<table>
<tr><td></td><td></td><td>- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014)</td></tr>
<tr><td>20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</td><td>Działanie 9.1</td><td>85%</td></tr>
<tr><td rowspan="2">21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</td><td>Poddziałanie 9.1.1
Poddziałanie 9.1.2
Poddziałanie 9.1.3
Poddziałanie 9.1.4
Poddziałanie 9.1.5</td><td>Do 95%. Maksymalny % poziomu dofinasowania określony jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 9.1.6</td><td>Do 85%. Maksymalny % poziomu dofinasowania określony jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</td><td>Poddziałanie 9.1.1
Poddziałanie 9.1.2
Poddziałanie 9.1.3
Poddziałanie 9.1.4
Poddziałanie 9.1.5</td><td>5%</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 9.1.6</td><td>15%</td></tr>
<tr><td>23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Działanie 9.1</td><td><table><tr><th></th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty rozliczane za pomocą uproszczonych metod.</th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty, w których wartość dofinansowania jest większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</th></tr></table></td></tr>
</table>

		Minimalna wartość projektu (PLN)	100 000 PLN	Minimalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które musi być większe od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny
		Maksymalna wartość projektu (PLN)	Maksymalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które nie może przekroczyć wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny	Maksymalna wartość projektu nie przekracza wysokości alokacji przewidzianej na Działanie, chyba że w ramach konkursu ma zastosowanie kryterium, które stanowi inaczej
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.1	Nie dotyczy		
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 9.1	Nie dotyczy		
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 9.1	Nie dotyczy		
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 9.1	Nie dotyczy		
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 9.1	Nie dotyczy		

29. **Dodatkowe wyjaśnienia**	
Działanie 9.1	Usługi aktywnej integracji będą realizowane na zasadach określonych w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 . Szczegółowe warunki dla konkursu są wskazywane każdorazowo w Regulaminie konkursu.
Poddziałanie 9.1.1 Poddziałanie 9.1.2	Podejmowane w ramach Poddziałania 9.1.1, 9.1.2 przedsięwzięcia mogą stanowić podstawę działań w obszarze społecznym kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania mogą stanowić istotny element przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR oraz powinny wpisywać się w Strategie ZIT/RIT poszczególnych Subregionów.
Poddziałanie 9.1.3	Podejmowane w ramach Poddziałania 9.1.3 przedsięwzięcia mogą stanowić dopełnienie kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty przeznaczone na wsparcie OSI mogą stanowić istotny element przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach opracowanego PR.

II.9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 9.2	Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne
	Poddziałanie 9.2.1	Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - ZIT
	Poddziałanie 9.2.2	Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - RIT
	Poddziałanie 9.2.3	Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - OSI
	Poddziałanie 9.2.4	Rozwój usług społecznych – wsparcie działań wynikających z LSR obejmujących obszary wiejskie i rybackie
	Poddziałanie 9.2.5	Rozwój usług społecznych – konkurs
	Poddziałanie 9.2.6	Rozwój usług zdrowotnych – konkurs
	Poddziałanie 9.2.7	Rozwój usług adopcyjnych – tryb pozakonkursowy
	Poddziałanie 9.2.8	Działania na rzecz ograniczania skutków wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego wywołanego koronawirusem SARS-CoV-2 – tryb nadzwyczajny
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 9.2.1 Poddziałanie 9.2.2 Poddziałanie 9.2.3 Poddziałanie 9.2.8	• Wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu • Wzrost dostępności do usług zdrowotnych w regionie
	Poddziałanie 9.2.4 Poddziałanie 9.2.5 Poddziałanie 9.2.7	Wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu
	Poddziałanie 9.2.6	Wzrost dostępności do usług zdrowotnych w regionie
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 9.2.1 Poddziałanie 9.2.2 Poddziałanie 9.2.3	1. Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu (obligatoryjny); 2. Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych istniejących po zakończeniu projektu (obligatoryjny); 3. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które opuściły opiekę instytucjonalną na rzecz usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej w programie;

		4. Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych istniejących po zakończeniu projektu (obligatoryjny dla typu projektu nr 3); 5. Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług w mieszkaniach wspomaganych i chronionych istniejących po zakończeniu projektu (obligatoryjny dla typu projektu nr 2); 6. Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu (obligatoryjny dla typu projektu nr 1).
	Poddziałanie 9.2.4 Poddziałanie 9.2.5	1. Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu (obligatoryjny); 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które opuściły opiekę instytucjonalną na rzecz usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej w programie; 3. Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych istniejących po zakończeniu projektu (obligatoryjny dla typu projektu nr 3); 4. Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług w mieszkaniach wspomaganych i chronionych istniejących po zakończeniu projektu (obligatoryjny dla typu projektu nr 2); 5. Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu (obligatoryjny dla typu projektu nr 1).
	Poddziałanie 9.2.6	1. Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych istniejących po zakończeniu projektu (obligatoryjny);
	Poddziałanie 9.2.7	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu (obligatoryjny).
	Poddziałanie 9.2.1	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami

4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 9.2.2 Poddziałanie 9.2.3	społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie (obligatoryjny); 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie (obligatoryjny); 3. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami asystenckimi i opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej w programie (obligatoryjny dla typu projektu nr 3); 4. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami w postaci mieszkań chronionych i wspomaganych w programie (obligatoryjny dla typu projektu nr 2); 5. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami wspierania rodziny i pieczy zastępczej w programie (obligatoryjny dla typu projektu nr 1).
	Poddziałanie 9.2.4 Poddziałanie 9.2.5	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie (obligatoryjny); 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami asystenckimi i opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej w programie (obligatoryjny dla typu projektu nr 3); 3. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami w postaci mieszkań chronionych i wspomaganych w programie (obligatoryjny dla typu projektu nr 2); 4. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami wspierania rodziny i pieczy zastępczej w programie (obligatoryjny dla typu projektu nr 1).
	Poddziałanie 9.2.6	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie (obligatoryjny)
	Poddziałanie 9.2.7	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami

		społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie (obligatoryjny)
	Poddziałanie 9.2.8	1. Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 2. Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19
5. Typy projektów	Poddziałanie 9.2.1 Poddziałanie 9.2.2 Poddziałanie 9.2.3	1. Działania w zakresie podniesienia jakości i dostępności usług wsparcia rodziny oraz pieczy zastępczej, wspierające proces deinstytucjonalizacji, w tym: a. tworzenie nowych placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, specjalistycznej i pracy podwórkowej, oferujących wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży; rozwijanie środowiskowych form opieki nad dziećmi i młodzieżą poprzez tworzenie nowych miejsc w funkcjonujących placówkach wsparcia dziennego lub rozszerzenie oferty wsparcia, b. tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego do 8 dzieci i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego do 14 osób; kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, doskonalenie kompetencji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, c. wsparcie i rozwój form pracy z rodziną, asystentury rodzinnej, instytucji rodzin wspierających, pomocowych jako wspierających rodzinę w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych; d. zwiększanie dostępności do usług poradnictwa rodzinnego jako wspierającego wypełnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej zgodnie ze zidentyfikowanymi terytorialnie potrzebami. 2. Działania na rzecz rozwoju usług mieszkalnictwa wspomaganego, poprzez zapewnienie dostępu do usług świadczonych w mieszkaniach chronionych, mieszkaniach lub domach treningowych i wspieranych skierowanych do osób

		zagrożonych ubóstwem lub wykluczonych wspierających proces ich integracji społecznej lub zawodowej; 3. Działania na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z uwzględnieniem priorytetyzacji w kierunku środowiskowej formuły świadczenia, w tym prowadzone w miejscu zamieszkania, obejmujące m.in.: a. tworzenie miejsc opieki w istniejących lub nowotworzonych ośrodkach zapewniających opiekę dzienną lub całodobową, w tym miejsc opieki krótkoterminowej w zastępstwie osób na co dzień opiekujących się osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu' b. wsparcie opiekunów faktycznych w opiece nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności poprzez: kształcenie, w tym szkolenie i zajęcia praktyczne oraz wymianę doświadczeń dla opiekunów faktycznych, w tym m.in. zwiększające ich umiejętności w zakresie opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu; poradnictwo, w tym psychologiczne oraz pomoc w uzyskaniu informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, z których korzystanie jest niezbędne dla sprawowania wysokiej jakości opieki i odciążenia opiekunów faktycznych; sfinansowanie usługi asystenckiej lub opiekuńczej w celu umożliwienia opiekunom osób –potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu /z niepełnosprawnością podjęcie aktywności społecznej, zawodowej lub edukacyjnej, c. usługi dziennej opieki środowiskowej, w tym usługi świadczone przez opiekunów dla osób potrzebujących wparcia w codziennym funkcjonowaniu, asystentów osób niepełnosprawnych, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzką i inne formy samopomocowe, d. rozwój usług opiekuńczych w oparciu o nowoczesne technologie, np. teleopieki, aktywizacja środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) form samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii,

		e. usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu/z niepełnosprawnością (np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków) – wyłącznie jako wsparcie uzupełniające projekty dotyczące usług asystenckich lub opiekuńczych. 4. Działania w zakresie deinstytucjonalizacji usług zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zgodnie z kierunkami określonymi w *Wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze zdrowia na lata 2014-2020.* 5. Działania na rzecz rozwoju środowiskowych form usług społecznych świadczonych w ośrodkach wsparcia, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

	Poddziałanie 9.2.4	1. Działania w zakresie podniesienia jakości i dostępności usług wsparcia rodziny oraz pieczy zastępczej, wspierające proces deinstytucjonalizacji, w tym: a. tworzenie nowych placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, specjalistycznej i pracy podwórkowej, oferujących wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży; rozwijanie środowiskowych form opieki nad dziećmi i młodzieżą poprzez tworzenie nowych miejsc w funkcjonujących placówkach wsparcia dziennego lub rozszerzenie oferty wsparcia, b. tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego do 8 dzieci i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego do 14 osób; kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, doskonalenie kompetencji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, c. wsparcie i rozwój form pracy z rodziną, asystentury rodzinnej, instytucji rodzin wspierających, pomocowych jako wspierających rodzinę w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, d. zwiększanie dostępności do usług poradnictwa rodzinnego jako wspierającego wypełnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej zgodnie ze zidentyfikowanymi terytorialnie potrzebami. 2. Działania na rzecz rozwoju usług mieszkalnictwa wspomaganego poprzez zapewnienie dostępu do usług świadczonych w mieszkaniach chronionych, mieszkaniach lub domach treningowych i wspieranych skierowanych do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczonych wspierających proces ich integracji społecznej lub zawodowej; 3. Działania na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z uwzględnieniem priorytetyzacji w kierunku

		środowiskowej formuły, w tym prowadzone w miejscu zamieszkania, obejmujące m.in.: a. tworzenie miejsc opieki w istniejących lub nowotworzonych ośrodkach zapewniających opiekę dzienną lub całodobową, w tym miejsc opieki krótkoterminowej w zastępstwie osób na co dzień opiekujących się osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, b. wsparcie opiekunów faktycznych w opiece nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności poprzez: kształcenie, w tym szkolenie i zajęcia praktyczne oraz wymianę doświadczeń dla opiekunów faktycznych, w tym m.in. zwiększające ich umiejętności w zakresie opieki ; poradnictwo, w tym psychologiczne oraz pomoc w uzyskaniu informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, z których korzystanie jest niezbędne dla sprawowania wysokiej jakości opieki i odciążenia opiekunów faktycznych; sfinansowanie usługi asystenckiej lub opiekuńczej w celu umożliwienia opiekunom osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu /z niepełnosprawnością podjęcie aktywności społecznej, zawodowej lub edukacyjnej, c. usługi dziennej opieki środowiskowej, w tym usługi świadczone przez opiekunów dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, asystentów osób niepełnosprawnych, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzką i inne formy samopomocowe, d. rozwój usług opiekuńczych w oparciu o nowoczesne technologie, np. teleopieki, aktywizacja środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) form samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii), e. usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu /z niepełnosprawnością (np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków) – wyłącznie jako wsparcie uzupełniające projekty dotyczące usług asystenckich lub opiekuńczych.

	Poddziałanie 9.2.5	1.Działania w zakresie podniesienia jakości i dostępności usług wsparcia rodziny oraz pieczy zastępczej, wspierające proces deinstytucjonalizacji, w tym: a.tworzenie nowych placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, specjalistycznej i pracy podwórkowej, oferujących wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży; rozwijanie środowiskowych form opieki nad dziećmi i młodzieżą poprzez tworzenie nowych miejsc w funkcjonujących placówkach wsparcia dziennego lub rozszerzenie oferty wsparcia, b.tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego do 8 dzieci i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego do 14 osób; kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, doskonalenie kompetencji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, c.wsparcie i rozwój form pracy z rodziną, asystentury rodzinnej, instytucji rodzin wspierających, pomocowych jako wspierających rodzinę w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. d. zwiększanie dostępności do usług poradnictwa rodzinnego jako wspierającego wypełnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej zgodnie ze zidentyfikowanymi terytorialnie potrzebami. 2. Działania na rzecz rozwoju usług mieszkalnictwa wspomaganego poprzez zapewnienie dostępu do usług świadczonych w mieszkaniach chronionych, mieszkaniach lub domach treningowych i wspieranych skierowanych do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczonych wspierających proces ich integracji społecznej lub zawodowej; 3.Działania na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z uwzględnieniem priorytetyzacji w kierunku

		środowiskowej formuły, w tym prowadzone w miejscu zamieszkania, obejmujące m.in.: a. tworzenie miejsc opieki w istniejących lub nowotworzonych ośrodkach zapewniających opiekę dzienną lub całodobową, w tym miejsc opieki krótkoterminowej w zastępstwie osób na co dzień opiekujących się osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, b. wsparcie opiekunów faktycznych w opiece nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności poprzez: kształcenie, w tym szkolenie i zajęcia praktyczne oraz wymianę doświadczeń dla opiekunów faktycznych, w tym m.in. zwiększające ich umiejętności w zakresie opieki; poradnictwo, w tym psychologiczne oraz pomoc w uzyskaniu informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, z których korzystanie jest niezbędne dla sprawowania wysokiej jakości opieki i odciążenia opiekunów faktycznych; sfinansowanie usługi asystenckiej lub opiekuńczej w celu umożliwienia opiekunom osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu /z niepełnosprawnością podjęcie aktywności społecznej, zawodowej lub edukacyjnej, c. usługi dziennej opieki środowiskowej, w tym usługi świadczone przez opiekunów dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, asystentów osób niepełnosprawnych, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzką i inne formy samopomocowe, d. rozwój usług opiekuńczych w oparciu o nowoczesne technologie, np. teleopieki, aktywizacja środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) form samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii), e. usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu /z niepełnosprawnością (np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków) –

		wyłącznie jako wsparcie uzupełniające projekty dotyczące usług asystenckich lub opiekuńczych. 4.Dostarczanie i wsparcie we wdrożeniu narzędzi służących rozwojowi środowiskowych usług społecznych na poziomie lokalnym i zwiększenie potencjału lokalnych usługodawców do świadczenia usług społecznych w formie środowiskowej obejmujące m.in.: a. Wsparcie działalności grup roboczych utworzonych przy jednostkach samorządu terytorialnego, innych instytucji i podmiotów na rzecz tworzenia i wzmocnienia opieki pozainstytucjonalnej/ środowiskowej dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami); b. Upowszechnianie działań na rzecz deinstytucjonalizacji usług opiekuńczych; c. Monitorowanie i ewaluacja działań grup roboczych ds. deinstytucjonalizacji/ opieki pozainstytucjonalnej w gminach i powiatach. 5. Działania na rzecz rozwoju środowiskowych form usług społecznych świadczonych w ośrodkach wsparcia, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

	Poddziałanie 9.2.6	1. Wdrażanie regionalnych programów zdrowotnych w zakresie: a. poprawy opieki nad kobietą w ciąży w kontekście budowania postaw świadomego rodzicielstwa oraz wczesnego wykrywania i leczenia wad rozwojowych u dzieci w okresie prenatalnym poprzez: a.1) organizację szkół świadomego rodzicielstwa; a.2) opiekę perinatalną; a.3) działania edukacyjne dla personelu medycznego, w tym POZ, b. wczesnego wykrywania deformacji kręgosłupa u dzieci w wieku szkolnym oraz edukacja w zakresie ergonomii w codziennym życiu dziecka, c. profilaktyki nadwagi i otyłości wśród dzieci w wieku przedszkolnym. 2. Działania w zakresie deinstytucjonalizacji usług zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zgodnie z kierunkami określonymi w *Wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze zdrowia na lata 2014-2020.*
	Poddziałanie 9.2.7	1. Działania w zakresie podniesienia jakości i dostępności usług wsparcia rodziny wspierające proces deinstytucjonalizacji, w tym: a. wsparcie usług na rzecz dzieci, kandydatów i rodzin uczestniczących w procesie adopcji, b. koordynacja i monitorowanie pracy ośrodków adopcyjnych w województwie śląskim służące podniesieniu jakości świadczonych usług, c. promowanie i upowszechnianie idei adopcji (jako wsparcie uzupełniające).

	Poddziałanie 9.2.8	Działania w zakresie wzmocnienia bezpieczeństwa zdrowotnego na terenie regionu w celu ograniczania negatywnego wpływu wystąpienia COVID-19, m.in.: a. zapewnienie ochrony osobistej grupie docelowej, b. wsparcie usług zdrowotnych i społecznych, c. zatrudnienie dodatkowego personelu.
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 9.2.1 Poddziałanie 9.2.2 Poddziałanie 9.2.3 Poddziałanie 9.2.4 Poddziałanie 9.2.5 Poddziałanie 9.2.6	Wszystkie podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych, nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
	Poddziałanie 9.2.7	Samorząd Województwa Śląskiego – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego/ Śląski Ośrodek Adopcyjny w Katowicach[115]
	Poddziałanie 9.2.8	Samorząd Województwa Śląskiego/ ROPS; Fundusz Górnośląski S.A.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 9.2.1 Poddziałanie 9.2.2 Poddziałanie 9.2.3	• Osoby wykluczone lub zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie; • Rodziny, osoby sprawujące pieczę zastępczą, kandydaci na rodziców/rodziny wspierające lub zastępcze; • Podmioty realizujące usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz społeczne wyłącznie w zakresie działań podnoszących standard i jakość usług realizowanych na rzecz bezpośrednich odbiorców; • Podmioty realizujące usługi zdrowotne wyłącznie w zakresie działań podnoszących standard i jakość usług realizowanych na rzecz bezpośrednich odbiorców.

[115] Uchwałą nr VI/19/10/2020 z dnia 20.04.2020 r. Sejmik Województwa Śląskiego utworzył od 1 lipca 2020 r. jednostkę budżetową pn. Śląski Ośrodek Adopcyjny w Katowicach, która przejęła obowiązki związane z realizacją projektu "W stronę rodziny - wsparcie usług adopcyjnych"

	Poddziałanie 9.2.4 Poddziałanie 9.2.5	• Osoby wykluczone lub zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie; • Rodziny, osoby sprawujące pieczę zastępczą, kandydaci na rodziców/rodziny wspierające, zastępcze; • Podmioty realizujące usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz społeczne wyłącznie w zakresie działań podnoszących standard i jakość usług realizowanych na rzecz bezpośrednich odbiorców.
	Poddziałanie 9.2.6	• Osoby wykluczone lub zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie; • Kobiety w ciąży, dzieci oraz młodzież w zakresie ochrony zdrowia, w tym diagnostyki i programów profilaktycznych i rehabilitacyjnych w zakresie chorób rozwojowych i cywilizacyjnych; • Podmioty realizujące usługi zdrowotne wyłącznie w zakresie działań podnoszących standard i jakość usług realizowanych na rzecz bezpośrednich odbiorców.
	Poddziałanie 9.2.7	• Osoby wykluczone lub zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie; • Rodziny, osoby sprawujące pieczę zastępczą, kandydaci na rodziców/rodziny adopcyjne; • Podmioty realizujące usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej wyłącznie w zakresie działań podnoszących standard i jakość usług realizowanych na rzecz bezpośrednich odbiorców.
	Poddziałanie 9.2.8	• osoby dotknięte lub zagrożone skutkami epidemii wywołanej koronawirusem SARS-CoV-2. • Podmioty realizujące usługi społeczne lub zdrowotne.
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 9.2.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 9.2.2	1. Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku)

		2. Miasto Bielsko-Biała (Prezydent Miasta Bielska-Białej) 3. Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
	Poddziałanie 9.2.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie 9.2.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie 9.2.5	Nie dotyczy
	Poddziałanie 9.2.6	Nie dotyczy
	Poddziałanie 9.2.7	Nie dotyczy
	Poddziałanie 9.2.8	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 9.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 9.2	124 786 216
	Poddziałanie 9.2.1	20 788 457
	Poddziałanie 9.2.2	5 776 630
	Poddziałanie 9.2.3	13 450 000
	Poddziałanie 9.2.4	2 177 000
	Poddziałanie 9.2.5	29 834 027
	Poddziałanie 9.2.6	34 420 291
	Poddziałanie 9.2.7	3 400 000
	Poddziałanie 9.2.8	14 939 811
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 9.2	• strategia ZIT; • strategie RIT; • Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia; • Program Rewitalizacji; • Projekty realizowane w OP IX w ramach Poddziałania 9.2.1, 9.2.2, 9.2.3 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji

		województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 9.2.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 9.2.2	Regionalne Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 9.2.3	Obszary Strategicznej Interwencji
	Poddziałanie 9.2.4	W ramach poddziałania zaplanowano realizację przedsięwzięć wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie.
	Poddziałanie 9.2.5	• Obszary Strategicznej Interwencji • W ramach poddziałania zaplanowano realizację przedsięwzięć wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie
	Poddziałanie 9.2.6	Nie dotyczy
	Poddziałanie 9.2.7	Nie dotyczy
	Poddziałanie 9.2.8	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 9.2.1	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego; Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 9.2.2	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego; Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku; Miasto Bielsko-Biała; Miasto Częstochowa Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 9.2.3 Poddziałanie 9.2.4	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków:

	Poddziałanie 9.2.5 Poddziałanie 9.2.6	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 9.2.7	**Tryb pozakonkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego
	Poddziałanie 9.2.8	**Tryb nadzwyczajny** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Protesty nie obejmują trybu nadzwyczajnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 9.2	Limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie konkursu/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 9.2	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego[116]
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 9.2	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% finansowania unijnego[117]
	Poddziałanie 9.2.8	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 20% finansowania unijnego
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 9.2	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków	Działanie 9.2	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-

[116] W przypadku projektów w ramach poddziałania 9.2.6 (typ 2), obejmujących tworzenie Dziennych Domów Opieki Medycznej, wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 20% finansowania unijnego

[117] W przypadku projektów w ramach poddziałania 9.2.6 (typ 2), obejmujących tworzenie Dziennych Domów Opieki Medycznej, cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 40% finansowania unijnego, z uwzględnieniem odpowiednich zapisów, zawartych w przypisie powyżej

i planowany zakres systemu zaliczek		2020 oraz Regulaminem konkursu dla danego naboru.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 9.2	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu/wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie w szczególności: - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiego do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013); - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014)
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 9.2	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane	Działanie 9.2 Poddziałanie 9.2.1 Poddziałanie 9.2.2 Poddziałanie 9.2.3 Poddziałanie 9.2.4 Poddziałanie 9.2.5 Poddziałanie 9.2.6 Poddziałanie 9.2.7	Do 93%. Maksymalny % poziomu dofinasowania określony jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.
	Poddziałanie 9.2.8	Do 100 %

<table>
<tr><td>beneficjentowi przez właściwą instytucję)</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</td><td>Działanie 9.2
Poddziałanie 9.2.1
Poddziałanie 9.2.2
Poddziałanie 9.2.3
Poddziałanie 9.2.4
Poddziałanie 9.2.5
Poddziałanie 9.2.6
Poddziałanie 9.2.7</td><td>7%</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 9.2.8</td><td>0%</td></tr>
<tr><td rowspan="2">23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN))</td><td>Działanie 9.2
Poddziałanie 9.2.4
Poddziałanie 9.2.5
Poddziałanie 9.2.6
Typ projektu:
1b, 1c, 2</td><td>
<table>
<tr><td></td><td>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty rozliczane za pomocą uproszczonych metod.</td><td>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty, w których wartość dofinansowania jest większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</td></tr>
<tr><td>Minimalna wartość projektu (PLN)</td><td>100 000 PLN</td><td>Minimalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które musi być większe od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny</td></tr>
<tr><td>Maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Maksymalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które nie może przekroczyć wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny</td><td>Maksymalna wartość projektu nie przekracza wysokości alokacji przewidzianej na Działanie, chyba że w ramach konkursu ma zastosowanie kryterium, które stanowi inaczej</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Działanie 9.2
Poddziałanie 9.2.6
Typ projektu: 1a</td><td>
<table>
<tr><td></td><td>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty rozliczane za pomocą uproszczonych metod.</td><td>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty, w których wartość dofinansowania jest większa od wyrażonej w PLN</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td></td><td><table>
<tr><td></td><td></td><td>równowartości 100 000 EUR</td></tr>
<tr><td>Minimalna wartość projektu (PLN)</td><td>50 000 PLN</td><td>Minimalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które musi być większe od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny</td></tr>
<tr><td>Maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Maksymalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które nie może przekroczyć wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny</td><td>Maksymalna wartość projektu nie przekracza wysokości alokacji przewidzianej na Działanie, chyba że w ramach konkursu ma zastosowanie kryterium, które stanowi inaczej</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</td><td>Działanie 9.2</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</td><td>Działanie 9.2</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</td><td>Działanie 9.2</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</td><td>Działanie 9.2</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</td><td>Działanie 9.2</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
</table>

29. **Dodatkowe wyjaśnienia**	
Działanie 9.2	Usługi społeczne świadczone w lokalnej społeczności (definicja została podana w Słowniku terminologicznym), tj. opiekuńcze i asystenckie, usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, usługi mieszkalnictwa chronionego i wspomaganego będą realizowane na zasadach określonych w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020. Szczegółowe warunki dla naboru są wskazywane każdorazowo w Regulaminie konkursu/wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
Działanie 9.2	W ramach usług zdrowotnych konieczność realizacji danego wsparcia musi być zgodna z kierunkami wskazanymi w Krajowych strategicznych ramach polityki w obszarze ochrony zdrowia (Policy Paper). Wsparcie w zakresie zdrowia musi również wpisywać się w Regionalny Program Zdrowotny (RPZ) wskazany w Regulaminie konkursu. Działania w zakresie deinstytucjonalizacji opieki medycznej oraz działania w zakresie wzmocnienia bezpieczeństwa zdrowotnego na terenie regionu w celu ograniczenia negatywnego wpływu wystąpienia COVID 19 są realizowane poza formułą RPZ.
Poddziałanie 9.2.1 Poddziałanie 9.2.2	W ramach Poddziałania 9.2.1 oraz Poddziałania 9.2.2 przedsięwzięcia mogą stanowić dopełnienie kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania mogą stanowić uzupełnienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR oraz powinny wpisywać się w Strategie ZIT/RIT poszczególnych Subregionów.
Poddziałanie 9.2.3	Podejmowane w ramach Poddziałania 9.2.3 przedsięwzięcia mogą stanowić dopełnienie kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty przeznaczone na wsparcie OSI mogą stanowić istotny element przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach opracowanego PR.

II.9.3 Rozwój ekonomii społecznej w regionie

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 9.3	Rozwój ekonomii społecznej w regionie
	Poddziałanie 9.3.1	Wsparcie sektora ekonomii społecznej – projekty konkursowe
	Poddziałanie 9.3.2	Koordynacja sektora ekonomii społecznej – tryb pozakonkursowy
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 9.3	Wzrost liczby i stabilności miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej w regionie
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 9.3.1	1. Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych (obligatoryjny); 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (obligatoryjny).
	Poddziałanie 9.3.2	Liczba pakietów rekomendacji dotyczących obszaru ekonomii społecznej, które zostały wdrożone na poziomie minimum 60%
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 9.3.1	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (obligatoryjny); 2. Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem (obligatoryjny); 3. Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19; 4. Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19.
	Poddziałanie 9.3.2	1. Liczba opracowanych pakietów rekomendacji dotyczących obszaru ekonomii społecznej; 2. Liczba inicjatyw dotyczących rozwoju ekonomii społecznej sfinansowanych ze środków EFS; 3. Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19;

		4. Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19.
5. Typy projektów	Poddziałanie 9.3.1	1. Świadczenie profilowanych usług doradczych, edukacyjnych i biznesowych na rzecz efektywnego funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej, w tym podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników podmiotów ekonomii społecznej oraz wspieranie powstawania i stabilności miejsc pracy w obszarze przedsiębiorczości społecznej; 2. Wsparcie dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym za pośrednictwem podmiotów ekonomii społecznej, w tym udzielenie dotacji na zakładanie przedsiębiorstw społecznych i wsparcie funkcjonujących przedsiębiorstw w tworzeniu dodatkowych miejsc pracy; 3. Świadczenie na poziomie lokalnym usług animacyjnych służących rozwojowi organizacji obywatelskich i partycypacji społecznej oraz usług inkubacyjnych; 4. Wsparcie działań w zakresie poszukiwania i wdrażania zidentyfikowanych długookresowych źródeł finansowania podmiotów ekonomii społecznej, inicjatyw rozwijających przedsiębiorczość społeczną oraz uzupełniająco instytucji wspierających ekonomię społeczną.
	Poddziałanie 9.3.2	1. Koordynacja rozwoju ekonomii społecznej, w tym: a. tworzenie regionalnej sieci współpracy OWES, b. inicjowanie współpracy na rzecz ekonomii społecznej, c. wyznaczanie kierunków rozwoju ekonomii społecznej, d. kreowanie i promocja marki ekonomii społecznej w regionie, w tym w zakresie stosowania odpowiedzialnych zamówień publicznych.
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 9.3.1	Akredytowane podmioty świadczące usługi na rzecz podmiotów ekonomii społecznej (OWES)
	Poddziałanie 9.3.2	Samorząd Województwa Śląskiego - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego

7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 9.3.1	• Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym w zakresie doradztwa i szkoleń umożliwiających uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do założenia i/lub prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej; • Podmioty ekonomii społecznej w rozumieniu *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020* i ich pracownicy; • Pracownicy jednostek sektora finansów publicznych; • Partnerzy społeczni i gospodarczy, w tym przedsiębiorcy; • Podmioty wymienione w ustawie o pożytku publicznym i o wolontariacie, w tym organizacje pozarządowe.
	Poddziałanie 9.3.2	• Podmioty ekonomii społecznej, instytucje wsparcia ekonomii społecznej, w tym ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, przedsiębiorstwa społeczne i ich pracownicy; • Pracownicy administracji publicznej, pracownicy i wolontariusze instytucji pomocy i integracji społecznej realizujący działania w zakresie aktywnej integracji pracownicy publicznych służb zatrudnienia (w zakresie wspólnych działań partnerskich); • Przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego szczebla województwa, powiatu i gminy, przedsiębiorcy, media lokalne i regionalne; • Partnerzy społeczni i gospodarczy w tym przedsiębiorcy; • Podmioty wymienione w ustawie o pożytku publicznym i o wolontariacie, w tym organizacje pozarządowe.
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 9.3	Nie dotyczy

9. Instytucja wdrażająca	Działanie 9.3	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 9.3	31 492 715
	Poddziałanie 9.3.1	30 421 715
	Poddziałanie 9.3.2	1 071 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 9.3	• Program Rewitalizacji • Projekty realizowane w OP IX w ramach Poddziałania 9.3.1 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 9.3.1	W ramach poddziałania zaplanowano realizację przedsięwzięć na Obszarach Strategicznej Interwencji. W ramach poddziałania zaplanowano realizację przedsięwzięć wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie.
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 9.3.1	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 9.3.2	**Tryb pozakonkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 9.3	Limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie konkursu/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.

15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 9.3	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 9.3	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% finansowania unijnego
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 9.3	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 9.3	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Regulaminem konkursu dla danego naboru.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 9.3	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu/wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie w szczególności: - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiego do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013); - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014)
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków	Działanie 9.3	85%

<table>
<tr><td>kwalifikowalnych na poziomie projektu</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</td><td>Poddziałanie 9.3.1</td><td>Co do zasady maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania projektu wynosi: 95%, jednakże bez uwzględnienia wartości środków przeznaczonych na dotacje na utworzenie miejsc pracy i wsparcie pomostowe w formie finansowej, które są finansowane w 100%. Ostateczny poziom dofinansowania projektu zostanie określony w umowie o dofinansowanie projektu.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 9.3.2</td><td>Do 85%. Maksymalny % poziomu dofinasowania określony jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</td><td>Poddziałanie 9.3.1</td><td>5% wartości projektu pomniejszonej o wartość środków na dotacje na utworzenie miejsc pracy i wsparcie pomostowe w formie finansowej.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 9.3.2</td><td>15%</td></tr>
<tr><td>23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Działanie 9.3</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty rozliczane za pomocą uproszczonych metod.</th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty, w których wartość dofinansowania jest większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</th></tr>
<tr><td>Minimalna wartość projektu (PLN)</td><td>100 000 PLN</td><td>Minimalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które musi być większe od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny</td></tr>
<tr><td>Maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Maksymalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które nie może przekroczyć wyrażonej w PLN</td><td>Maksymalna wartość projektu nie przekracza wysokości alokacji przewidzianej na Działanie, chyba że</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

			równowartości 100 000 EUR + wkład własny	w ramach konkursu ma zastosowanie kryterium, które stanowi inaczej
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 9.3	Nie dotyczy		
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 9.3	Nie dotyczy		
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 9.3	Nie dotyczy		
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 9.3	Nie dotyczy		
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 9.3	Nie dotyczy		

29. **Dodatkowe wyjaśnienia**	
Poddziałanie 9.3	Wsparcie rozwoju sektora ekonomii społecznej odbywa się na zasadach określonych w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020. Szczegółowe warunki dla naboru są wskazywane każdorazowo w Regulaminie konkursu/wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
Poddziałanie 9.3.1	W ramach Poddziałania zostanie wyodrębniona specjalna pula środków dla Obszaru Strategicznej Interwencji oraz na przedsięwzięcia wynikające z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie. Jednocześnie OWES obejmujące swym zasięgiem tereny wyznaczone w

	ramach OSI i RLKS będą zobowiązane do świadczenia komplementarnego wsparcia na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i PES z obszaru OSI i obszarów instrumentu RLKS.
Poddziałanie 9.3.2	Działania w zakresie koordynacji sektora Ekonomii Społecznej będą spójne z kierunkami wskazanymi w Regionalnym programie rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim do roku 2020.

II.10 Oś Priorytetowa X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna

Zakres interwencji w ramach osi dedykowany jest zadaniom mającym na celu ułatwianie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych. Środki finansowe dostępne w ramach osi zostaną przeznaczone na wsparcie przedsięwzięć, przyczyniających się do polepszenia dostępności do wysokiej jakości usług medycznych jak i likwidacji niedoborów zdiagnozowanych w zakresie mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego w oparciu o istniejącą infrastrukturę, w powiązaniu z procesem aktywizacji zawodowej, mające na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ponadto możliwa będzie aktywizacja osób wymagających wsparcia poprzez dostosowanie budynków do pełnienia funkcji centrów usług dla społeczności, wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do ich prawidłowego funkcjonowania. W ramach osi priorytetowej X przewidziano również wsparcie, które pozwoli na włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane dzięki kompleksowej rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich, postrzeganej w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Podejmowane w ramach rewitalizacji działania przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz ożywienia gospodarczego i społecznego danego obszaru. Mając na uwadze powyższe, w ramach priorytetu inwestycyjnego wsparcie uzyskają kompleksowe projekty rewitalizacyjne.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

X REWITALIZACJA ORAZ INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I ZDROWOTNA

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

- lepsza dostępność i efektywność systemu ochrony zdrowia;
- lepszy dostęp do usług społecznych dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem;
- zwiększona aktywizacja społeczno-gospodarcza ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny.

3. Charakter Osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	317 172 140
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Śląskiego	

II.10.1 Infrastruktura ochrony zdrowia

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 10.1	Infrastruktura ochrony zdrowia
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 10.1	• Zwiększenie dostępności i jakości świadczeń medycznych • Zwiększenie dostępności i jakości świadczeń medycznych poprzez podjęcie działań inwestycyjnych, ukierunkowanych na zapobieganie, przeciwdziałanie, zwalczanie choroby COVID-19, wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 10.1	W ramach działania nie planuje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 10.1 – typ projektu 1	• Liczba wspartych podmiotów leczniczych z wyłączeniem ratownictwa medycznego (obligatoryjny) • Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej • Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (obligatoryjny)
	Działanie 10.1 – typ projektu 2	• Liczba wspartych podmiotów leczniczych z wyłączeniem ratownictwa medycznego • Liczba wspartych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ratownictwa medycznego lub jednostek organizacyjnych szpitali wyspecjalizowanych w zakresie udzielania świadczeń niezbędnych dla ratownictwa medycznego • Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej • Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (obligatoryjny) • Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 • Liczba wspartych podmiotów leczniczych w związku z pandemią COVID-19 • Liczba wyposażonych laboratoriów w związku z pandemią COVID-19 • Liczba zakupionego sprzętu medycznego, innego niż aparaty do oznaczania koronawirusa i respiratory • Liczba zakupionych aparatów do oznaczania koronawirusa metodą

		genetyczną/molekularną w związku z pandemią COVID-19 • Liczba zakupionych respiratorów w związku z pandemią COVID-19 • Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 • Liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19
5. Typy projektów	Działanie 10.1	1. Projekty inwestycyjne ukierunkowane na poprawę jakości i dostępności do świadczeń ochrony zdrowia, polegające na pracach remontowo – budowlanych, zakupie aparatury, sprzętu medycznego i wyposażenia. 2. Wsparcie zakupu niezbędnego sprzętu i wyposażenia oraz adaptacji pomieszczeń, w tym budowa obiektów kubaturowych w związku z pojawieniem się koronawirusa SARS-CoV-2 na terenie województwa śląskiego.
6. Typ beneficjenta	Działanie 10.1 – typ projektu 1	1. Podmioty wykonujące działalność leczniczą w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej, posiadające osobowość prawną lub zdolność prawną; udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych . 2. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia. 3. Związek Metropolitalny. W przypadku podmiotów nadzorowanych przez jednostki sektora finansów publicznych – w ramach RPO mogą aplikować podmioty lecznicze, których podmiotem tworzącym są jednostki samorządu terytorialnego[118]. Wskazane ograniczenie nie dotyczy szpitali ponadregionalnych posiadających w swoich strukturach oddziały geriatryczne.
	Działanie 10.1 – typ projektu 2	1. Podmioty wykonujące działalność leczniczą w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej, posiadające osobowość prawną lub zdolność prawną; udzielające świadczeń opieki

[118] z wyłączeniem Państwowego Ratownictwa Medycznego

		zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych . 2. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 10.1	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 10.1	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 10.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 10.1	87 345 853 typ projektu 1: 63 610 853 typ projektu 2: 23 735 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 10.1	Dotyczy 1 typu projektu - w zakresie wspierania obszaru zdrowia, głównym narzędziem koordynacji interwencji jest Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia, jak również regulacje wskazane w *„Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 Krajowe Strategiczne Ramy".* **Dotyczy 2 typu projektu** - w celu zapewnienia spójności podejmowanych działań projekt jest realizowany w koordynacji z Wojewodą Śląskim.
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 10.1	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 10.1	**Dotyczy 1 typu projektu - Tryb konkursowy** **Dotyczy 2 typu projektu – Tryb nadzwyczajny** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 10.1	Dotyczy 1 typu projektu: Zakres inwestycyjny dotyczący rozwiązań w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt) możliwy do realizacji jako element projektu tj. maksymalnie do 10% kosztów kwalifikowalnych. Z możliwości wsparcia wyłączone są podmioty kwalifikujące się do otrzymania wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko - wyłączenie to nie dotyczy szpitali ponadregionalnych posiadających w swoich strukturach oddziały geriatryczne.

		Dodatkowe limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie konkursu[119] Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji. Dotyczy 2 typu projektu: Zakres inwestycyjny ma wynikać z działań, związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się koronawirusa SARS-CoV-2. W celu zapewnienia spójności podejmowanych działań projekt jest realizowany w koordynacji z Wojewodą Śląskim. Dodatkowe limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie naboru.[120] Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji.
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	Działanie 10.1	Zgodnie z zasadami określonymi w art. 98 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Szczegółowy zakres stosowania cross-financingu opisany jest w ogłoszeniu o naborze.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.1	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 10.1	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 10.1	W ramach działania 10.1 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 10.1 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 10.1	Pomoc publiczna, w przypadku jej wystąpienia w danym projekcie, udzielana będzie na podstawie właściwych przepisów prawa krajowego i unijnego, w szczególności: - Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania

[119] Obowiązek udokumentowania nieprzekraczania limitów i ograniczeń na każdym etapie realizacji projektu spoczywa na wnioskodawcy/beneficjencie.
[120] Obowiązek udokumentowania nieprzekraczania limitów i ograniczeń na każdym etapie realizacji projektu spoczywa na wnioskodawcy/beneficjencie.

		pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020; - Decyzji Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 7 z dnia 11.01.2012, str. 3). Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie naboru.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 10.1	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 10.1	Dotyczy 1 typu projektu: 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. Nie przewiduje się współfinansowania z budżetu państwa. Dotyczy 2 typu projektu: 95%, w tym 10% z budżetu państwa
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.1	Dotyczy 1 typu projektu: 15% Dotyczy 2 typu projektu: Minimum 5%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 10.1	IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o naborze.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 10.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić wartość minimalną oraz maksymalną wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu.

25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 10.1	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 10.1	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 10.1	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 10.1	Nie dotyczy

29. Opis działania i informacje dodatkowe

Dotyczy 1 typu projektu:

Na zasadach i w zakresie zgodnym z Krajowymi strategicznymi ramami polityki w obszarze ochrony zdrowia *Policy Paper* wspierane będą między innymi projekty polegające na przeprowadzeniu niezbędnych, z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych, prac remontowo – budowlanych, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, a także wyposażeniu w sprzęt medyczny oraz – jako element projektu (tj. maksymalnie do 10% kosztów kwalifikowalnych) – rozwiązaniach w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt).

Zgodnie z kierunkami i priorytetami zakresu interwencji w ochronie zdrowia, wskazanymi w *Policy Paper*, projekty inwestycyjne ukierunkowane na poprawę jakości i dostępności do świadczeń ochrony zdrowia mają dotyczyć wyłącznie:

- grup chorób, które zostały zidentyfikowane jako istotne przyczyny dezaktywizacji zawodowej (choroby układu krążenia, nowotworowe, układu kostno – stawowo – mięśniowego, układu oddechowego, choroby psychiczne),
- obszaru świadczeń opieki geriatrycznej,
- dziedzin medycyny, ukierunkowanych na opiekę nad matką i dzieckiem (położnictwo i ginekologia, neonatologia, pediatria, kardiologia i kardiochirurgia dziecięca, chirurgia dziecięca, neurologia dziecięca, psychiatria dziecięca, hematologia i onkologia dziecięca),
- specyficznych grup chorobowych istotnych dla regionu, wynikających z przeprowadzonej diagnozy sytuacji demograficzno – epidemiologicznej.

Z uwagi na charakter świadczeń udzielanych w POZ, projekty inwestycyjne tego typu świadczeniodawcy mogą być ukierunkowane na wszystkie problemy zdrowotne dorosłych i dzieci rozwiązywane w ramach świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, przy czym powinny one przyczyniać się do rozwoju opieki koordynowanej, z uwzględnieniem zintegrowanych form opieki środowiskowej. Dopuszczone zostaną wyłącznie przedsięwzięcia oparte na istniejącej infrastrukturze z wykorzystaniem bazy łóżkowej danej jednostki (inwestycje mają służyć poprawie jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych, a nie powiększaniu ilościowemu zasobów infrastrukturalnych sektora). Podmiot realizujący projekt dofinansowany ze środków unijnych powinien zagwarantować finansowanie świadczonych usług w ramach publicznego systemu ochrony zdrowia.

Podejmowane będą wyłącznie inwestycje zweryfikowane zidentyfikowanymi deficytami i potrzebami uwzględniającymi sytuację demograficzną i epidemiologiczną (odpowiednio identyfikowaną na

poziomie województwa – w zależności od specyfiki podmiotu leczniczego i oferowanych przez niego usług) oraz faktycznym zapotrzebowaniem i dostępnością infrastruktury ochrony zdrowia na danym obszarze z wykorzystaniem map potrzeb zdrowotnych, z zastrzeżeniem zasad opisanych w kierunkowych zasadach wyboru projektów.

Ponadto, projekty wybierane do wsparcia muszą być zgodne z rekomendacjami Komitetu Sterującego - warunkiem koniecznym dla podejmowania interwencji jest ich zgodność z uzgodnionym przez Komitet Sterujący Planem działań.

Preferencyjnie traktowane będą projekty wspierające przeniesienie akcentów z usług wymagających hospitalizacji na rzecz podstawowej opieki zdrowotnej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, jak również wspierające rozwój opieki koordynowanej, z uwzględnieniem środowiskowych form opieki.

Inwestycje polegające na dostosowaniu istniejącej infrastruktury do obowiązujących przepisów są niekwalifikowalne, chyba że ich realizacja jest uzasadniona z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.

Nie będą finansowane inwestycje ukierunkowane na duże instytucje o charakterze opiekuńczo – pobytowym, zdefiniowane zgodnie z polskim prawodawstwem, świadczące usługi długoterminowej pomocy dla osób z niepełnosprawnościami, dzieci, osób starszych oraz psychicznie chorych.

Dotyczy 2 typu projektu:

Ze względu na sytuację epidemiologiczną związaną z koronawirusem SARS-CoV-2 w województwie śląskim, wsparte zostaną inwestycje i pokryte zostaną koszty wyposażenia podmiotów leczniczych związane z diagnostyką, zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19.

Inwestycje polegać mogą na zakupie niezbędnego sprzętu, aparatury medycznej, ambulansów oraz wyposażenia na potrzeby oddziałów szpitalnych oraz innych komórek organizacyjnych podmiotów leczniczych (transportu sanitarnego, izb przyjęć, ratownictwa medycznego, laboratoriów, sterylizatorni). Wsparte zostaną także działania związane z adaptacją pomieszczeń, przeprowadzeniem niezbędnych prac remontowo - budowlanych i budowie obiektów kubaturowych np. rozbudowa w formie kontenerowej, związanych z leczeniem i diagnostyką w celu zwiększenia możliwości diagnostycznych, ratowniczych i medycznych oraz poprawy jakości świadczonych usług szpitali uczestniczących w działaniach kryzysowych, a także wszelkie działania mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się koronawirusa SARS-CoV-2, w tym odseparowanie zakażonych i podejrzanych o zakażenie koronawirusem od pozostałych chorych oraz zabezpieczenie personelu medycznego.

Dopuszcza się – jako element projektu – wsparcie w zakresie IT i rozwiązań teleinformatycznych, przyczyniających się do szerszego wykorzystania usług z zakresu e-zdrowia. Wsparcie w zakresie IT ma jednoznacznie wynikać z działań, podejmowanych w związku z koronawirusem SARS-CoV-2, a tym samym – musi im służyć. Interwencja dotycząca obszaru IT musi być uzasadniona działaniami, skierowanymi na walkę z koronawirusem SARS-CoV-2.

W celu zapewnienia zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców województwa śląskiego oraz ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa projekty zwolnione zostaną z obowiązku zapewnienia procedur określonych w *Policy Paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020*, w szczególności otrzymania rekomendacji Komitetu Sterującego ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia oraz z opinii o zgodności z mapami potrzeb zdrowotnych. Przedmiotowy Komitet zostanie poinformowany o realizowanych projektach po przyjęciu ich do dofinansowania.

W celu koordynacji pomocy inwestycje mogą być realizowane wyłącznie w zakresie uzgodnionym z Wojewodą Śląskim. Zwolnione są one także z konieczności uzyskania OCI.

W przypadku inwestycji realizowanych w ramach typu projektu 2., dopuszcza się tymczasowe zwiększenie bazy łóżek w szpitalach związanych z zapewnieniem miejsca do leczenia pacjentów zakażonych wirusem SARS-CoV-2.

Na zasadach wyjątku w ramach typu projektu 2. o wsparcie mogą ubiegać się również podmioty lecznicze udzielające świadczeń ratownictwa medycznego lub jednostki organizacyjne szpitali wyspecjalizowanych w zakresie udzielania świadczeń niezbędnych dla ratownictwa medycznego.

Mając na uwadze pilną potrzebę realizacji inwestycji będą one realizowane w oparciu o zapisy Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. 2020 poz. 374 z póź. zm.).

W przypadku ustania epidemii koronawirusa zakupione środki trwałe będą mogły być wykorzystywane w ramach publicznego systemu ochrony zdrowia, w celu zachowania trwałości inwestycji.

Dotyczy 1 i 2 typu projektu:

Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[121][122]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[123] lub porozumienia[124]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje.

Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy.

Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

[121] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

[122] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.

[123] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

[124] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

II.10.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 10.2	Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych
	Poddziałanie 10.2.1	Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - ZIT
	Poddziałanie 10.2.2	Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - RIT
	Poddziałanie 10.2.3	Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - OSI
	Poddziałanie 10.2.4	Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – wsparcie działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 10.2.1	Lepszy dostęp do usług społecznych dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem
	Poddziałanie 10.2.2	
	Poddziałanie 10.2.3	
	Poddziałanie 10.2.4	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 10.2.1	Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury
	Poddziałanie 10.2.2	
	Poddziałanie 10.2.3	
	Poddziałanie 10.2.4	
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 10.2.1	• Liczba wybudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej • Liczba przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej • Liczba nowo utworzonych mieszkań w istniejących budynkach
	Poddziałanie 10.2.2	
	Poddziałanie 10.2.3	
	Poddziałanie 10.2.4	
5. Typy projektów	Poddziałanie 10.2.1	1. Roboty budowlane (za wyjątkiem budowy nowych obiektów) w zdegradowanych budynkach w celu adaptacji ich na mieszkania socjalne, wspomagane i chronione 2. Roboty budowlane (za wyjątkiem budowy nowych obiektów) w zdegradowanych
	Poddziałanie 10.2.2	
	Poddziałanie 10.2.3	
	Poddziałanie 10.2.4	

		budynkach na potrzeby utworzenia centrów usług społecznościowych
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 10.2.1	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Związek Metropolitalny; 3. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; 4. Podmioty działające na zlecenie samorządu terytorialnego wybrane zgodnie z prawem zamówień publicznych. 5. Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; 6. Organizacje pozarządowe; 7. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (niewymienione wyżej); 8. Spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, TBS, spółdzielnie; 9. Instytucje kultury; 10. MŚP.
	Poddziałanie 10.2.2	
	Poddziałanie 10.2.3	
	Poddziałanie 10.2.4	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Związek Metropolitalny; 3. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; 4. Podmioty działające na zlecenie samorządu terytorialnego wybrane zgodnie z prawem zamówień publicznych. 5. Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; 6. Organizacje pozarządowe; 7. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (niewymienione wyżej); 8. Spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, TBS, spółdzielnie; 9. Instytucje kultury;

		10. Lokalne Grupy Działania; 11. MŚP.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 10.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.2.2	
	Poddziałanie 10.2.3	
	Poddziałanie 10.2.4	
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 10.2.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 10.2.2	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku), Miasto Bielsko-Biała (Prezydent Miasta Bielska-Białej), Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
	Poddziałanie 10.2.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.2.4	
9. Instytucja wdrażająca	Poddziałanie 10.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.2.2	
	Poddziałanie 10.2.3	
	Poddziałanie 10.2.4	
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 10.2	47 393 205
	Poddziałanie 10.2.1	16 347 099
	Poddziałanie 10.2.2	16 162 856
	Poddziałanie 10.2.3	10 883 250
	Poddziałanie 10.2.4	4 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 10.2.1	• powiązane operacje i projekty; • Dla działań realizowanych w OSI Program Rewitalizacji • Kontrakt Terytorialny dla Województwa Śląskiego • Projekty realizowane w OP X w ramach Poddziałania 10.2.1, 10.2.2, 10.2.3, 10.2.4 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady
	Poddziałanie 10.2.2	
	Poddziałanie 10.2.3	
	Poddziałanie 10.2.4	

		wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 10.2.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 10.2.2	Regionalne Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 10.2.3	Obszary Strategicznej Interwencji
	Poddziałanie 10.2.4	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 10.2.1	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 10.2.2	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Miasto Bielsko-Biała, Miasto Częstochowa Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 10.2.3	**Tryb pozakonkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego
	Poddziałanie 10.2.4	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Poddziałanie 10.2.1 Poddziałanie 10.2.2 Poddziałanie 10.2.3 Poddziałanie 10.2.4	1) Wsparcie inwestycyjne projektów z EFRR ma charakter uzupełniający (dodatkowy) i możliwe jest wyłącznie w powiązaniu z działaniami podejmowanymi w ramach wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego lub działaniami, których cele są zgodne z celami EFS w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem rozumianymi w sposób określony w RPO WSL. 2) Zagospodarowanie otoczenia budynków objętych projektem jest możliwe do realizacji do maksymalnego pułapu 10% kosztów kwalifikowalnych.

		3) 3) Wydatki związane z wymianą i zakupem instalacji grzewczej, źródła ciepła, termomodernizacją i termoizolacją budynku nie mogą przekroczyć 30% wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. 4) Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji. 5) Wydatki poniesione na infrastrukturę opieki instytucjonalnej, rozumianej zgodnie z wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020, nie będą mogły stanowić przedmiotu dofinansowania.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Poddziałanie 10.2.1 Poddziałanie 10.2.2 Poddziałanie 10.2.3 Poddziałanie 10.2.4	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 10.2.1 Poddziałanie 10.2.2 Poddziałanie 10.2.3 Poddziałanie 10.2.4	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Poddziałanie 10.2.1 Poddziałanie 10.2.2 Poddziałanie 10.2.3 Poddziałanie 10.2.4	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 10.2.1 Poddziałanie 10.2.2 Poddziałanie 10.2.3 Poddziałanie 10.2.4	W ramach działania 10.2 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 10.2 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 10.2.1 Poddziałanie 10.2.2 Poddziałanie 10.2.3 Poddziałanie 10.2.4	Pomoc publiczna, w przypadku jej wystąpienia w danym projekcie, udzielana będzie na podstawie właściwych przepisów prawa krajowego i unijnego, w szczególności: Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;

		Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Poddziałanie 10.2.1 Poddziałanie 10.2.2 Poddziałanie 10.2.3 Poddziałanie 10.2.4	85% 95%[125] w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: 1) są projektami rewitalizacyjnymi, 2) nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą 3) nie są objęte pomocą de minimis 4) nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków	Poddziałanie 10.2.1 Poddziałanie 10.2.2 Poddziałanie 10.2.3	95% ze środków UE bądź

[125] Projekty rewitalizacyjne mogą korzystać z finansowania z budżetu państwa, bądź dofinansowania z EFRR podwyższonego do poziomu 95% - kwestię tą rozstrzyga się w zapisach regulaminu naboru.

kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Poddziałanie 10.2.4	95%, w tym 10% z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: 1) są projektami rewitalizacyjnymi, 2) nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą 3) nie są objęte pomocą de minimis 4) nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 W pozostałych przypadkach 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 10.2.1	5%
	Poddziałanie 10.2.2	15% (w przypadku projektów nie otrzymujących współfinansowania z budżetu państwa bądź projektów nie spełniających łącznie kryteriów: 1) są projektami rewitalizacyjnymi, 2) nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą 3) nie są objęte pomocą de minimis 4) nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013) W pozostałych przypadkach poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
	Poddziałanie 10.2.3	
	Poddziałanie 10.2.4	
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Poddziałanie 10.2.1	IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o naborze / wezwania do złożenia wniosku o dofinansowanie.
	Poddziałanie 10.2.2	
	Poddziałanie 10.2.3	
	Poddziałanie 10.2.4	
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Poddziałanie 10.2.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość wydatków kwalifikowalnych projektu w
	Poddziałanie 10.2.2	
	Poddziałanie 10.2.3	
	Poddziałanie 10.2.4	

		Regulaminie konkursu/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
25.Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Poddziałanie 10.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.2.2	
	Poddziałanie 10.2.3	
	Poddziałanie 10.2.4	
26.Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Poddziałanie 10.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.2.2	
	Poddziałanie 10.2.3	
	Poddziałanie 10.2.4	
27.Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Poddziałanie 10.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.2.2	
	Poddziałanie 10.2.3	
	Poddziałanie 10.2.4	
28.Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Poddziałanie 10.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.2.2	
	Poddziałanie 10.2.3	
	Poddziałanie 10.2.4	

29.Opis działania i informacje dodatkowe
Inwestycje dotyczące mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych, muszą być realizowane w oparciu o istniejącą infrastrukturę, w powiązaniu z procesem aktywizacji społeczno-zawodowej, mającym na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zgodnie z rozdziałem 8 Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020, inwestycje w zakresie infrastruktury społecznej realizowane ze środków EFRR w ramach PI 9a służą realizacji celów dotyczących włączenia społecznego i walki z ubóstwem i nie jest finansowana infrastruktura opieki instytucjonalnej. Zgodnie z brzmieniem typu projektu nr 1 na mieszkania wspomagane/chronione/socjalne, można adaptować tylko takie lokale, które dotychczas nie spełniały takich funkcji. Zatem przedmiotem projektu nie może być np. remont dotychczasowych lokali socjalnych/lokali będących przedmiotem najmu socjalnego celem podwyższenia ich standardów. Dopuszcza się jednak wsparcie istniejących mieszkań chronionych i wspomaganych pod warunkiem zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług w danym mieszkaniu, bez pogorszenia jakości świadczonych usług. Minimalne wymagania jakie muszą spełniać mieszkania socjalne[126]. lokal nadający się do zamieszkania ze względu na wyposażenie i stan techniczny, którego powierzchnia pokoi przypadająca na członka gospodarstwa domowego

[126] Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1234, z późń. zm.).

najemcy nie może być mniejsza niż 5 m^2, a w wypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego 10 m^2, przy czym lokal ten może być o obniżonym standardzie jednak nie gorszym niż:

1) wanna lub kabina natryskowa — w łazience;
2) umywalka — w łazience;
3) miska ustępowa — w łazience lub w wydzielonym ustępie;
4) zlewozmywak;
5) czteropaleniskowa kuchenka gazowa lub na inne paliwo lub równoważna użytkowo kuchenka elektryczna.

Na potrzeby oceny merytorycznej jako dotychczas istniejące należy traktować wszystkie lokale socjalne wyodrębnione w mieszkaniowym zasobie gminy wg. stanu na dzień 20 kwietnia 2019 r. oraz lokale wynajęte na podstawie art. 22 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1234, z późń. zm.) na dzień złożenia wniosku.

Minimalne wymagania jakie muszą spełniać mieszkania chronione określa Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki społecznej z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie mieszkań chronionych (Dz.U. 2018 poz. 822).

Minimalna powierzchnia użytkowa przypadająca dla jednej osoby korzystającej ze wsparcia w mieszkaniu chronionym nie może być mniejsza niż 12m2.

Mieszkanie chronione, oprócz pomieszczeń mieszkalnych, składa się z:

1) kuchni lub aneksu kuchennego;

2) łazienki;

3) wydzielonego ustępu lub miski ustępowej w łazience;

4) przestrzeni komunikacji wewnętrznej.

Minimalne wymagania jakie muszą spełniać mieszkania wspomagane określają Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.

Kosztem kwalifikowalnym mogą być prace budowlane obejmujące części wspólne całego budynku, w którym miałby się znajdować jeden lub kilka mieszkań socjalnych, wspomaganych lub chronionych, ale tylko pod warunkiem, że powierzchnia użytkowa tych mieszkań będzie większa niż 50% powierzchni użytkowej danego budynku. Limit nie ma zastosowania do przypadków, w których budynek w całości będzie przeznaczony na realizację typu projektu nr 1 oraz typu projektu nr 2.

Finansowe wsparcie ze środków EFRR nie przysługuje na przedsięwzięcia, których realizacja współfinansowana jest ze środków Funduszu Dopłat w oparciu o ustawę z dnia 8 grudnia 2006 r. . o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń (t.j Dz.U. z 2018 r. poz. 2321).

W ramach działania 10.2 dopuszcza się realizację inwestycji polegających na łączeniu dwóch typów projektów.

Roboty budowlane w zdegradowanych budynkach w celu adaptacji ich na mieszkania socjalne, wspomagane i chronione są możliwe również w przypadku pojedynczych lokali.

W działaniu 10.2 jest możliwość wyposażenia centrum usług społecznościowych oraz mieszkań socjalnych, wspomaganych i chronionych.

W ramach działania 10.2 nie ma możliwości budowy nowych obiektów.

Ze względu na kumulację negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych o ogromnej skali, dla miasta Bytom przewiduje się przeznaczenie specjalnej puli środków na procedurę pozakonkursową OSI dla miast i dzielnic miast wymagających rewitalizacji.

Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[127][128]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[129] lub porozumienia[130]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje.

Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy.

Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

[127] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

[128] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.

[129] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

[130] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

II.10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 10.3	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych
	Poddziałanie 10.3.1	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - ZIT
	Poddziałanie 10.3.2	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - RIT
	Poddziałanie 10.3.3	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - Konkurs
	Poddziałanie 10.3.4	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI
	Poddziałanie 10.3.5	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – wsparcie działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 10.3.1	Zwiększona aktywizacja społeczno-gospodarcza ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny.
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 10.3.1	• Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury(obligatoryjny).
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 10.3.1	• Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (obligatoryjny). • Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach • Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich (obligatoryjny).
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	
5. Typy projektów	Poddziałanie 10.3.1	1. Roboty budowlane (za wyjątkiem budowy nowych obiektów) w obiektach poprzemysłowych/ powojskowych/popegeerowskich/ pokolejowych wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia. 2. Zagospodarowywanie przestrzeni miejskich, w tym roboty budowlane (za wyjątkiem budowy nowych obiektów) w obiektach wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia. 3. Roboty budowlane (za wyjątkiem budowy nowych obiektów) w zdegradowanych
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	

		budynkach wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia.
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 10.3.1 Poddziałanie 10.3.2 Poddziałanie 10.3.3 Poddziałanie 10.3.4	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Związek Metropolitalny; 3. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; 4. Podmioty działające na zlecenie samorządu terytorialnego wybrane zgodnie z prawem zamówień publicznych. 5. Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; 6. Organizacje pozarządowe; 7. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (niewymienione wyżej); 8. Spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, TBS, spółdzielnie; 9. Instytucje kultury 10. Przedsiębiorcy
	Poddziałanie 10.3.5	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Związek Metropolitalny; 3. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; 4. Podmioty działające na zlecenie samorządu terytorialnego wybrane zgodnie z prawem zamówień publicznych. 5. Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; 6. Organizacje pozarządowe; 7. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (niewymienione wyżej); 8. Spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, TBS, spółdzielnie; 9. Instytucje kultury 10. Lokalne Grupy Działania

		11. Przedsiębiorcy
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 10.3.1	Interesariusze obszaru rewitalizacji (w tym przede wszystkim jego mieszkańcy)
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 10.3.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 10.3.2	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku), Miasto Bielsko-Biała (Prezydent Miasta Bielska-Białej), Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
	Poddziałanie 10.3.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	
9. Instytucja wdrażająca	Poddziałanie 10.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 10.3	134 433 082
	Poddziałanie 10.3.1	50 670 600
	Poddziałanie 10.3.2	27 083 232
	Poddziałanie 10.3.3	10 950 000
	Poddziałanie 10.3.4	33 729 250
	Poddziałanie 10.3.5	12 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 10.3.1	• powiązane operacje i projekty; • Programy Rewitalizacji; • System Wsparcia Rewitalizacji: ;Kontrakt terytorialny dla Województwa Śląskiego; • Rozdział IV SZOOP *Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji*, część A 1 Planowane wsparcie rewitalizacji w ramach RPO WSL 2014-2020 jako wspierające/uzupełniające rewitalizację.
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	

12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 10.3.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 10.3.2	Regionalne Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 10.3.3	Obszary Strategicznej Interwencji
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 10.3.1	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 10.3.2	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Miasto Bielsko-Biała, Miasto Częstochowa Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 10.3.3	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 10.3.4	**Tryb pozakonkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego
	Poddziałanie 10.3.5	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Poddziałanie 10.3.1	1. Projekt, którego jedynym elementem jest estetyzacja parku jest niekwalifikowalny. 2. Koszty kwalifikowalne projektu w zakresie kultury nie będą przekraczać 2 mln euro.[131]
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	

[131] W przypadku gdy w kompleksowym projekcie rewitalizacyjnym realizowane są zarówno działania właściwe dla projektu kulturalnego (zdefiniowanego w rozdziale VI Słownik terminologiczny) jak i inne działania, koszty kwalifikowalne części dot. projektu kulturalnego nie mogą przekroczyć wskazanego limitu.

	Poddziałanie 10.3.5	3. Wsparcie mogą otrzymać wyłącznie projekty wynikające z Programów Rewitalizacji pozytywnie zaopiniowanych przez Instytucję Zarządzającą i zamieszczonych w Wykazie Programów Rewitalizacji Województwa Śląskiego, prowadzonym przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w Katowicach, dostępnym pod adresem: http://rpo.slaskie.pl/czytaj/wykaz_programow_rewitalizacji_wojewodztwa_slaskiego. 4. Wsparcie inwestycyjne projektów z EFRR ma charakter uzupełniający (dodatkowy) i możliwe jest wyłącznie w powiązaniu z działaniami podejmowanymi w ramach wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego lub działaniami, których cele są zgodne z celami EFS w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem rozumianymi w sposób określony w RPO WSL. 5. Wydatki związane z wymianą i zakupem instalacji grzewczej, źródła ciepła, termomodernizacją i termoizolacją budynku nie mogą przekroczyć 30% wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. 6. W ramach wszystkich typów projektów dopuszcza się inwestycje dotyczące tkanki mieszkaniowej (części wspólne budynków), tylko jako część większego projektu[132] mającego na celu rewitalizację zubożonych obszarów publicznych. Roboty/prace budowlane wewnątrz lokali mieszkalnych wraz z zakupem wyposażenia nie będą mogły stanowić przedmiotu dofinansowania. 7. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji. Wydatki poniesione na infrastrukturę opieki instytucjonalnej, rozumianej zgodnie z wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020, nie będą mogły stanowić przedmiotu dofinansowania..

[132] ustalenie „większego projektu" należy dokonać poprzez wybór jednego z dwóch dostępnych rozwiązań:
a) wydzielenie zakresu finansowego - przyjmuje się, że wydatki kwalifikowane przeznaczone na modernizację części wspólnych budynków nie mogą przekroczyć 49,99% wszystkich wydatków kwalifikowanych projektu,
b) wydzielenie zakresu pod kątem powierzchni projektu przewidzianej do realizacji - przyjmuje się, że powierzchnia zabudowy budynków nie może przekroczyć 49,99% powierzchni całego projektu tj. powierzchni zabudowy oraz pozostałej powierzchni udostępnionej do korzystania w wyniku realizacji projektu.

15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Poddziałanie 10.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 10.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Poddziałanie 10.3.1	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 10.3.1	W ramach działania 10.3 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 10.3 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 10.3.1	Pomoc publiczna, w przypadku jej wystąpienia w danym projekcie, udzielana będzie na podstawie właściwych przepisów prawa krajowego i unijnego, w szczególności: Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020;
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	

		Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Poddziałanie 10.3.1 Poddziałanie 10.3.2 Poddziałanie 10.3.3 Poddziałanie 10.3.4 Poddziałanie 10.3.5	85% 95%[133] w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: 1) są projektami rewitalizacyjnymi, 2) nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą 3) nie są objęte pomocą de minimis 4) nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Poddziałanie 10.3.1 Poddziałanie 10.3.2 Poddziałanie 10.3.3 Poddziałanie 10.3.4 Poddziałanie 10.3.5	95% ze środków UE bądź 95%, w tym 10% z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: 1) są projektami rewitalizacyjnymi, 2) nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą 3) nie są objęte pomocą de minimis 4) nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 W przypadkach niespełnienia przynajmniej jednego z warunków z pozycji 2-4: 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.

[133] Projekty rewitalizacyjne mogą korzystać z finansowania z budżetu państwa, bądź dofinansowania z EFRR podwyższonego do poziomu 95% - kwestię tą rozstrzyga się w zapisach regulaminu naboru.

22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 10.3.1 Poddziałanie 10.3.2 Poddziałanie 10.3.3 Poddziałanie 10.3.4 Poddziałanie 10.3.5	5% 15% (w przypadku projektów nie otrzymujących współfinansowania z budżetu państwa bądź projektów nie spełniających łącznie kryteriów: 1) są projektami rewitalizacyjnymi, 2) nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą 3) nie są objęte pomocą de minimis 4) nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013) W pozostałych przypadkach poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Poddziałanie 10.3.1 Poddziałanie 10.3.2 Poddziałanie 10.3.3 Poddziałanie 10.3.4 Poddziałanie 10.3.5	Maksymalna wartość projektu kulturalnego wynosi 2 000 000 euro kosztów kwalifikowalnych. IZ RPO WSL nie określa minimalnej wartości projektu.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Poddziałanie 10.3.1 Poddziałanie 10.3.2 Poddziałanie 10.3.3 Poddziałanie 10.3.4 Poddziałanie 10.3.5	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Poddziałanie 10.3.1 Poddziałanie 10.3.2 Poddziałanie 10.3.3 Poddziałanie 10.3.4 Poddziałanie 10.3.5	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Poddziałanie 10.3.1 Poddziałanie 10.3.2 Poddziałanie 10.3.3 Poddziałanie 10.3.4 Poddziałanie 10.3.5	Nie dotyczy

27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Poddziałanie 10.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Poddziałanie 10.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
	Poddziałanie 10.3.5	

29. Opis działania i informacje dodatkowe

Proces rewitalizacji powinien być prowadzony we współpracy podmiotów reprezentujących wszystkie sektory życia społeczno-gospodarczego: podmiotów publicznych (na czele z samorządem gminy), lokalnych przedsiębiorców, osób prywatnych oraz organizacji pozarządowych, a także kościołów. Rewitalizacja ma charakter kompleksowy, to znaczy, że w jej ramach prowadzony jest szereg wielowątkowych, wzajemnie uzupełniających się i wzmacniających działań, mających na celu wywołanie jakościowej pozytywnej zmiany na zidentyfikowanym obszarze.

Działania dotyczące rewitalizacji obejmują zatem w głównej mierze zdegradowane obszary miejskie, zmierzające do wyrównywania społecznych różnic.

Obszary rewitalizowane będą wyznaczane z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem stopnia nasilenia problemów społecznych na danym obszarze, głównie związanych z deprywacją materialną i społeczną mieszkańców danego obszaru.

Realizacja projektu w ramach ww. typów projektów jest uzależniona od realizacji projektu finansowanego w ramach EFS lub zgodnego z celami EFS. Wsparcie inwestycyjne projektów z EFRR ma charakter uzupełniający (dodatkowy) i możliwe jest wyłącznie w powiązaniu z działaniami podejmowanymi w ramach wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego lub działaniami, których cele są zgodne z celami EFS w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem rozumianymi w sposób określony w RPO WSL. Tak więc projekty muszą wykazywać charakter przedsięwzięć kompleksowych, koordynujących interwencję infrastrukturalną z wsparciem realizowanym w ramach EFS lub zgodnych z celami EFS.

W ramach działania 10.3 nie ma możliwości budowy nowych obiektów. Warunek ten będzie weryfikowany na podstawie decyzji właściwego organu o pozwoleniu na budowę, bądź zgłoszenia robót budowalnych.

Inwestycje wspierane z EFRR w ramach działania 10.3 będą dofinansowane w ramach instrumentów Zintegrowane Inwestycje Terytorialne oraz Regionalne Inwestycje Terytorialne. Dla miasta Bytom oraz powiązanego z nim funkcjonalnie miasta Radzionków projekty zostaną objęte procedurą pozakonkursową. W przypadku pozostałych miast wskazanych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, zakwalifikowanych jako obszary strategicznej interwencji na rzecz restrukturyzacji rewitalizacji miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze, planowanym trybem wyboru projektów będzie tryb konkursowy.

W ramach działania 10.3 wsparcie otrzymają projekty wynikające ze Strategii ZIT. Jednocześnie projekty rewitalizacyjne muszą wynikać z przyjętych przez każdą z gmin Programów Rewitalizacji (PR).

Zapewnienie zgodności i komplementarności pomiędzy strategią ZIT a wszystkimi PR-ami jest zadaniem gmin biorących udział w ZIT.

Jako, iż każda ze społeczności charakteryzuje się innymi potrzebami, ich diagnoza powinna zawierać się w kompleksowym Programie Rewitalizacji tworzonym przy zaangażowaniu wszystkich aktorów lokalnej sceny: zarówno władzy samorządowej, biznesu i organizacji obywatelskich jak i samych mieszkańców.

Programy Rewitalizacji podlegać będą eksperckiej ocenie zapewnianej przez IZ RPO WSL. Podstawę do oceny Programów Rewitalizacji stanowią Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020. W konsekwencji powyższego projekty muszą wynikać z programów rewitalizacji znajdujących się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego, tj. pozytywnie ocenionych przez IZ RPO WSL 2014-2020.

Ocenę programów rewitalizacji IZ RPO WSL może dokonać za pomocą jednej z dwóch ścieżek:

- W ramach procedury opisanej w *Zasadach wsparcia rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020* stanowiących Załącznik do Uchwały nr 2483/83/V/2015 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 29 grudnia 2015 r.;
- W ramach konkursu PO PT dot. opracowania bądź aktualizacji programu rewitalizacji organizowanego wspólnie przez Ministerstwo Rozwoju i Zarząd Województwa Śląskiego.

Gmina powinna dokonać wyboru jednej z powyższych ścieżek oceny programu rewitalizacji.

W ramach wszystkich typów projektów dopuszcza się inwestycje dotyczące tkanki mieszkaniowej (części wspólne budynków), tylko jako część większego projektu mającego na celu rewitalizację zubożonych obszarów publicznych.

Roboty/prace budowlane wewnątrz lokali mieszkalnych wraz z zakupem wyposażenia nie będą mogły stanowić przedmiotu dofinansowania.

W ramach projektów typu 1-3 możliwy jest zakup wyposażenia. W przypadku projektów typu 1 należy pamiętać, że horyzontalne Wytyczne w zakresie rewitalizacji dopuszczają włączenie w skład obszaru rewitalizacji obszarów występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe, powojskowe, popegeerowskie, pokolejowe wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane na nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji danego obszaru, tj. przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom co najmniej w sferze społecznej.

Poddziałanie 10.3.3 dedykowane jest miastom wskazanym w KSRR 2010-2020 jako Obszary Strategicznej Interwencji wymagające rewitalizacji (Zawiercie, Wodzisław Śląski, Tarnowskie Góry, Racibórz, Będzin, Bielsko-Biała, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jastrzębie Zdrój, Jaworzno, Katowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Rybnik, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Tychy, Zabrze, Żory, Świętochłowice, Częstochowa) za wyjątkiem Bytomia i Radzionkowa.

Poddziałanie 10.3.4 dedykowane jest miastu Bytom i Radzionków.

Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[134][135]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[136] lub

[134] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

[135] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.

[136] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

porozumienia[137]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje.

Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy.

Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

[137] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

II.10.4 Poprawa stanu środowiska miejskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 10.4	Poprawa stanu środowiska miejskiego
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 10.4	Zwiększona aktywizacja społeczno-gospodarcza ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 10.4	• Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 10.4	• Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (obligatoryjny) • Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach • Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich (obligatoryjny)
5. Typy projektów	Działanie 10.4	Wybór podmiotu wdrażającego fundusz funduszy. Instrument finansowy w postaci instrumentu pożyczkowego.
6. Typ beneficjenta	Działanie 10.4	Europejski Bank Inwestycyjny jako Menadżer Funduszu Funduszy
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 10.4	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Związek Metropolitalny; 3. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; 4. Podmioty działające na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego wybrane zgodnie z prawem zamówień publicznych; 5. Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; 6. Organizacje pozarządowe; 7. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (niewymienione wyżej); 8. Spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, TBS, spółdzielnie; 9. Przedsiębiorcy; 10. Instytucje kultury; 11. Lokalne Grupy Działania; 12. Porozumienia ww. podmiotów; 13. Podmioty działające w oparciu o umowę/ porozumienie w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (tzw. projekty hybrydowe).

8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 10.4	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 10.4	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 10.4	48 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 10.4	• Programy Rewitalizacji; • System Wsparcia Rewitalizacji; • Projekty realizowane w OP X w ramach Działania 10.4 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 10.4	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 10.4	W trybie wskazanym w art. 38 ust. 4 lit. b (i) Rozp. UE 1303/2013
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 10.4	1. Wartość pożyczki udzielonej na projekt miejski nie może przekraczać 50 mln zł. 2. Inwestycje kwalifikujące się do wsparcia muszą bezpośrednio wynikać z programu rewitalizacji obowiązującym na obszarze, na którym realizowany jest projekt. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. 3. Koszty kwalifikowalne projektu w zakresie kultury nie będą przekraczać 2 mln euro.[138]

[138] W przypadku gdy w kompleksowym projekcie rewitalizacyjnym realizowane są zarówno działania właściwe dla projektu kulturalnego (zdefiniowanego w rozdziale VI Słownik terminologiczny) jak i inne działania, koszty kwalifikowalne części dot. projektu kulturalnego nie mogą przekroczyć wskazanego limitu.

		4. Dopuszcza się inwestycje dotyczące tkanki mieszkaniowej (części wspólne budynków[139]), tylko jako część większego projektu[140] mającego na celu rewitalizację zubożonych obszarów publicznych. Roboty/prace budowlane wewnątrz lokali mieszkalnych wraz z zakupem wyposażenia nie będą mogły stanowić przedmiotu dofinansowania. 5. Nie dopuszcza się budowy nowych obiektów za wyjątkiem sytuacji, o których mowa w pkt.29
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 10.4	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.4	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 10.4	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 10.4	Nie dotyczy
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 10.4	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności: Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

[139] Zgodnie z katalogiem części wspólnych budynków opisanym w pkt 29 Dodatkowe wyjaśnienia.

[140] Jako„większy projekt" należy rozumieć cały Program Rewitalizacji, z którego wynika dany projekt.

20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 10.4	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 10.4	85% Nie przewiduje się współfinansowania z budżetu państwa.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.4	15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 10.4	Zakłada się wybór jednego Beneficjenta, który otrzyma dofinansowanie w wysokości całej dostępnej alokacji.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 10.4	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 10.4	48 000 000
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 10.4	Zgodny z zapisami art. 38 ust. 4 i ust. 5 Rozp. UE 1303/2013
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 10.4	Pożyczka

28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 10.4	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Związek Metropolitalny; 3. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia; 4. Podmioty działające na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego wybrane zgodnie z prawem zamówień publicznych; 5. Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; 6. Organizacje pozarządowe; 7. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (niewymienione wyżej); 8. Spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, TBS, spółdzielnie; 9. Przedsiębiorcy; 10. Instytucje kultury; 11. Lokalne Grupy Działania; 12. Porozumienia ww. podmiotów; 13. Podmioty działające w oparciu o umowę/ porozumienie w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (tzw. projekty hybrydowe).

29. Dodatkowe wyjaśnienia	
Działanie 10.4	W ramach poddziałania wspierane będą kompleksowe działania mające na celu przywracanie do życia zdegradowanych społecznie, gospodarczo i środowiskowo obszarów poprzez przywrócenie im starej lub nadanie nowej funkcji. W jej ramach prowadzony będzie szereg wielowątkowych, wzajemnie uzupełniających się i wzmacniających działań, mających na celu wywołanie jakościowej, pozytywnej zmiany na zidentyfikowanym obszarze. Celem działań infrastrukturalnych będzie wsparcie społeczności zamieszkującej obszar zdegradowany poprzez przekształcanie zdegradowanych i nieużytkowanych obiektów przemysłowych, w których będą mogły mieścić się: galerie, teatry, sale koncertowe, kina, centra konferencyjne, kawiarnie, księgarnie, biblioteki multimedialne i inne obiekty tego rodzaju. Dla zwiększenia rentowności inwestycji dopuszcza się możliwość stworzenia w odnowionych obiektach przestrzeni dla działalności komercyjnej, takiej jak np.: powierzchnie biurowe, punkty handlowo-usługowe. Innym rodzajem inwestycji, które są możliwe do wsparcia jest odnowa powojskowych i poprzemysłowych obszarów, w celu wykreowania tam nowych funkcji: edukacyjnych, rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych czy gospodarczych (włącznie z kompleksowym przygotowaniem terenów pod działalność gospodarczą). Ponadto dopuszcza się możliwość wspierania inwestycji z zakresu odnowy miast – tego typu inwestycje będą obejmowały rewitalizację starych i zdegradowanych obszarów, charakteryzujących się brakiem dostępu do: wysokiej jakości usług, powierzchni biurowej dla MŚP, czy infrastruktury rekreacyjno-sportowej. Do tej grupy inwestycji zaliczyć można również

	inwestycje w rewitalizację obszarów miejskich, z włączeniem: zdegradowanych centrów małych miast, zdewastowanych dzielnic większych miast oraz zdegradowanej lub zdekapitalizowanej infrastruktury miejskiej, w szczególności w odniesieniu do budynków o wartości historycznej, bądź architektonicznej; a także inwestycje ukierunkowane na: polepszenie bezpieczeństwa publicznego, inwestycje w podstawową infrastrukturę techniczną i społeczną (z wykorzystaniem PPP). W zależności od sytuacji w danym mieście, inwestycje te mogą obejmować całe obszary lub pojedyncze budynki. **Nie dopuszcza się budowy nowych obiektów**. Dopuszczalna jest odbudowa, rozbudowa, nadbudowa, przebudowa oraz remont budynków. W przypadku obiektów, dla których adaptacja była niemożliwa ze względu na zły stan techniczny oraz tworzą uzupełnienie istniejącego ciągu zabudowy, stanowiącego integralną część miejskiego układu urbanistycznego, dopuszczalna jest rozbiórka takiego budynku i jego odbudowa. Decyzja o wsparciu takiego działania musi zostać poparta analizą Pośrednika Finansowego oraz odpowiednią opinią/ekspertyzą stanowiącą załącznik do wniosku o pożyczkę. Dopuszcza się inwestycje dotyczące tkanki mieszkaniowej w zakresie części wspólnych budynków mieszkalnych, w szczególności: ścian zewnętrznych, ścian nośnych, fundamentów, dachów, stropów, strychów, ciągów komunikacyjnych, systemów wentylacji, pralni, suszarni, przechowalni wózków dziecięcych i rowerów, wind, instalacji centralnego ogrzewania, instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych i elektrycznych ograniczonych do pionów i poziomów z wyłączeniem przyłączy do poszczególnych lokali jako element większego działania rewitalizacyjnego. Roboty/ prace budowlane wewnątrz lokali mieszkalnych wraz z zakupem wyposażenia nie będą mogły stanowić przedmiotu dofinansowania. **Wartość pożyczki udzielonej na projekt miejski nie może przekraczać 50 mln zł z wkładu RPO WSL.** Inwestycje kwalifikujące się do wsparcia muszą bezpośrednio wynikać z programów rewitalizacji, które muszą znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego.

II.11 Oś Priorytetowa XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego

Wsparcie w ramach Osi Priorytetowej XI zakłada poprawę dostępu do wysokiej jakości edukacji. Obecnie, szybko postępujące zmiany gospodarcze wymuszają dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb pracodawców, gdyż osoby bez odpowiednich kwalifikacji mają niewielkie szanse na prawidłowe wejście i funkcjonowanie na rynku pracy. W województwie śląskim, gdzie szczególnie widoczne są następstwa restrukturyzacji przemysłu konieczność sprostania tym wymaganiom dotyczy zarówno dzieci i młodzieży, jak i w znacznym stopniu osób dorosłych.

Podejmowana interwencja na wszystkich etapach kształcenia skupia się na kompetencjach i kwalifikacjach potrzebnych do efektywnego funkcjonowania na rynku pracy, takich jak komunikatywność, korzystanie z nowych technologii, przedsiębiorczość, kreatywność, jak również umiejętnościach kluczowych.

Rozpoczęcie działania już na etapie wychowania przedszkolnego pozytywnie wpływa nie tylko na lepszy start edukacyjny dzieci, ale także na poprawę funkcjonowania na rynku pracy ich rodziców.

Duże znaczenie w kontekście dynamicznych zmian gospodarczych ma skoncentrowanie interwencji na szkolnictwie zawodowym, które powinno stać się coraz mocniej związane z otoczeniem, szczególnie z pracodawcami. Przewidziano również możliwość wsparcia uczniów w zakresie kształcenia ogólnego, tak, aby pozwalało ono zdobywać umiejętności przydatne w późniejszym wejściu na rynek pracy.

Jednocześnie, w związku ze zmieniającymi się warunkami otoczenia oraz rozwojem nowoczesnej technologii konieczne jest doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, aby mogli oni dostosowywać swoją wiedzę do potrzeb uczniów.

Ważny element wsparcia w ramach Osi XI stanowi również podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych, które w ten sposób będą chciały wpłynąć na poprawę swojej sytuacji na rynku pracy. Idea uczenia się przez całe życie będzie realizowana również poprzez umożliwienie osobom dorosłym zdobywania umiejętności w zakresie języków obcych i ICT.

Przyjęte w Osi Priorytetowej kierunki i zakresy interwencji są zgodne z celami na poziomie krajowym, wyznaczonymi w Umowie Partnerstwa oraz odnoszą się do celów Strategii Europa 2020. Wyraża się to działaniami w zakresie poprawy dostępu do edukacji, poprawy jakości kształcenia, dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy, wzrostu udziału w kształceniu osób dorosłych, a zwłaszcza grup niedoreprezentowanych. Dla efektywnej realizacji celów wskazanych w Umowie Partnerstwa zapisy RPO WSL 2014-2020 uwzględniają realizację wsparcia przy zastosowaniu rozwiązań i narzędzi wypracowanych dotychczas, koncentracji środków na szkołach i placówkach na obszarach cechujących się największymi potrzebami w zakresie edukacji oraz indywidualizacji wsparcia.

Działania realizowane w ramach Osi Priorytetowej będą zgodnie z zasadami wskazanymi w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020*.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

XI WZMOCNIENIE POTENCJAŁU EDUKACYJNEGO

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

- wzrost dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w województwie śląskim;
- wzrost dostępu do wysokiej jakości oferty kształcenia ogólnokształcącego;

- wzrost kwalifikacji i kompetencji w zakresie umiejętności cyfrowych i języków obcych dorosłych mieszkańców województwa śląskiego, w szczególności osób starszych oraz osób o niskich kwalifikacjach;
- wzrost zatrudnienia wśród absolwentów szkół i placówek kształcenia zawodowego poprzez poprawę efektywności realizowanego wsparcia.

3. Charakter Osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	194 894 146
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Śląskiego	

II.11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 11.1	Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego
	Poddziałanie 11.1.1	Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej - ZIT
	Poddziałanie 11.1.2	Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej - RIT
	Poddziałanie 11.1.3	Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej - konkurs
	Poddziałanie 11.1.4	Poprawa efektywności kształcenia ogólnego - konkurs
	Poddziałanie 11.1.5	Efektywny rozwój dzieci i młodzieży - program stypendialny
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 11.1 Poddziałanie 11.1.1 Poddziałanie 11.1.2 Poddziałanie 11.1.3	Wzrost dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w województwie śląskim.
	Poddziałanie 11.1.4 Poddziałanie 11.1.5	Wzrost dostępu do wysokiej jakości oferty kształcenia ogólnego.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 11.1 Poddziałanie 11.1.1 Poddziałanie 11.1.2 Poddziałanie 11.1.3	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu
	Poddziałanie 11.1.4	1. Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne niezbędne na rynku pracy po opuszczeniu programu (obligatoryjny); 2. Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych (obligatoryjny); 3. Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych (obligatoryjny); 4. Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu.

	Poddziałanie 11.1.5	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne niezbędne na rynku pracy po opuszczeniu programu (obligatoryjny)
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 11.1 Poddziałanie 11.1.1 Poddziałanie 11.1.2 Poddziałanie 11.1.3	1. Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie (obligatoryjny); 2. Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej (obligatoryjny); 3. Liczba godzin zajęć dodatkowych zwiększających szanse edukacyjne dzieci w edukacji przedszkolnej; 4. Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie.
	Poddziałanie 11.1.4	1. Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy w programie (obligatoryjny); 2. Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie (obligatoryjny); 3. Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych (obligatoryjny); 4. Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie.
	Poddziałanie 11.1.5	1. Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy w programie (obligatoryjny); 2. Liczba uczniów objętych wsparciem stypendialnym w programie.
5. Typy projektów	Działanie 11.1 Poddziałanie 11.1.1 Poddziałanie 11.1.2	1. Programy zapewniania dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej oparte na subregionalnej analizie deficytów w zakresie dostępności miejsc wychowania przedszkolnego zawartej w strategii ZIT/RIT, zwiększające liczbę miejsc wychowania przedszkolnego oraz podnoszące jakość edukacji, obejmujące: a. utworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w liczbie odpowiadającej faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej na terenie danej gminy/miasta, na których są one tworzone w

		tym adaptacja oraz dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami i/lub doposażenie danej placówki w pomoce dydaktyczne, b. podniesienie jakości edukacji przedszkolnej, w tym wydłużenie godzin pracy placówek wychowania przedszkolnego, c. wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci poprzez organizowanie i prowadzenie dodatkowych zajęć wspierających/specjalnych w placówkach wychowania przedszkolnego , d. wsparcie istniejących miejsc przedszkolnych, w tym ewentualnie adaptacja pomieszczeń i/lub doposażenie danej placówki w pomoce dydaktyczne. Wsparcie w zakresie poprawy jakości wychowania przedszkolnego (lit. b, c i d) może być realizowane bez konieczności tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego jedynie w gminach, w których poziom upowszechnienia edukacji przedszkolnej przekroczył wartość wskazaną w UP na rok 2023
	Poddziałanie 11.1.3	1. Programy zapewniania dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, zwiększające liczbę miejsc wychowania przedszkolnego oraz podnoszące jakość edukacji, obejmujące: a. utworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w liczbie odpowiadającej faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej na terenie danej gminy/miasta, na których są one tworzone w tym adaptacja oraz dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami i/lub doposażenie danej placówki w pomoce dydaktyczne, b. podniesienie jakości edukacji przedszkolnej, w tym wydłużenie godzin pracy placówek wychowania przedszkolnego, c. wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci poprzez organizowanie i prowadzenie dodatkowych zajęć wspierających/specjalnych w placówkach wychowania przedszkolnego , d. wsparcie istniejących miejsc przedszkolnych, w tym ewentualnie adaptacja pomieszczeń i/lub doposażenie danej placówki w pomoce dydaktyczne. Wsparcie w zakresie poprawy jakości wychowania przedszkolnego (lit. b, c i d) może być realizowane bez

		konieczności tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego jedynie w gminach, w których poziom upowszechnienia edukacji przedszkolnej przekroczył wartość wskazaną w UP na rok 2023 .
	Poddziałanie 11.1.4	1. Kształtowanie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych uczniów niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, ICT, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy) ; 2. Tworzenie w szkołach warunków do nauczania eksperymentalnego (w powiązaniu z zaplanowanymi w projekcie zajęciami); 3. Indywidualizacja pracy z uczniem o specjalnych bądź największych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych ; 4. Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie zgodnym z zaplanowanym wsparciem na rzecz uczniów.
	Poddziałanie 11.1.5	Wsparcie dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie umiejętności matematyczno-przyrodniczych, umiejętności posługiwania się językami obcymi nowożytnymi i kompetencji cyfrowych poprzez pomoc stypendialną.
6. Typ beneficjenta	Działanie 11.1 Poddziałanie 11.1.1 Poddziałanie 11.1.2 Poddziałanie 11.1.3 Poddziałanie 11.1.4	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
	Poddziałanie 11.1.5	Samorząd Województwa Śląskiego
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 11.1 Poddziałanie 11.1.1 Poddziałanie 11.1.2 Poddziałanie 11.1.3	• Dzieci w wieku przedszkolnym; • Dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego; • Rodzice/opiekunowie prawni dzieci w wieku przedszkolnym; • Przedszkola, w tym z oddziałami integracyjnymi, przedszkola specjalne; • Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych;

		• Inne formy wychowania przedszkolnego; • Nauczyciele i kadra pedagogiczna przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach oraz innych formach wychowania przedszkolnego. Udział nauczycieli/kadry pedagogicznej będzie możliwy jedynie jako dodatkowe, uzupełniające działanie względem działań skierowanych do dzieci w wieku przedszkolnym. Udział rodziców/opiekunów ma charakter wyłącznie uzupełniający, który nie generuje żadnych dodatkowych kosztów w ramach projektu.
	Poddziałanie 11.1.4	• Szkoły oraz placówki realizujące kształcenie ogólne, w tym szkoły artystyczne, które realizują podstawę programową kształcenia ogólnego (z wyłączeniem szkół dla dorosłych) oraz specjalne i ich organy prowadzące (z wyłączeniem placówek prowadzących kształcenie zawodowe); • Uczniowie i wychowankowie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne, w tym szkół artystycznych, które realizują podstawę programową kształcenia ogólnego (z wyłączeniem szkół dla dorosłych); • Rodzice i opiekunowie prawni uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne w tym szkoły artystyczne, które realizują podstawę programową kształcenia ogólnego (z wyłączeniem szkół dla dorosłych); • Uczniowie ze specjalnymi bądź największymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi; • Pracodawcy; • Nauczyciele i pracownicy pedagogiczni szkół i placówek oświatowych; • Partnerzy społeczno – gospodarczy. Udział nauczycieli i kadry pedagogicznej będzie możliwy jedynie jako dodatkowe, uzupełniające działanie względem działań skierowanych do uczniów.
	Poddziałanie 11.1.5	Uczniowie szkół ponadpodstawowych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, tj. szczególnie uzdolnieni/ uzyskujący najlepsze wyniki w nauce.
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 11.1.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)

	Poddziałanie 11.1.2	1. Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku); 2. Miasto Bielsko-Biała (Prezydent Miasta Bielska-Białej); 3. Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
	Poddziałanie 11.1.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie 11.1.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie 11.1.5	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 11.1 Poddziałanie 11.1.1 Poddziałanie 11.1.2 Poddziałanie 11.1.3 Poddziałanie 11.1.4 Poddziałanie 11.1.5	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 11.1	80 031 554
	Poddziałanie 11.1.1	5 349 392
	Poddziałanie 11.1.2	3 184 374
	Poddziałanie 11.1.3	24 777 904
	Poddziałanie 11.1.4	40 219 884
	Poddziałanie 11.1.5	6 500 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 11.1	• Strategia ZIT, • Strategie RIT, • Program Rewitalizacji • Projekty realizowane w OP XI w ramach Poddziałania 11.1.3 i 11.1.4 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 11.1.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 11.1.2	Regionalne Inwestycje Terytorialne

	Poddziałanie 11.1.3	W ramach Poddziałania zaplanowano realizację przedsięwzięć na Obszarach Strategicznej Interwencji
	Poddziałanie 11.1.4	W ramach Poddziałania zaplanowano realizację przedsięwzięć na Obszarach Strategicznej Interwencji
	Poddziałanie 11.1.5	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 11.1	
	Poddziałanie 11.1.1	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego; Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 11.1.2	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego; Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku; Miasto Bielsko-Biała; Miasto Częstochowa Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 11.1.3 Poddziałanie 11.1.4	**Tryb konkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 11.1.5	**Tryb pozakonkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 11.1	Limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie konkursu/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 11.1 Poddziałanie 11.1.1 Poddziałanie 11.1.2	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 20% finansowania unijnego

	Poddziałanie 11.1.3	
	Działanie 11.1 Poddziałanie 11.1.4	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 11.1 Poddziałanie 11.1.1 Poddziałanie 11.1.2 Poddziałanie 11.1.3	Cross-financing i środki trwałe łącznie stanowią nie więcej niż 40% finansowania unijnego, z uwzględnieniem odpowiednich zapisów pkt. 15
	Działanie 11.1 Poddziałanie 11.1.4	Cross-financing i środki trwałe łącznie stanowią nie więcej niż 25% finansowania unijnego, z uwzględnieniem odpowiednich zapisów pkt. 15
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 11.1	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 11.1	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Regulaminem konkursu dla danego naboru.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 11.1	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu/wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie w szczególności: - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiego do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013); - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014)
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 11.1	85%

<table>
<tr><td rowspan="3">21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</td><td>Poddziałanie 11.1.1
Poddziałanie 11.1.2
Poddziałanie 11.1.3</td><td>Do 85%. Maksymalny % poziomu dofinasowania określony jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 11.1.4</td><td>Do 90%. Maksymalny % poziomu dofinasowania określony jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 11.1.5</td><td>Do 95%. Maksymalny % poziomu dofinasowania określony jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</td><td>Poddziałanie 11.1.1
Poddziałanie 11.1.2
Poddziałanie 11.1.3</td><td>15%</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 11.1.4</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 11.1.5</td><td>5%</td></tr>
<tr><td>23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Działanie 11.1</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty rozliczane za pomocą uproszczonych metod.</th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty, w których wartość dofinansowania jest większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</th></tr>
<tr><td>Minimalna wartość projektu (PLN)</td><td>100 000 PLN</td><td>Minimalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które musi być większe od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny</td></tr>
<tr><td>Maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Maksymalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które nie może przekroczyć wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny</td><td>Maksymalna wartość projektu nie przekracza wysokości alokacji przewidzianej na Działanie, chyba że w ramach konkursu ma zastosowanie kryterium, które stanowi inaczej</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>24. Minimalna i maksymalna wartość</td><td>Działanie 11.1</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
</table>

wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)		
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 11.1	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 11.1	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 11.1	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 11.1	Nie dotyczy

29. Dodatkowe wyjaśnienia	
Działanie 11.1	Dokument regulujący sposób realizacji przedsięwzięć w ramach Działania 11.1 stanowią *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020* w zakresie zgodnym z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Szczegółowe warunki dla konkursu są wskazywane każdorazowo w Regulaminie konkursu.
Poddziałanie 11.1.1, Poddziałanie 11.1.2, Poddziałanie 11.1.3	Podejmowane w ramach Poddziałania 11.1.3 (w zakresie puli dedykowanej OSI) przedsięwzięcia mogą stanowić **dopełnienie kompleksowego** programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania (w zakresie puli dedykowanej OSI) mogą **stanowić uzupełnienie przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR.
Poddziałanie 11.1.4	Podejmowane w ramach Poddziałania 11.1.4 (w zakresie puli dedykowanej OSI) przedsięwzięcia mogą stanowić **dopełnienie kompleksowego** programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania (w zakresie puli dedykowanej OSI) mogą **stanowić uzupełnienie przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR.

II.11.2 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe uczniów

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 11.2	Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe uczniów
	Poddziałanie 11.2.1	Wsparcie szkolnictwa zawodowego - ZIT
	Poddziałanie 11.2.2	Wsparcie szkolnictwa zawodowego - RIT
	Poddziałanie 11.2.3	Wsparcie szkolnictwa zawodowego
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 11.2 Poddziałanie 11.2.1, Poddziałanie 11.2.2, Poddziałanie 11.2.3	Wzrost zatrudnienia wśród absolwentów szkół i placówek kształcenia zawodowego poprzez poprawę efektywności realizowanego wsparcia.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 11.2 Poddziałanie 11.2.1, Poddziałanie 11.2.2, Poddziałanie 11.2.3	1. Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS (obligatoryjny); 2. Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne niezbędne na rynku pracy po opuszczeniu programu (obligatoryjny); 3. Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu (obligatoryjny).
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 11.2 Poddziałanie 11.2.1, Poddziałanie 11.2.2, Poddziałanie 11.2.3	1. Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy (obligatoryjny); 2. Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy w programie (obligatoryjny); 3. Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie (obligatoryjny); 4. Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego (obligatoryjny).
5. Typy projektów	Działanie 11.2 Poddziałanie 11.2.1, Poddziałanie 11.2.2, Poddziałanie 11.2.3	1. Poprawa jakości edukacji w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe we współpracy z otoczeniem, w szczególności z pracodawcami, poprzez:

		a. doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu, b. podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i wzmacnianie ich zdolności do zatrudnienia, c. rozwój współpracy szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym, d. rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego; 2. Kształtowanie u uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin), ICT, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy); 3. Realizacja kompleksowych programów kształcenia praktycznego organizowanych w miejscu pracy 4. Realizacja działań w zakresie stworzenia w szkole i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe warunków kształcenia zawodu, odzwierciedlających naturalne warunki pracy. 5. Zapewnienie dostosowania ofert edukacyjnych szkół o profilu zawodowym do potrzeb gospodarki oraz zwiększenie dostępu uczniów do staży i praktyk zawodowych poprzez: wsparcie diagnostyczne i doradcze dla szkół zawodowych, zwiększenie wysokojakościowych praktyk i staży u pracodawców, przeprowadzenie kampanii społecznej poprawiającej obraz szkolnictwa zawodowego w regionie[141]
6. Typ beneficjenta	Działanie 11.2 Poddziałanie 11.2.1, Poddziałanie 11.2.2, Poddziałanie 11.2.3	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)

[141] Dotyczy tylko projektu pozakonkursowego

7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 11.2 Poddziałanie 11.2.1, Poddziałanie 11.2.2, Poddziałanie 11.2.3	• Uczniowie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe; • Młodociani pracownicy; • Szkoły i placówki prowadzące kształcenie zawodowe; • Pracodawcy/Przedsiębiorcy/Rzemieślnicy oraz ich zrzeszenia i stowarzyszenia; • Nauczyciele, w tym nauczyciele kształcenia zawodowego i instruktorzy praktycznej nauki zawodu; • Uczniowie ze specjalnymi potrzebami; • Doradcy zawodowi i brokerzy edukacyjni; • Jednostki samorządu terytorialnego oraz inne organy prowadzące szkoły zawodowe; • Partnerzy społeczno – gospodarczy. Udział nauczycieli, kadry pedagogicznej oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu będzie możliwy jedynie jako dodatkowe, uzupełniające działanie względem działań skierowanych do uczniów.
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 11.2.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 11.2.2	1. Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku); 2. Miasto Bielsko-Biała (Prezydent Miasta Bielska-Białej); 3. Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 11.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 11.2	53 493 650
	Poddziałanie 11.2.1	15 231 662
	Poddziałanie 11.2.2	9 873 606
	Poddziałanie 11.2.3	28 388 382
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/	Działanie 11.2	strategia ZIT, strategie RIT

poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO		
12. Instrumenty terytorialne	Podziałanie 11.2.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
	Podziałanie 11.2.2	Regionalne Inwestycje Terytorialne
	Podziałanie 11.2.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 11.2	
	Podziałanie 11.2.1	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego; Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 11.2.2	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego; Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku; Miasto Bielsko-Biała Miasto Częstochowa Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Podziałanie 11.2.3	**Tryb konkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
		Tryb pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Protesty: Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego

14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 11.2	Limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie konkursu/ wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 11.2	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 40% finansowania unijnego
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 11.2	Cross-financing i środki trwałe łącznie stanowią nie więcej niż 50% finansowania unijnego, z uwzględnieniem pkt. 15
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 11.2	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 11.2	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Regulaminem konkursu dla danego naboru.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 11.2	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu w szczególności: - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiego do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013); - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014)
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 11.2	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania	Działanie 11.2	Do 95%. Maksymalny % poziomu dofinasowania określony jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa

<table>
<tr><td>całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</td><td></td><td>unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.</td></tr>
<tr><td>22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</td><td>Działanie 11.2</td><td>5%</td></tr>
<tr><td>23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN))</td><td>Działanie 11.2</td><td>
<table>
<tr><th></th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty rozliczane za pomocą uproszczonych metod.</th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty, w których wartość dofinansowania jest większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</th></tr>
<tr><td>Minimalna wartość projektu (PLN)</td><td>100 000 PLN</td><td>Minimalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które musi być większe od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny</td></tr>
<tr><td>Maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Maksymalna wartość projektu = dofinansowanie w projekcie, które nie może przekroczyć wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wkład własny</td><td>Maksymalna wartość projektu nie przekracza wysokości alokacji przewidzianej na Działanie, chyba że w ramach konkursu ma zastosowanie kryterium, które stanowi inaczej</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</td><td>Działanie 11.2</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</td><td>Działanie 11.2</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
</table>

26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 11.2	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 11.2	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 11.2	Nie dotyczy

29. Dodatkowe wyjaśnienia	
Działanie 11.2	Dokument regulujący sposób realizacji przedsięwzięć w ramach Działania 11.2 stanowią Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020 w zakresie zgodnym z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Szczegółowe warunki dla konkursu są wskazywane każdorazowo w Regulaminie konkursu.

II.11.3 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 11.3	Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 11.3	Wzrost zatrudnienia wśród absolwentów szkół i placówek kształcenia zawodowego poprzez poprawę efektywności realizowanego wsparcia.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 11.3	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia (obligatoryjny).
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 11.3	1. Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie (obligatoryjny); 2. Liczba osób uczestniczących w szkolnych formach kształcenia w programie (obligatoryjny); 3. Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie (obligatoryjny).
5. Typy projektów	Działanie 11.3	1. Kwalifikacyjne kursy zawodowe dla osób dorosłych, zainteresowanych zdobyciem nowej kwalifikacji lub szkolenia przygotowujące do egzaminu sprawdzającego, czeladniczego lub mistrzowskiego; 2. Kursy umiejętności zawodowych; 3. Pozaszkolne formy rozwoju kompetencji ogólnych, w tym kursy kompetencji ogólnych – możliwy do realizacji wyłącznie w powiązaniu z kwalifikacyjnymi kursami zawodowymi; 4. Kursy, inne niż wymienione, umożliwiające uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych; 5. Programy formalnej oceny i potwierdzania umiejętności/wiedzy uzyskanych w sposób pozaformalny i nieformalny w odniesieniu do kwalifikacji zawodowych; 6. Kształcenie w formach szkolnych osób dorosłych, z własnej inicjatywy zainteresowanych zdobyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem wykształcenia i kwalifikacji zawodowych; 7. Realizacja działań w zakresie stworzenia w szkole prowadzącej kształcenie dla dorosłych i placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe dla dorosłych warunków kształcenia

		zawodu – możliwy do realizacji wyłącznie z typami 1-6; 8. Poprawa jakości edukacji w szkołach prowadzących kształcenie dla dorosłych i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe dla dorosłych we współpracy z otoczeniem, w szczególności z pracodawcami, w tym doskonalenie umiejętności nauczycieli zawodu. 9. Tworzenie i rozwój centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz wsparcie usług edukacyjnych realizowanych przez te podmioty lub inne zespoły realizujące zadania* zbieżne z zadaniami CKZiU na rzecz kształcenia zawodowego, a także podejmujących działania w zakresie poradnictwa edukacyjno - zawodowego i informacji zawodowej poprzez: a. przygotowanie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji CKZiU lub innego zespołu realizującego zadania* zbieżne z zadaniami CKZiU dla określonej branży; b. wsparcie realizacji zadań dla określonych branż przez CKZiU lub inne zespoły realizujące zadania* zbieżne z zadaniami CKZiU. CKZiU lub inne zespoły realizujące zadania* zbieżne z zadaniami CKZiU będą tworzone w branżach kluczowych z punktu widzenia rozwoju gospodarki regionalnej, w branżach/zawodach, w których na szeroką skalę występują problemy z rekrutacją wykwalifikowanych pracowników, w branżach szybkiego wzrostu lub w tzw. inteligentnych specjalizacjach. Branże/ zawody, o których mowa powyżej zostaną wskazane w Regulaminie konkursu. Typ wsparcia możliwy do realizacji w powiązaniu z co najmniej jednym typem 1-6. * inne zespoły realizujące zadania - to placówki kształcenia ustawicznego (CKU), centra kształcenia zawodowego (CKZ),.
6. Typ beneficjenta	Działanie 11.3	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym: 1. Szkoły, ponadpodstawowe prowadzące kształcenie dla dorosłych i placówki oświatowe prowadzące kształcenie zawodowe; 2. Placówki kształcenia ustawicznego; 3. Centra kształcenia zawodowego; 4. Centra kształcenia zawodowego i ustawicznego;

		5. Organy prowadzące szkoły i placówki objęte katalogiem beneficjentów; 6. Pracodawcy/przedsiębiorcy; 7. Szkoły wyższe (w zakresie współpracy z otoczeniem szkół wskazanych w katalogu beneficjentów, jako współpraca dla uczniów); 8. Samorząd województwa; 9. Zrzeszenia i stowarzyszenia rzemieślnicze i zawodowe; 10. Podmioty wskazane w art. 93 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 *Prawo oświatowe* (organ prowadzący szkoły dla dorosłych, szkoły prowadzące kształcenie zawodowe lub placówki, o których mowa w art. 2 pkt. 4 – placówki kształcenia ustawicznego, centra kształcenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych; może je połączyć w zespół, zwany „centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego").
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 11.3	1. Osoby dorosłe, zgłaszające z własnej inicjatywy chęć kształcenia formalnego (podnoszenia, uzupełniania kwalifikacji lub ich formalnego potwierdzenia) lub uczestniczące z własnej inicjatywy w szkoleniach i kursach; 2. Placówki kształcenia ustawicznego, centra kształcenia zawodowego, szkoły prowadzące kształcenie dla dorosłych, branżowe szkoły II stopnia, szkoły policealne; 3. Partnerzy społeczno – gospodarczy; 4. Nauczyciele, w tym nauczyciele kształcenia zawodowego i instruktorzy praktycznej nauki zawodu; 5. Pracodawcy/Przedsiębiorcy/Rzemieślnicy oraz ich zrzeszenia i stowarzyszenia. Z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym. Udział nauczycieli, kadry pedagogicznej oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu będzie możliwy jedynie jako dodatkowe, uzupełniające działanie względem działań skierowanych do uczniów- osób dorosłych.
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 11.3	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 11.3	Nie dotyczy

10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 11.3	31 184 471
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 11.3	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 11.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 11.3	**Tryb konkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 11.3	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Grupa docelowa. • Preferowane grupy docelowe na etapie rekrutacji do projektu. • Okres realizacji projektu. • Lokalizacja biura projektu. • Obszar realizacji projektu. • Maksymalna wartość projektu. • Typy projektów. •
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 11.3	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 15% finansowania unijnego
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 11.3	Cross-financing i środki trwałe łącznie stanowią nie więcej niż 35% wydatków projektu, z uwzględnieniem pkt 15

17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 11.3	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 11.3	Uproszczone formy rozliczania wydatków mają zastosowanie zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.* Finansowanie zaliczkowe planowane, odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 11.3	Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu w szczególności: - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiego do pomocy de minimis; - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 11.3	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane	Działanie 11.3	Do 90%. Maksymalny % poziom dofinansowania określany jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.

beneficjentowi przez właściwą instytucję)		
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 11.3	10%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 11.3	Minimalna wartość projektu wynosi 500 000 PLN. Maksymalna wartość projektu wskazana jest w Regulaminie konkursu.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 11.3	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 11.3	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 11.3	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 11.3	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 11.3	Nie dotyczy

29. **Dodatkowe wyjaśnienia**	
Działanie 11.3	Dokument regulujący sposób realizacji przedsięwzięć w ramach Działania 11.3 stanowią *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020* w zakresie zgodnym z *Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.* Szczegółowe warunki dla konkursu są wskazywane każdorazowo w Regulaminie konkursu. Właściciele przedsiębiorstw pełniący funkcje kierownicze, jak również wspólnicy (w tym partnerzy prowadzący regularną działalność w przedsiębiorstwie i

	czerpiący z niego korzyści finansowe) oraz osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą będą mogły ubiegać się o wsparcie w ramach projektów realizowanych w ramach Działania 8.2 poprzez oferowane usługi w BUR. Wsparcie realizowane w ramach przedmiotowego Działania/Poddziałań będzie uwzględniało potrzeby edukacyjne osób dorosłych (nie jest to wsparcie realizowane w formie systemu popytowego wdrażanego w ramach Działania 8.2).

II.11.4 Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 11.4	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych
	Poddziałanie 11.4.1	Kształcenie ustawiczne - ZIT
	Poddziałanie 11.4.2	Kształcenie ustawiczne - RIT
	Poddziałanie 11.4.3	Kształcenie ustawiczne - konkurs
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 11.4	1. Uzyskiwanie kwalifikacji lub zdobywanie i poprawa kompetencji w zakresie umiejętności cyfrowych i języków obcych dorosłych mieszkańców województwa śląskiego, w szczególności osób starszych oraz osób o niskich kwalifikacjach.
	Poddziałanie 11.4.1	
	Poddziałanie 11.4.2	
	Poddziałanie 11.4.3	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 11.4	1. Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu (obligatoryjny); 2. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu (obligatoryjny); 3. Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu (obligatoryjny).
	Poddziałanie 11.4.1	
	Poddziałanie 11.4.2	
	Poddziałanie 11.4.3	
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 11.4	1. Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie (obligatoryjny); 2. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie (obligatoryjny); 3. Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie (obligatoryjny).
	Poddziałanie 11.4.1	
	Poddziałanie 11.4.2	
	Poddziałanie 11.4.3	
5. Typy projektów	Działanie 11.4	1. Szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji w obszarze umiejętności ICT i znajomości języków obcych. 2. Programy walidacji i certyfikacji kompetencji uzyskanych poza projektem w zakresie TIK i języków obcych.
	Poddziałanie 11.4.1	
	Poddziałanie 11.4.2	
	Poddziałanie 11.4.3	
6. Typ beneficjenta	Działanie 11.4	1. Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych.
	Poddziałanie 11.4.1	
	Poddziałanie 11.4.2	
	Poddziałanie 11.4.3	
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 11.4	1. Osoby dorosłe pracujące, uczestniczące z własnej inicjatywy w szkoleniach i kursach, należące do grup defaworyzowanych, czyli wykazujących
	Poddziałanie 11.4.1	
	Poddziałanie 11.4.2	

	Poddziałanie 11.4.3	największą lukę kompetencyjną i posiadających największe potrzeby w dostępie do edukacji, w tym m. in. osoby o niskich kwalifikacjach i osoby powyżej 50 roku życia; Z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym.
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 11.4	
	Poddziałanie 11.4.1	– Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach; – Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego).
	Poddziałanie 11.4.2	– Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach; – Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku); – Miasto Bielsko-Biała (Prezydent Miasta Bielska-Białej); – Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy).
	Poddziałanie 11.4.3	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 11.4	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 11.4	30 184 471
	Poddziałanie 11.4.1	1 898 500
	Poddziałanie 11.4.2	1 245 361
	Poddziałanie 11.4.3	27 040 610
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 11.4	• Strategia ZIT, • Strategie RIT, • Program Rewitalizacji • Projekty realizowane w OP XI w ramach Poddziałania 11.4.1 i 11.4.2 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
	Działanie 11.4	

12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 11.4.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 11.4.2	Regionalne Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 11.4.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 11.4	
	Poddziałanie 11.4.1	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach; - Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 11.4.2	**Tryb konkursowy** Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach; - Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku; - Miasto Bielsko-Biała; - Miasto Częstochowa Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 11.4.3	**Tryb konkursowy** Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków : - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach Protest jest wnoszony za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach na zasadach unormowanych w art. 56 ustawy wdrożeniowej i rozpatrywany przez Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 11.4	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Grupa docelowa. • Preferowane grupy docelowe na etapie rekrutacji do projektu. • Okres realizacji projektu. • Obszar realizacji projektu. • Maksymalna wartość projektu.

		• Lokalizacja biura projektu.
	Podziałanie 11.4.1	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Projekty wynikają z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO WSL programu rewitalizacji. • Lokalizacja siedziby Projektodawcy/partnera wiodącego.
	Podziałanie 11.4.2	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Projekty wynikają z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO WSL programu rewitalizacji. • Lokalizacja siedziby Projektodawcy/partnera wiodącego.
	Podziałanie 11.4.3	Limity i ograniczenia w realizacji projektów zostaną określone w treści Regulaminu konkursu i mogą obejmować następujące zagadnienia: • Obszar realizacji projektów; • Wymogi w zakresie działania sieci punktów dystrybucji wsparcia. • Minimalna wartość projektu.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 11.4	Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 11.4	Cross-financing i środki trwałe łącznie stanowią nie więcej niż 10% wydatków projektu
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 11.4	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 11.4	Uproszczone formy rozliczania wydatków mają zastosowanie zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.* Finansowanie zaliczkowe planowane, odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późń. zm.).

<table>
<tr><td>19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</td><td>Działanie 11.4</td><td>Warunki dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w Regulaminie konkursu
w szczególności:
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiego do pomocy de minimis;
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</td></tr>
<tr><td>20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</td><td>Działanie 11.4</td><td>85%</td></tr>
<tr><td>21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</td><td>Działanie 11.4</td><td>Do 85%. Maksymalny % poziom dofinansowania określany jest zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej.</td></tr>
<tr><td>22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</td><td>Działanie 11.4</td><td>15%</td></tr>
<tr><td rowspan="3">23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Działanie 11.4</td><td rowspan="3"><table><tr><th></th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty rozliczane za pomocą uproszczonych metod.</th><th>Dotyczy naborów, w ramach których mogą być składane wyłącznie projekty, w których wartość dofinansowania jest większa od wyrażonej w PLN</th></tr></table></td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 11.4.1</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 11.4.2</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td></td><td><table>
<tr><td></td><td></td><td>równowartości 100 000 EUR</td></tr>
<tr><td>Minimalna wartość projektu (PLN)</td><td>100 000 PLN</td><td>Kwota dofinansowania w projekcie musi być większa od wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR + wartość wkładu własnego</td></tr>
<tr><td>Maksymalna wartość projektu (PLN)</td><td>Kwota dofinansowania w projekcie nie może przekroczyć wyrażonej w PLN równowartości 100 000 EUR</td><td>Maksymalna wartość projektu nie przekracza wysokości alokacji przewidzianej na Poddziałanie, chyba że w ramach konkursu ma zastosowanie kryterium, które stanowi inaczej</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td></td><td>Poddziałanie 11.4.3</td><td>Minimalna wartość projektu – 500 000 PLN
Maksymalna wartość projektu wskazana jest w Regulaminie konkursu.</td></tr>
<tr><td>24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</td><td>Działanie 11.4</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</td><td>Działanie 11.4</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</td><td>Działanie 11.4</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</td><td>Działanie 11.4</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</td><td>Działanie 11.4</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
</table>

29. **Dodatkowe wyjaśnienia**

Działanie 11.4	Wsparcie kierowane jest do osób pracujących tj.: a. pracowników w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, b. osób świadczących usługi na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Zachowując linię demarkacyjną pomiędzy Osiami Priorytetowymi, osoby bezrobotne oraz nieaktywne zawodowo będą mogły być wspierane w powyższym zakresie w projektach realizowanych w ramach Działań 7.1 oraz 7.2. Właściciele przedsiębiorstw pełniący funkcje kierownicze, jak również wspólnicy (w tym partnerzy prowadzący regularną działalność w przedsiębiorstwie i czerpiący z niego korzyści finansowe) oraz osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą będą mogły ubiegać się o wsparcie w ramach projektów realizowanych w ramach Działania 8.2 poprzez oferowane usługi w BUR. Wsparcie realizowane w ramach Działania/Poddziałań uwzględnia potrzeby edukacyjne osób dorosłych. Podejście popytowe w ramach Działania 11.4 nie jest tożsame z koniecznością realizacji projektów analogicznych, jak w Działaniu 8.2 (PI 8v – PSF), co oznacza, że projekty w Działaniu 11.4 nie będą realizowane z zastosowaniem BUR ze względu, iż w PI 10iii (Działanie 11.4) określony został tzw. makro popyt (ograniczenie możliwości interwencji do dwóch kwalifikacji. Dokument regulujący sposób realizacji przedsięwzięć w ramach Działania 11.4 stanowią *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020* w zakresie zgodnym z *Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.* Szczegółowe warunki dla konkursu są wskazywane każdorazowo w Regulaminie konkursu. Podejmowane w ramach Poddziałania 11.4.1 oraz 11.4.2 przedsięwzięcia mogą stanowić **dopełnienie** kompleksowego programu rewitalizacji podejmowanego na obszarze zdegradowanym, co oznacza, że projekty w ramach Poddziałania mogą stanowić **uzupełnienie przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w ramach opracowanych PR oraz powinny wpisywać się w Strategie ZIT/RIT.

II.12 Oś Priorytetowa XII Infrastruktura edukacyjna

Celem głównym priorytetu jest wzrost potencjału edukacyjnego Województwa Śląskiego w kontekście zróżnicowania demograficznego, potrzeb rynku pracy oraz rozwoju kreatywności młodzieży w regionie. Będzie on realizowany wspieranie następujących działań:

- zwiększenie dostępności do placówek wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku przedszkolnym,
- poprawa warunków kształcenia zawodowego wraz z dostosowaniem do potrzeb rynku pracy lub specjalizacji regionalnych,
- wzmocnienie i rozwój kreatywności i innowacyjności wśród dzieci i młodzieży na rzecz popularyzacji nauki w regionie.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

XII INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

- zwiększona liczba miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego;
- zwiększone kompetencje uczniów szkół kształcących w zawodach;
- zwiększona liczba osób odwiedzających instytucje paramuzealne.

3.	Charakter osi	Nie dotyczy	
4.	Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFRR	81 100 493
5.	Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Śląskiego	

II.12.1 Infrastruktura wychowania przedszkolnego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 12.1	Infrastruktura wychowania przedszkolnego
	Poddziałanie 12.1.1	Infrastruktura wychowania przedszkolnego - ZIT
	Poddziałanie 12.1.2	Infrastruktura wychowania przedszkolnego - RIT
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 12.1.1	Zwiększona liczba miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego.
	Poddziałanie 12.1.2	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 12.1.1	W ramach działania nie planuje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego
	Poddziałanie 12.1.2	
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 12.1.1	• Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (obligatoryjny). • Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej (obligatoryjny).
	Poddziałanie 12.1.2	
5. Typy projektów	Poddziałanie 12.1.1	1. Przebudowa[142], budowa[143] przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego[144] wraz z zapewnieniem niezbędnego wyposażenia, w tym przystosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
	Poddziałanie 12.1.2	
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 12.1.1	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Inne państwowe lub samorządowe jednostki sektora finansów publicznych, których ustawowym lub statutowym zadaniem jest pełnienie zadań publicznych w zakresie edukacji; 3. Organizacje pozarządowe; 4. Osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi przedszkola, odziały przedszkolne przy szkołach podstawowych
	Poddziałanie 12.1.2	

[142] Zgodnie z rozdz.1 art. 3 pkt. 6, 7a Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (Dz.U.2017 poz. 1332, z późn. zm.).

[143] Budowa nowych obiektów jedynie w przypadku udokumentowania braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków.

[144] Poprzez inne formy wychowania przedszkolnego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 czerwca 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 143, poz. 839) rozumie się punkty przedszkolne i zespoły wychowania przedszkolnego

		oraz inne formy wychowania przedszkolnego[145] 5. Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych;
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 12.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 12.1.2	
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 12.1.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 12.1.2	• Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku), • Miasto Bielsko-Biała (Prezydent Miasta Bielska-Białej), • Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
9. Instytucja wdrażająca	Poddziałanie 12.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 12.1.2	
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 12.1	28 656 629
	Poddziałanie 12.1.1	14 167 342
	Poddziałanie 12.1.2	14 489 287
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 12.1.1	• Strategia ZIT; • Strategie RIT; • Program Rewitalizacji • Projekty realizowane w OP XII w ramach Działania 12.1 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania
	Poddziałanie 12.1.2	

[145] Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 czerwca 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 143, poz. 839) poprzez inne formy wychowania przedszkolnego rozumie się punkty przedszkolne i zespoły wychowania przedszkolnego.

		działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 12.1.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
	Poddziałanie 12.1.2	Regionalne Inwestycje Terytorialne
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 12.1.1	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Miasto Bielsko-Biała, Miasto Częstochowa. Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
	Poddziałanie 12.1.2	
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Poddziałanie 12.1.1	Koszt budowy/ rozbudowy placu zabaw nie może przekroczyć kwoty 150 000 złotych kosztów kwalifikowanych. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji. Dodatkowe limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie konkursu[146]
	Poddziałanie 12.1.2	
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Poddziałanie 12.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 12.1.2	
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 12.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 12.1.2	
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Poddziałanie 12.1.1	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
	Poddziałanie 12.1.2	
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 12.1.1	W ramach Działania 12.1 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 12.1 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
	Poddziałanie 12.1.2	

[146] Obowiązek udokumentowania nieprzekraczania limitów i ograniczeń na każdym etapie realizacji projektu spoczywa na wnioskodawcy/beneficjencie.

19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 12.1.1	Pomoc publiczna, w przypadku jej wystąpienia w danym projekcie, udzielana będzie na podstawie właściwych przepisów prawa krajowego i unijnego, w szczególności: ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu.
	Poddziałanie 12.1.2	
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Poddziałanie 12.1.1	85%
	Poddziałanie 12.1.2	
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków	Działanie 12.1	
	Poddziałanie 12.1.1	

kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Poddziałanie 12.1.2	95%, w tym 10% z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: 1. są projektami rewitalizacyjnymi, 2. nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą 3. nie są objęte pomocą de minimis 4. nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 W pozostałych przypadkach 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 12.1.1.	5%
	Poddziałanie 12.1.2	15% (w przypadku projektów nie otrzymujących współfinansowania z budżetu państwa) W pozostałych przypadkach poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Poddziałanie 12.1.1	IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o naborze.
	Poddziałanie 12.1.2	
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Poddziałanie 12.1.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania w ramach działania 12.1.nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić wartość minimalną wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu.
	Poddziałanie 12.1.2	
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Poddziałanie 12.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 12.1.2	
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Poddziałanie 12.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 12.1.2	
	Poddziałanie 12.1.1	Nie dotyczy

27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Poddziałanie 12.1.2	
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Poddziałanie 12.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 12.1.2	

29. Opis Działania i dodatkowe wyjaśnienia

Celem działania jest wzrost upowszechnienia edukacji przedszkolnej dla dzieci w wieku 3-5 lat, wyrównywanie szans edukacyjnych w tym zakresie, ze szczególnym akcentem na adekwatność podjętych działań inwestycyjnych w stosunku do rzeczywistych potrzeb na danym obszarze.

Wsparcie inwestycyjne projektów ze środków EFRR ma charakter uzupełniający (dodatkowy) i możliwe będzie w powiązaniu z działaniami realizowanymi ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, które pełnią rolę wiodącą względem EFRR lub działaniami, których cele są zgodne z celami EFS w zakresie wzmocnienia potencjału edukacyjnego rozumianymi w sposób określony w RPO WSL.

Efektem realizowanych inwestycji będzie **wzrost upowszechnienia edukacyjnego** rozumiany jako zwiększenie o minimum jedną nowoutworzoną grupę przedszkolną dla dzieci w wieku 3-5 lat, przy jednoczesnym wzroście liczby miejsc w każdej placówce przedszkolnej objętej wsparciem.

W ramach Działania 12.1 wspierane będą projekty przyczyniające się do zmniejszania terytorialnego deficytu w dostępie do placówek wychowania przedszkolnego na obszarach słabiej rozwiniętych (w tym na obszarach wiejskich), jak również na obszarach miejskich (w tym w aglomeracjach, np. w niektórych dzielnicach dużych miast).

W ramach działania realizowane będą inwestycje polegające na przebudowie, adaptacji rozumianej jako przebudowa pomieszczeń w celu spełniania innych niż dotąd funkcji użytkowych polegającej także na przystosowaniu istniejącego obiektu do nowych wymagań, bez zmiany jego funkcji oraz budowie infrastruktury wychowania przedszkolnego wraz z niezbędnym wyposażeniem. Możliwe będzie przeprowadzenie prac związanych z usuwaniem barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami oraz wyposażenie w specjalistyczny sprzęt wspomagający proces uczenia się osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem koniecznym do realizacji inwestycji jest przedstawienie danych dotyczących stanu istniejącej infrastruktury oraz kwestii demograficznych takich jak:

- liczba dostępnych miejsc dla dzieci w wieku 3-5 lat w placówkach przedszkolnych;
- liczba urodzeń dzieci na danym obszarze w ostatnich kilku latach oraz trendy w tym zakresie;
- szacowana brakująca liczba miejsc w przedszkolach;
- zakładana liczba nowoutworzonych miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 3-5 lat (nie należy wliczać dzieci już objętych edukacją przedszkolną np. w przypadku budowy nowej infrastruktury nie należy ujmować dzieci, które zostaną przeniesione do nowego budynku w ramach funkcjonujących już grup przedszkolnych);
- procentowe upowszechnienie wychowania przedszkolnego w danej gminie, w tym upowszechnienie edukacji przedszkolnej dzieci w wieku 3-5 lat (na podstawie danych z 3 pełnych lat kalendarzowych, poprzedzających rok ogłoszenia o naborze.)

Ponadto, w przypadku budowy nowego przedszkola należy w dokumentacji aplikacyjnej przedstawić informacje o:

- stanie technicznym istniejącej infrastruktury wychowania przedszkolnego,
- braku możliwości adaptacji istniejącej infrastruktury na placówki wychowania przedszkolnego (np. braku możliwości wykorzystania na przedszkola budynków po likwidowanych szkołach).

W ramach interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego będzie możliwa modernizacja budynku oraz wyposażenie. Wykaz wyposażenia możliwy do zakupu zostanie doprecyzowany w wytycznych obszarowych dla osi priorytetowej XI. dla przedszkoli w ramach EFS.

W ramach działania dopuszcza się prace polegające na termomodernizacji obiektu i wymianie źródła ciepła jako dodatkowy element szerszego projektu dotyczącego przebudowy, budowy, wyposażenia przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego. Projekty polegające wyłącznie na termomodernizacji obiektu lub/i wymianie źródła ciepła nie są wspierane w ramach Działania 12.1., natomiast możliwe są do realizacji w ramach Działania 4.3.

Za niekwalifikowalne uznawane będą koszty zagospodarowania terenu wokół placówek wychowania przedszkolnego (np. wykonanie ciągów komunikacyjnych oraz budowa dróg dojazdowych).

Wyjątkiem jest budowa placu zabaw, możliwa tylko jako element uzupełniający projekt polegający na budowie /przebudowie/adaptacji infrastruktury wychowania przedszkolnego. Koszt budowy/ rozbudowy placu zabaw nie może przekroczyć kwoty 150 000 złotych kosztów kwalifikowanych. Przez plac zabaw rozumie się miejsce gdzie odbywają się zajęcia ruchowe przedszkolaków zgodnie z podstawą programową.

Bieżące konserwacje oraz remonty placów zabaw są kosztem niekwalifikowalnym, z wyłączeniem sytuacji gdy infrastruktura zagraża życiu i zdrowiu korzystających z niej osób (zgodnie z wymogami BHP).

Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[147][148]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[149] lub porozumienia[150]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje.

Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy.

Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

[147] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

[148] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.

[149] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

[150] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

II.12.2 Infrastruktura kształcenia zawodowego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 12.2	Infrastruktura kształcenia zawodowego
	Poddziałanie 12.2.1	Infrastruktura kształcenia zawodowego - ZIT
	Poddziałanie 12.2.2	Infrastruktura kształcenia zawodowego - RIT
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 12.2.1	Zwiększone kompetencje uczniów szkół kształcących w zawodach.
	Poddziałanie 12.2.2	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 12.2.1	Na poziomie SZOOP w ramach działania 12.2 nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego.
	Poddziałanie 12.2.2	
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 12.2.1	• Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (obligatoryjny). • Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego (obligatoryjny).
	Poddziałanie 12.2.2	
5. Typy projektów	Poddziałanie 12.2.1	Przebudowa, budowa[151], remont laboratoriów, sal do praktycznej nauki zawodu wraz z zapewnieniem wyposażenia, w tym przystosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
	Poddziałanie 12.2.2	
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 12.2.1 Poddziałanie 12.2.2	1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 2. Związek Metropolitalny; 3. Inne państwowe lub samorządowe jednostki sektora finansów publicznych, których ustawowym lub statutowym zadaniem jest pełnienie zadań publicznych w zakresie kształcenia ustawicznego; 4. Inne państwowe lub samorządowe jednostki sektora finansów publicznych, których ustawowym lub statutowym zadaniem jest pełnienie zadań publicznych w zakresie edukacji; 5. Organizacje pozarządowe; 6. Podmioty prowadzące placówki kształcenia ustawicznego; 7. Osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły ponadpodstawowe/ ponadgimnazjalne (wyłącznie w zakresie kształcenia zawodowego); 8. Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych;

[151] W działaniu 12.2 poprzez budowę rozumie się rozbudowę, odbudowę, nadbudowę.

7. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 12.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 12.2.2	
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 12.2.1	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego)
	Poddziałanie 12.2.2	Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku), Miasto Bielsko-Biała (Prezydent Miasta Bielska-Białej), Gmina Miasto Częstochowa (Prezydent Miasta Częstochowy)
9. Instytucja wdrażająca	Poddziałanie 12.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 12.2.2	
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 12.2	31 443 864
	Poddziałanie 12.2.1	19 298 111
	Poddziałanie 12.2.2	12 145 753
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 12.2.1	• Strategia ZIT, • Strategie RIT • Projekty realizowane w OP XII w ramach Działania 12.2 mogą wspierać realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, o ile zostały ujęte w obowiązujących programach rewitalizacji. Program rewitalizacji musi znajdować się w Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego. Szczegółowe zasady wdrażania działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WSL opisano w rozdz. IV SZOOP RPO WSL.
	Poddziałanie 12.2.2	
12. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 12.2.1	Zintegrowane inwestycje terytorialne
	Poddziałanie 12.2.2	Regionalne inwestycje terytorialne
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 12.2	
	Poddziałanie 12.2.1	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego

	Poddziałanie 12.2.2	**Tryb konkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Miasto Bielsko-Biała, Miasto Częstochowa Protesty: Departament Rozwoju Regionalnego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 12.2.1	W ramach działania 12.2 kwalifikowalne będą środki trwałe o wartości równej lub wyższej niż 3 500 zł netto. Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji Dodatkowe limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w Regulaminie konkursu.[152]
	Poddziałanie 12.2.2	
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	Poddziałanie 12.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 12.2.2	
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 12.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 12.2.2	
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 12.2.1	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
	Poddziałanie 12.2.2	
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 12.2.1	W ramach działania 12.2 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków.
	Poddziałanie 12.2.2	W ramach działania 12.2 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 12.2.1	Pomoc publiczna, w przypadku jej wystąpienia w danym projekcie, udzielana będzie na podstawie właściwych przepisów prawa krajowego i unijnego, w szczególności:
	Poddziałanie 12.2.2	

[152] Obowiązek udokumentowania nieprzekraczania limitów i ograniczeń na każdym etapie realizacji projektu spoczywa na wnioskodawcy/beneficjencie.

		ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020;Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Każdorazowo zakres podstaw prawnych zostanie określony w Regulaminie konkursu.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 12.2.1 Poddziałanie 12.2.2	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane	Poddziałanie 12.2.1 Poddziałanie 12.2.2	95%, w tym 10% z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie kryteria: 1) są projektami rewitalizacyjnymi, 2) nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą 3) nie są objęte pomocą de minimis

beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)		4) nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013 W pozostałych przypadkach 85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 12.2.1	5%
	Poddziałanie 12.2.2	15% (w przypadku projektów nie otrzymujących współfinansowania z budżetu państwa) W pozostałych przypadkach poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Poddziałanie 12.2.1	IZ RPO WSL może ustalić minimalną wartość projektu na etapie ogłoszenia o naborze.
	Poddziałanie 12.2.2	
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Poddziałanie 12.2.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania w ramach działania 12.2. nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić wartość minimalną wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu.
	Poddziałanie 12.2.2	
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Poddziałanie 12.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 12.2.2	
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Poddziałanie 12.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 12.2.2	
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Poddziałanie 12.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 12.2.2	
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Poddziałanie 12.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 12.2.2	

29. Opis Działania i dodatkowe wyjaśnienia

Celem działania jest zwiększenie kompetencji uczniów szkół kształcących w zawodach, poprzez inwestycje w infrastrukturę (stworzenie warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej pod kątem wyposażenia, doposażenia warsztatów, pracowni, itp.)

W ramach działania 12.2 wsparcie skierowane jest do szkół ponadpodstawowych/ponadgimnazjalnych (szkół branżowych I stopnia, szkół branżowych II stopnia, techników oraz szkół specjalnych przysposabiających do zawodu) z wyłączeniem szkół dla osób dorosłych. Dopuszcza się wsparcie placówek kształcenia ustawicznego, w których prowadzona jest praktyczna nauka zawodu dla uczniów ww. szkół ponadpodstawowych/ponadgimnazjalnych. Interwencja w zakresie wsparcia szkolnictwa zawodowego będzie bazować na wykorzystaniu obecnej infrastruktury. Odbudowa, rozbudowa, nadbudowa obiektów budowlanych będzie możliwa do realizacji, jedynie w przypadku udokumentowanego braku możliwości zaadoptowania istniejących obiektów, z uwzględnieniem trendu demograficznego oraz analizy ekonomicznej po zakończeniu projektu.

W ramach działania 12.2 wyposażenie pracowni i warsztatów szkolnych powinno być zgodne z katalogiem wyposażenia, wypracowanym przez Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej (KOWEZiU). Instytucja Zarządzająca informuje iż z dniem 1 lipca 2016 roku Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, na mocy Zarządzenia Ministra Edukacji Narodowej, został włączony w strukturę organizacyjną Ośrodka Rozwoju Edukacji). Dopuszcza się zakup wyposażenia o parametrach wyższych niż określone w KOWEZiU.
W sytuacji, gdy szkoła współpracuje z lokalnymi pracodawcami w zakresie praktycznej nauki zawodu, możliwe jest uwzględnienie zakupu wyposażenia w oparciu o wyposażenie wykorzystywane u pracodawcy. Szkoła prowadząca kształcenie zawodowe musi przedstawić wówczas diagnozę uwzględniającą posiadane wyposażenie oraz rekomendacje potencjalnego pracodawcy. Na tej podstawie można wyposażyć pracownie zgodnie z indywidualnym zapotrzebowaniem pod warunkiem, że będzie ono zgodne z zapisami podstawy programowej kształcenia w zawodzie.

Wsparcie inwestycyjne projektów ze środków EFRR ma charakter uzupełniający (dodatkowy) i możliwe będzie wyłącznie w powiązaniu z działaniami realizowanymi ze środków EFS, które pełnią rolę wiodącą względem EFRR lub działaniami, których cele są zgodne z celami EFS w zakresie wzmocnienia potencjału edukacyjnego rozumianymi w sposób określony w RPO WSL.
W przypadku szkolnictwa zawodowego (poza szkolnictwem wyższym) należy uwzględnić krajowe priorytety polityki szkolnictwa zawodowego oraz konieczność dopasowania kierunku kształcenia do wymagań i potrzeb rynku pracy[153] lub specjalizacji regionalnych (Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020 i Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013–2020).
Laboratoria dydaktyczne i sale do praktycznej nauki zawodu należy rozumieć jako pomieszczenia dydaktyczne do nauki zawodu opisane w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz.U.2012.184).

W ramach działania 12.2 możliwy jest zakup specjalistycznego sprzętu wspomagającego proces uczenia się osób z niepełnosprawnościami. Ponadto w ramach szerszego projektu możliwe jest wykonanie podjazdów oraz wind w celu dostosowania budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

[153] Diagnoza rynku pracy zrealizowana na podstawie danych statystycznych z ostatnich 3 lat (z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych) lub oświadczenie pracodawcy o zapotrzebowaniu na uczniów kształconych w dofinansowanym zawodzie).

W ramach wyposażenia sal do praktycznej nauki zawodu kwalifikowalne będą środki trwałe o wartości równej lub wyższej niż 3 500 zł netto.

Możliwe jest wykonanie prac dostosowawczych polegających na wymianie okien i drzwi.
Beneficjent zobowiązany jest do stworzenia w ramach projektu sal/sali do praktycznej nauki zawodu.
W przypadku gdy dany zawód wymaga pomieszczeń do przechowywania urządzeń przenośnych wykorzystywanych podczas praktyk, szatni, sanitariatów, pokoju socjalnego dla uczniów, to w/w pomieszczenia będą traktowane jako niezbędne do zrealizowania zaplanowanych działań.
W ramach działania 12.2 *Infrastruktura kształcenia zawodowego*, termomodernizacja i wymiana źródła ciepła jest możliwa w sytuacji gdy, projektem objęty jest budynek, w całości przeznaczony na sale do praktycznej nauki zawodu wraz z niezbędnymi pomieszczeniami.

Projekty polegające wyłącznie na termomodernizacji obiektu lub/i wymianie źródła ciepła nie są wspierane w ramach działania 12.2.
Niekwalifikowane jest zagospodarowanie terenu wokół szkół/ placówek kształcących w zawodach, budowa dróg dojazdowych, wewnętrznych.
Należy mieć na względzie, iż podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu[154][155]. Oznacza to, iż beneficjent w świetle obowiązujących przepisów prawa powinien posiadać zdolność do bycia stroną umowy[156] lub porozumienia[157]. Decyzja o dofinansowaniu projektu stanowi podstawę dofinansowania wyłącznie tzw. projektów własnych, tj. przypadków, gdy wnioskodawcą jest ta jednostka, która taką decyzję o dofinansowaniu wydaje.

Wymienione w tabeli typy beneficjentów mogą realizować przedsięwzięcia w ramach projektów partnerskich w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, jak również w ramach projektów hybrydowych w rozumieniu art. 34 ww. ustawy.
Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

[154] Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.
[155] Pojęcia umowy o dofinansowanie projektu oraz decyzji o dofinansowaniu projektu zostały zdefiniowane odpowiednio w art. 2 pkt 26 i art. 2 pkt 2 ww. ustawy.
[156] Osoby prawne i jednostki organizacyjne, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.
[157] Porozumienia, o których mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zawierane są z państwowymi jednostkami budżetowymi.

II.12.3 Instytucje popularyzujące naukę

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 12.3	Instytucje popularyzujące naukę
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 12.3	Zwiększona liczba osób odwiedzających instytucje paramuzealne.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 12.3	• Liczba osób objętych działaniami instytucji popularyzujących naukę i innowacje.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 12.3	• Liczba osób indywidualnie odwiedzających Planetarium Śląskie • Liczba osób odwiedzających Planetarium Śląskie ze zorganizowanych grup uczniowskich i przedszkolnych (obligatoryjny). • Liczba wspartych instytucji popularyzujących naukę i innowacje.
5. Typy projektów	Działanie 12.3	1. Przebudowa, budowa, remont obiektów[158] wraz z zapewnieniem wyposażenia, w tym przystosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
6. Typ beneficjenta	Działanie 12.3	Jednostka samorządu terytorialnego
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 12.3	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 12.3	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 12.3	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 12.3	21 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 12.3	• Kontrakt Terytorialny dla Województwa Śląskiego
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 12.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów	Działanie 12.3	**Tryb pozakonkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

[158] Obiekt budowlany zgodnie z Ustawą z dn. 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, Dz. U. 2017, poz. 1332 z późn. zm. tekst jednolity

oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów		Nabór i ocena wniosków: Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 12.3	Projekt jest zgodny z zasadą deinstytucjonalizacji. Ponadto, limity i ograniczenia w realizacji Projektów mogą zostać określone w wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.[159]
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	Działanie 12.3	Zgodnie z zasadami określonymi w art. 98 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Szczegółowy zakres stosowania cross-financingu opisany jest w wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 12.3	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 12.3	Zgodnie z art.61 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 12.3	W ramach działania 12.3 nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. W ramach działania 12.3 przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów
19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 12.3	Pomoc publiczna, w przypadku jej wystąpienia w danym projekcie, udzielana będzie na podstawie właściwych przepisów prawa krajowego i unijnego, w szczególności: ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis;

[159] Obowiązek udokumentowania nieprzekraczania limitów i ograniczeń na każdym etapie realizacji projektu spoczywa na wnioskodawcy/beneficjencie.

		Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 Zakres podstaw prawnych zostanie określony w wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie. Szczegółowe informacje na temat możliwych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w ramach ogłoszenia o konkursie.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 12.3	85 %
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 12.3	85%, bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. Ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa zostanie określone na etapie ogłoszenia o konkursie.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 12.3	15 %
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 12.3	Nie dotyczy

24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 12.3	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu złożonego do dofinansowania w ramach działania 12.3. nie może przekroczyć 50 mln EUR. Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie. IZ RPO WSL może ustalić wartość minimalną wydatków kwalifikowalnych projektu w Regulaminie konkursu.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 12.3	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 12.3	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 12.3	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 12.3	Nie dotyczy

29. Opis działania, dodatkowe wyjaśnienia
Dofinansowaniem objęte będą działania na rzecz popularyzacji nauki, wspierania talentów i wybitnych osiągnięć dzieci i młodzieży jako grup o specjalnych potrzebach, a także wzrostu kreatywności wśród dzieci i młodzieży. Wsparcie uzyska jedynie inwestycja w infrastrukturę i sprzęt, która jest bezpośrednio związana ze świadczeniem usług edukacyjnych. Wsparcie inwestycyjne projektu ze środków EFRR będzie możliwe w przypadku realizacji projektu komplementarnego względem projektów finansowanych ze środków EFS, wspierających nauczanie eksperymentalne wśród uczniów w ramach priorytetu inwestycyjnego 10i. Budowa nowej infrastruktury będzie możliwa do realizacji tylko w przypadku udokumentowanego braku możliwości adaptacji istniejących obiektów. W ramach działania realizowane będą inwestycje polegające na przebudowie, budowie, remoncie obiektów wraz z wyposażeniem. Możliwe będzie także przystosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W ramach działania dopuszcza się również prace polegające na termomodernizacji obiektu i wymianie źródła ciepła jako elementu szerszego projektu dotyczącego przebudowy, budowy, remontu obiektów.

Wszystkie przedsięwzięcia powinny być realizowane w zgodzie z właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego, znajdującymi zastosowanie w odniesieniu do danego projektu.

II.13 Oś Priorytetowa XIII Pomoc Techniczna

Realizacja zadań w ramach osi zapewni efektywny proces zarządzania, wdrażania i monitorowania RPO WSL 2014-2020 oraz właściwe wykorzystanie dostępnych środków. Doświadczenie z wdrażania RPO WSL 2007-2013 oraz komponentu regionalnego POKL 2007-2013 wskazało, że osiągnięcie zamierzonych rezultatów zależy od potencjału instytucjonalnego podmiotów zaangażowanych w proces zarządzania, wdrażania i monitorowania RPO WSL 2014-2020, umożliwienia potencjalnym beneficjentom, beneficjentom i mieszkańcom województwa dostępu do informacji o celach i zasadach RPO WSL 2014-2020 poprzez realizację działań informacyjno-promocyjnych w regionie.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

XIII POMOC TECHNICZNA

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

- utrzymanie odpowiedniego poziomu zatrudnienia personelu zaangażowanego w zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie RPO WSL 2014-2020 oraz zapewnienie możliwości podnoszenia jego kwalifikacji i niezbędnych warunków pracy;
- zapewnienie skutecznego i sprawnego systemu zarządzania i wdrażania;
- zapewnienie skutecznego systemu informacji i promocji dla Programu i efektywne wsparcie dla beneficjentów.

3. Charakter Osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	118 000 000
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Śląskiego	

II.13.1 Pomoc Techniczna

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 13.1	Pomoc Techniczna
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 13.1	Realizacja działania przyczyni się do osiągnięcia trzech celów szczegółowych w ramach RPO WSL 2014-2020. **Cel szczegółowy 1:** Utrzymanie odpowiedniego poziomu zatrudnienia personelu zaangażowanego w zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie RPO WSL 2014-2020 oraz zapewnienie możliwości podnoszenia jego kwalifikacji i niezbędnych warunków pracy. Osiągnięcie powyższego celu powinno przynieść rezultat w postaci dostępności niezbędnych i kompetentnych zasobów kadrowych oraz innych, niezbędnych zasobów umożliwiających sprawne zarządzanie i wdrażanie RPO WSL 2014-2020. **Cel szczegółowy 2:** Zapewnienie skutecznego i sprawnego systemu zarządzania i wdrażania. Osiągnięcie celu przyniesie rezultat w postaci sprawnej realizacji RPO WSL 2014-2020, zasilanej trafnymi rekomendacjami z badań ewaluacyjnych, łatwo dostępnych i wiarygodnych informacji na potrzeby monitorowania oraz sprawnie funkcjonującego systemu wymiany doświadczeń. **Cel szczegółowy 3:** Zapewnienie skutecznego systemu informacji i promocji dla Programu i efektywne wsparcie dla beneficjentów. Osiągnięcie powyższego celu przyniesie rezultat w postaci wzrostu skuteczności potencjalnych beneficjentów w ubieganiu się o dofinansowanie, zwiększenia poziomu wiedzy potencjalnych beneficjentów i beneficjentów w zakresie prawidłowego realizowania i rozliczania projektów, a co się z tym wiąże maksymalnego wykorzystania środków dostępnych w ramach RPO WSL 2014-2020. Dodatkowo cel przyczyni się do wzrostu poziomu świadomości mieszkańców województwa śląskiego na temat wpływu RPO WSL 2014-2020 na rozwój regionu i jakość życia mieszkańców.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 13.1	Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności (obligatoryjny)
		Odsetek wdrożonych rekomendacji operacyjnych (obligatoryjny)

		Ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów (obligatoryjny)
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 13.1	Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej (obligatoryjny)
		Liczba zakupionych urządzeń oraz elementów wyposażenia stanowiska pracy
		Liczba przeprowadzonych ewaluacji (obligatoryjny)
		Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów (obligatoryjny)
5. Typy projektów	Działanie 13.1	**W ramach celu szczegółowego 1 będzie finansowane następujące zadanie:** Zadanie 1. Wsparcie instytucji (w ramach kategorii interwencji 121) obejmujące następujące typy operacji: - zapewnienie odpowiedniego systemu wynagradzania pracowników zaangażowanych w przygotowanie, zarządzanie, wdrażanie, monitorowanie, ocenę, informację i promocję oraz certyfikację i kontrolę RPO WSL 2014-2020 uwzględniając personel zatrudniony do realizacji NSRO 2007-2013 zgodnie z zasadami określonymi w regulaminach zatrudniania, wynagradzania, awansowania i nagradzania w poszczególnych jednostkach; - zapewnienie rozwoju i doskonalenia kadr zaangażowanych w przygotowanie, zarządzanie, wdrażanie, monitorowanie, ocenę, informację i promocję oraz certyfikację i kontrolę RPO WSL 2014-2020 poprzez wszelkie dostępne formy dokształcania m.in. szkolenia, kursy, studia, staże, seminaria, warsztaty, konferencje, kongresy; - finansowanie wydatków administracyjnych i organizacyjnych związanych ze stworzeniem i utrzymaniem warunków pracy umożliwiających sprawną realizację procesów związanych z realizacją RPO WSL 2014-2020 (w tym m.in. czynsze, media, opłaty eksploatacyjne , zakup materiałów eksploatacyjnych i biurowych, wyposażenia biurowego i sprzętu komputerowego oraz adaptacja, remont i modernizacja służące utrzymaniu stanu pomieszczeń biurowych, konferencyjnych oraz archiwów w standardzie umożliwiającym efektywne wykonywanie zadań); - zapewnienie finansowania usług zleconych w ramach zadań RPO WSL; - zapewnienie finansowania wydatków związanych z odzyskiwaniem od Beneficjentów kwot wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, z

		naruszeniem procedur lub pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości oraz wydatków wynikających z zastosowania procedur odwoławczych, w tym kosztów sądowych; - zapewnienie finansowania wyjazdów służbowych pracowników dotyczące wykonywania zadań związanych z przygotowaniem, zarządzaniem, wdrażaniem, monitorowaniem, oceną, informacją i promocją oraz certyfikacją i kontrolą RPO WSL 2014-2020. **W ramach celu szczegółowego 2 będą finansowane następujące zadania:** <u>Zadanie 2. Wsparcie zarządzania i wdrażania (w ramach kategorii interwencji 121) obejmujące następujące typy operacji:</u> -wsparcie budowy, wdrożenia i utrzymania systemów informatycznych wraz z niezbędną strukturą teleinformatyczną obsługujących i wspierających realizację RPO WSL 2014-2020. Finansowane będą również wydatki na utrzymanie i asystę techniczną LSI wykorzystywanych do zamknięcia perspektywy 2007-2013 oraz budowy systemów na potrzeby perspektywy po 2020r.; - wsparcie procesu wymiany doświadczeń i informacji pomiędzy instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie RPO w regionach w tym: promocja dobrych praktyk, organizacja spotkań i seminariów, wizyt studyjnych itp.; - zapewnienie prawidłowego funkcjonowania KM RPO WSL 2014-2020, grup roboczych i innych ciał doradczych (np. RFT, ROT, KS RIS, ŚRI; Grupy sterującej ds. ewaluacji); - zapewnienie finansowania usług zleconych w ramach zadań RPO WSL m.in. w zakresie analiz, ekspertyz, tłumaczeń, ocen, wsparcia procesu wyboru projektów oraz opinii w tym wsparcia eksperckiego i prawnego na potrzeby realizacji RPO WSL 2014-2020 (np. na potrzeby obsługi KOP); - zapewnienie monitoringu, oceny i aktualizacji regionalnej strategii inteligentnych specjalizacji. <u>Zadanie 3. Badania ewaluacyjne (w ramach kategorii interwencji 122) obejmujące następujące typy operacji:</u> - przygotowanie i prowadzenie badań ewaluacyjnych oraz upowszechnianie wyników badań ewaluacyjnych.

		W ramach celu szczegółowego 3 będzie finansowane następujące zadanie: Zadanie 4. Informacja i promocja (w ramach kategorii interwencji 123) obejmujące następujące typy operacji: Finansowanie działań służących realizacji *Strategii Komunikacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020*, m.in.: - wsparcie i podnoszenie świadomości beneficjentów i potencjalnych beneficjentów RPO WSL 2014-2020 poprzez: konferencje, seminaria, szkolenia, spotkania, działania animacyjne i doradczo-wspierające (w tym poprzez konkurs dotacji) nakierowane na zindywidualizowane działania regionalne, wzmacniające kompetencje w zakresie poprawnego przygotowania i rozliczania projektów, w tym wszelkie koszty niezbędne do kompleksowego przeprowadzenia ww. działań; -prowadzenie, obsługa, organizacja, zlecenie akcji, imprez działań informacyjno-promocyjnych (w tym o szerokim zasięgu) przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych narzędzi, w tym wszystkich rodzajów mediów; - współpraca z mediami (realizacja programów, audycji telewizyjnych i radiowych oraz udział w nich , publikacje prasowe, konferencje prasowe, itp.), w tym również w formie konkursu dotacji dla mediów (granty); - budowa, modyfikacja, rozwój i utrzymanie strony internetowej i innych narzędzi elektronicznych; - koszty opracowania materiałów zamieszczanych na stronach internetowych; - stworzenie i bieżąca obsługa punktów kontaktowych w IP RPO WSL; - informowanie o naborach/ogłoszeniach o konkursach we wszystkich rodzajach mediów; -tłumaczenie, publikacja i rozpowszechnianie dokumentów programowych, wytycznych, broszur, folderów, podręczników, publikacji, biuletynów informacyjnych; - przygotowanie i dystrybucja materiałów informacyjnych i promocyjnych; - finansowanie badań/ekspertyz/sondaży mających na celu m.in. ocenę skuteczności realizowanych działań informacyjno – promocyjnych, która posłuży do wyboru najskuteczniejszych form przekazu.

6. Typ beneficjenta	Działanie 13.1	- jednostki samorządu terytorialnego, - wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne, - stowarzyszenia, porozumienia międzygminne, związek międzygminny.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 13.1	- podmioty spełniające przesłanki ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie tj. podmioty, które zgodnie ze statutem lub umową nie działają w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczają zysk na cele statutowe; -media.
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 13.1	n/d
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 13.1	n/d
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Kategoria regionu	Region słabiej rozwinięty
	Działanie 13.1	118 000 000,00
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 13.1	Występuje komplementarność działań realizowanych w ramach niniejszej osi priorytetowej z działaniami realizowanymi w ramach PO PT 2014-2020. Mechanizmy zapewniające koordynację z PO PT 2014-2020 m.in.: -wytyczne obszarowe (w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej, w zakresie działań informacyjno-promocyjnych, w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020), -udział IZ w pracach Grupy sterującej do spraw Pomocy Technicznej, do spraw informacji i promocji, do spraw ewaluacji polityki spójności.
12. Instrumenty terytorialne	Działanie 13.1	n/d
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 13.1	**Tryb pozakonkursowy** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Nabór i ocena wniosków: Departament Rozwoju Regionalnego Protesty nie obejmują trybu pozakonkursowego
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 13.1	n/d

15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 13.1	n/d
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 13.1	n/d
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 13.1	n/d
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 13.1	n/d
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 13.1	n/d
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 13.1	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Działanie 13.1	85%

22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 13.1	15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 13.1	n/d
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 13.1	n/d
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 13.1	n/d
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 13.1	n/d
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 13.1	n/d
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 13.1	n/d

29. Opis działań i dodatkowe wyjaśnienia	
Działanie 13.1	Beneficjentami Pomocy Technicznej w ramach RPO WSL 2014-2020 są: • Województwo Śląskie; • Instytucje Pośredniczące, w tym podmioty reprezentujące porozumienia JST w Subregionie; Forma składania wniosku: Wniosek o dofinansowanie realizacji Planu Działań ze środków EFS w ramach Osi Priorytetowej XIII Pomoc Techniczna RPO WSL 2014-2020. Zastosowany tryb pozakonkursowy wynika z faktu, iż projekty Pomocy Technicznej dotyczą realizacji zadań publicznych (zgodnie z art. 38 ust. 3 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie

	polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 – 2020 (Dz. U. 2017 r. poz. 1460 z późn. zm.)). Powyższe zadania będą realizowane zgodnie z Wytycznymi w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020, Wytycznymi w zakresie trybu wyboru projektów na lata 2014-2020, Wytycznymi w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020 oraz Strategią Komunikacji Polityki Spójności na lata 2014-2020. Instytucja Zarządzająca realizując działania w ramach zadania 4. *Informacja i promocja* planuje konkursy dotacji dla podmiotów wymienionych w pkt. 7 „Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia". Środki Pomocy Technicznej w ramach wszystkich zadań będzie można przeznaczyć na finansowanie zadań związanych z zamknięciem perspektywy 2004-2006, RPO WSL 2007-2013 oraz regionalnego komponentu POKL 2007-2013, a także finansowaniem zadań związanych z przygotowaniem kolejnej perspektywy 2021-2027.

III. Indykatywny plan finansowy (wydatki kwalifikowalne w EUR)

III.1 Tabela finansowa 1

	Priorytet inwestycyjny	Wsparcie UE			Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu-maksymalny	Główna alokacja	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
		Ogółem	EFRR	EFS	ogółem	ogółem	budżet państwa [160]	budżet województwa[161]	budżet jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p
		= b+c			=e+j	= f+g+h+i						= a+d		= a-n			
Oś priorytetowa I		162 985 658	162 985 658	-	253 603 008	22 057 010	152 000	-	5 651 797	16 253 213	231 545 998	416 588 666		**162 985 658**	-	**0,00%**	-
Działanie 1.1	1a	50 000 000	50 000 000	-	50 000 000	17 500 000	-	-	1 250 000	16 250 000	32 500 000	100 000 000	10%				-
Działanie 1.2	1b	93 783 992	93 783 992	-	199 013 863	-	-	-	-	-	199 013 863	292 797 855	10%				-
Działanie 1.3	1b	1 300 000	1 300 000	-	160 674	128 539	-	-	125 326	3 213	32 135	1 460 674	50%				-
Działanie 1.4	1b	17 901 666	17 901 666	-	4 428 471	4 428 471	152 000	-	4 276 471	-	-	22 330 137					
Poddziałanie 1.4.1	1b	1 350 000	1 350 000	-	328 471	328 471	152 000	-	176 471	-	-	1 678 471					
Poddziałanie 1.4.2	1b	16 551 666	16 551 666	-	4 100 000	4 100 000	-	-	4 100 000	-	-	20 651 666	10%				
Oś priorytetowa II		96 000 000	96 000 000	-	32 260 956	29 700 956	260 956	-	16 000 000	13 440 000	2 560 000	128 260 956		**91 200 000**	**4 800 000**	**5,00%**	-
Działanie 2.1	2c	96 000 000	96 000 000	-	32 260 956	29 700 956	260 956	-	16 000 000	13 440 000	2 560 000	128 260 956	10%				-
Oś priorytetowa III		338 673 335	338 673 335	-	272 689 655	5 042 378	112 000	-	4 930 378	-	267 647 277	611 362 990		**316 926 966**	**21 746 369**	**6,42%**	-
Działanie 3.1	3a	15 410 918	15 410 918	-	3 189 436	3 189 436	112 000	-	3 077 436	-	-	18 600 354	-				-
Poddziałanie 3.1.1	3a	14 670 918	14 670 918	-	2 691 500	2 691 500	91 500	-	2 600 000	-	-	17 362 418	-				-
Poddziałanie 3.1.2	3a	740 000	740 000	-	497 936	497 936	20 500	-	477 436	-	-	1 237 936					-
RIT Północny		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				-
RIT Zachodni		740 000	740 000	-	497 936	497 936	20 500	-	477 436	-	-	1 237 936	-				-
Działanie 3.2	3c	205 247 514	205 247 514	-	218 620 665	-	-	-	-	-	218 620 665	423 868 179	10%				-
Działanie 3.3	3c	12 514 903	12 514 903	-	32 261 905	-	-	-	-	-	32 261 905	44 776 808	10%				-
Działanie 3.4	3c	91 000 000	91 000 000	-	16 058 824	-	-	-	-	-	16 058 824	107 058 824					-
Działanie 3.5	3b	14 500 000	14 500 000	-	2 558 825	1 852 942	-	-	1 852 942	-	705 883	17 058 825					
Poddziałanie 3.5.1	3b	5 250 000	5 250 000	-	926 471	926 471	-	-	926 471	-	-	6 176 471					
Poddziałanie 3.5.2	3b	5 250 000	5 250 000	-	926 471	926 471	-	-	926 471	-	-	6 176 471					
Poddziałanie 3.5.3	3b	4 000 000	4 000 000	-	705 883	-	-	-	-	-	705 883	4 705 883					
Oś priorytetowa IV		831 366 037	831 366 037	-	190 523 220	159 918 805	24 422 736	-	135 243 437	252 632	30 604 415	1 021 889 257		**772 959 651**	**58 406 386**	**7,03%**	-
Działanie 4.1	4a	99 513 372	99 513 372	-	35 569 094	27 473 337	19 324 920	-	8 148 417	-	8 095 757	135 082 466	-				-
Poddziałanie 4.1.1	4a	28 069 363	28 069 363	-	6 161 568	5 545 411	342 309	-	5 203 102	-	616 157	34 230 931	-				-
Poddziałanie 4.1.2	4a	15 844 009	15 844 009	-	2 796 003	2 516 403	51 088	-	2 465 315	-	279 600	18 640 012	-				-
RIT Południowy		2 544 623	2 544 623	-	449 052	404 147	-	-	404 147	-	44 905	2 993 675	-				-
RIT Północny		8 956 886	8 956 886	-	1 580 627	1 422 564	-	-	1 422 564	-	158 063	10 537 513	-				-
RIT Zachodni		4 342 500	4 342 500	-	766 324	689 692	51 088	-	638 604	-	76 632	5 108 824	-				-

[160] Obejmuje wyłącznie środki przeznaczone z budżetu państwa na wsparcie wdrażania RPO WSL 2014-2020 (zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Śląskiego). Środki przewidziane na wkład własny projektów pochodzące z budżetu państwa przypisano do rubryki „inne".

[161] Obejmuje wyłącznie środki przeznaczone z budżetu województwa na wsparcie wdrażania RPO WSL 2014-2020. Środki przewidziane na dofinansowanie projektów własnych Województwa Śląskiego przypisano do rubryki „budżet jst".

Poddziałanie 4.1.3	4a	55 600 000	55 600 000	-	26 611 523	19 411 523	18 931 523	-	480 000	-	7 200 000	82 211 523	-	[redacted]				-
Działanie 4.2	4b	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					-
Działanie 4.3	4c	257 460 039	257 460 039	-	46 589 182	33 933 480	3 859 632	-	30 073 848	-	12 655 702	304 049 221	-					-
Poddziałanie 4.3.1	4c	132 886 742	132 886 742	-	23 796 912	17 484 037	1 577 852	-	15 906 185	-	6 312 875	156 683 654	-					-
Poddziałanie 4.3.2	4c	77 073 297	77 073 297	-	13 738 281	11 116 413	972 280	-	10 144 133	-	2 621 868	90 811 578	-					-
RIT Południowy		29 167 815	29 167 815	-	5 147 262	4 117 810	315 570	-	3 802 240	-	1 029 452	34 315 077	-					-
RIT Północny		18 252 988	18 252 988	-	3 221 116	2 576 893	135 000	-	2 441 893	-	644 223	21 474 104	-					-
RIT Zachodni		29 652 494	29 652 494	-	5 369 903	4 421 710	521 710	-	3 900 000	-	948 193	35 022 397	-					-
Poddziałanie 4.3.3	4c	7 500 000	7 500 000	-	1 829 530	1 829 530	506 000	-	1 323 530	-	-	9 329 530	-					-
Poddziałanie 4.3.4	4c	40 000 000	40 000 000	-	7 224 459	3 503 500	803 500	-	2 700 000	-	3 720 959	47 224 459	-					-
Działanie 4.4	4g	5 400 000	5 400 000	-	6 315 790	757 895	-	-	505 263	252 632	5 557 895	11 715 790	-	[redacted]				-
Działanie 4.5	4e	453 809 805	453 809 805	-	99 369 832	95 074 771	1 238 184	-	93 836 587	-	4 295 061	553 179 637	-					-
Poddziałanie 4.5.1	4e	352 546 143	352 546 143	-	78 003 510	75 115 659	912 617	-	74 203 042	-	2 887 851	430 549 653	-					-
A		324 113 079	324 113 079	-	68 377 479	66 067 198	692 617	-	65 374 581	-	2 310 281	392 490 558	-					-
B		28 433 064	28 433 064	-	9 626 031	9 048 461	220 000	-	8 828 461	-	577 570	38 059 095	-					-
Poddziałanie 4.5.2	4e	62 863 662	62 863 662	-	14 131 027	12 723 817	325 567	-	12 398 250	-	1 407 210	76 994 689	-					-
RIT Południowy		31 245 225	31 245 225	-	7 077 330	6 372 295	160 567	-	6 211 728	-	705 035	38 322 555	-					-
A		28 110 361	28 110 361	-	6 360 030	5 725 499	137 000	-	5 588 499	-	634 531	34 470 391	-					-
B		3 134 864	3 134 864	-	717 300	646 796	23 567	-	623 229	-	70 504	3 852 164	-					-
RIT Północny		23 034 227	23 034 227	-	5 135 407	4 626 932	147 000	-	4 479 932	-	508 475	28 169 634	-					-
A		19 372 562	19 372 562	-	4 309 599	3 851 972	100 000	-	3 751 972	-	457 627	23 682 161	-					-
B		3 661 665	3 661 665	-	825 808	774 960	47 000	-	727 960	-	50 848	4 487 473	-					-
RIT Zachodni		8 584 210	8 584 210	-	1 918 290	1 724 590	18 000	-	1 706 590	-	193 700	10 502 500	-					-
A		7 043 803	7 043 803	-	1 528 953	1 354 623	-	-	1 354 623	-	174 330	8 572 756	-					-
B		1 540 407	1 540 407	-	389 337	369 967	18 000	-	351 967	-	19 370	1 929 744	-					-
Poddziałanie 4.5.3	4e	38 400 000	38 400 000	-	7 235 295	7 235 295	-	-	7 235 295	-	-	45 635 295	-					-
Działanie 4.6	6e	15 182 821	15 182 821	-	2 679 322	2 679 322	-	-	2 679 322	-	-	17 862 143						
Poddziałanie 4.6.1		15 182 821	15 182 821	-	2 679 322	2 679 322	-	-	2 679 322	-	-	17 862 143						
Oś priorytetowa V		205 668 836	205 668 836	-	48 808 284	38 229 864	6 098 044	-	30 097 169	2 034 651	10 578 420	254 477 120		**195 260 644**	**10 408 192**	**5,06%**	**-**	
Działanie 5.1	6b	86 459 292	86 459 292	-	17 128 269	10 643 822	464 058	-	10 179 764	-	6 484 447	103 587 561	-					-
Poddziałanie 5.1.1	6b	39 572 898	39 572 898	-	7 889 179	4 921 212	261 878	-	4 659 334	-	2 967 967	47 462 077	-					-
Poddziałanie 5.1.2	6b	46 886 394	46 886 394	-	9 239 090	5 722 610	202 180	-	5 520 430	-	3 516 480	56 125 484	-					-
RIT Południowy		11 580 300	11 580 300	-	2 356 994	1 488 471	125 000	-	1 363 471	-	868 523	13 937 294	-					-
RIT Północny		23 062 494	23 062 494	-	4 491 386	2 761 699	46 308	-	2 715 391	-	1 729 687	27 553 880	-					-
RIT Zachodni		12 243 600	12 243 600	-	2 390 710	1 472 440	30 872	-	1 441 568	-	918 270	14 634 310	-					-
Działanie 5.2	6a	28 222 699	28 222 699	-	5 913 711	5 145 768	250 134	-	4 895 634	-	767 943	34 136 410	10%					-
Poddziałanie 5.2.1	6a	22 765 100	22 765 100	-	4 888 204	4 256 701	230 872	-	4 025 829	-	631 503	27 653 304	10%					-
Poddziałanie 5.2.2	6a	5 457 599	5 457 599	-	1 025 507	889 067	19 262	-	869 805	-	136 440	6 483 106	10%					-
Działanie 5.3	6c	52 003 750	52 003 750	-	17 212 851	13 957 410	2 074 000	-	9 848 759	2 034 651	3 255 441	69 216 601	-					-
Poddziałanie 5.3.1	6c	42 904 391	42 904 391	-	8 400 498	5 145 057	1 690 000	-	1 420 406	2 034 651	3 255 441	51 304 889	-					-
Poddziałanie 5.3.2	6c	4 770 000	4 770 000	-	882 353	882 353	384 000	-	498 353	-	-	5 652 353	-					-
Poddziałanie 5.3.3	6c	4 329 359	4 329 359	-	7 930 000	7 930 000	-	-	7 930 000	-	-	12 259 359						
Działanie 5.4	6d	34 983 095	34 983 095	-	6 376 018	6 376 018	1 838 300	-	4 537 718	-	-	41 359 113	10%					-

Poddziałanie 5.4.1	6d	2 125 595	2 125 595	-	393 635	393 635	-	-	393 635	-	-	2 519 230	10%				-
Poddziałanie 5.4.2	6d	637 500	637 500	-	112 500	112 500	54 300	-	58 200	-	-	750 000	10%				-
Poddziałanie 5.4.3	6d	32 220 000	32 220 000	-	5 869 883	5 869 883	1 784 000	-	4 085 883	-	-	38 089 883	10%				-
Działanie 5.5	5b	4 000 000	4 000 000	-	2 177 435	2 106 846	1 471 552	-	635 294	-	70 589	6 177 435	-				-
Oś priorytetowa VI		465 925 000	465 925 000	-	96 749 362	96 749 362	13 911 126	-	64 088 236	18 750 000	-	562 674 362		**441 808 881**	**24 116 119**	**5,18%**	-
Działanie 6.1	7b	353 925 000	353 925 000	-	67 633 938	67 633 938	4 104 526	-	63 529 412	-	-	421 558 938	-				-
drogi wojewódzkie		338 925 000	338 925 000	-	60 882 353	60 882 353	-	-	60 882 353	-	-	399 807 353					
drogi lokalne		15 000 000	15 000 000	-	6 751 585	6 751 585	4 104 526	-	2 647 059	-	-	21 751 585					
Działanie 6.2	7d	112 000 000	112 000 000	-	29 115 424	29 115 424	9 806 600	-	558 824	18 750 000	-	141 115 424	-				-
Oś priorytetowa VII		216 099 455	-	216 099 455	39 360 542	34 705 225	13 798 711	-	877 660	20 028 854	4 655 317	255 459 997		**200 391 494**	**15 707 961**	**7,27%**	-
Działanie 7.1	8i	52 377 355	-	52 377 355	9 245 815	6 945 394	6 162 041	-	448 121	335 232	2 300 421	61 623 170					-
Poddziałanie 7.1.1	8i	2 760 000	-	2 760 000	487 061	357 178	324 706	-	16 236	16 236	129 883	3 247 061					-
Poddziałanie 7.1.2	8i	956 500	-	956 500	171 543	125 616	112 529	-	6 962	6 125	45 927	1 128 043					-
RIT Południowy		241 000	-	241 000	42 530	31 898	28 353	-	2 126	1 419	10 632	283 530					-
RIT Północny		548 000	-	548 000	96 706	72 529	64 470	-	4 836	3 223	24 177	644 706					-
RIT Zachodni		167 500	-	167 500	32 307	21 189	19 706	-	-	1 483	11 118	199 807					-
Poddziałanie 7.1.3	8i	48 157 855	-	48 157 855	8 498 446	6 373 835	5 665 630	-	424 923	283 282	2 124 611	56 656 301					-
Poddziałanie 7.1.4	8i	503 000	-	503 000	88 765	88 765	59 176	-	-	29 589	-	591 765					-
Działanie 7.2	8i	111 597 188	-	111 597 188	19 693 622	19 693 622	-	-	-	19 693 622	-	131 290 810					-
Działanie 7.3	8iii	28 688 800	-	28 688 800	6 285 320	5 019 636	4 590 097,00	-	429 539	-	1 265 684	34 974 120					-
Poddziałanie 7.3.1	8iii	2 575 625	-	2 575 625	454 523	391 982	362 620,00	-	29 362	-	62 541	3 030 148					-
Poddziałanie 7.3.2	8iii	1 558 334	-	1 558 334	275 002	231 463	214 753,00	-	16 710	-	43 539	1 833 336					-
RIT Południowy		404 165	-	404 165	71 324	66 181	55 423,00	-	10 758	-	5 143	475 489					-
RIT Północny		934 232	-	934 232	164 865	132 195	132 195,00	-	-	-	32 670	1 099 097					-
RIT Zachodni		219 937	-	219 937	38 813	33 087	27 135,00	-	5 952	-	5 726	258 750					-
Poddziałanie 7.3.3	8iii	24 554 841	-	24 554 841	5 555 795	4 396 191	4 012 724,00	-	383 467	-	1 159 604	30 110 636					-
Działanie 7.4	8v	17 263 912	-	17 263 912	3 046 573	3 046 573	3 046 573,00	-	-	-	-	20 310 485					-
Poddziałanie 7.4.1	8v	1 142 495	-	1 142 495	201 617	201 617	201 617,00	-	-	-	-	1 344 112					-
Poddziałanie 7.4.2	8v	16 121 417	-	16 121 417	2 844 956	2 844 956	2 844 956,00	-	-	-	-	18 966 373					-
Działanie 7.5	8iii	6 172 200	-	6 172 200	1 089 212	-	-	-	-	-	1 089 212	7 261 412					-
Oś priorytetowa VIII		175 118 845	-	175 118 845	30 905 245	7 253 568	2 568 682	-	3 371 577	1 313 309	23 651 677	206 024 090		**163 916 191**	**11 202 654**	**6,40%**	-
Działanie 8.1	8iv	39 882 032	-	39 882 032	7 038 007	4 845 835	1 474 258	-	3 371 577	-	2 192 172	46 920 039					-
Poddziałanie 8.1.1	8iv	2 282 941	-	2 282 941	402 872	322 298	134 291,00	-	188 007,00	-	80 574	2 685 813					-
Poddziałanie 8.1.2	8iv	549 950	-	549 950	97 051	77 640	32 350,00	-	45 290	-	19 411	647 001					-
RIT Północny		201 300	-	201 300	35 524	28 419	11 841,00	-	16 578,00	-	7 105	236 824					
RIT Zachodni		348 650	-	348 650	61 527	49 221	20 509,00	-	28 712,00	-	12 306	410 177					
Poddziałanie 8.1.3	8iv	37 049 141	-	37 049 141	6 538 084	4 445 897	1 307 617	-	3 138 280	-	2 092 187	43 587 225					-
Działanie 8.2	8v	104 228 141	-	104 228 141	18 395 119	-	-	-	-	-	18 395 119	122 623 260					-
Poddziałanie 8.2.1	8v	1 611 293	-	1 611 293	284 346	-	-	-	-	-	284 346	1 895 639					-
Poddziałanie 8.2.2	8v	383 270	-	383 270	67 637	-	-	-	-	-	67 637	450 907					-
Poddziałanie 8.2.3	8v	102 233 578	-	102 233 578	18 043 136	-	-	-	-	-	18 043 136	120 276 714					-
Działanie 8.3	8vi	31 008 672	-	31 008 672	5 472 119	2 407 733	1 094 424	-	-	1 313 309	3 064 386	36 480 791					-
Poddziałanie 8.3.1	8vi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					-

Poddziałanie 8.3.2	8vi	31 008 672	-	31 008 672	5 472 119	2 407 733	1 094 424	-	-	1 313 309	3 064 386	36 480 791					-
Oś priorytetowa IX		273 933 189	-	273 933 189	48 341 163	40 300 919	26 879 674	-	12 429 132	992 113	8 040 244	322 274 352		**255 803 653**	**18 129 536**	**6,62%**	-
Działanie 9.1	9i	117 654 258	-	117 654 258	20 762 521	18 061 943	9 416 586	-	8 645 357	-	2 700 578	138 416 779					-
Poddziałanie 9.1.1	9i	10 844 915		10 844 915	1 913 809	1 714 222	915 872	-	798 350	-	199 587	12 758 724					-
Poddziałanie 9.1.2	9i	5 547 930		5 547 930	979 048	913 779	652 697	-	261 082	-	65 269	6 526 978					-
RIT Południowy		1 231 841		1 231 841	217 384	202 893	144 923	-	57 970	-	14 491	1 449 225					-
RIT Północny		2 452 456		2 452 456	432 787	403 935	288 524	-	115 411	-	28 852	2 885 243					-
RIT Zachodni		1 863 633		1 863 633	328 877	306 951	219 250	-	87 701	-	21 926	2 192 510					-
Poddziałanie 9.1.3	9i	6 760 000	-	6 760 000	1 192 943	1 085 412	655 294	-	430 118	-	107 531	7 952 943					-
Poddziałanie 9.1.4	9i	1 175 000	-	1 175 000	207 353	155 514	138 235	-	17 279	-	51 839	1 382 353					-
Poddziałanie 9.1.5	9i	59 963 154	-	59 963 154	10 581 734	8 305 382	7 054 488	-	1 250 894	-	2 276 352	70 544 888					-
Poddziałanie 9.1.6	9i	33 363 259	-	33 363 259	5 887 634	5 887 634	-	-	5 887 634	-	-	39 250 893					-
Działanie 9.2	9iv	124 786 216	-	124 786 216	22 021 104	17 483 360	12 974 925	-	3 516 322	992 113	4 537 744	146 807 320					-
Poddziałanie 9.2.1	9iv	20 788 457	-	20 788 457	3 668 552	3 155 029	1 956 561	-	1 198 468	-	513 523	24 457 009					-
Poddziałanie 9.2.2	9iv	5 776 630	-	5 776 630	1 019 407	876 690	543 684	-	333 006	-	142 717	6 796 037					-
RIT Południowy		1 975 954	-	1 975 954	348 698	299 881	185 973	-	113 908	-	48 817	2 324 652					-
RIT Północny		1 061 427	-	1 061 427	187 312	161 088	99 899	-	61 189	-	26 224	1 248 739					-
RIT Zachodni		2 739 249	-	2 739 249	483 397	415 721	257 812	-	157 909	-	67 676	3 222 646					-
Poddziałanie 9.2.3	9iv	13 450 000	-	13 450 000	2 373 530	2 041 235	1 265 882	-	775 353	-	332 295	15 823 530					-
Poddziałanie 9.2.4	9iv	2 177 000	-	2 177 000	384 177	249 716	204 894	-	44 822	-	134 461	2 561 177					-
Poddziałanie 9.2.5	9iv	29 834 027	-	29 834 027	5 264 829	3 422 138	2 807 908	-	614 230	-	1 842 691	35 098 856					-
Poddziałanie 9.2.6	9iv	34 420 291	-	34 420 291	6 074 170	4 502 113	3 239 557	-	270 443	992 113	1 572 057	40 494 461					-
Poddziałanie 9.2.7	9iv	3 400 000	-	3 400 000	600 000	600 000	320 000	-	280 000	-	-	4 000 000					-
Poddziałanie 9.2.8	9iv	14 939 811	-	14 939 811	2 636 439	2 636 439	2 636 439	-	-	-	-	17 576 250					-
Działanie 9.3	9v	31 492 715	-	31 492 715	5 557 538	4 755 616	4 488 163	-	267 453	-	801 922	37 050 253					-
Poddziałanie 9.3.1	9v	30 421 715	-	30 421 715	5 368 538	4 566 616	4 488 163	-	78 453	-	801 922	35 790 253					-
Poddziałanie 9.3.2	9v	1 071 000	-	1 071 000	189 000	189 000	-	-	189 000	-	-	1 260 000					-
Oś priorytetowa X		317 172 140	317 172 140	-	61 033 724	39 450 265	16 229 529	-	21 945 468	1 275 268	21 583 459	378 205 864		**302 500 279**	**14 671 861**	**4,63%**	-
Działanie 10.1	9a	87 345 853	87 345 853	-	18 253 703	10 697 540	2 839 728	-	7 857 812	-	7 556 163	105 599 556	10%				-
Działanie 10.2	9a	47 393 205	47 393 205	-	8 592 396	6 964 344	2 173 700	-	4 421 004	369 640	1 628 052	55 985 601	-				-
Poddziałanie 10.2.1	9a	16 347 099	16 347 099	-	2 884 783	2 180 323	800 000	-	1 010 683	369 640	704 460	19 231 882	-				-
Poddziałanie 10.2.2	9a	16 162 856	16 162 856	-	3 012 592	2 089 000	605 136	-	1 483 864	-	923 592	19 175 448	-				-
RIT Południowy		3 236 000	3 236 000	-	616 381	431 467	311 444	-	120 023	-	184 914	3 852 381	-				-
RIT Północny		5 190 856	5 190 856	-	1 031 034	734 414	199 564	-	534 850	-	296 620	6 221 890	-				-
RIT Zachodni		7 736 000	7 736 000	-	1 365 177	923 119	94 128	-	828 991	-	442 058	9 101 177	-				-
Poddziałanie 10.2.3	9a	10 883 250	10 883 250	-	1 920 574	1 920 574	630 000	-	1 290 574	-	-	12 803 824	-				-
Poddziałanie 10.2.4	9a	4 000 000	4 000 000	-	774 447	774 447	138 564	-	635 883	-	-	4 774 447	-				-
Działanie 10.3	9b	134 433 082	134 433 082	-	25 717 036	21 788 381	11 216 101	-	9 666 652	905 628	3 928 655	160 150 118	-				-
Poddziałanie 10.3.1	9b	50 670 600	50 670 600	-	9 634 871	7 559 208	4 195 009	-	2 766 013	598 186	2 075 663	60 305 471	-				-
Poddziałanie 10.3.2	9b	27 083 232	27 083 232	-	5 321 737	4 289 995	2 583 342	-	1 706 653	-	1 031 742	32 404 969	-				-
RIT Południowy		4 500 000	4 500 000	-	1 020 170	848 741	547 647	-	301 094	-	171 429	5 520 170	-				-
RIT Północny		6 865 672	6 865 672	-	1 307 746	1 046 197	759 262	-	286 935	-	261 549	8 173 418	-				-
RIT Zachodni		15 717 560	15 717 560	-	2 993 821	2 395 057	1 276 433	-	1 118 624	-	598 764	18 711 381	-				-

Poddziałanie 10.3.3	9b	10 950 000	10 950 000	-	2 690 559	1 869 309	1 164 000	-	397 867	307 442	821 250	13 640 559	-					-
Poddziałanie 10.3.4	9b	33 729 250	33 729 250	-	5 952 221	5 952 221	2 383 750	-	3 568 471	-	-	39 681 471	-					-
Poddziałanie 10.3.5	9b	12 000 000	12 000 000	-	2 117 648	2 117 648	890 000	-	1 227 648	-	-	14 117 648	-					-
Działanie 10.4	9b	48 000 000	48 000 000	-	8 470 589	-	-	-	-	-	8 470 589	56 470 589	10%					-
Oś priorytetowa XI		194 894 146	-	194 894 146	34 393 095	25 475 024	11 258 332	-	13 996 422	220 270	8 918 071	229 287 241		**181 251 556**	**13 642 590**	**7,00%**	**-**	
Działanie 11.1	10i	80 031 554	-	80 031 554	14 123 219	13 440 728	3 130 581	-	10 310 147	-	682 491	94 154 773						-
Poddziałanie 11.1.1	10i	5 349 392	-	5 349 392	944 011	849 609	-	-	849 609	-	94 402	6 293 403						-
Poddziałanie 11.1.2	10i	3 184 374	-	3 184 374	561 950	505 755	-	-	505 755	-	56 195	3 746 324						-
RIT Południowy		1 889 950	-	1 889 950	333 521	300 169	-	-	300 169	-	33 352	2 223 471						-
RIT Północny		162 471	-	162 471	28 672	25 804	-	-	25 804	-	2 868	191 143						-
RIT Zachodni		1 131 953	-	1 131 953	199 757	179 782	-	-	179 782	-	19 975	1 331 710						-
Poddziałanie 11.1.3	10i	24 777 904	-	24 777 904	4 372 572	3 935 314	-	-	3 935 314	-	437 258	29 150 476						-
Poddziałanie 11.1.4	10i	40 219 884	-	40 219 884	7 097 627	7 002 991	2 365 875	-	4 637 116	-	94 636	47 317 511						-
Poddziałanie 11.1.5	10i	6 500 000	-	6 500 000	1 147 059	1 147 059	764 706	-	382 353	-	-	7 647 059						-
Działanie 11.2	10iv	53 493 650	-	53 493 650	9 440 060	9 282 725	6 293 370	-	2 769 085	220 270	157 335	62 933 710						-
Poddziałanie 11.2.1	10iv	15 231 662	-	15 231 662	2 687 941	2 643 142	1 791 960	-	788 463	62 719	44 799	17 919 603						-
Poddziałanie 11.2.2	10iv	9 873 606	-	9 873 606	1 742 404	1 713 364	1 161 601	-	511 104	40 659	29 040	11 616 010						-
RIT Południowy		2 812 420	-	2 812 420	496 311	488 038	330 873	-	145 584	11 581	8 273	3 308 731						-
RIT Północny		4 181 788	-	4 181 788	737 963	725 665	491 975	-	216 469	17 221	12 298	4 919 751						-
RIT Zachodni		2 879 398	-	2 879 398	508 130	499 661	338 753	-	149 051	11 857	8 469	3 387 528						-
Poddziałanie 11.2.3	10iv	28 388 382	-	28 388 382	5 009 715	4 926 219	3 339 809	-	1 469 518	116 892	83 496	33 398 097						-
Działanie 11.3	10iv	31 184 471	-	31 184 471	5 503 142	2 751 571	1 834 381	-	917 190	-	2 751 571	36 687 613						-
Działanie 11.4	10iii	30 184 471	-	30 184 471	5 326 674	-	-	-	-	-	5 326 674	35 511 145						-
Poddziałanie 11.4.1	10iii	1 898 500	-	1 898 500	335 030	-	-	-	-	-	335 030	2 233 530						-
Poddziałanie 11.4.2	10iii	1 245 361	-	1 245 361	219 771	-	-	-	-	-	219 771	1 465 132						-
RIT Południowy		842 111	-	842 111	148 608	-	-	-	-	-	148 608	990 719						-
RIT Północny		365 750	-	365 750	64 545	-	-	-	-	-	64 545	430 295						-
RIT Zachodni		37 500	-	37 500	6 618	-	-	-	-	-	6 618	44 118						-
Poddziałanie 11.4.3	10iii	27 040 610	-	27 040 610	4 771 873	-	-	-	-	-	4 771 873	31 812 483						-
Oś priorytetowa XII		81 100 493	81 100 493	-	15 717 926	14 691 174	3 972 403	-	10 233 066	485 705	1 026 752	96 818 419		**75 423 459**	**5 677 034**	**7,00%**	**-**	
Działanie 12.1	10a	28 656 629	28 656 629	-	5 061 113	4 673 734	-	-	4 507 715	166 019	387 379	33 717 742	-					-
Poddziałanie 12.1.1	10a	14 167 342	14 167 342	-	2 500 120	2 296 998	-	-	2 209 946	87 052	203 122	16 667 462	-					-
Poddziałanie 12.1.2	10a	14 489 287	14 489 287	-	2 560 993	2 376 736	-	-	2 297 769	78 967	184 257	17 050 280	-					-
RIT Południowy		5 926 300	5 926 300	-	1 045 818	967 107	-	-	933 374	33 733	78 711	6 972 118	-					-
RIT Północny		4 682 687	4 682 687	-	826 357	766 855	-	-	741 354	25 501	59 502	5 509 044	-					-
RIT Zachodni		3 880 300	3 880 300	-	688 818	642 774	-	-	623 041	19 733	46 044	4 569 118	-					-
Działanie 12.2	10a	31 443 864	31 443 864	-	5 555 360	4 915 987	336 673	-	4 259 628	319 686	639 373	36 999 224	-					-
Poddziałanie 12.2.1	10a	19 298 111	19 298 111	-	3 405 549	3 010 286	261 744	-	2 550 911	197 631	395 263	22 703 660	-					-
Poddziałanie 12.2.2	10a	12 145 753	12 145 753	-	2 149 811	1 905 701	74 929	-	1 708 717	122 055	244 110	14 295 564	-					-
RIT Południowy		4 774 600	4 774 600	-	842 577	752 327	26 564	-	680 638	45 125	90 250	5 617 177	-					-
RIT Północny		2 739 553	2 739 553	-	483 451	424 602	27 356	-	367 822	29 424	58 849	3 223 004	-					-
RIT Zachodni		4 631 600	4 631 600	-	823 783	728 772	21 009	-	660 257	47 506	95 011	5 455 383	-					-
Działania 12.3	10a	21 000 000	21 000 000	-	5 101 453	5 101 453	3 635 730	-	1 465 723	-	-	26 101 453	10%					-

Oś priorytetowa XIII		**118 000 000**	-	**118 000 000**	**20 823 530**	**20 823 530**	-	-	**20 704 769**	**118 761**	-	138 823 530	-	**118 000 000**	**0**	-	-
Działanie 13.1		118 000 000	-	118 000 000	20 823 530	20 823 530	-	-	20 704 769	118 761	-	138 823 530	-		-	-	-

A – alokacja przewidziana na projekty typu 1-3

B – alokacja przewidziana na projekty typu 4

III.2 Tabela finansowa 2

Kody zakresu interwencji

Oś priorytetowa	Kod zakresu interwencji	Kwota (EUR)
Oś priorytetowa I	2	8 668 198
	56	8 590 407
	57	1 765 068
	58	52 944 800
	59	3 972 400
	60	2 979 300
	63	2 400 000
	64	68 760 319
	66	6 250 000
	101	7 301 666
Oś priorytetowa II	78	33 743 097
	79	16 366 903
	81	39 434 000
	101	6 456 000
Oś priorytetowa III	56	160 060 514
	67	150 177 000
	72	15 410 918
	82	12 514 903
	101	510 000
Oś priorytetowa IV	9	7 550 268
	10	90 429 696
	11	32 775 677
	12	20 249 739
	13	183 947 622
	14	61 790 409
	16	5 400 000
	43	371 039 805
	44	40 000 000
	83	15 182 821
	90	3 000 000
Oś priorytetowa V	17	4 140 000
	18	5 940 000
	19	15 320 430
	20	8 000 000
	22	78 459 292
	85	31 484 786

	87	4 000 000
	94	52 003 750
	101	6 320 578
Oś priorytetowa VI	26	79 608 382
	27	32 391 618
	31	225 000 000
	32	12 000 000
	34	116 925 000
Oś priorytetowa VII	102	163 974 543
	104	34 861 000
	106	17 263 912
Oś priorytetowa VIII	105	39 882 032
	106	104 228 141
	107	31 008 672
Oś priorytetowa IX	109	117 654 258
	112	124 786 216
	113	31 492 715
Oś priorytetowa X	53	78 611 268
	54	43 474 239
	55	124 908 740
	89	56 643 308
	101	13 534 585
Oś priorytetowa XI	115	80 031 554
	117	30 184 471
	118	84 678 121
Oś priorytetowa XII	50	32 113 864
	51	18 900 000
	52	27 986 629
	101	2 100 000
Oś priorytetowa XIII	121	110 000 000
	122	2 500 000
	123	5 500 000
SUMA		3 476 937 134

Kody formy finansowania

Oś priorytetowa	Kod formy finansowania	Kwota (EUR)
Oś priorytetowa I	1	162 985 658
Oś priorytetowa II	1	96 000 000
Oś priorytetowa III	1	214 673 335
	4	124 000 000

Oś priorytetowa IV	1	831 366 037
Oś priorytetowa V	1	205 668 836
Oś priorytetowa VI	1	465 925 000
Oś priorytetowa VII	1	218 227 255
	2	6 172 200
Oś priorytetowa VIII	1	175 118 845
Oś priorytetowa IX	1	273 933 189
Oś priorytetowa X	1	269 172 140
	4	48 000 000
Oś priorytetowa XI	1	194 894 146
Oś priorytetowa XII	1	81 100 493
Oś priorytetowa XIII	1	118 000 000

Kod typu obszaru

Oś priorytetowa	Kod typu obszaru	Kwota (EUR)
Oś priorytetowa I	1	92 125 395
	2	60 231 224
	3	10 629 039
Oś priorytetowa II	1	57 600 000
	2	32 640 000
	3	5 760 000
Oś priorytetowa III	1	183 435 445
	2	117 889 914
	3	37 347 976
Oś priorytetowa IV	1	531 837 924
	2	169 873 208
	3	129 654 905
Oś priorytetowa V	1	98 586 980
	2	52 040 928
	3	52 040 928
Oś priorytetowa VI	1	165 324 110
	2	156 839 272
	3	111 370 000
	7	32 391 618
Oś priorytetowa VII	1	145 859 646
	2	44 879 891
	3	33 659 918
Oś priorytetowa VIII	1	108 598 314
	2	38 011 731
	3	28 508 800

Oś priorytetowa IX	1	81 345 695
	2	53 738 487
	3	38 849 007
Oś priorytetowa X	1	247 219 702
	2	34 903 400
	3	35 049 038
Oś priorytetowa XI	1	126 681 195
	2	38 978 829
	3	29 234 122
Oś priorytetowa XII	1	54 689 837
	2	15 041 311
	3	11 369 345
Oś priorytetowa XIII	7	118 000 000

Kod terytorialnego mechanizmu wdrażania

Oś priorytetowa	Kod terytorialnego mechanizmu wdrażania	Kwota (EUR)
Oś priorytetowa I	7	162 985 658
Oś priorytetowa II	7	96 000 000
Oś priorytetowa III	1	15 410 918
	7	323 262 417
Oś priorytetowa IV	1	633 683 216
	5	7 500 000
	7	190 182 821
Oś priorytetowa V	1	119 407 586
	5	5 637 500
	7	80 623 750
Oś priorytetowa VI	7	465 925 000
Oś priorytetowa VII	1	15 069 309
	5	12 791 813
	7	196 538 333
Oś priorytetowa VIII	1	4 827 454
	5	3 833 187
	7	166 458 204
Oś priorytetowa IX	1	42 024 932
	5	20 665 000
	7	211 243 257
Oś priorytetowa X	1	133 998 787
	5	55 562 500
	7	127 610 853
Oś priorytetowa XI	1	56 609 218

	4	8 750 000
	5	1 125 000
	7	128 409 928
Oś priorytetowa XII	1	60 100 493
	7	21 000 000
Oś priorytetowa XIII	n/d	118 000 000

IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji

A.1 Planowane wsparcie rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

A.1.1 Opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych* rewitalizację należy rozumieć jako wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe (obejmujące łącznie kwestie społeczne, ekonomiczne, przestrzenne oraz kulturowe), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany, spójny oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 może być narzędziem wdrażania działań rewitalizacyjnych oraz wnosić wkład w realizacje Systemu Wsparcia Rewitalizacji.
Poniżej znajdują się priorytety inwestycyjne, które mają znaczenie dla szeroko pojętej rewitalizacji:

- 3a - promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości;
- 4a - wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- 4c - wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym;
- 4e - promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu;
- 6a - inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie;
- 6b - inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie;
- 6c - zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego;
- 6d - Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program Natura 2000 i zieloną infrastrukturę;
- 8i - dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników;
- 8iii - praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw;
- 8iv - równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę;
- 8v - przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian;
- 8vi - aktywne i zdrowe starzenie się;
- 9a - inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych;

- 9b - wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich;
- 9i - aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie;
- 9iv - ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym;
- 9v - wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia; (realizowane wyłącznie w OSI Bytom)
- 10a – inwestycje w kształcenie, szkolenie i szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej;
- 10 i realizowane na terenie miast wymagających rewitalizacji zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa, Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego);
- 10iii - wyrównanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzenie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji.

Rewitalizacja stanowi jeden z terytorialnych obszarów strategicznej interwencji (OSI) wskazanych w Umowie Partnerstwa – miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji. Alokacja dedykowana OSI zostanie skoncentrowana na ośrodkach o największym natężeniu problemów społecznych, gospodarczych i infrastrukturalnych, do których należą w szczególności: Miasto Bytom (oraz funkcjonalnie powiązany z nim Radzionków będący niegdyś dzielnicą Bytomia), charakteryzujący się oprócz wysokiego bezrobocia, występowaniem znacznych szkód pogórniczych, które powodują m.in. zawalenia budynków, a także postępującym wyludnieniem i dekapitalizacją obiektów w centrum miasta, a także miasta wskazane w KSRR 2010-2020 i UP. Na obszarze Bytomia i Radzionkowa realizowane będą zintegrowane działania w zakresie rewitalizacji. IZ może zdecydować o przesunięciu niewykorzystanych środków dla Bytomia i Radzionkowa na wsparcie OSI miast wymagających rewitalizacji zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa, Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego.

Głównym sposobem preferencji dla projektów w ramach OSI (Miasto Bytom oraz Miasto Radzionków) w przypadku EFRR, będzie dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym. Przedsięwzięcia miast wskazanych w KSRR 2010-2020 będą miały konkurs dedykowany dla projektów rewitalizacyjnych wynikających z programów rewitalizacji, które uzyskały pozytywną opinię IZ RPO WSL. W przypadku EFS natomiast, przedsięwzięcia rewitalizacyjne dedykowane OSI uzyskają preferencję w postaci dedykowanych konkursów lub kryteriów wyboru projektów.

W ramach EFRR główny ciężar wsparcia procesu rewitalizacji został położony na priorytet inwestycyjny 9b. Cała alokacja została przydzielona na wsparcie przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z programów rewitalizacji pozytywnie zaopiniowanych przez IZ RPO WSL i znajdujących się w *Wykazie programów rewitalizacji województwa śląskiego*. Projekty te będą musiały wspierać działania społeczne realizowane za pomocą EFS. W zakresie interwencji EFS kluczowe dla zapewnienia komplementarności podejmowanych działań są priorytety inwestycyjne 9i (Poddziałania 9.1.1, 9.1.2, 9.1.3) lub w 9iv (Poddziałania 9.2.1, 9.2.2, 9.2.3). Pozostały katalog priorytetów inwestycyjnych wskazanych z EFS stanowi dopełnienie katalogu wsparcia.

W przypadku pozostałych priorytetów inwestycyjnych EFRR, IZ RPO WSL wprowadzi preferencje dla projektów rewitalizacyjnych w postaci dodatkowych punktów w procedurze konkursowego trybu wyboru projektów w postaci dedykowanych kryteriów wyboru projektów.

Ukierunkowanie programu na wspieranie projektów powiązanych z PR może spowodować, że wzroście potencjał dla efektywnej absorpcji środków programu, poprzez lepsze ukierunkowanie terytorialne wsparcia oraz wkład w programowanie podejścia zintegrowanego.

A.1.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty rewitalizacyjne

Oś priorytetowa	Działanie/poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji
III Konkurencyjność MŚP	3.1.1 Tworzenie terenów inwestycyjnych na obszarach typu brownfield – ZIT 3.1.2 Tworzenie terenów inwestycyjnych na obszarach typu brownfield – RIT	EFRR	20 400 000	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	4.1.1 Odnawialne źródła energii - ZIT 4.1.2 Odnawialne źródła energii – RIT	EFRR	4 391 337	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	4.1.3 Odnawialne źródła energii – konkurs	EFRR	1 900 000	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT 4.3.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - RIT	EFRR	103 586 498	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	EFRR	7 500 000	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z

				budżetu państwa na wkład własny
	4.3.4 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - konkurs	EFRR	10 000 000	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	4.5.1 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie – ZIT 4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie – RIT	EFRR	102 651 941	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	5.1.1 Gospodarka wodno-ściekowa – ZIT 5.1.2 Gospodarka wodno-ściekowa – RIT	EFRR	43 229 646	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	5.2.1 Gospodarka odpadami - ZIT 5.2.2 Gospodarka odpadami - RIT	EFRR	1 535 885	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	5.3.1 Dziedzictwo kulturowe - konkurs	EFRR	23 059 375	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	5.3.2 Dziedzictwo kulturowe - OSI	EFRR	5 000 000	Dofinansowanie projektów w

				trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	5.4.1 Ochrona różnorodności biologicznej - ZIT	EFRR	2 230 595	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	5.4.2 Ochrona różnorodności biologicznej – OSI	EFRR	637 500	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	5.4.3 Ochrona różnorodności biologicznej –tryb pozakonkursowy	EFRR	33 000 000	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
VII Regionalny rynek pracy	7.1.1 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych - ZIT	EFS	2 760 000,00	Kryteria premiujące projekty wynikające z PR.
	7.1.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na	EFS	956 500,00	Kryteria premiujące projekty wynikające z PR.

	obszarach rewitalizowanych - RIT			
	7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia – konkurs	EFS	9 381 000,00	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
	7.3.1 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych - ZIT	EFS	5 638 961,00	Kryteria premiujące projekty wynikające z PR.
	7.3.2 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych - RIT	EFS	2 098 499,00	Kryteria premiujące projekty wynikające z PR.
	7.3.3 Promocja samozatrudnienia – konkurs	EFS	4 375 000,00	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
	7.4.1 *Outplacement* - ZIT	EFS	3 092 495,00	Kryteria premiujące projekty wynikające z PR.
	7.4.2 Outplacement - konkurs	EFS	166 813,00	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy	8.1.1 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat - ZIT	EFS	2 282 941,00	Konkurs przeznaczony dla projektów wynikających z PR/ premiujące kryteria wyboru dla projektów wynikających z PR
	8.1.2 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat - RIT	EFS	549 950,00	Konkurs przeznaczony dla projektów wynikających z PR/ premiujące kryteria wyboru dla projektów wynikających z PR
	8.1.3 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat – konkurs	EFS	250 000,00	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI

	8.2.1 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - ZIT	EFS	1 831 070,00	Konkurs przeznaczony dla projektów wynikających z PR/ premiujące kryteria wyboru dla projektów wynikających z PR .
	8.2.2 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - RIT	EFS	402 600,00	Konkurs przeznaczony dla projektów wynikających z PR/ premiujące kryteria wyboru dla projektów wynikających z PR
	8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - konkurs	EFS	3 583 187,00	Konkurs dedykowany dla projektów realizowanych na rzecz OSI
	8.3.1 Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej - ZIT	EFS	0,00	Konkurs przeznaczony dla projektów wynikających z PR/ premiujące kryteria wyboru dla projektów wynikających z PR
IX Włączenie społeczne	9.1.1 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych - ZIT	EFS	10 844 915,00	Konkurs przeznaczony dla projektów wynikających z PR/ premiujące kryteria wyboru dla projektów wynikających z PR
	9.1.2 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych - RIT	EFS	5 547 930,00	Konkurs przeznaczony dla projektów wynikających z PR/ premiujące kryteria wyboru dla projektów wynikających z PR
	9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup	EFS	6 760 000,00	Konkurs dedykowany dla projektów

	zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI			realizowanych na rzecz OSI
	9.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - ZIT	EFS	20 788 457,00	Konkurs przeznaczony dla projektów wynikających z PR/ premiujące kryteria wyboru dla projektów wynikających z PR
	9.2.2 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - RIT	EFS	5 776 630,00	Konkurs przeznaczony dla projektów wynikających z PR/ premiujące kryteria wyboru dla projektów wynikających z PR
	9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych– OSI	EFS	13 450 000,00	Konkurs dedykowany dla projektów realizowanych na rzecz OSI
	9.3.1 Wsparcie sektora ekonomii społecznej – konkurs	EFS	215 000,00	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna	10.2.1 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – ZIT 10.2.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - RIT	EFRR	32 509 955	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - OSI	EFRR	10 883 250	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z

				budżetu państwa na wkład własny
	10.3.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - ZIT 10.3.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - RIT	EFRR	77 753 832	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	10.3.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - konkurs	EFRR	10 950 000	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	EFRR	33 729 250	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	10.4 Poprawa stanu środowiska miejskiego	EFRR	48 000 000	Realizacja projektów wynikających z PR
XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego	11.1.3 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – konkurs	EFS	1 550 000,00	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
	11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego– konkurs	EFS	214 391,00	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
	11.4.1 Kształcenie ustawiczne – ZIT	EFS	1 898 500,00	Kryteria premiujące projekty wynikające z PR.
	11.4.2 Kształcenie ustawiczne – RIT	EFS	1 095 750,00	Kryteria premiujące

				projekty wynikające z PR.
XII Infrastruktura edukacyjna	12.1 Infrastruktura wychowania przedszkolnego	EFRR	27 986 629	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	12.2 Infrastruktura kształcenia zawodowego	EFRR	32 113 864	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny

A.1.3 Obszary Strategicznej Interwencji – miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji

Działanie / Poddziałanie	Obszar wsparcia	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)
4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	Miasto Bytom	EFRR	7 500 000,00
5.3.2 Dziedzictwo kulturowe - OSI	Miasto Bytom	EFRR	5 000 000,00
5.4.2 Ochrona różnorodności biologicznej - OSI	Miasto Bytom	EFRR	637 500,00
Poddziałanie 7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - konkurs	Miasto Bytom	EFS	9 381 000,00
Poddziałanie 7.3.3 Promocja samozatrudnienia - konkurs	Miasto Bytom	EFS	4 375 000,00
Poddziałanie 7.4.2 Outplacement - konkurs	Miasto Bytom	EFS	166 813,00
Poddziałanie 8.1.3 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad	Miasto Bytom	EFS	250 000,00

dziećmi do 3 lat – konkurs			
Poddziałanie 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - konkurs	Miasto Bytom	EFS	3 583 187,00
Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	Miasto Bytom	EFS	5 995 500,00
Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	Miasto Radzionków	EFS	764 500,00
Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych–OSI	Miasto Bytom	EFS	12 600 750,00
Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych–OSI	Miasto Radzionków	EFS	849 250,00
Poddziałanie 9.3.1 Wsparcie sektora ekonomii społecznej – konkurs	Miasto Bytom	EFS	215 000,00
10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - OSI	Miasto Bytom	EFRR	10 883 250,00
10.3.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - konkurs	Miasta wskazane w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (za wyjątkiem Miasta Bytom i Miasta Radzionków)	EFRR	10 950 000,00
10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	Miasto Bytom	EFRR	30 979 250,00
10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	Miasto Radzionków	EFRR	2 750 000,00
Poddziałanie 11.1.3 Wzrost upowszechnienia	Miasta wymagające rewitalizacji zgodnie z	EFS	1 550 000,00

wysokiej jakości edukacji przedszkolnej - konkurs	zapisami Umowy Partnerstwa, Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego		
Poddziałanie 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego - konkurs	Miasto Bytom	EFS	214 391,00

A.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich w ramach ZIT

A.2.1 Opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

W ramach RPO WSL 2014-2020 na obszarze funkcjonalnym miasta wojewódzkiego (Subregion Centralny) wymiar terytorialny będzie wdrażany poprzez zastosowanie instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT).

Wsparcie zrównoważonego rozwoju Subregionu Centralnego będzie realizowane w oparciu o zapisy Strategii ZIT. Strategia ZIT pełni rolę „strategii określającej zintegrowane działania służące rozwiązywaniu problemów gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych, demograficznych i społecznych, które mają wpływ na obszary miejskie", o której mowa w art. 7 Rozporządzenia o EFRR.

Wsparcie skoncentrowane będzie na realizacji celów rozwojowych określonych w Strategii ZIT, obejmujących następujące uzgodnione kierunki interwencji zgodne z celami RPO WSL 2014-2020:

- zwiększenie potencjału inwestycyjnego na terenach „brownfield",
- zwiększenie udziału energii pochodzącej z OZE,
- poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym,
- wzrost atrakcyjności transportu publicznego,
- zwiększenie ilości unieszkodliwionych odpadów,
- rozbudowa systemu oczyszczania ścieków,
- ochrona zasobów naturalnych,
- poprawa dostępu do usług społecznych oraz aktywizacja społeczno-gospodarcza na obszarach rewitalizowanych,
- zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego oraz kształcenia zawodowego.

Zakres powierzenia IP ZIT RPO WSL zadań związanych z realizacją programu w ramach ZIT określa pisemne porozumienie pomiędzy IP ZIT RPO WSL i IZ RPO WSL. Zgodnie z art. 123 ust. 6 rozporządzenia 1303/2013, IP ZIT RPO WSL realizują zadania związane przynajmniej z wyborem projektów do dofinansowania. Minimalny zakres powierzenia zadań oznacza, że IP ZIT RPO WSL przedkładają IZ RPO WSL lub IP RPO WSL listy projektów wybranych do wsparcia bądź - w przypadku trybu pozakonkursowego - zidentyfikowanych w Strategii ZIT, spriorytetyzowanych w oparciu o kryteria zatwierdzone przez KM RPO WSL 2014-2020 dotyczące stopnia zgodności z celami Strategii ZIT.

A.2.2 Alokacja UE przeznaczona na ZIT wojewódzki

Oś Priorytetowa	Działanie/Poddziałanie	Fundusz	Alokacja UE przeznaczona na ZIT (EUR)	Finansowanie ogółem (EUR)
III. Konkurencyjność MŚP	3.1.1 Tworzenie terenów inwestycyjnych na obszarach typu brownfield - ZIT	EFRR	16 372 958	19 827 012
IV: Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	4.1.1 Odnawialne źródła energii - ZIT	EFRR	28 069 363	34 230 931
	4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT	EFRR	132 886 742	158 687 933
	4.5.1 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie - ZIT	EFRR	348 244 103	444 214 533
V: Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	5.1.1 Gospodarka wodno-ściekowa - ZIT	EFRR	39 572 898	51 490 972
	5.2.1 Gospodarka odpadami - ZIT	EFRR	25 260 100	31 575 126
	5.4.1 Ochrona różnorodności biologicznej - ZIT	EFRR	2 230 595	2 632 102
X: Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna	10.2.1 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - ZIT	EFRR	16 347 099	21 618 487
	10.3.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - ZIT	EFRR	50 670 600	21 143 007
XII: Infrastruktura edukacyjna	12.1.1 Infrastruktura wychowania przedszkolnego- ZIT	EFRR	14 167 342	18 735 832
	12.2.1 Infrastruktura kształcenia zawodowego- ZIT	EFRR	19 298 111	18 077 330

VII: Regionalny rynek pracy	7.1.1 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – ZIT	EFS	2 760 000	3 247 059
	7.3.1 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – ZIT	EFS	5 638 961	6 634 072
	7.4.1 Outplacement - ZIT	EFS	3 092 495	3 638 230
VIII: Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy	8.1.1 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat – ZIT	EFS	2 282 941	2 685 813
	8.2.1 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - ZIT	EFS	1 831 070	2 154 200
	8.3.1 Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej - ZIT	EFS	0	0
IX: Włączenie społeczne	9.1.1 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – ZIT	EFS	10 844 915	12 758 724
	9.2.1. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – ZIT	EFS	20 788 457	24 457 009
XI: Wzmocnienie potencjału edukacyjnego	11.1.1 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej - ZIT	EFS	5 349 392	6 293 403
	11.2.1 Wsparcie szkolnictwa zawodowego - ZIT	EFS	15 231 662	17 919 603
	11.4.1 Kształcenie ustawiczne - ZIT	EFS	1 898 500	2 233 529

A.3 Obszary wiejskie

A.3.1 Opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

W ramach RPO WSL 2014-2020 obszary wiejskie będą adresatem wsparcia o charakterze bezpośrednim oraz pośrednim. Dofinansowane przedsięwzięcia powinny służyć ich szerszemu włączeniu w procesy rozwojowe m.in. poprzez wzmocnienie potencjału gospodarczego lokalnych ośrodków rozwoju, poprawę skomunikowania z Metropolią Górnośląską oraz Aglomeracjami, działania ukierunkowane na poprawę dostępu i jakości usług, w tym edukacyjnych i społecznych, aktywizację zawodową, przedsiębiorczość i lepsze wykorzystanie kapitału ludzkiego, w tym reorientację zawodową rolników, przeciwdziałanie ubóstwu i wyłączeniu społecznemu, rewitalizację społeczną i infrastrukturalną, a także ochronę i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska, w tym wsparcie efektywności energetycznej, gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, wykorzystania lokalnych potencjałów odnawialnych źródeł energii oraz zagospodarowania zasobów przyrody na rzecz zwiększenia atrakcyjności turystycznej i podniesienia jakości życia.

Wsparcie bezpośrednie obszarów wiejskich w ramach EFRR będzie skupiało się na priorytecie inwestycyjnym 9a *inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych* oraz priorytecie inwestycyjnym 9b *wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich*. W zakresie EFS wsparcie bezpośrednie obszarów wiejskich będzie koncentrowało się na PI 8i *dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników, 9i aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie, 9iv ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, 9v wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia oraz na 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia. W ramach ww. PI wydzielona została specjalna pula środków, która zostanie rozdysponowana na przedsięwzięcia zlokalizowane na obszarach wiejskich wynikające z lokalnej strategii rozwoju, a w przypadku PI 10 i na projekty dla szkół z obszarów wiejskich.*

W odniesieniu do działań o charakterze pośrednim, obszary wiejskie będą mogły korzystać ze całego wsparcia jakie zostało zaprogramowane w RPO WSL 2014-2020. Indykatywna alokacja UE (EUR) wskazana w tabeli A.3.2 wynika z kategorii interwencji 03 Obszary wiejskie (o małej gęstości zaludnienia) określonej w ramach poszczególnych osi priorytetowych RPO WSL 2014-2020.

A.3.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty na obszarach wiejskich

Oś priorytetowa	Działanie/poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji

I Nowoczesna gospodarka		EFRR	10 118 720	Wskazana kwota wynika z wyliczeń szacowanych na bazie przewidywanej liczby ostatecznych odbiorców na terenach wiejskich
II Cyfrowe Śląskie		EFRR	5 760 000	Wskazana kwota wynika z wyliczeń szacowanych na bazie przewidywanej liczby ostatecznych odbiorców na terenach wiejskich
III Konkurencyjność MŚP		EFRR	36 941 234	Wskazana kwota wynika z wyliczeń szacowanych na bazie przewidywanej liczby ostatecznych odbiorców na terenach wiejskich
IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna		EFRR	125 156 543	Wskazana kwota wynika z wyliczeń szacowanych na bazie przewidywanej liczby ostatecznych odbiorców na terenach wiejskich
V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów		EFRR	52 040 928	Wskazana kwota wynika z wyliczeń szacowanych na bazie przewidywanej liczby ostatecznych odbiorców na terenach wiejskich
VI Transport		EFRR	50 000 000	Wskazana kwota wynika z wyliczeń szacowanych na bazie przewidywanej liczby ostatecznych odbiorców na terenach wiejskich
VII Regionalny rynek pracy		EFS	33 659 918 W tym 2 438 000 na wsparcie działań wynikających z Lokalnych	W ramach alokacji na PI 8i zostanie wyszczególniona specjalna pula środków na projekty zlokalizowane na obszarach wiejskich.

			Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie w ramach działania 7.1.3	Wskazana kwota wynika z wyliczeń szacowanych na bazie przewidywanej liczby ostatecznych odbiorców na terenach wiejskich
VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy		EFS	27 263 799	Wskazana kwota wynika z wyliczeń szacowanych na bazie przewidywanej liczby ostatecznych odbiorców na terenach wiejskich
IX Włączenie społeczne		EFS	33 349 007 W tym 1 200 000 w działaniu 9.1.4, 2 300 000 w działaniu 9.2.4 i 1 000 000 w działaniu 9.3.1 na wsparcie działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie	W ramach alokacji na PI 9i, 9iv, 9v zostanie wyszczególniona specjalna pula środków na projekty zlokalizowane na obszarach wiejskich. Wskazana kwota wynika z wyliczeń szacowanych na bazie przewidywanej liczby ostatecznych odbiorców na terenach wiejskich
X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna		EFRR	19 049 038	Wskazana kwota wynika z wyliczeń szacowanych na bazie przewidywanej liczby ostatecznych odbiorców na terenach wiejskich
	10.2.4 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – wsparcie działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie	EFRR	8 000 000	Konkurs dedykowany dla obszarów wiejskich Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny dla projektów rewitalizacyjnych

	10.3.5 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - wsparcie działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie	EFRR	8 000 000	Konkurs dedykowany dla obszarów wiejskich Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny dla projektów rewitalizacyjnych
XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego		EFS	29 234 122	W ramach alokacji na PI 10i zostanie wyszczególniona specjalna pula środków (szczegółowe informacje w tabeli A.3.3 Obszary Strategicznej Interwencji - Obszary wiejskie) na projekty zlokalizowane na obszarach wiejskich. Wskazana kwota wynika z wyliczeń szacowanych na bazie przewidywanej liczby ostatecznych odbiorców na terenach wiejskich
XII Infrastruktura edukacyjna		EFRR	11 369 345	Wskazana kwota wynika z wyliczeń szacowanych na bazie przewidywanej liczby ostatecznych odbiorców na terenach wiejskich

A.3.3 Obszary Strategicznej Interwencji – Obszary wiejskie

Działanie / Poddziałanie	Obszar wsparcia	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)
Poddziałanie 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego - konkurs	Gminy wiejskie oraz miejsko-wiejskie[162] województwa śląskiego	EFS	8 750 000,00

[162] Obszary wiejskie w rozumieniu obszarów strategicznej interwencji w ujęciu regionalnym zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego ŚLĄSKIE 2020+.

B.1 Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność

Zgodnie z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Rozdział 4.1 Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność) nie przewiduje się zastosowania instrumentu RLKS w formule bezpośredniej. W ramach programu planuje się wsparcie Lokalnych Grup Działania (LGD) jako potencjalnych beneficjentów. Interwencja RPO WSL 2014-2020 będzie stanowiła uzupełnienie wsparcia EFRROW i EFMR na terytorium danej LGD i będzie realizowana w oparciu o Lokalną Strategię Rozwoju. Koszty przygotowawcze, bieżące oraz koszty animacji LGD nie będą wspierane środkami EFS w ramach RPO WSL 2014-2020.

B.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju innych obszarów miejskich niż obszary funkcjonalne miast wojewódzkich

B.2.1 Opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

W ramach RPO WSL 2014-2020 wymiar terytorialny będzie wdrażany – oprócz obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich - na obszarach terytorialnych Subregionów: Północnego, Południowego i Zachodniego poprzez instrument Regionalne Inwestycje Terytorialne (RIT), wdrażany zgodnie z zasadami stosowanymi w ramach ZIT.

Wsparcie zrównoważonego rozwoju Subregionów będzie realizowane w oparciu o zapisy Strategii RIT. Strategia RIT pełni rolę „strategii określającej zintegrowane działania służące rozwiązywaniu problemów gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych, demograficznych i społecznych, które mają wpływ na obszary miejskie", o której mowa w art. 7 Rozporządzenia o EFRR.

Wsparcie skoncentrowane będzie na realizacji celów rozwojowych określonych w Strategiach RIT, obejmujących następujące uzgodnione kierunki interwencji zgodne z celami RPO WSL 2014-2020:

- zwiększenie potencjału inwestycyjnego na terenach „brownfield",
- zwiększenie udziału energii pochodzącej z OZE,
- poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym,
- wzrost atrakcyjności transportu publicznego,
- zwiększenie ilości unieszkodliwionych odpadów,
- rozbudowa systemu oczyszczania ścieków,
- ochrona zasobów naturalnych,
- poprawa dostępu do usług społecznych oraz aktywizacja społeczno-gospodarcza na obszarach rewitalizowanych,
- zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego oraz kształcenia zawodowego.

Zakres powierzenia IP RIT RPO WSL zadań związanych z realizacją programu w ramach RIT określa pisemne porozumienie pomiędzy IP RIT RPO WSL i IZ RPO WSL. Zgodnie z art. 123 ust. 6 rozporządzenia 1303/2013, IP RIT RPO WSL realizują zadania związane przynajmniej z wyborem projektów do dofinansowania. Minimalny zakres powierzenia zadań oznacza, że IP RIT RPO WSL przedkładają IZ RPO WSL lub IP RPO WSL listy projektów wybranych do wsparcia bądź - w przypadku trybu pozakonkursowego - zidentyfikowanych w Strategii RIT, spriorytetyzowanych w oparciu o kryteria zatwierdzone przez KM RPO WSL 2014-2020 dotyczące stopnia zgodności z celami Strategii RIT.

B.2.2 Alokacja i wkład krajowy

Oś Priorytetowa	Działanie/Poddziałanie	Fundusz	Alokacja UE przeznaczona na RIT (EUR)	Szacunkowy wkład krajowy (EUR)		Finansowanie ogółem (EUR)
				publiczny	prywatny	
III: Konkurencyjność MŚP	3.1.2 Tworzenie terenów inwestycyjnych na obszarach typu brownfield - RIT	EFRR	4 027 042	1 042 294	142 131	5 211 467
IV: Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	4.1.2 Odnawialne źródła energii - RIT	EFRR	15 844 009	2 516 402	279 600	18 640 011
	4.3.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – RIT	EFRR	74 286 255	14 288 520	2 621 868	91 196 643
	4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie – RIT	EFRR	62 363 662	15 779 204	1 407 210	79 550 076
V: Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	5.1.2 Gospodarka wodno-ściekowa - RIT	EFRR	46 886 394	10 604 182	3 516 480	61 007 056
	5.2.2 Gospodarka odpadami - RIT	EFRR	5 457 599	1 227 960	136 440	6 821 999
X: Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna	10.2.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – RIT	EFRR	16 162 856	4 056 559	923 592	21 143 007
	10.3.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - RIT	EFRR	27 083 232	7 313 232	1 031 742	35 428 206
XII: Infrastruktura edukacyjna	12.1.2 Infrastruktura wychowania przedszkolnego- RIT	EFRR	13 819 287	4 073 786	184 257	18 077 330

	12.2.2 Infrastruktura kształcenia zawodowego- RIT	EFRR	12 815 753	3 704 722	244 110	16 764 585
VII: Regionalny rynek pracy	7.1.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – RIT	EFS	956 500	125 640	45 927	1 128 067
	7.3.2 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – RIT	EFS	2 098 499	277 743	92 581	2 468 822
VIII: Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy	8.1.2 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat - RIT	EFS	549 950	77 640	19 411	647 001
	8.2.2 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - RIT	EFS	402 600	0	71 048	473 648
IX: Włączenie społeczne	9.1.2 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – RIT	EFS	5 547 930	913 779	65 269	6 526 978
	9.2.2 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – RIT	EFS	5 776 630	876 690	142 717	6 796 037
XI: Wzmocnienie potencjału edukacyjnego	11.1.2 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej - RIT	EFS	3 184 374	505 755	56 195	3 746 324
	11.2.2 Wsparcie szkolnictwa zawodowego - RIT	EFS	9 873 606	1 713 364	29 040	11 616 010
	11.4.2 Kształcenie ustawiczne- RIT	EFS	1 095 750	4 834	188 533	1 289 117

V. Wykaz dokumentów służących realizacji RPO WSL 2014-2020

Wykaz rozporządzeń krajowych i UE oraz krajowych ustaw;

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1300/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1084/2006
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego (WE) i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i rozwoju" oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006
3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego (WE) i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, zwane dalej rozporządzeniem ogólnym.
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006
5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) nr 966/2012 z dnia 25.10.2012 r w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002
6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1370/2007 z dnia 23 października 2007r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70
7. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/207 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdania z postępów, formatu dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużych projektów, wzorów wspólnego planu działania, sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia", deklaracji zarządczej, strategii audytu, opinii audytowej i rocznego sprawozdania z kontroli oraz metodyki przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, a także zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna"

8. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi
9. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych
10. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych
11. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych
12. Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/1516 z dnia 10 czerwca 2015 r. ustanawiającego, na mocy rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady, stawki zryczałtowane dla operacji finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w sektorze badań, rozwoju i innowacji
13. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające

przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego

14. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych
15. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
16. ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis
17. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020
18. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju
19. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa
20. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych
21. Ustawa z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych
22. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych
23. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych
24. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014–2020
25. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z 16 czerwca 2016r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
26. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień
27. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–20
28. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
29. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020

30. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmacniania konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
31. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
32. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
33. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
34. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
35. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
36. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
37. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014–2020
38. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
39. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne.
40. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 kwietnia 2012 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej

41. Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich

Wykaz wytycznych UE;

1. Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (2014/C 198/01)
2. Wytyczne w zakresie oceny ex ante z art. 37(2): „Guidance for Member States on Article 37(2) CPR – Ex - ante assessment", EGESIF_14_0039-1 z dnia 27 marca 2015 r.
3. Wytyczne w zakresie finansowania przedsiębiorstw / kapitału obrotowego – art. 37(4): „Guidance for Member States on Article 37(4) CPR, Support to enterprises/working capital", EGESIF_14_0041-1 z dnia 27 marca 2015 r.
4. Wytyczne w zakresie wniosków o płatność w ramach IF – art. 41: „Guidance for Member Stateson Article 41 CPR - Requests for payment", EGESIF_15-0006-01 z dnia 8 czerwca 2015 r.
5. Wytyczne w zakresie łączenia wsparcia z instrumentów finansowych z innymi formami wsparcia – art. 37(7)-(9): "Guidance for Member States on CPR_37_7_8_9 Combination of support from a financial instrument with other forms of support", EGESIF_15_0012-02 z dnia 10 sierpnia 2015 r.
6. Wytyczne w zakresie kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie – art. 42: „EC Regulatory Guidance (Guidance for Member States on Article 42(1)(d) CPR– Eligible management costs and fees)", EGESIF_15-0021-01 z dnia 26 listopada 2015 r.
7. Wytyczne w zakresie odsetek i innych zysków przypisanych do wkładu EFSI – art. 43: „Guidance for Member States on Interest and Other Gains Generated by ESI Funds support paid to FI (Article 43CPR)", EGESIF_15 -0031-01, z dnia 17 lutego 2016 r.

Wykaz krajowych wytycznych horyzontalnych;

1. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
2. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020
3. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie komitetów monitorujących na lata 2014 – 2020

4. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych
5. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020
6. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
7. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie procesu desygnacji na lata 2014-2020
8. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
9. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020
10. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020
11. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorstw i pracowników do zmian na lata 2014-2020
12. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020
13. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020
14. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020
15. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020
16. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz raportowania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020
17. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020
18. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020

19. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020
20. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020
21. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020
22. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020
23. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020.
24. Wytyczne Ministra właściwego ds. Rozwoju Regionalnego w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze zdrowia na lata 2014-2020.

Indykatywny wykaz dokumentów towarzyszących realizacji projektu (dla beneficjentów);

1. Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020. Umowa Partnerstwa;
2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020;
3. Strategia komunikacji polityki spójności na lata 2014-2020

VI. Słownik terminologiczny

5 Star Open Data – pięciostopniowa skala dostępności danych (http://5stardata.info/). System ten wychodzi z założenia, że format udostępniania danych jest kluczowym czynnikiem rzutującym na ich otwartość, gdzie:
* – ISP (informacje sektora publicznego) są opublikowane w intrenecie, w dowolnym formacie (zazwyczaj jest to zamknięty format PDF, często mający postać wyłącznie skanu dokumentu papierowego),
** – ISP są opublikowane w ustrukturyzowanej postaci pozwalającej na przetwarzanie maszynowe – np. jako plik arkusza kalkulacyjnego (np. Excel) lub dokument XML,
*** – ISP są opublikowane w ustrukturyzowanej postaci i z wykorzystaniem otwartego formatu danych (np. CSV),
**** – ISP są opublikowane wraz z odnośnikami do poszczególnych elementów zbioru (np. za pomocą metody opisu RDF), co pozwala na bezpośrednie linkowanie do nich w sieci,
***** – ISP są opublikowane wraz z odnośnikami do innych zbiorów, stanowiących dla tych informacji kontekst (tzw. linked open data)

A2A– Administration to Administration- usługa elektroniczna udostępniana przez organ administracji publicznej innemu organowi tej administracji, umożliwiająca realizację części jego zadań drogą elektroniczną

Aglomeracja w rozumieniu prawa wodnego– teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych[163]

Ambulatoryjna opieka specjalistyczna/Podstawowa opieka zdrowotna– jednostki ochrony zdrowia świadczące usługi medyczne z wyłączeniem stacjonarnych świadczeń całodziennych i całodobowych (np. grupowe lub indywidualne praktyki lekarskie i pielęgniarskie, poradnie specjalistyczne, przyszpitalne poradnie specjalistyczne zabiegowe i niezabiegowe, ośrodki rehabilitacyjne ambulatoryjne lub przyszpitalne)

Antropopresja– ogół działań człowieka mających wpływ na środowisko przyrodnicze

Aplikacja cyfrowa (program użytkowy)– konkretny, ze względu na oferowaną użytkownikom funkcjonalność, element oprogramowania użytkowego. Jako aplikację należy rozumieć program wykonujący konkretne zadania, wyposażony w interfejs użytkownika (zarówno program instalowany na urządzeniu użytkownika- takim jak np. komputer, tablet czy telefon komórkowy, jak i program pracujący na serwerze internetowym, dostępny przez przeglądarkę www)

B2B– Business to Business– relacja usługowa między przedsiębiorcami realizowana z wykorzystaniem technologii informacyjno - komunikacyjnych przeznaczonych do automatyzacji procesów biznesowych między tymi przedsiębiorstwami

B2C– Business to Customer– relacja usługowa polegająca na świadczeniu przez przedsiębiorstwo usług dla klientów indywidualnych z wykorzystaniem technologii informacyjno – komunikacyjnych

B2E– model, w którym przedsiębiorstwo wykorzystuje technologie informacyjno – komunikacyjne do usprawniania relacji wewnętrznych, łącznie z obiegiem dokumentów, możliwością pracy zdalnej, komunikacji między pracownikami/działami.

[163] źródło: art. 43 ust.2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne

Badania przemysłowe– oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług, lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług. Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych;

Beneficjent– podmiot publiczny lub prywatny, odpowiedzialny za inicjowanie lub inicjowanie i wdrażanie projektu[164]

Brownfield– obszar uprzednio wykorzystany dla celów przemysłowych, wojskowych, kolejowych lub pegeerowskich cechujący się najczęściej pewnym stopniem zanieczyszczenia (zdegradowania), który powinien zostać przywrócony do użytkowania poprzez nadanie nowych funkcji gospodarczych

Budowa– wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także odbudowę, rozbudowę, nadbudowę obiektu budowlanego[165]

Budowla– każdy obiekt budowlany nie będący budynkiem lub obiektem małej architektury, jak: obiekty liniowe, lotniska, mosty, wiadukty, estakady, tunele, przepusty, sieci techniczne, wolno stojące maszty antenowe, wolno stojące trwale związane z gruntem urządzenia reklamowe, budowle ziemne, obronne (fortyfikacje), ochronne, hydrotechniczne, zbiorniki, wolno stojące instalacje przemysłowe lub urządzenia techniczne, oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów, stacje uzdatniania wody, konstrukcje oporowe, nadziemne i podziemne przejścia dla pieszych, sieci uzbrojenia terenu, budowle sportowe, cmentarze, pomniki, a także części budowlane urządzeń technicznych (kotłów, pieców przemysłowych i innych urządzeń) oraz fundamenty pod maszyny i urządzenia, jako odrębne pod względem technicznym części przedmiotów składających się na całość użytkową[166]

Budynek– obiekt budowlany, który jest trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiada fundamenty i dach[167]

Budynek użyteczności publicznej– budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa

wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym, świadczenia usług pocztowych lub telekomunikacyjnych oraz inny ogólnodostępny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji, w tym także budynek biurowy i socjalny[168]

C2C– **(Customer to Customer)** interakcje biznesowe pomiędzy konsumentami z wykorzystaniem technologii informacyjno – komunikacyjnych

Centrum usług społecznościowych – budynek, w którym realizowane są usługi aktywnej integracji, usługi świadczone w lokalnej społeczności zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego funduszu Rozwoju regionalnego na lata 2014-2020, i które są

[164] źródło: Rozp. PE i Rady nr 1303/2013 z dn. 17 grudnia 2013 r.
[165] źródło: Ustawa Prawo Budowlane z dn. 07 lipca 1994 r.
[166] źródło: Ustawa Prawo Budowlane z dn. 07 lipca 1994 r.
[167] źródło: Ustawa Prawo Budowlane z dn. 07 lipca 1994 r.
[168] źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Dz. U. Nr 75 poz. 690 z 2002 r. z późniejszymi zmianami

finansowane ze środków EFS lub innych źródeł, ale wpisujące się w cele EFS w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem rozumianymi w sposób określony w RPO WSL.

Certyfikacja – proces, w wyniku którego uczący się otrzymuje od upoważnionej instytucji formalny dokument, stwierdzający, że uzyskał określoną kwalifikację. Certyfikacja następuje po walidacji, w wyniku wydania pozytywnej decyzji stwierdzającej, że wszystkie efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. W przypadku niektórych kwalifikacji certyfikacja i walidacja są prowadzone przez różne podmioty (np. egzamin na prawo jazdy przeprowadza Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, natomiast dokument, tj. prawo jazdy, wydaje starosta powiatu). Certyfikaty i inne dokumenty potwierdzające uzyskanie kwalifikacji powinny być rozpoznawalne i uznawane w danym środowisku, sektorze lub branży

Chmura obliczeniowa– (Ang. cloud computing)- model przetwarzania oparty na użytkowaniu usług dostarczonych przez zewnętrzne organizacje. Funkcjonalność jest tu rozumiana jako usługa (dająca wartość dodaną użytkownikowi) oferowana przez dane oprogramowanie (oraz konieczną infrastrukturę). Oznacza to eliminację konieczności zakupu licencji czy konieczności instalowania i administracji oprogramowaniem. Konsument płaci za użytkowanie określonej usługi, np. za możliwość korzystania z arkusza kalkulacyjnego. Nie musi dokonywać zakupu sprzętu ani oprogramowania

COVID – 19 - to nazwa choroby układu oddechowego wywoływanej przez koronawirusa SARS-CoV-2.

Deinstytucjonalizacja usług – proces przejścia od opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w lokalnej społeczności, realizowany w oparciu o „Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności" i wymagający z jednej strony rozwoju usług świadczonych w lokalnej społeczności, z drugiej – stopniowego ograniczenia usług w ramach opieki instytucjonalnej. Integralnym elementem deinstytucjonalizacji usług jest profilaktyka, mająca zapobiegać umieszczaniu osób w opiece instytucjonalnej, a w przypadku dzieci - rozdzieleniu dziecka z rodziną i umieszczeniu w pieczy zastępczej

Digitalizacja – przetworzenie z formy analogowej do zapisu cyfrowego. Digitalizacja obejmuje cały proces przeróbki zasobu analogowego na cyfrowy, składający się w szczególności z przygotowania, formatowania, opisu (zbierania metadanych) i udostępnienia. Proces digitalizacji może wyglądać różnie w zależności od rodzaju digitalizowanego zasobu. Końcowym efektem digitalizacji jest kopia cyfrowa dostępna dla użytkowników poprzez Internet lub innymi kanałami

Dofinansowanie– współfinansowanie UE lub współfinansowanie krajowe z budżetu państwa

Droga wewnętrzna /wewnętrzna infrastruktura komunikacyjna - niezaliczona do żadnej z kategorii dróg publicznych na podstawie ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.). Część z nich jest ogólnodostępna (np. drogi położone na nieruchomościach stanowiących własność gmin, bądź powiatów, które nie posiadają statusu dróg publicznych), a część - nieogólnodostępna (np. właściciel terenu użytkowanego jako droga może ją zamknąć, bądź ograniczyć przepustowość poprzez wprowadzenie opłat za przejazd). Drogi, drogi rowerowe, parkingi oraz place przeznaczone do ruchu pojazdów, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym tych dróg, są drogami wewnętrznymi

Duże przedsiębiorstwa– oznaczają przedsiębiorstwa niespełniające kryteriów, o których mowa w załączniku nr 1 do Rozporządzenia Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

Duży projekt– w ramach programu operacyjnego lub programów operacyjnych możliwe jest wsparcie z EFRR I Funduszu Spójności operacji obejmującej szereg robót, działań lub usług, służącej wykonaniu

niepodzielnego zadania o sprecyzowanym charakterze gospodarczym i technicznym, której całkowite koszty kwalifikowalne nie przekraczają kwoty 50 000 000 euro

Działalność innowacyjna– działalność związana z przygotowaniem i uruchomieniem wytwarzania nowych lub udoskonalonych materiałów, wyrobów, urządzeń, usług, procesów lub metod, przeznaczonych do wprowadzenia na rynek albo do innego wykorzystania w praktyce

Dziecko niepełnosprawne - dziecko uczęszczające do przedszkola, szkoły lub placówki posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

E-administracja (elektroniczna administracja publiczna, e-government)– wykorzystanie technologii informatycznych i komunikacyjnych w celu usprawnienia funkcjonowania administracji publicznej

Efektywność społeczna i efektywność zatrudnieniowa – Efektywność społeczna jest mierzona wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które skorzystały z usług aktywnej integracji o charakterze społecznym lub edukacyjnym lub zdrowotnym, a efektywność zatrudnieniowa wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które skorzystały z usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym.
Efektywność społeczna i efektywność zatrudnieniowa są mierzone rozłącznie w odniesieniu do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz w odniesieniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną i osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi.
Efektywność społeczna i efektywność zatrudnieniowa są mierzone:

a. wśród uczestników projektu względem ich sytuacji w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, rozumianego zgodnie z definicją wskazaną w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;

b. wśród uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie; za zakończenie udziału w projekcie należy uznać zakończenie uczestnictwa w formie lub formach wsparcia realizowanych w ramach projektu zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie. Zakończenie udziału w projekcie z powodu podjęcia zatrudnienia wcześniej niż uprzednio było to planowane można uznać za zakończenie udziału w projekcie na potrzeby weryfikacji kryterium efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej;

c. w stosunku do łącznej liczby uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie (zgodnie z punktem b) skorzystali w projekcie z usług aktywizacji, z uwzględnieniem zasady określonych wyżej oraz wyłączeń dotyczących efektywności zatrudnieniowej.

Kryterium efektywności społecznej odnosi się do odsetka uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie:
a) dokonali postępu w procesie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej i zmniejszenia dystansu do zatrudnienia, przy czym postęp powinien być rozumiany m.in. jako:

i) rozpoczęcie nauki;
ii) wzmocnienie motywacji do pracy po projekcie;
iii) zwiększenie pewności siebie i własnych umiejętności;
iv) poprawa umiejętności rozwiązywania pojawiających się problemów;
v) podjęcie wolontariatu;
vi) poprawa stanu zdrowia;
vii) ograniczenie nałogów;
viii) doświadczenie widocznej poprawy w funkcjonowaniu (w przypadku osób z niepełnosprawnościami);

b) lub podjęli dalszą aktywizację w formie, która:

i) obrazuje postęp w procesie aktywizacji społecznej i zmniejsza dystans do zatrudnienia;
ii) nie jest tożsama z formą aktywizacji, którą uczestnik projektu otrzymywał przed projektem;
iii) nie jest tożsama z formą aktywizacji, którą uczestnik projektu otrzymywał

w ramach projektu, chyba że nie jest ona finansowana ze środków EFS i że stanowi postęp w stosunku do sytuacji uczestnika projektu w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie.

Kryterium efektywności zatrudnieniowej oznacza odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie podjęli zatrudnienie. Pomiar efektywności zatrudnieniowej odbywa się zgodnie ze sposobem określonym dla efektywności zatrudnieniowej wskazanym w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020, z zastrzeżeniem, że pomiar efektywności zatrudnieniowej nie dotyczy osób biernych zawodowo lub bezrobotnych, które w ramach projektu realizowanego w ramach w PI 9i lub po jego zakończeniu podjęły dalszą aktywizację w ramach PI 9v lub w ramach CT 8.

Wyłączenie z obowiązku stosowania kryterium efektywności zatrudnieniowej stosuje się do osób:
a) wspieranych w ramach placówek wsparcia dziennego, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
b) będących w pieczy zastępczej i opuszczających tę pieczę, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
c) nieletnich, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,
d) przebywających w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r.
o systemie oświaty,
e) osób do 18 roku życia lub do zakończenia realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.

Kryteria efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej są weryfikowane w terminie do 3 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie.

Wnioskodawca na etapie rekrutacji do projektu jest zobowiązany do zobligowania uczestników projektu do dostarczenia dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej.

Eksperymentalne prace rozwojowe– oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług. Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji. Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń.

Ekwiwalent pełnego wymiaru czasu pracy (EPC)– jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia przy realizacji prac B+R. Konieczność wprowadzenia tego miernika wynika z faktu, że wiele osób związanych z działalnością B+R część swojego czasu pracy przeznacza na zajęcia inne niż związane z realizacją prac B+R, np. na zajęcia dydaktyczne, prace administracyjne, a część osób pracuje w wymiarze mniejszym niż pełny wymiar czasu pracy lub pracuje w danej jednostce niepełny

rok. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R. Zatrudnienie w działalności B+R w ekwiwalentach pełnego wymiaru czasu pracy należy ustalić na podstawie proporcji czasu przepracowanego przez poszczególnych pracowników w ciągu roku sprawozdawczego przy realizacji prac B+R do pełnego wymiaru czasu pracy obowiązującego na danym stanowisku - zgodnie z wytycznymi Głównego Urzędu Statystycznego zamieszczonymi w objaśnieniach do formularza PNT-01 lub PNT-01/s

Elementy małej architektury- niewielkie detale architektoniczne o nieskomplikowanej konstrukcji, w szczególności: ławki, stojaki na rowery, kosze na śmieci, słupki, tablice informacyjne, kraty i inne osłony na drzewa.

ESCO– (Ang. Energy Saving Company lub Energy Service Company) formuła realizacji inwestycji z zakresu efektywności energetycznej, w której wyłoniony podmiot (ESCO) realizuje w imieniu inwestora działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej w celu zmniejszenia kosztów eksploatacji obiektu

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)– jeden z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) ma na celu przyczynianie się do korygowania podstawowych dysproporcji regionalnych we Wspólnocie. EFRR przyczynia się tym samym do zmniejszania różnic w poziomie rozwoju poszczególnych regionów oraz zmniejszania stopnia, w jakim regiony najmniej uprzywilejowane, w tym obszary wiejskie i miejskie, upadające regiony przemysłowe, obszary o niekorzystnym położeniu geograficznym i warunkach przyrodniczych, takie jak wyspy, obszary górskie, obszary słabo zaludnione i regiony przygraniczne, są opóźnione w rozwoju

Europejski Fundusz Społeczny (EFS)– jeden z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej. EFS przyczynia się do realizacji priorytetów Wspólnoty w zakresie wzmacniania spójności gospodarczej i społecznej przez poprawę możliwości zatrudnienia i pracy, stymulowanie wysokiego poziomu zatrudnienia oraz tworzenia liczniejszych i lepszych miejsc pracy. Realizuje to przez wspieranie polityki państw członkowskich zmierzającej do osiągnięcia pełnego zatrudnienia oraz jakości i wydajności pracy, wspierania integracji społecznej, w tym poprawy dostępu do zatrudnienia osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, oraz zmniejszenia dysproporcji w zatrudnieniu na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym

E-usługa– usługa świadczona za pomocą Internetu lub sieci elektronicznej, której świadczenie jest zautomatyzowane i która wymaga niewielkiego udziału człowieka, a jej wykonanie bez wykorzystania technologii informacyjnej jest niemożliwe

E-zdrowie– zastosowanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych we wzajemnych relacjach lekarzy, instytucji ochrony zdrowia (szpitali, przychodni) i ich pacjentów. E-zdrowie obejmuje narzędzia lub rozwiązania związane z produktami, systemami i usługami dla organów i pracowników służby zdrowia oraz dostosowane do indywidualnych potrzeb systemy opieki zdrowotnej dla pacjentów i obywateli. Są to na przykład sieci informacji o zdrowiu, elektroniczne książeczki zdrowia, usługi świadczone w ramach opieki telemedycznej, osobiste przenośne systemy komunikacji, portale poświęcone zdrowiu oraz wiele innych narzędzi na bazie technologii informacyjno-komunikacyjnych, pomagających zapobiegać, diagnozować i leczyć choroby, monitorować stan zdrowia, prowadzić odpowiedni tryb życia

Fundusz mikropożyczkowy— rozumiany jako wyodrębniony księgowo fundusz osoby prawnej, która nie działa w celu osiągnięcia zysku lub przeznacza zysk na cele statutowe służące tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości przez udzielanie pożyczek mikroprzedsiębiorcom

Fundusz poręczeniowy— rozumiany jako wyodrębniony księgowo fundusz osoby prawnej, która nie działa w celu osiągnięcia zysku lub przeznacza zysk na cele statutowe służące tworzeniu korzystnych

warunków dla rozwoju przedsiębiorczości przez udzielanie poręczeń mikroprzedsiębiorcom, małym lub średnim przedsiębiorcom

Fundusz pożyczkowy— rozumiany jako wyodrębniony księgowo fundusz osoby prawnej, która nie działa w celu osiągnięcia zysku lub przeznacza zysk na cele statutowe służące tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości przez udzielanie pożyczek mikroprzedsiębiorcom, małym lub średnim przedsiębiorcom.

Fundusz Spójności– ustanowiony w celu wzmocnienia spójności ekonomicznej i społecznej Wspólnoty na rzecz promowania trwałego rozwoju

Fundusze strukturalne– zasób finansowy UE umożliwiający pomoc w restrukturyzacji i modernizacji gospodarki krajów członkowskich drogą interwencji w kluczowych sektorach i regionach (poprawa struktury). Na fundusze strukturalne w okresie 2014-2020 składają się m.in.: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Europejski Fundusz Społeczny (EFS)

Gatunek inwazyjny– gatunek o znacznej ekspansywności, który rozprzestrzenia się naturalnie lub z udziałem człowieka i stanowi zagrożenie dla fauny i flory danego ekosystemu, konkurując z gatunkami autochtonicznymi o niszę ekologiczną, a także przyczyniając się do wyginięcia gatunków miejscowych

Gatunek rodzimy– gatunek naturalnie występujący na danym obszarze, który nie został celowo lub przypadkowo wprowadzony przez człowieka

Głęboka modernizacja energetyczna– przedsięwzięcie wpływające na poprawę efektywności energetycznej budynku, które ma na celu zmniejszenie wartości rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, rocznego zapotrzebowania na energię końcową lub rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną budynku

Gospodarka elektroniczna (E-gospodarka)– nowoczesny model gospodarki rozwijającej się w wirtualnej przestrzeni, w której prowadzona jest działalność ekonomiczna, transakcje finansowe, gdzie dochodzi do tworzenia i wymiany kontaktów między uczestnikami biznesu. Podstawowe procesy biznesowe , takie jak: obsługa zamówień, płatności, promocji, dostawy usług i produktów cyfrowych, rozliczenia wzajemne transakcji, kontakt z klientem, kontakt z dostawcą, wystawianie faktur mogą być realizowane na drodze elektronicznej wspieranej przez podstawowe medium jakim jest Internet.

Infrastruktura badawcza – zgodnie z art. 2 pkt 91 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu: **infrastruktura badawcza** oznacza obiekty, zasoby i powiązane z nimi usługi, które są wykorzystywane przez środowisko naukowe do prowadzenia badań naukowych w swoich dziedzinach i obejmuje wyposażenie naukowe lub zestaw przyrządów, zasoby oparte na wiedzy takie jak zbiory, archiwa lub uporządkowane informacje naukowe, infrastrukturę opartą na technologiach informacyjno-komunikacyjnych taką jak sieć, infrastrukturę komputerową, oprogramowanie i infrastrukturę łączności lub wszelki inny podmiot o wyjątkowym charakterze niezbędny do prowadzenia badań naukowych. Takie różne rodzaje infrastruktury badawczej mogą być zlokalizowane w jednej placówce lub „rozproszone" (zorganizowana sieć zasobów) zgodnie z art. 2 lit. a) rozporządzenia Rady (WE) nr 723/2009 z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wspólnotowych ram prawnych konsorcjum na rzecz europejskiej infrastruktury badawczej (ERIC)[169]

Infrastruktura liniowa– ogół elementów zawartych w ramach jednej sieci komunikacyjnej (w zakresie transportu miejskiego), łącznie z obiektami infrastrukturalnymi w ramach ciągów komunikacyjnych

169 Źródło: Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Infrastruktura punktowa– pojedyncze obiekty infrastrukturalne związane z obsługą podróżnych

Infrastruktura techniczna– niezbędne instalacje umożliwiające prowadzenie działalności, a nie związane bezpośrednio z jej przedmiotem, w szczególności sieć wodna, kanalizacyjna, energetyczna, gazowa, telekomunikacyjna lub transportowa

Infrastruktura towarzysząca– obiekty przylegające bezpośrednio lub pośrednio do obiektu głównego, stanowiące jego konieczne lub pożądane uzupełnienie, mające znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania obiektu głównego, np. zadaszenie nad bezpośrednim wejściem i podjazdem przy budynku ZOZ-u, przyszpitalne tereny zielone służące pacjentom jako miejsce wypoczynku

Innowacja– według podręcznika Oslo Manual innowacja ma miejsce, gdy nowy lub ulepszony produkt zostaje wprowadzony na rynek albo nowy lub ulepszony proces zostaje zastosowany w produkcji, przy czym ów produkt i proces są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa. W rozumieniu Podręcznika Oslo Manual innowacja techniczna oznacza obiektywne udoskonalenie właściwości produktu lub procesu bądź systemu dostaw w stosunku do produktów i procesów dotychczas istniejących. Mniejsze techniczne lub estetyczne modyfikacje produktów lub procesów, nie wpływające na osiągi, koszty lub też na zużycie materiałów, energii i komponentów, nie są traktowane jako innowacje techniczne. Określenie „wyrób technicznie nowy" („technologicznie nowy") oznacza, że zmiany o charakterze czysto estetycznym czy zmiany dotyczące wyłącznie wyglądu wyrobu nie są uważane za innowacje[170]

Innowacja marketingowa– jest wprowadzaniem nowej metody marketingu włączając w to znaczące zmiany w projektowaniu produktu i opakowania, promocją produktu i strategią cenową tak długo, dopóki jest to pierwsze zastosowanie dla przedsiębiorstwa. Innowacja marketingowa nie obejmuje zmian w projektowaniu produktu i opakowania, plasowaniu produktu, promocji produktu czy strategii cenowej dokonywanych w oparciu o metody, które wcześniej były stosowane przez firmę, stosowania rutynowych instrumentów marketingowych w celu zdobycia nowych rynków

Innowacja nietechnologiczna– wszelka działalność innowacyjna przedsiębiorstw, która nie jest związana z opracowywaniem i wprowadzaniem na rynek nowych lub istotnie zmienionych wyrobów i usług lub wdrażaniem nowych lub istotnie zmienionych procesów. Obejmuje ona głównie innowacje organizacyjne i marketingowe.

Innowacja organizacyjna– obejmuje wprowadzenie znaczących zmian w strukturach organizacyjnych, wdrożenie zaawansowanych technik zarządzania, wdrożenie nowych lub znacząco zmienionych strategii.

Innowacja procesowa– oznacza wprowadzenie do praktyki w przedsiębiorstwie nowych lub znacząco ulepszonych, metod produkcji lub dostaw.

Innowacja produktowa– oznacza wprowadzenie na rynek przez dane przedsiębiorstwo nowego towaru lub usługi, lub znaczące ulepszenie oferowanych uprzednio towarów lub usług w odniesieniu do ich charakterystyk lub przeznaczenia

Instalacja regionalna– zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii

[170] OECD, Oslo Manual. Then Measurement of scientific and technological activities. Proposed Guidelines for Collecting and Interpreting Technological Innovation Data, OECD/Eurostat, Paris 1997

Instrument „Łącząc Europę" (CEF) – instrument Unii Europejskiej przeznaczony na wsparcie rozwoju trzech obszarów – sieci transportowej, energetycznej oraz telekomunikacyjnej. Zastąpił dotychczasowy program TEN-T.

Instrumenty zewnętrznego finansowania– rozumiane w ramach RPO Województwa Śląskiego jako ponadregionalne, regionalne i lokalne fundusze poręczeniowe, mikropożyczkowe, które są być wdrażane zgodnie z zapisami art. 38 pkt 4 a, b, c) Rozp. EU 1303/2013

Instytucja otoczenia biznesu (IOB) – to, bez względu na formę prawną, podmioty prowadzące działalność na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności, niedziałające dla zysku lub przeznaczające zysk na cele statutowe zgodnie z zapisami w statucie lub innym równoważnym dokumencie założycielskim, posiadające bazę materialną, techniczną i zasoby ludzkie oraz kompetencyjne niezbędne do świadczenia usług na rzecz sektora MŚP.

Instytucja paramuzealna - jednostka organizacyjna nie będąca muzeum, nie nastawiona na osiąganie zysku, której celem jest trwała ochrona dóbr kultury, nauki i techniki oraz przyrody, którą uznaje się za posiadającą charakter muzealny. Zgodnie z rekomendowaną przez UNESCO klasyfikacją Międzynarodowej Rady ds. Muzeów (ICOM - International Council of Museums) instytucją paramuzealną może być: - ogród zoologiczny (wszystkie jego formy takie, jak akwaria, terraria itp.), ogród botaniczny, rezerwat przyrody (udostępniany zwiedzającym w sposób rejestrowany, na ogół prezentujący również zestaw zbiorów lub opracowane wystawy tematyczne; w szczególności są to: groty, jaskinie, akweny, parki), pomnik historii (zabytek) lub inna jednostka - m.in. planetarium, miasteczko czy centrum nauki i techniki, a także nie będąca muzeum ekspozycja stała ukazująca osiągnięcia, odkrycia i ciekawostki z dziedziny historii, archeologii, kultury, przyrody, techniki itp[171]**.**

Instytucja pośrednicząca– podmiot, któremu została powierzona, w drodze porozumienia albo umowy zawartych z instytucją zarządzającą, realizacja zadań w ramach krajowego lub regionalnego programu operacyjnego

Instytucja zarządzająca– krajowy, regionalny lub lokalny organ władzy publicznej lub podmiot publiczny lub prywatny, wyznaczone przez państwo członkowskie do zarządzania programem operacyjnym. W przypadku Regionalnego Programu Operacyjnego, Zarząd Województwa, odpowiedzialny za przygotowanie programu operacyjnego i jego realizację

Inteligentne systemy transportowe (ITS) – systemy wykorzystujące technologie informacyjne i komunikacyjne w obszarze transportu drogowego, obejmującym infrastrukturę, pojazdy i jego użytkowników, a także w obszarach zarządzania ruchem i zarządzania mobilnością, oraz do interfejsów z innymi rodzajami transportu

Interoperacyjność– zdolność różnych podmiotów oraz używanych przez nie systemów teleinformatycznych i rejestrów publicznych do współdziałania na rzecz osiągnięcia wzajemnie korzystnych i uzgodnionych celów, z uwzględnieniem współdzielenia informacji i wiedzy przez wspierane przez nie procesy biznesowe realizowane za pomocą wymiany danych za pośrednictwem wykorzystywanych przez te podmioty systemów teleinformatycznych

Jednolity ciąg drogowy– droga lub układ dróg jednolitej kategorii, spełniający łącznie następujące kryteria:

- droga stanowiąca jednolity ciąg drogowy musi posiadać ściśle określony (wskazany na potrzeby projektu) początek i koniec,

[171] Źródło: Główny Urząd Statystyczny, miejsce publikacji: http://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/127,pojecie.html

- droga stanowiąca jednolity ciąg drogowy musi spełniać warunek spójności wewnętrznej, to jest obejmować wszystkie elementy infrastruktury drogowej znajdujące się pomiędzy określonym początkiem i końcem ciągu drogowego uwzględnione w projekcie budowlanym (wszystkie elementy infrastruktury drogowej znajdujące się na odcinkach, w ramach których będą prowadzone prace)

Droga stanowiąca jednolity ciąg drogowy musi charakteryzować się jednakową dopuszczalną nośnością na całej swojej długości (w zakresie odcinków, na których będą prowadzone prace)

Kogeneracja– równoczesne wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej lub mechanicznej w trakcie tego samego procesu technologicznego.

Koronawirus SARS-CoV-2 - Wirus SARS-CoV-2 to nazwa czynnika chorobotwórczego należącego do koronawirusów. Przykładem jest tu choroba SARS (zespół ciężkiej ostrej niewydolności oddechowej), wywoływana przez wirusa SARS-CoV. 11 marca 2020 roku Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ogłosiła pandemię koronawirusa SARS-CoV-2.

Komisja Oceny Projektów (KOP)– niezależny podmiot w systemie oceny projektów, powoływany w celu przeprowadzenia procedury oceny projektów o dofinansowanie składanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Komitet monitorujący– państwo członkowskie ustanawia, w porozumieniu z Instytucją Zarządzającą, komitet monitorujący dla każdego programu operacyjnego. Komitet monitorujący upewnia się co do skuteczności i jakości realizacji programu operacyjnego

Komitet sterujący ds. zdrowia– komitet, stanowiący główne narzędzie koordynacji interwencji podejmowanych w sektorze zdrowia ze środków UE. Komitet działa pod przewodnictwem ministra właściwego ds. zdrowia. Warunkiem koniecznym dla podejmowania interwencji w sektorze zdrowia jest ich zgodność z uzgodnionym przez Komitet Sterujący Planem Działań w sektorze zdrowia podejmowanych ze środków unijnych na poziomie krajowym i regionalnym

Kompetencje cyfrowe (kompetencje informatyczne) - definiowane jako zdolność do:

a) przetwarzania (wyszukiwania, oceny, przechowywania) informacji;

b) komunikacji (wchodzenia w cyfrowe interakcje, dzielenia się informacjami, znajomość netykiety i umiejętność zarządzania cyfrową tożsamością);

c) tworzenia cyfrowej informacji (w tym również umiejętność programowania i znajomość zagadnień praw autorskich);

d) zachowania bezpieczeństwa (ochrony cyfrowych urządzeń, danych, własnej tożsamości, zdrowia i środowiska);

e) rozwiązywania problemów (technicznych, identyfikowania sytuacji, w których technologia może pomóc, bycia kreatywnym z użyciem technologii, identyfikowania luk w zakresie kompetencji)

Koncepcja uniwersalnego projektowania– projektowanie produktów i toczenia, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla możliwie największej grupy użytkowników, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Zasady projektowania uniwersalnego mogą być stosowane w architekturze, wzornictwie przemysłowym, projektowaniu interfejsów komputerowych lub serwisów internetowych. Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewniania dodatkowych udogodnień dla szczególnych grup osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne

Konsorcjum– porozumienie co najmniej dwóch samodzielnych podmiotów, którego celem jest ich wzajemne zobowiązanie się do wspólnej realizacji określonego zadania. Konsorcjum powstaje na podstawie umowy zawartej pomiędzy partnerami. Dokumentem potwierdzającym istnienie konsorcjum jest umowa konsorcjum podpisana przez jego uczestników.

Konsorcjum naukowo-przemysłowe– grupa jednostek organizacyjnych, w skład której wchodzi co najmniej jedna jednostka naukowa oraz co najmniej jeden przedsiębiorca, podejmujących na podstawie umowy cywilno-prawnej wspólne przedsięwzięcie obejmujące badania naukowe, prace rozwojowe lub inwestycje służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych. Zapisy dot. Konsorcjum naukowo-przemysłowego reguluje ustawa z dnia 8.10.2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. 2004 r. nr 238 poz.2390), w szczególności art. 2 pkt 11 tej ustawy. W ramach konsorcjum naukowo-przemysłowego beneficjentem będzie zawsze jednostka naukowa

Koszt kwalifikowalny– koszt spełniający warunki umożliwiające jego całkowite lub częściowe pokrycie środkami przeznaczonymi na realizację RPO WSL 2014-2020

Koszt kwalifikowalny rzeczowej realizacji projektu– koszt nie uwzględniający kosztów związanych z przygotowaniem dokumentacji, kosztów osobowych oraz promocji

Koszty ogółem– łączny koszt planowanych działań lub operacji, obejmujący zarówno koszty kwalifikowalne jak i niekwalifikowalne

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)– Program sporządzony w celu wypełnienia zobowiązań Polski, przyjętych w Traktacie Akcesyjnym Polski do Unii Europejskiej, w części dotyczącej dyrektywy 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych. Określa plan inwestycyjny w dziedzinie gospodarki wodnościekowej, jaki musi zostać zrealizowany przez Polskę, aby osiągnąć wymagane efekty ekologiczne

Kryteria wyboru projektów– określony zestaw wymogów, zawartych w SZOOP, które muszą spełnić projekty, aby uzyskać dofinansowanie ze środków pomocowych

Kwalifikacja – określony zestaw efektów uczenia się (kompetencji), których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez upoważnioną do tego instytucję zgodnie z ustalonymi standardami. Nadanie kwalifikacji następuje w wyniku walidacji i certyfikacji.

Zgodność z ustalonymi standardami oznacza, że wymagania dotyczące kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), składających się na daną kwalifikację opisane są w języku efektów uczenia się. Ponadto, dla kwalifikacji powinny być również określone wymagania dotyczące walidacji, a proces nadawania kwalifikacji powinien być objęty zasadami zapewniania jakości

Lecznictwo szpitalne– obejmuje jednostki ochrony zdrowia, świadczące stacjonarne całodobowe usługi medyczne (np. szpitale)

Linia demarkacyjna– linia rozgraniczająca obszary wsparcia w ramach poszczególnych funduszy strukturalnych. Określa zasadę zakazu finansowania tego samego typu czy zakresu projektu w ramach różnych Programów Operacyjnych lub różnych obszarów wsparcia w ramach danego Programu Operacyjnego

Małe przedsiębiorstwo–definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 50 pracowników i którego roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza 10 milionów EUR (pełną definicję zawiera załącznik nr 1 do Rozporządzenia Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).

Mieszkanie chronione– mieszkanie, o którym mowa w art. 53 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Rodzaj i zakres wsparcia świadczonego w mieszkaniu chronionym oraz standard lokalu przeznaczonego na mieszkanie chronione określają akty wykonawcze wydane na podstawie tej Ustawy.

Mieszkanie socjalne – poprzez mieszkanie socjalne rozumie się lokal nadający się do zamieszkania ze względu na wyposażenie i stan techniczny, którego powierzchnia pokoi przypadająca na członka gospodarstwa domowego najemcy nie może być mniejsza niż 5 m2, a w wypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego 10 m2, przy czym lokal ten może być o obniżonym standardzie, jednak nie gorszym niż:

1) wanna lub kabina natryskowa — w łazience;

2) umywalka — w łazience;

3) miska ustępowa — w łazience lub w wydzielonym ustępie;

4) zlewozmywak;

5) czteropaleniskowa kuchenka gazowa lub na inne paliwo lub równoważna użytkowo kuchenka elektryczna.

Mieszkanie wspomagane – usługa społeczna świadczona w lokalnej społeczności w postaci mieszkania lub domu, przygotowującego osoby w nim przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zapewniającego pomoc w prowadzeniu samodzielnego życia. Mieszkanie lub dom w formie mieszkania:
a) treningowego, przygotowującego osoby w nim przebywające do prowadzenia samodzielnego życia. Usługa ma charakter okresowy i służy określonym kategoriom osób w osiągnięciu częściowej lub całkowitej samodzielności, m.in. poprzez trening samodzielności, poradnictwo, pracę socjalną lub inne usługi aktywnej integracji;
b) wspieranego, stanowiącego alternatywę dla pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Usługa ma charakter pobytu stałego lub okresowego (w przypadku potrzeby opieki w zastępstwie za opiekunów faktycznych). Służy osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i osobom z niepełnosprawnościami, wymagającym wsparcia w formie usług opiekuńczych lub asystenckich.
Formą mieszkania wspomaganego nie jest mieszkanie socjalne.

Mikroprzedsiębiorstwo– definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 milionów EUR (pełną definicję zawiera załącznik nr 1 do Rozporządzenia Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).

Neutralność technologiczna– zasada równego traktowania przez władze publiczne technologii teleinformatycznych i tworzenia warunków do ich uczciwej konkurencji, w tym zapobiegania możliwości eliminacji technologii konkurencyjnych przy rozbudowie i modyfikacji eksploatowanych systemów teleinformatycznych lub przy tworzeniu konkurencyjnych produktów i rozwiązań

Niwelacja terenu– polega na wyrównaniu powierzchni gruntu rodzimego oraz odpowiedniego ukształtowania jej powierzchni stosownie do zamierzeń dalszego wykorzystania działki

Notyfikacja– poinformowanie Komisji Europejskiej według uzgodnionej procedury o udzielanej pomocy. Notyfikacja ma na celu stwierdzenie czy udzielana pomoc nie narusza warunków konkurencji między przedsiębiorstwami na wolnym rynku europejskim. Notyfikacja umożliwia otrzymanie zgody na udzielenie pomocy publicznej dla przedsiębiorstw po spełnieniu określonych kryteriów. Notyfikacja

jest dokonywana przez Instytucję Zarządzającą Programem w porozumieniu z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Obiekt dziedzictwa kulturowego– zabytek nieruchomy, wpisany do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego (oznaczony literą A), określony granicami ochrony ujętymi w rejestrze, a także zabytek nieruchomy nie wpisany do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego, znajdujący się na Szlaku Zabytków Techniki w granicach wskazanych w dokumencie potwierdzającym tytuł prawny do nieruchomości

Obiekt małej architektury– niewielki obiekt, w szczególności: a) kultu religijnego, jak: kapliczki, krzyże przydrożne, figury, b) posągi, wodotryski i inne obiekty architektury ogrodowej, c) użytkowe służące rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku, jak: wiaty, piaskownice, huśtawki, drabinki, śmietniki[172]

Obiekty i pomieszczenia infrastruktury ochrony zdrowia– obejmuje m.in. gabinety diagnostyczne, diagnostyczno-zabiegowe, gabinety lekarskie i pielęgniarskie, pracownie, punkty ambulatoryjne

Obszar zdegradowany– obszar, na którym zidentyfikowano sytuację kryzysową

Ocena oddziaływania na środowisko (OOŚ)– badanie polegające na określeniu, opisie i ocenie bezpośrednich i pośrednich skutków realizacji danego przedsięwzięcia dla człowieka oraz komponentów środowiska przyrodniczego (fauny, flory, wód, gleb, powietrza, klimatu, krajobrazu), oraz oddziaływania między tymi elementami, a także możliwie jak największe zminimalizowanie negatywnych skutków jego realizacji

Odpady komunalne– odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości[173]

Odzysk– jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym przypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub ogólnie w gospodarce[174]

Opieka instytucjonalna - usługi świadczone:

a) w placówce opiekuńczo-pobytowej, czyli placówce wieloosobowego całodobowego pobytu i opieki, w której liczba mieszkańców jest większa niż 30 osób lub w której spełniona jest co najmniej jedna z poniższych przesłanek:
   - usługi nie są świadczone w sposób zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby);
   - wymagania organizacyjne mają pierwszeństwo przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców;
   - mieszkańcy nie mają wystarczającej kontroli nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą w zakresie funkcjonowania w ramach placówki;
   - mieszkańcy są odizolowani od ogółu społeczności lub zmuszeni do mieszkania razem;
b) w placówce opiekuńczo-wychowawczej w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.), w której przebywa powyżej 14 osób

[172] źródło: Ustawa Prawo Budowlane z dn. 07 lipca 1994 r.
[173] źródło: Ustawa o odpadach z dn. 14 grudnia 2012 r.
[174] źródło: Ustawa o odpadach z dn. 14 grudnia 2012 r.

Organizowanie społeczności lokalnej– za organizowanie społeczności lokalnej (OSL) należy rozumieć metodę pracy środowiskowej, skierowanej do społeczności lokalnej, przede wszystkim grup i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. OSL to proces długofalowy i wielowymiarowy nastawiony na trwałą zmianę rzeczywistości społecznej, dążący do tego , by pomoc socjalna opierała się nie tylko na aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i wykluczonych, ale nauczaniu jak członkowie społeczności lokalnej sami mogą sobie pomóc poprzez wykorzystanie otaczających ich zasobów najbliższego środowiska. Jednym z elementów powyższego modelu są działania oparte na partnerstwie instytucji i osób , które swoim zasięgiem oddziaływają na daną społeczność - więcej w standardach „*Model środowiskowej pracy socjalnej organizowania społeczności* lokalnej" Stowarzyszenie Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2011

Osady ściekowe– pochodzący z oczyszczalni ścieków osad z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych, a także innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych

Osoba potrzebująca wsparcia w codziennym funkcjonowaniu - osoba, która ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego

Osoba z niepełnosprawnością sprzężoną – osoba, u której stwierdzono występowanie dwóch lub więcej niepełnosprawności;

Osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, tj.:

- osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- osoby przebywające w pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą oraz rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 r. poz. 382),
- osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.),
- osoby z niepełnosprawnością – zgodnie z definicją zawartą w *Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 oraz uczniowie/dzieci z niepełnosprawnościami w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,*
- członkowie gospodarstw domowych sprawujący opiekę nad osobą z niepełnosprawnością, rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z nich nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobą z niepełnosprawnością,
- osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,

- osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań w rozumieniu Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego i realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020,
- osoby odbywające kary pozbawienia wolności,
- osoby korzystające z PO PŻ.

Otoczenie obiektu dziedzictwa kulturowego - teren przy zabytku wyznaczony granicami ochrony (zgodnie z decyzją o wpisie do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego, a w przypadku zabytku techniki nie wpisanego do ww. rejestru zgodnie z granicami wskazanymi w dokumencie potwierdzającym tytuł prawny do nieruchomości)

Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - to osoby spokrewnione lub niespokrewnione z osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także inne osoby z najbliższego środowiska osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Za otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym można uznać wszystkie osoby, których udział w projekcie jest niezbędny dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym należą także osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą lub kandydaci do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka i dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

Otoczenie społeczno-gospodarcze szkół lub placówek systemu oświaty - pracodawcy, organizacje pracodawców, przedsiębiorcy, organizacje przedsiębiorców, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe, organizacje pozarządowe, partnerzy społeczni oraz inni interesariusze zidentyfikowani w diagnozie potrzeb szkół lub placówek systemu oświaty.

Pakiet aplikacyjny - zestaw dokumentów niezbędnych do ogłoszenia i przeprowadzenia konkursu na dofinansowanie realizacji projektów ze środków RPO WSL 2014-2020, tj. ogłoszenie o konkursie oraz regulamin konkursu wraz z załącznikami.

Parking „Park&Ride"/ „Bike &Ride"– obiekt infrastruktury drogowej przeznaczony do parkowania samochodów osobowych/ rowerów celem kontynuacji podróży transportem zbiorowym. Wsparciu podlegają te parkingi „Park&Ride", które są zlokalizowane w bezpośredniej bliskości węzłów transportu zbiorowego. Wsparcie na rzecz parkingów obejmuje wyłącznie parkingi „Park&Ride" / „Bike &Ride", przy czym w projekcie należy określić, w jaki sposób zostanie zapewnione, iż utworzone parkingi „Park&Ride"/ „Bike &Ride" służą wyłącznie osobom korzystającym z transportu zbiorowego. Parkingi nie stanowiące elementów powiązanych z transportem publicznym nie podlegają wsparciu

Partnerstwa publiczno-prywatne (PPP) oznaczają formę współpracy między podmiotami publicznymi a sektorem prywatnym, których celem jest poprawa realizacji inwestycji w projekty infrastrukturalne lub inne rodzaje operacji realizujących usługi publiczne, poprzez dzielenie ryzyka, wspólne korzystanie ze specjalistycznej wiedzy sektora prywatnego lub dodatkowe źródła kapitału

Plan działań w obszarze zdrowia– jest dokumentem uwzględniającym inwestycje podejmowane ze środków krajowych (w tym w ramach konkursów na zadania finansowane ze środków publicznych oraz kontraktów na świadczone usługi). Stanowi harmonogram działań planowanych do podjęcia w danym roku kalendarzowym oraz zarys planów na całą perspektywę finansową, a także zawiera rekomendacje odnośnie procedur oraz kryteriów wyboru projektów

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN)– obejmuje takie zagadnienia jak: przeciwdziałanie zmianom klimatu, zaopatrzenie w energię i jej zużycie oraz zapewnienie bezpieczeństwa zasilania, promowanie „czystego" transportu w miastach uwzględniającego rosnące potrzeby mobilności mieszkańców miast i ich obszarów funkcjonalnych. Dokumenty te określać będą lokalne uwarunkowania oraz kierunki planowanych interwencji z wykorzystaniem również środków z funduszy europejskich

Plan mobilności miejskiej (SUMP)– strategiczny plan mający wskazywać, jak należy spełniać potrzeby mobilności mieszkańców oraz przedsiębiorstw w miastach i okolicach. SUMP określa zestaw działań, które mają pomóc w rozwiązaniu problemów transportowych. Obejmuje on wszystkie środki oraz formy transportu w całej aglomeracji miejskiej, zarówno publiczne, jak i prywatne, transport osób i towarów, środki zmotoryzowane i niezmotoryzowane, proces poruszania się i parkowanie

Podmioty wykonujące działalność leczniczą– Podmiot leczniczy, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej

Pomoc publiczna– każdy środek spełniający wszystkie kryteria, o których mowa w art. 107 ust. 1 TFUE, zgodnie z którym *„z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi”*. Powyższe oznacza, iż wsparcie dla danego przedsięwzięcia podlega regułom pomocy, o ile jednocześnie spełnione są następujące przesłanki:

1. Czy pomoc została udzielona z zasobów państwowych;
2. Czy pomoc została udzielona w sposób selektywny;
3. Czy podmiot, któremu udziela się wsparcia, prowadzi działalność gospodarczą tj. czy oferuje na rynku towary lub usługi?
4. Czy wsparcie na działalność gospodarczą podmiotu zakłóca lub może zakłócić konkurencję?
5. Czy wsparcie wpływa lub może wpływać na wymianę handlową między krajami członkowskimi?

Przy generalnym zakazie udzielania wsparcia w formie pomocy publicznej Komisja Europejska dopuściła szereg możliwości udzielania pomocy publicznej z zastrzeżeniem jej szczególnego przeznaczenia np. pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem (art. 108 ust. c). Wobec zasad udzielania wsparcia z EFRR za pomoc publiczną uznaje się również pomoc w ramach zasady *de minimis* (w rozumieniu rozporządzenia Komisji (WE) nr 1407/2013.

Pomoc Techniczna– działania z zakresu przygotowania, zarządzania, monitorowania, oceny, informacji, promocji i kontroli działalności programów operacyjnych oraz działania mające na celu zwiększenie zdolności administracyjnych do wdrażania funduszy

Prace konserwatorskie– działania mające na celu zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku, zahamowanie procesów jego destrukcji oraz dokumentowanie tych działań

Prace restauratorskie– działania mające na celu wyeksponowanie wartości artystycznych i estetycznych zabytku, w tym, jeżeli istnieje taka potrzeba, uzupełnienie lub odtworzenie jego części, oraz dokumentowanie tych działań

Proces biznesowy– sekwencje działań prowadzących do uzyskania określonego celu biznesowego. Cel biznesowy procesu stanowi efekt, który może zostać osiągnięty i wykorzystany przez klienta danego procesu. Procesy biznesowe zostały usystematyzowane na procesy operacyjne (m.in. zaopatrzenie, produkcja, marketing, sprzedaż), zarządcze (zarządzenie przedsiębiorstwem, zarządzanie strategią) i pomocnicze (w tym księgowość, rekrutacja, utrzymanie i wsparcie techniczne).

Program Rewitalizacji – to program wieloletnich działań w sferze przestrzennej, społecznej i ekonomicznej, prowadzący w danym okresie do rewitalizacji terenu znajdującego się w stanie kryzysowym. Program Rewitalizacji powinien zawierać przynajmniej następujące elementy:

- diagnoza

- zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru (wyznaczenie granic) i uzasadnienie,
- określenie celu programu
- identyfikacja planowanych działań, w oparciu o konsultacje społeczne
- planowane działania/zadania na obszarze rewitalizowanym (wymienione z nazwy, określony zakres interwencji oraz podany przedział czasowy oraz koszt realizacji),
- plan finansowy realizacji założeń programu rewitalizacji,
- system okresowy aktualizacji we współpracy z lokalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi,
- sposób monitorowania, oceny i komunikacji społecznej.
-

Projekt– przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte współfinansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego

Projekt Kulturalny – pojęcie mające zastosowanie tylko w działaniu 10.3 - projekt spełniający uwarunkowania projektu rewitalizacyjnego, którego celem jest poprawa spójności społecznej dzięki umożliwieniu lepszego dostępu do usług kulturalnych.

Projekt Rewitalizacyjny – to projekt wynikający z programu rewitalizacji tzn. wpisany do niego wprost lub mieszczący się w ramach określonych przez charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuacje kryzysową (logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji).

Przedsiębiorstwo – Mikro, Małe, Średnie lub Duże przedsiębiorstwo zdefiniowane w załączniku nr 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)

Przebudowa– wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji; w przypadku dróg są dopuszczalne zmiany charakterystycznych parametrów w zakresie niewymagającym zmiany granic pasa drogowego[175]

Przyłącze kanalizacyjne– odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku do granicy nieruchomości gruntowej

Przyłącze wodociągowe– odcinek przewodu łączącego sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem za wodomierzem głównym

Remont– wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym[176]

Rewitalizacja– wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, lokalnej gospodarki oraz przestrzeni– środowiska i infrastruktury), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone

[175] źródło: Ustawa Prawo Budowlane z dn. 07 lipca 1994 r.
[176] źródło: art. 3 ust. 8 Ustawa Prawo Budowlane, z dn. 07 lipca 1994 r.

w sposób zaplanowany, spójny oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Proces rewitalizacji jest procesem wieloletnim prowadzonym we współpracy z lokalną społecznością

Roboty budowlane– budowa, a także prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS)– instrument terytorialny, skoncentrowany na konkretnych obszarach poniżej szczebla centralnego, kierowany przez lokalne grupy działania, w których skład wchodzą przedstawiciele władz publicznych, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców, zaprojektowany z uwzględnieniem lokalnych potrzeb i potencjału

Równoważna liczba mieszkańców (RLM)– ładunek substancji organicznych biologicznie rozkładalnych wyrażonych jako wskaźnik pięciodobowego biochemicznego zapotrzebowania na tlen (BZT5) w ilości 60 g tlenu na dobę

Sieć kanalizacyjna, wodociągowa– przewody kanalizacyjne lub wodociągowe wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi odprowadzane są ścieki lub którymi dostarczana jest woda

Siedlisko przyrodnicze– obszar lądowy lub morski o określonych cechach przyrodniczych, na którym występują cenne gatunki roślin i zwierząt

Społeczność lokalna (środowisko lokalne) - to wspólnota miejsca zamieszkania rozumianego jako sąsiedztwo, osiedle, miasteczko, wieś lub wspólnota kategorialna rozumiana jako wspólnota interesów wynikająca z przynależności do grupy o określonych cechach kulturowych (np. etnicznych) lub szczególnych potrzebach (na przykład rodzice dzieci niepełnosprawnych, opiekunowie przewlekle chorych, byli pacjenci psychiatryczni itp.)[177]

Sprzęt/Aparatura medyczna– pojęcie „sprzęt/aparatura medyczna" mieści się w szerszym pojęciu „wyrób medyczny", rozumiany zgodnie z art.2 ust. 1 pkt. 38 ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. 2010 Nr 107, poz. 679), jako „wyrób medyczny – narzędzie, przyrząd, urządzenie, oprogramowanie, materiał lub inny artykuł, stosowany samodzielnie lub w połączeniu, w tym z oprogramowaniem przeznaczonym przez jego wytwórcę do używania specjalnie w celach diagnostycznych lub terapeutycznych i niezbędnym do jego właściwego stosowania, przeznaczony przez wytwórcę do stosowania u ludzi w celu:

a) diagnozowania, zapobiegania, monitorowania, leczenia lub łagodzenia przebiegu choroby
b) diagnozowania, monitorowania, leczenia, łagodzenia lub kompensowania skutków urazu lub upośledzenia
c) badania, zastępowania lub modyfikowania budowy anatomicznej lub procesu fizjologicznego
d) regulacji poczęć których zasadnicze zamierzone działanie w ciele lub na ciele ludzkim nie jest osiągane w wyniku zastosowania środków farmakologicznych, immunologicznych lub metabolicznych, lecz których działanie może być wspomagane takimi środkami". Za sprzęt/aparaturę medyczną nie uznaje się materiałów jednorazowego użytku typu strzykawki, materiały opatrunkowe, etc.

Stan kryzysowy– sytuacja, w której mierniki poziomu rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego (infrastrukturalnego lub środowiskowego) są na niskim poziomie lub obserwuje się ich silną tendencję spadkową. Za stan kryzysowy można także uznać sytuację występowania intensywnych (z dużym natężeniem) problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych

Strategiczna infrastruktura badawcza– urządzenia i obiekty, mające wyjątkowy charakter w skali krajowej, europejskiej lub międzynarodowej, a także kluczowe znaczenie dla rozwoju badań

[177] Opracowano na podstawie: Redakcja naukowa Kazimiera Wódz, Barbara Kowalczyk, Organizowanie społeczności. Modele i strategie działania. Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa 2014 (s. 15).

naukowych. Taka infrastruktura musi m.in. spełniać kryteria wysokiej jakości naukowej i organizacyjnej oraz otwartego dostępu do prowadzenia i wykorzystywania wyników badań

System informatyczny– zespół współpracujących ze sobą urządzeń informatycznych i oprogramowania, zapewniający przetwarzanie, przechowywanie, a także wysyłanie i odbieranie danych przez sieci telekomunikacyjne

System kanalizacyjny– sieć kanalizacyjna wraz z oczyszczalnią ścieków

System pozycjonowania pojazdów- infrastruktura teleinformatyczna, pozwalająca na bieżące gromadzenie i przetwarzanie danych dotyczących ruchu pojazdów w czasie rzeczywistym oraz umożliwiająca bezpośrednie reagowanie na sytuację ruchową

System wodociągowy– sieć wodociągowa wraz ze stacją uzdatniania wody

Ścieżka reintegracji - zestaw kompleksowych i zindywidualizowanych form wsparcia, mających na celu wyprowadzenie osób, rodzin lub środowiska z ubóstwa lub wykluczenia społecznego. Ścieżka reintegracji może być realizowana w ramach jednego projektu (ścieżka udziału w projekcie) lub – ze względu na złożoność problemów i potrzeb danej osoby lub rodziny – wykraczać poza ramy jednego projektu i być kontynuowana w innym projekcie lub pozaprojektowo. Wsparcie w ramach ścieżki reintegracji może być realizowane przez jedną lub przez kilka instytucji zazwyczaj w sposób sekwencyjny.

Średnie przedsiębiorstwo– definiuje się jako przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 250 pracowników i którego roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR a/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 43 milionów EUR (pełną definicję zawiera załącznik nr 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).

Świadczenie usług w publicznym systemie ochrony zdrowia– wsparcie warunkiem otrzymania dotacji jest złożenie przez podmiot wnioskujący oświadczenia, że otrzymane wsparcie będzie wykorzystywane dla celów gwarantowanych w ramach kontraktu z Instytucją Finansującą Publiczne Świadczenia Zdrowotne (np. NFZ)

Technologie informacyjno–komunikacyjne, TIK– (ang. ICT – Information and Communications Technology); technologie pozyskiwania/produkcji, gromadzenia/przechowywania, przesyłania, przetwarzania i rozpowszechniania informacji w formie elektronicznej z wykorzystaniem technik cyfrowych i wszelkich narzędzi komunikacji elektronicznej oraz wszelkie działania związane z produkcją i wykorzystaniem urządzeń telekomunikacyjnych i informatycznych oraz usług im towarzyszących

Teren budowy– przestrzeń, w której prowadzone są roboty budowlane wraz z przestrzenią zajmowaną przez urządzenia zaplecza budowy[178]

Teren inwestycyjny– szeroko pojmowany teren, mogący składać się z kilku bezpośrednio sąsiadujących działek, przygotowany pod działalność gospodarczą, zarówno produkcyjną jak i usługową, z wyłączeniem terenu przeznaczonego pod zabudowę mieszkalną[179]

Tereny popegeerowskie– tereny wykorzystywane w przeszłości pod działalność związaną z gospodarstwami rolnymi (w tym Państwowymi Gospodarstwami Rolnymi), na których zaprzestano prowadzenia działalności i obecnie są niewykorzystywane natomiast charakteryzują się zanieczyszczeniem gruntu odpadami lub substancjami szkodliwymi i/lub bardzo niską wartością estetyczną. Jako teren popegeerowski nie będą traktowane użytki rolne, jeżeli są w dalszym ciągu

[178] źródło: Ustawa Prawo Budowlane z dn. 07 lipca 1994 r.

[179] W przypadku Działania 6.1. Tereny inwestycyjne należy rozpatrywać również z warunkami określonymi w opisie dla przedmiotowego działania.

użytkowane, gdyż nie utraciły swoich funkcji i nie wchodzą w zakres definicji brownfield. Typowymi terenami popegeerowskimi, które mogą być przeznaczone na działalność gospodarczą mogą być tereny dawnych magazynów, stacji benzynowych, placów, zabudowań przemysłowych, parków maszyn i urządzeń rolniczych

Tereny poprzemysłowe, pokolejowe– tereny zdegradowane, obecnie nie użytkowane wykorzystane pierwotnie pod działalność gospodarczą, na których zaprzestano jej prowadzenia. Charakteryzują się zanieczyszczeniem gruntu odpadami lub substancjami szkodliwymi i/lub bardzo niską wartością estetyczną

Tereny powojskowe– tereny zdegradowane, obecnie nie użytkowane, wykorzystane pierwotnie pod funkcje związane z obronnością kraju, których użytkowanie zgodne z pierwotnym przeznaczeniem zostało zaniechane i obecnie są niewykorzystywane natomiast charakteryzują się zanieczyszczeniem gruntu odpadami lub substancjami szkodliwymi i/lub bardzo niską wartością estetyczną

Transfer wiedzy – oznacza wszelkie procesy, których celem jest zdobywanie i gromadzenie wiedzy jawnej i dorozumianej oraz dzielenie się tą wiedzą, w tym umiejętnościami i kompetencjami w zakresie działalności gospodarczej i niegospodarczej, np. współpracy badawczej, doradztwa, udzielenia licencji, tworzenia firm typu spin-off, publikacji i mobilności badaczy i innego personelu zajmującego się taką działalnością. Transfer wiedzy obejmuje – oprócz wiedzy naukowej i technicznej – również inne rodzaje wiedzy, np. wiedzę na temat korzystania z norm i obejmujących je regulacji oraz warunków rzeczywistego funkcjonowania i metod związanych z innowacjami organizacyjnymi, a także zarzadzanie wiedzą w zakresie określania, nabywania, ochrony i wykorzystania wartości niematerialnych i prawnych[180]

Unieszkodliwienie odpadów– proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii

Urządzenia elektronicznej informacji pasażerskiej w czasie rzeczywistym– wszelkie bezobsługowe systemy, za pomocą których podróżny uzyskuje informację w czasie rzeczywistym o ruchu pojazdów w ramach sieci komunikacyjnej

User experience (UX) – doświadczenie użytkownika w odniesieniu do interakcji z oprogramowaniem, serwisem internetowym itp. UX to suma wszystkich doznań osoby mającej kontakt z danym produktem lub usługą. Projektowanie user experience nakierowane jest na dostarczanie pozytywnych doświadczeń użytkownikom, zazwyczaj osiąga się te cele wykorzystując metodykę projektowania zorientowanego na użytkownika

Usługa mobilna– e-usługa przystosowana do korzystania z niej za pomocą przenośnych urządzeń elektronicznych

Usługa on-line o stopniu dojrzałości 1- Informacja:[181], ogólnodostępny serwis informacyjny o usłudze publicznej

Usługa on-line o stopniu dojrzałości 2- Interakcja jednokierunkowa: możliwość pobrania formularzy i aplikacji

Usługa on-line o stopniu dojrzałości 3–Interakcja dwukierunkowa: przetwarzanie formularzy. Umożliwia transfer danych w dwóch kierunkach: od usługodawcy do klienta oraz od klienta do

[180] Źródło: Komunikat Komisji: Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną, z 21 maja 2014 r.

[181] *Źródło: „Summary report. Web–based Survey on Electronic Public Services" (2001, 2002, 2003). Przedmiotowy raport Cap Gemini Ernst & Young definiuje poziomy rozwoju usług eGovernment.*

usługodawcy. Typowym sposobem jej realizacji jest pobranie, wypełnienie i odesłanie formularza drogą elektroniczną. W ramach wskaźnika należy ujmować usługi nowe lub istotnie udoskonalone oraz skierowane do klientów spoza administracji publicznej: obywateli (usługi A2C, Administration to Customer) i/lub przedsiębiorców (A2B, Administration to Business). Powyższe warunki należy traktować łącznie

Usługa on-line o stopniu dojrzałości 4–Transakcja: obsługa transakcji, podejmowanie decyzji on-line, dostarczanie usług oraz obsługa płatności. Umożliwia pełne załatwienie danej sprawy drogą elektroniczną, łącznie z ewentualną płatnością. W ramach wskaźnika należy ujmować również **usługi o stopniu dojrzałości 5 - Personalizacja:** organizacja usług wokół potrzeb użytkowników. W ramach poziomu 5 można realizować takie działania, które oprócz możliwości pełnego załatwienia danej sprawy zawierają dodatkowo np. mechanizmy personalizacji, tj. dostosowania sposobu świadczenia do szczególnych uwarunkowań i potrzeb klienta (np. oferowanie częściowo wypełnionych formularzy, poinformowanie klienta sms-em o zbliżającej się potrzebie wykonania danej czynności urzędowej). W ramach wskaźnika należy ujmować usługi nowe lub istotnie udoskonalone oraz skierowane do klientów spoza administracji publicznej: obywateli (usługi A2C, Administration to Customer) i/lub przedsiębiorców (A2B, Administration to Business). Powyższe warunki należy traktować łącznie

Usługa publiczna– usługa świadczona na rzecz podmiotów zewnętrznych (mieszkańcy, przedsiębiorcy) w stosunku do podmiotu świadczącego usługę. Warunki, zakres podmiotowy i przedmiotowy usługi publicznej wynika z aktów prawa powszechnie obowiązującego. Usługi takie świadczone są bezpośrednio przez administrację publiczną lub poprzez finansowanie podmiotów, którym powierzono wykonanie danej usługi. Świadczący usługę publiczną podmiot kieruje się względami interesu publicznego - celem świadczenia usług publicznych nie jest zysk, nie wyklucza to jednak możliwości pobierania opłat od osób/podmiotów uprawnionych (np. opłata za wydanie prawa jazdy, opłata za korzystanie z komunikacji publicznej). Finansowanie usług publicznych podlega ocenie z perspektywy reguł pomocy publicznej w zakresie, w jakim usługi te mają charakter działalności gospodarczej w rozumieniu unijnego prawa konkurencji. W ujęciu prawnym wykonywanie funkcji usługowej przez JST sprowadza się zasadniczo do zadań własnych

Usługi aktywnej integracji – usługi, których celem jest:

a) odbudowa i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu (reintegracja społeczna) lub
b) odbudowa i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy (reintegracja zawodowa) lub
c) zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego.

Do usług aktywnej integracji należą usługi o charakterze:

a. społecznym, których celem jest nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej,
b. zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy (poprzez m.in. udział w zajęciach w CIS/KIS/WTZ), pomoc w utrzymaniu zatrudnienia;
c. edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia, dostosowanie wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy (m.in. edukacja formalna, kursy i szkolenia zawodowe),
d. zdrowotnym, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy.

Usługi społeczne świadczone w lokalnej społeczności - usługi świadczone w interesie ogólnym umożliwiające osobom niezależne życie w środowisku lokalnym. Usługi te zapobiegają odizolowaniu

osób od rodziny i lokalnej społeczności, a gdy to nie jest możliwe, gwarantują tym osobom warunki życia jak najbardziej zbliżone do warunków domowych i rodzinnych oraz umożliwiają podtrzymywanie więzi rodzinnych i sąsiedzkich są to usługi świadczone w sposób:

a) zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby) oraz jak najbardziej zbliżony do warunków odpowiadających życiu w środowisku domowym i rodzinnym;
b) umożliwiający odbiorcom tych usług kontrolę nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą;
c) zapewniający, że odbiorcy usług nie są odizolowani od ogółu społeczności lub nie są zmuszeni do mieszkania razem;
d) gwarantujący, że wymagania organizacyjne nie mają pierwszeństwa przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców.

Do usług społecznych świadczonych w lokalnej społeczności należą w szczególności:

- usługi opiekuńcze, obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem, świadczone przez opiekunów faktycznych lub w postaci: sąsiedzkich usług opiekuńczych, usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania lub dziennych form usług opiekuńczych; do usług opiekuńczych należą także usługi krótkookresowego całodobowego i krótkookresowego dziennego pobytu, których celem jest zapewnienie opieki dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym w zastępstwie za opiekunów faktycznych;
- usługi w rodzinnym domu pomocy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- usługi w ośrodkach wsparcia, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, o ile liczba miejsc całodobowego pobytu w tych ośrodkach jest nie większa niż 30.
- Usługi w domu pomocy społecznej w liczbie miejsc nie większej niż 30;
- usługi asystenckie świadczone przez asystentów na rzecz osób z niepełnosprawnościami lub rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami, umożliwiające stałe lub okresowe wsparcie tych osób i rodzin w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do ich aktywnego funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego;
- usługi wspierania rodziny zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym:
  - praca z rodziną, w tym w szczególności asystentura rodzinna, konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, terapia i mediacja; usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne, pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego; organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych „grupami wsparcia" lub „grupami samopomocowymi";
  - pomoc w opiece i wychowaniu dziecka poprzez usługi placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej oraz w formie pracy podwórkowej;
  - pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu poprzez wsparcie rodzin wspierających;
- rodzinna piecza zastępcza oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego do 8 dzieci , a także placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego do 14 osób, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- usługi w postaci mieszkań chronionych, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- usługi w postaci mieszkań wspomaganych, o ile liczba miejsc w mieszkaniu jest nie większa niż 12.

Walidacja – proces sprawdzania, czy – niezależnie od sposobu uczenia się – kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Walidacja obejmuje identyfikację i dokumentację posiadanych

kompetencji oraz ich weryfikację w odniesieniu do wymagań określonych dla kwalifikacji. Walidacja powinna być prowadzona w sposób trafny (weryfikowane są te efekty uczenia się, które zostały określone dla danej kwalifikacji) i rzetelny (wynik weryfikacji jest niezależny od miejsca, czasu, metod oraz osób przeprowadzających walidację). Wynikiem walidacji jest decyzja potwierdzająca posiadanie efektów uczenia się

Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami (WPGO)– plan szczebla wojewódzkiego stworzony dla osiągnięcia celów założonych w polityce ochrony środowiska, oddzielenia tendencji wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju, wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz zasady samowystarczalności i bliskości, a także utworzenia i utrzymania zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska

Zabytek– nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową

Zabytek nieruchomy– nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości, będących dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową

Zakład gospodarowania odpadów – zakład spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii oraz zapewniający:
termiczne przekształcanie odpadów lub:

a) mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku,
b) przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniającego wymagania określone w przepisach odrębnych,
c) składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych

Zasada deinstytucjonalizacji - wykluczone jest wsparcie inwestycji w infrastrukturę instytucji opiekuńczo-pobytowych (rozumianych zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020, a w przypadku instytucji zdrowotnych – zgodnie z Policy Paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020) świadczących opiekę dla osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami psychicznymi oraz dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej, chyba że rozpoczęty w nich został proces przechodzenia z opieki zinstytucjonalizowanej do opieki świadczonej w społeczności lokalnej lub proces ten zostanie rozpoczęty w okresie realizacji projektu.

Zasoby kulturowe – wszelkie wytwory działalności kulturalnej[1]. Działalność taka polega na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury. Pojęcie zasobu kulturowego należy także łączyć z pojęciem **dobra kultury**, definiowanym jako każdy przedmiot ruchomy lub nieruchomy, dawny lub współczesny, mający znaczenie dla dziedzictwa i rozwoju kulturalnego ze względu na jego wartość

[1] art. 1 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

historyczną, naukową lub artystyczną[2]. Zatem na zasób kulturowy będą się składać zabytki[3], a także dziedzictwo współczesne. Zasobem kulturowym nie będą natomiast te wytwory działalności kulturalnej, które mają charakter poboczny, uzupełniający czy też wspierający taką działalność, w tym w szczególności związane z działalnością administracyjną czy finansową (np. obsługa systemu sprzedaży biletów do muzeum) instytucji kultury.

Zasoby publiczne– rozumiane jako informacje sektora publicznego to treści końcowe, wytworzone przez podmioty publiczne lub finansowane ze środków publicznych, niezależnie od sposobu ich wytworzenia i utrwalenia oraz obejmujące głównie treści o charakterze kulturowym, edukacyjnym lub naukowym. Są to na przykład analizy, raporty, opracowania, zestawienia danych, mapy, filmy, treści audiowizualne oraz inne produkty końcowe zawierające przetworzoną lub skompilowaną informację. Do zasobów publicznych powinny trafiać pliki o otwartych standardach (Zgodnych z Krajowymi Ramami Interoperacyjności)- format udostępnianych zasobów powinien umożliwiać dalsze przetwarzanie danych. Udostępniając zasoby publiczne, podmiot zobowiązany powinien kierować się następującymi zasadami ogólnymi:

1. zasadą otwartości, zgodnie z którą podmioty zobowiązane mają obowiązek ich udostępniania bez ograniczeń prawnych dla ich pobierania, kopiowania, dalszego udostępniania oraz wykorzystywania uzależnionych od typu zasobu publicznego;
2. zasadą dostępności, zgodnie z którą podmiot zobowiązany ma obowiązek zapewnienia faktycznej możliwości dostępu do zasobów publicznych oraz ich wykorzystywania;
3. zasadą jakości, zgodnie z którą zasoby publiczne mają być zgodne z aktualnymi standardami zapewniającymi ich kompletność i rzetelność, uwzględniając zmieniające się w przyszłości standardy oraz techniczne formy udostępniania;
4. zasadą użyteczności, zgodnie z którą nastąpi połączenie zagwarantowanej ustawowo otwartości zasobów publicznych ze stopniowym procesem zapewniania ich dostępności;
5. zasadami przejrzystości, niedyskryminacji oraz niewyłączności, określonymi w rozdziale 2a ustawy o dostępie do informacji publicznej

Powyższe nie uchybia odrębnym wymogom wynikającym z właściwych przepisów prawa powszechnie obowiązującego

Zintegrowane centrum przesiadkowe– miejsce umożliwiające dogodną zmianę środka transportu wyposażone w niezbędną dla obsługi podróżnych infrastrukturę, w szczególności: miejsca postojowe, przystanki komunikacyjne, punkty sprzedaży biletów, systemy informacyjne umożliwiające zapoznanie się zwłaszcza z rozkładem jazdy, linią komunikacyjną lub siecią komunikacyjną

Źródło ciepła– połączone ze sobą urządzenia lub instalacje służące do wytwarzania ciepła, w tym kotłownia, węzeł cieplny bądź grupowy wymiennik ciepła

[2] Definicja ta pochodzi z uchylonej w roku 2003 ustawy o ochronie dóbr kultury, tym niemniej brak jest przeciwwskazań, aby z definicji tej korzystać posiłkowo przy określeniu zakresu znaczeniowego pojęcia zasobów kulturowych.

[3] w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

VII. Spis skrótów.

A2A - Administration to Administration

B2B– Business to Business

B2C– Business to Customer

B+R - Badania i rozwój

BUR – Baza Usług Rozwojowych (dotychczas RUR)

CEF – Instrument „Łącząc Europę”

CIS – Centrum Integracji Społecznej

CKP – Centrum Kształcenia praktycznego

CKU – Centrum Kształcenia Ustawicznego

CKZiU – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego

CT - Cel tematyczny

EFRR - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFS - Europejski Fundusz Społeczny

EURES – Sieć Europejskich Ofert Pracy

ePUAP - Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej

FR - Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach

FS – Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach

IK UP - Instytucja Koordynująca Umowę Partnerstwa, której funkcję pełni minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego

IOB - Instytucje Otoczenia Biznesu

ION - Instytucja organizująca nabór

IOK – Instytucja organizująca konkurs

IP RPO WSL – Instytucja Pośrednicząca Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, tj. Śląskie Centrum Przedsiębiorczości oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach

IP ZIT/RIT RPO WSL – Instytucja Pośrednicząca dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych/Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

ITS - Inteligentne systemy transportowe

IZ - Instytucja zarządzająca

IZ RPO WSL - Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

JST - Jednostki samorządu terytorialnego

KE - Komisja Europejska

KIS – Klub Integracji Społecznej

KM RPO WSL 2014-2020 - Komitet monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

KOP – Komisja Oceny Projektów

KPRES – Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej

KSRG – Krajowy system ratowniczo-gaśniczy

KS RIS - Komitet Sterujący Regionalną Strategią Innowacji

KSRR 2010-2020 – Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020

LGD - Lokalna Grupa Działania

LSI 2014– Lokalny System Informatyczny RPO WSL 2014-2020

LSR- Lokalna Strategia Rozwoju

MR - Ministerstwo Rozwoju

MŚP - Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa

NGO – Organizacje pozarządowe (non governmental organization)

NSRO 2007-2013 – Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013

OP – Oś Priorytetowa

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej

OSI – Obszar strategicznej interwencji

OSL – Organizowanie Społeczności Lokalnej

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

OWES – Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej

OWP - Ośrodek Wychowania Przedszkolnego

OZE - Odnawialne źródła energii

PAI – Program Aktywizacja i Integracja

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PD – Plan Działań

PeUP - Platforma e-Usług Publicznych

PES - Podmiot Ekonomii Społecznej

PI - Priorytet inwestycyjny

PO - Program operacyjny

PO PT – Program Operacyjny Pomoc Techniczna

PO PŻ – Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

PO WER - Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój

POKL 2007-2013 – Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013

PPO - proces przedsiębiorczego odkrywania

PR – Program Rewitalizacji

PRT - Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020

PT – Pomoc Techniczna RPO WSL na lata 2014-2020

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

RFT – Regionalne Forum Terytorialne

RIS WSL 2013-2020 - Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020

RIT – Regionalne inwestycje terytorialne

RLKS - Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

ROT- Regionalne Obserwatorium Terytorialne

RPO WSL 2007-2013 - Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013

RPO WSL 2014-2020 – Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

RPZ – Regionalny Program Zdrowotny

RR - Departament Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach

RUR – Rejestr Usług Rozwojowych

SDIP- System dynamicznej informacji pasażerskiej

SEKAP - System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej

ŚRI - Śląska Rada Innowacji

SSE – Specjalne Strefy Ekonomiczne

SZOOP - Szczegółowy opis osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

TBS - Towarzystwo budownictwa społecznego

TEN-T - Transeuropejska sieć transportowa

TIK - Technologie informacyjno – komunikacyjne

UP - Umowa partnerstwa

WLWK - Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych

WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej

ZAZ – Zakład Aktywności Zawodowej

ZIT - Zintegrowane inwestycje terytorialne

VIII. Załączniki

Załącznik 1 - Tabela transpozycji PI na działania/ poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych

Załącznik 2 - Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań

Załącznik 3 - Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań

Załącznik 4 - Wykaz projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego